

KALENTERI 1921

KALENTERI

AMERIKAN SUOMALAISELLE
TYÖVÄELLE

1921

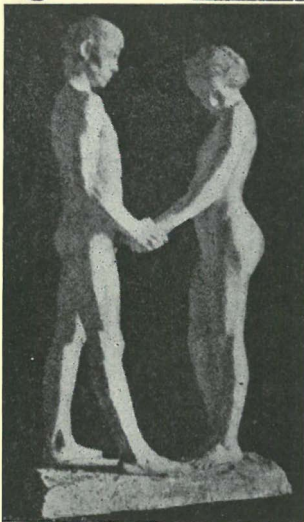
KUSTANTAJAT:
AMERIKAN YHDISTYNEET SUOMALAISET SOSIALISTISET
KUSTANNUSYHTIÖT

KALENTERI
1921

Suomalaisen Sos. Kustannusyhtiön Kirjapaino, Fitchburg, Mass.

Tammikuu

C. J. Eldh: Nuoruis.

NIMIPÄIVÄT

1 p. Uusivuosi	17 p. Anton
	16 p. Ilmari
2 p. Aapeli, Set	18 p. Laura
3 p. Eenokki	19 p. Heikki
4 p. Root	20 p. Fabian
5 p. Lea	21 p. Aune
6 p. Lopplainen	22 p. Tiera
7 p. Aukusti	23 p. Meri
8 p. Gunard	24 p. Kauko
	25 p. Paavali
9 p. Veikko	26 p. Polykarpus
10 p. Sigurd	27 p. Viljo
11 p. Osvald	28 p. Kaarlo
12 p. Toini	29 p. Valteri
13 p. Nuutti	
14 p. Feeliks	30 p. Gunilla
15 p. Siviä	31 p. Alli

MERKKIPÄIVÄ

2 p. (1920) Yhdysvaltain oikeusdepartementin järjestämä joukkojahti. Noin 5000 ulkomaalaista radikaalia vangitaan karkottamista varten.

3 p. (1920) Neuvosto-Venäjä ilmoittaa Italialle ja sen kautta koko maailmalle olevansa valmis solmiamaan rauhansuhteet.

7 p. (1920) New Yorkin lainsäätäjäkunnasta häädetään Sosialistipuolueen edustajaryhmä. Häätäjät väittävät: Sosialistipuolue on vallankumouksellinen ja siitä syystä laitton järjestö.

9 p. (1920) Sosialistipuolueen edustaja Yhdysvaltain kongressiin, V. Berger, kielletään toisen kerran ryhtymästä edustajatoimeensa.

13 p. (1920) Vastavallankumouksellinen tsaarilaiskenraali, Denikin, kärsii ratkaisevan häviön sodassa Neuvosto-Venäjää vastaan, menettäessään Odessan.

16 p. (1920) Kolme Sosialistipuolueen jäsentä Ulicassa, N.Y. tuomitaan 18 k.k. vankilaan. Syy: valtiollisten vankien vapauttamista vaativien lentolehtisten jakaminen. — Perustuslainen kieltolaki astuu voimaan Yhdysvalloissa.

17 p. (1920) Liittovaltain Korkein neuvosto, päättää: "kaupankäynti liittolaismaista ja puolueettomista valloista Venäjän kansan kanssa on sallittu."

18 p. (1920) Kommunistisen työväenpuolueen 37 jäsentä asetetaan Chicagossa syyteeseen puolueensa ohjelman mukaisten puheitten pitämisestä.

24 p. (1920) Yhdysvaltain hallituksen työdepartementti julistaa Kommunistipuolueen laittomaksi järjestöksi.

27 p. (1918) Sisällissota Suomessa alkaa.

28 p. (1920) Koltchak, tsaarilaisamiraali, liittolaismaitten tunnustama diktaattori Siperiassa, joutuu Neuvosto-Venäjän vangiksi. Tuomitaan kuolemaan.

Helmikuu

J. Börjeson: Musiikki.

MERKKIPÄIVÄ

3 p. (1920) Viron ja Neuvosto-Venäjän välillä solmitaan rauha.

4 p. (1920) Vladivostok joutuu jälleen Neuvosto-Venäjän käsiin.

8 p. (1920) Toverin toimittajalle Wm. Reivolle ja taloudenhoitajalle A. Partamille ilmoitetaan, että heidän on otava valmiit vankilaan, palvelukseen kaksi vuotta sotavastaisen sosialistisen kirjallisuuden levittämisen johdosta.

12 p. (1920) Aselepo solmitaan Lätin ja Neuvosto-Venäjän välillä.

17 p. (1920) Berlinistä ilmoitetaan, että sotaministeri Nosken toimesta 50 itsenäisten sosialistien ja kommunistien lehtä on lakkautettu.

18 p. (1920) Neuvostojen käsissä oleva osa Ukrainasta julistetaan itsenäiseksi neuvostotasaavallaksi, ollen liitossa Neuvosto-Venäjän kanssa.

21 p. (1920) Muurmannin rannikko joutuu kokonaan bolshevikien käsiin.

24 p. (1920) Euroopan liittolaismaitten pääministerien neuvosto päättää lähettää tutkijakunnan Neuvosto-Venäjälle, ottaakseen selkoa millä kannalla asiat ovat Venäjällä.

26 p. (1920) Uudistetussa äänen laskussa havaitaan, että New Yorkin kunnallisvaalien äänen laskussa oli varustettu Sosialistipuolueelta kaksi edustajapaikkaa.

27 p. (1920) Moskovan sovietivaaleissa valitaan 650 kommunistia, 24 kom. myötämielistä, 37 puolueetonta ja 8 menshevikkiä.

28 p. (1920) Ranskan rautatieläiset julistavat yleislakon. Ministeristö ryhtyy toimenpiteisiin tehdäkseen Ranskan ammattijärjestön laittomaksi järjestöksi.

NIMIPÄIVÄT

1 p. Bertta	15 p. Sipri
2 p. Kynttelinp.	16 p. Julia
3 p. Huugo	17 p. Väinö
4 p. Ansgarius	18 p. Rusko
5 p. Armi	19 p. Kauppo
	20 p. Hulda
6 p. Dorotea	21 p. Keljo
7 p. Rikhard	22 p. Tuulikki
8 p. Laina	23 p. Terttu
9 p. Naima	24 p. Karkausp.
10 p. Elina	25 p. Viktoria
11 p. Eufrosyne	26 p. Nestor
12 p. Elma	
13 p. Sulo	27 p. Torsti
14 p. Valentin	28 p. Onni

Maaliskuu

Ruth Miles "Ankera Kaisa".

NIMPÄIVÄT

1 p. Alpo	17 p. Kerttu
2 p. Fanny	18 p. Edward
3 p. Kauko	19 p. Juuso
4 p. Adrian	20 p. Jakkima
5 p. Laila	21 p. Pentti
6 p. Rudolf	22 p. Wihtori
7 p. Perpetua	23 p. Akseli
8 p. Wilppu	24 p. Gabriel
9 p. Edwin	25 p. Maarja
10 p. Aura	26 p. Immanuel
11 p. Kalervo	27 p. Soini
12 p. Gregorius	28 p. Armas
13 p. Ernesti	29 p. Jonas
14 p. Matilda	30 p. Usko
15 p. Risto	31 p. Irma
16 p. Herbert	

MERKKIPÄIVÄ

1 p. (1920) Ranskan sosialistipuolue päättää Strasburgin puoluepäivillä luopua Toisesta Internationalesta.

6 p. (1920) Saksan hallitus esittää Suomelle 127,000,000 markan laskun Suomen työläisten kapinan kukistamisesta ja valkoisen terrorin avustamisesta.

8 p. (1920) Ruotsissa muodostetaan oikeistososialistien hallitus. Pääministeriksi Branting.

12 p. (1920) Liittolaismaat valtuuttavat Kreikan sotimaan Turkia vastaan, valloittaakseen Anatalian.

14 p. (1883) sammui Karl Marxin, maailman suurimman yhteiskunnallisen ja valtiollisen ajattelijan elämä Lontoossa.

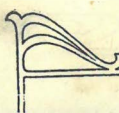
13 p. (1920) Keisarillisten junkkerien vallankaappaus Saksassa. Ebertin hallitus pakenee Berliinistä. Työläiset julistavat yleislakon. Ebertin hallitus palaa uudistettuna valtaan. Vallankumoukselliset työläiset yrittävät jatkaa kapinaa työväenvaltan aikaansaamiseksi, mutta häviävät.

20 p. (1920) Yhdysvaltain senaatti hylkää Versaillesin rauhansopimuksen.

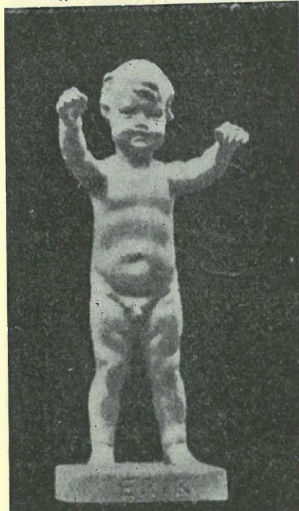
22 p. (1920) Seitsemän i.w.w. läistä tuomitaan Centrallissa, Wash. 25-40 vuoteen vankilaan. Erinäiset A. F.L:n edustajat seurasivat juttua, kuten valamiehet. Ne antoivat lausunnon: "syytön."

23 p. (1920) Ilmotetaan, että Yhdysvaltain Sosialistipuolue on ilmoittanut Kolmannelle Internationalelle päätöksen suhteestaan Kolmanteen Internationaleen ja pyytänyt pääsystä siihen.

30 p. (1920) Tanskan työväenjärjestöt aloittavat yleislakkovalmistelut kuninkaan ja hovin valtiokaappauksen johdosta. Työläiset voittavat kaikki vaatimuksensa.

Huhtikuu

G. Malmquist: Eerik.

NIMPÄIVÄT

1 p. Haarald	16 p. Jalo
2 p. Pellervo	17 p. Eljas
3 p. Ferdinand	18 p. Waldemar
4 p. Ambrosius	19 p. Ikäheimo
5 p. Brene	20 p. Amalia
6 p. Wilho	21 p. Anselmi
7 p. Allan	22 p. Alina
8 p. Suoma	23 p. Yrjö
9 p. Otto	24 p. Albert
10 p. Heskiel	25 p. Markus
11 p. Werna	26 p. Teresia
12 p. Julius	27 p. Engelbrekt
13 p. Tellervo	28 p. Tuure
14 p. Tiburtius	29 p. Tyko
15 p. Linda	30 p. Mirjam

MERKKIPÄIVÄ

1 p. (1920) Soviattivallan virallisen edustajan L. Martensin maastakarkotuskuulustelu alkaa New Yorkissa.

5 p. (1920) Ranskan hallitus alkaa sotilaalliset toimenpiteet vallataksaan lisää saksalaisia alueita, kunnes sisäinen tilanne Saksassa muuttuu.

7 p. (1920) Japani kaappaa käsiinsä Vladivostokin.

8 p. (1920) Liittovaltain piriolikeuden tuomari, Bostonissa, Anderson, selittää toennäyetyksi, että Yhdysvaltain hallitus oli yhtenä osallisena perustamassa kommunistipuoluetta.

9 p. (1920) Milwaukeen kunnallisvaalien tulokset osottavat: 11 valtuusmiestä ja pormestari oli valittu sosialistipuolueen listalta.

12 p. (1920) Rautatievaihde miesten "laiton lakko" leviää itävaltiottaan tärkeimpiä ratapihoja käsittäväksi.

20 p. (1920) Porvaris-vapaa mielisten lähetystö Washingtonissa vaatimassa valtiollisten vankien armahtamista.

21 p. (1920) New Yorkin lain-sääätäjäkunta hyväksyy lain tehdäkseen Sosialistipuolueen laittomaksi. Kuvernööri kieltää vahvistuksensa.

29 p. (1920) Ilmotetaan, että Yhdysvaltain hallitus oli kieltänyt Ranskan sosialistipuolueen keskustan johtajalta, J. Lonquetilta, pääsyn Yhdysvaltoihin.

29 p. (1920) Puola alkaa varsinaisen sodan Neuvosto-Venäjää vastaan.

Toukokuu

Ruth Milles: Tuulinen ilma.

NIMIPÄIVÄT

1 p. Vappu	17 p. Rebekka
2 p. Wuokko	18 p. Erkki
3 p. Ristiinpäivä	19 p. Erna
4 p. Roosa	20 p. Karoliina
5 p. Jenny	21 p. Konstantin
6 p. Aleksandra	22 p. Hemminki
7 p. Helmi	23 p. Lyyli
8 p. Agda	24 p. Alarik
9 p. Timo	25 p. Urpo
10 p. Aino	26 p. Vilhelmiina
11 p. Osmo	27 p. Ihalempi
12 p. Lotta	28 p. Alma
13 p. Floora	29 p. Oiva
14 p. Edit	30 p. Basilius
15 p. Sohvi	31 p. Helka
16 p. Esteri	

MERKKIPÄIVIÄ

1 p. (1920) Köyhälistön mielenosotusjuhla suuremoinen useimmissa Europan maissa. Englannissa ensikerran miljoonia työllisiä ottamassa osaa mielenosotukseen. Vaaditaan rauhan suhteita Venäjän kanssa.

5 p. (1920) Irlantilainen syndikalisti, J. Larkin, tuomitaan New Yorkista 10 vuodeksi vankeuteen.

8 p. (1920) Sosialistipuolueen kansalliskonventio alkoi New Yorkissa suomalaisen sosialistiosaston talolla. Presidenttiehdokkaaksi valittiin valtavan innostuksen vallitessa E. Debs.

10 p. (1920) Carranzan hallituksen Meksikossa kaataa ulkomaalaisten öljykapitalistien tukema vallankumous. Presidentti Carranza ja hänen seuraajiaan murhataan.

15 p. (1920) Suomen sosialistisen työväenpuolueen perustava kokous Helsingissä alkoi. Helsingin poliisi hajottaa kokouksen ja toistakymmentä kokouksen johtavaa edustajaa vankiaan. Syytetään valtiopetosaikeesta.

20 p. (1920) West Virginian kivihiihtäalueella kapinallista rauhattomuutta, johtuen hiiliparonien asettamista järjestymis- oikeuden esteistä, 11 henkilöä saa surmansa kahakoissa kalvosmiesten ja yhtiöitten palkkaamien hurttien välillä.

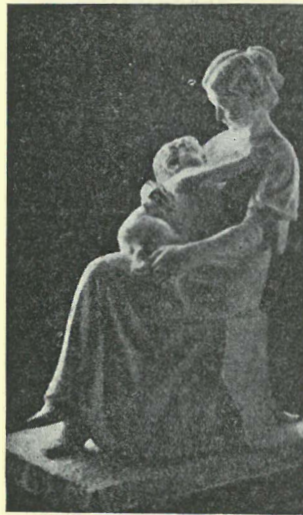
21 p. (1920) Persialaiset kaupungit Kaspien meren rannalla julistavat neuvostovalan.

27 p. (1920) Norjan sosialistipuolue hyväksyy neuvostojärjestelmäperiaatteen.

28 p. (1920) Neuvottelut Englannin ja Venäjän välillä kauppasuhteista alkoivat Lontoossa.

29 p. (1920) Suomen sosialidemokratian etevin johtaja Edward Valpas tuomitaan vankilaan elinkautekseen.

Kesäkuu

Adda Bonijis: Äidin illo.

MERKKIPÄIVIÄ

4 p. (1920) Kansainvälinen ammattiyhdistysliitto julistaa Unkarin boikottisairon alaiseksi, pakottaakseen maan hallituksen luopumaan valkoisesta terroristista. Saarto osottautuu tehokkaaksi keinoksi.

5 p. (1920) A. F. L:n vuosikonventio alkoi Montreallissa. Konventio hyväksyy viralliseksi kannakseen n.s. "puoleettomuussuhteen" valtiollisiin puoleihin. Kumpi vanhoista valtuutetuista lupaa enemmän työvälille, sitä kannatetaan.

8 p. (1920) Saksan vaalit. Itsenäinen sosialistipuolue kohoo vaaleissa toiselle sijalle, saaden 67 edustajaa. Oikeistososialistit 110; menettivät 53 edustajapaikkaa. Kommunistipuolue valitsee 4 edustajaa.

9 p. (1920) Santeri Nuorteva julkaisee lausunnon mikä väittää, että Amerikan kommunistipuolueitten perustajain henkinen johtaja Louis Fraimoi oli Yhdysvaltain oikeusdepartementin palveluksessa.

11 p. (1920) Italian sosialistipuolue kukistaa Nittin ministristön.

18 p. (1920) Kansainvälinen merimiesliiton konventio päätää vaatia kauppasaarron puistamista Neuvosto-Venäjän nähdessä.

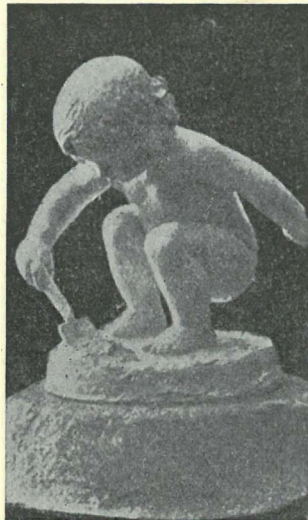
19 p. (1920) Amalgamated Clothing Workers-järjestö Rochesterissa, N. Y. tuomitaan suorittamaan erinäisille pukutehtailijoille \$100,000 vahingonkorvausta lakkovahdin pitämisen johdosta.

25 p. (1920) Ilmotetaan, että Venäjän neuvostohallitus on päättänyt muodostaa Vienan Karjalasta alueellisen kommunin ja valinnut sen johtajaksi Edward Gyllingin.

NIMIPÄIVÄT

1 p. Teemu	16 p. Justina
2 p. Wenla	17 p. Urho
3 p. Orvokki	18 p. Tapio
4 p. Toivo	19 p. Siiri
5 p. Bonifasius	20 p. Into
6 p. Kustaa	21 p. Ahti
7 p. Roberit	22 p. Paulina
8 p. Salomo	23 p. Aatto
9 p. Ensio	24 p. Jussi
10 p. Seppo	25 p. Uuno
11 p. Impi	
12 p. Esko	26 p. Jeremias
13 p. Eedla	27 p. Elviira
14 p. Eells	28 p. Leo
15 p. Wieno	29 p. Pietari
	30 p. Päiviö

Adda Bonfilis. Toiminnanhalu

NIMIPÄIVÄT

1 p. Aaro	17 p. Ossian
2 p. Linnea	18 p. Fredrik
	19 p. Saara
3 p. Arvo	20 p. Margareeta
4 p. Ulriikka	21 p. Johanna
5 p. Unto	22 p. Magdaleena
6 p. Eerikka	23 p. Olga
7 p. Klaus	24 p. Kirsti
8 p. Turo	25 p. Jaakko
9 p. Ilta	26 p. Marita
	27 p. 7 unikekoa
10 p. Saana	28 p. Haakon
11 p. Eleonoora	29 p. Olavi
12 p. Hermann	30 p. Eriikka
13 p. Joeli	31 p. Helena
14 p. Aliisa	
15 p. Rauni	
16 p. Reino	

MERKKIPÄIVIÄ

1 p. (1920) F. J. Dixoa, Wm. Ivens, J. Queen ja G. Armstrong, kuuluisan yleislakon johtaja Canadassa, nyt vankilassa, valittu Manitoban lainsäätäjäksi.

4 p. (1776) Julistetaan Yhdysvaltain itsenäisyys.

7 p. (1920) Yhdysvaltain valtiodepartementti ilmoittaa, että amerikkalaiset liikefirmat voivat omalla vastuullaan käydä kauppaa Neuv. Venäjän kanssa rauhan tarkoituksiin käytettävillä tavaroilla.

8 p. (1920) Englannin kalvosmiesten liitto päättää yleiskonventionissaan kutsua yleislakon sopivana aikana jos hallitus lähettää sotatarpeita Puolalle, eikä poista sotaväkeä Irlannista.

15 p. (1920) Työläisten ja pikkutillisten puolueen konventio Chicagossa. Presidenttiehdokkaaksi valitaan P. P. Cris-tenen.

16 p. (1920) Koko maata käsittävä sotalaki julistetaan Tšekko-Slovakiassa kommunistin tukahduttamiseksi.

20 p. (1920) Kolmannen Internationalen toinen kongressi Moskovassa. Vakinaisesti valittuja edustajia kaikista Europan huomatuimmista maista.

21 p. (1920) Työläisten ja pikkutillisten presidenttiehdokas pyytää vanhojen puolueitten ehdokkaita vaatimaan Sosialisti- puolueen presidenttiehdokkaan vankilasta vapauttamista. Ne kieltäytyvät käsittelemästä tätä asiaa.

29 p. (1920) Kenraali Ludendorff tarjoaa liittolaisille 500,000 vapaaehtoista armeijaa bolshevikeja vastaan, jos liittolaiset huojentavat rauhanehdot Saksalle.

30 p. (1920) Presidentti Wilson vaatii kalvosmiesten järjestön presidenttiä pakottamaan Ilinoisin lakkoutuneet hiilenkai- vajat työhön.

31 p. (1920) Venäjän ja Puolan rauhanneuvottelijat tapaavat toisensa lähellä Brest Litovskia.

Adda Bonfilis. Veden pelko.

MERKKIPÄIVIÄ

1 p. (1919) Chicago rotumelakolkoitten takia sotatilaan julistettuna.

2 p. (1919) Neuvostovalta Ukariassa kukistuu. Bela Kun pakenee. Rumanialaiset alkavat ryöstöhyökkäyksen maahan.

3 p. (1919) Englannin hallitus päättää poistaa sotajoukkonsa Murmannin rannikolta.

4 p. (1919) Neljännesmiljoonaa työlläistä käsittävä rautatiekonopajojen lakko alkaa Yhdysvalloissa.

10 p. (1920) Englannin työväenjärjestöjen edustajat antavat ultimaatumin hallitukselle, että jos se ryhtyy sotaan Neuvostovenäjää vastaan niin työväki pysähdyttää maan teollisuuden ja liikenteen.

13 p. (1919) Presidentti Wilson kutsuu koolle Kansain- litten säädysten mukaisen kansain- välihen työn, pääoman ja hallit- tusten edustajain kongressin Washingtoniin, mikä kokoontuu 29 p. lokakuuta.

15 p. (1919) Yhdysvaltain hal- litus ilmoittaa Meksikolle, että ellei Amerikan kansalaiset saa rauhaa Meksikossa, niin Yhdys- valtain politiikka muuttetaan tarpeen mukaan.

18 p. (1919) Venäläisen Kan- santalon kotitarkastus ja hävi- tys New Yorkissa.

19 p. (1919) Chicagossa ko- koontuu ammattiyhdistysmiesten kokous pohtimaan kansallisen työväenpuolueen perustamista.

23 p. (1919) Saksan tasavalta alkaa vakinaisen toimintansa. Presidentti Ebert vannoo presi- dentin virkavalan.

26 p. (1920) Naisten yleinen äänioikeus Yhdysvalloissa astuu voimaan.

NIMIPÄIVÄT

1 p. Maire	17 p. Werner
2 p. Welii	18 p. Lemmittu
3 p. Weera	19 p. Maunu
4 p. Maria	20 p. Samuli
5 p. Salme	
6 p. Sikstus	21 p. Sulho
	22 p. Iivari
7 p. Lahja	23 p. Auvo
8 p. Sylvia	24 p. Pärttyli
9 p. Natalia	25 p. Loviisa
10 p. Lauri	26 p. Ilma
11 p. Susanna	27 p. Toimi
12 p. Klaara	
13 p. Alfonso	28 p. Tauno
	29 p. Ines
14 p. Onerva	30 p. Eemil
15 p. Mariatta	31 p. Arvi
16 p. Aulis	

C. Berger: Aamutervehdys

MERKKIPÄIVÄ

1 p. (1919) Sosialistipuolueen ylimääräinen konventio Chi-cagossa. Konventio käsittelee puoluehajaannuksen aiheutta-maa sekavaa tilannetta.

2 p. (1919) Kommunisti- ja kommunistisen työväenpuolueen perustava konventio alkaa Chi-cagossa.

4 p. (1919) Presidentti Wilson kutsuu "työn, pääoman ja ylei-sön" edustajain kongressin Wash-ingtoniin, saattaakseen "työn ja pääoman keskinäiset suhteet kokonaan uudelle pohjalle". Kongressi hajaantui saatamatta mit-tään alkaan.

10 p. (1919) Poliisilakko Bos-tonissa alkaa.

11 p. (1919) Englannin ammat-tiyhdistysten konventio tekee päätöksen missä vaaditaan kal-vosten pikalsta kansallistutta-mista.

18 p. (1919) A. F. of L:n kan-salliskomitea terästeollisuutta varten päättää, että koko maa-ta käsitävä rauta- ja terästyö-läisten lakko aletaan lokakuun 22 p:nä. (Lakkoon, mikä kesti 3 kk. otti osaa 367,000 työlläistä).

23 p. (1919) Milwaukeen so-sialistinen majuri kieltäytyy vi-rallisesti vastaanottamasta Bel-gian kuningasta kaupunkiin, jonka majurina hän toimii.

27 p. (1919) Englannissa al-kaa valtava, koko maata käsit-tävä rautatieäisten lakko.

30 p. (1919) Omahan kaupun-ki sotatilassa kaupungissa rie-huneitten rotumellakoitten joh-dosta.

NIMIPÄIVÄT

1 p. Gottfrid	16 p. Mielikki
2 p. Toora	17 p. Elisabet
3 p. Serafiina	
	18 p. Tytyne
4 p. Mooses	19 p. Fredriikka
5 p. Mainio	20 p. Augusta
6 p. Sakari	21 p. Matteus
7 p. Regina	22 p. Mauri
8 p. Taimi	23 p. Tekla
9 p. Eevert	24 p. Alvar
10 p. Kaleva	
	25 p. Kullervo
11 p. Valma	26 p. Cyprianus
12 p. Aleksanteri	27 p. Kaino
13 p. Jorma	28 p. Lennart
14 p. Iida	29 p. Mikael
15 p. Runo	30 p. Nyyrikki

Adda Bonfills: Ensimmäiset askelet.

MERKKIPÄIVÄ

2 p. (1919) 100,000 miestä kä-sittävä. laivarakentajain lakko alkaa Yhdysvaltain laivatelakoi-la.

3 p. (1919) Ranskan parla-mentti hyväksyy Versalliesin rauhansopimuksen. Sosialistit kää-nestävät hyväksymistä vastaan.

4 p. (1919) Italian parlamen-tin sosialistiset jäsenet julkaisevat manifestin, jossa kehoitetaan työläisiä ja sotilaita kakkilla keinoilla vastustamaan militaris-tien ja imperialistien alkeita.

7 p. (1919) Italia hyväksyy vi-rallisesti Versalliesin rauhanso-pimuksen.

8 p. (1919) Suomen Sosialide-mokraattinen puolue julistautuu vastustamaan yrityksiä Suomen ja Venäjän välisen sodan al-kaansaamiseksi.

10 p. (1919) Suomen työväen-kapinan kukistaja-armeijan joh-taja, kenraali Von der Goltz ju-listautuu osalliseksi taisteluun Venäjän bolshevikkejä vastaan, toimien Itämeren maakunnissa, ryöstäen samalla näitä.

NIMIPÄIVÄT

1 p. Walio	16 p. Sirkka
2 p. Ludvik	17 p. Luukas
3 p. Hyväneuvo	18 p. Aleksei
4 p. Frans	19 p. Uljas
5 p. Inkeri	20 p. Kasper
6 p. Bruuno	21 p. Birger
7 p. Birgitta	22 p. Irja
8 p. Hilja	
	23 p. Severi
9 p. Iona	24 p. Aallotar
10 p. Josefina	25 p. Hilda
11 p. Otsu	26 p. Amanda
12 p. Walfrid	27 p. Hellä
13 p. Mielipäivä	28 p. Simo
14 p. Elsa	29 p. Alfred
15 p. Helvi	
	30 p. Kustaava
	31 p. Artturi

Marraskuu

C. J. Eldh: Brilitta.

MERKKIPÄIVIÄ

1 p. (1919) Noin 400,000 hilenkaivajaa alkaa lakon Yhdysvalloissa. Tuomari Anderson, Indianapolisissa, hallituksen pyynnöllä noudattaen, julistaa lakon laittomaksi.

4 p. (1919) Kenraali Mannerheim, palattuaan ulkomaamatkailta, lähettää kirjelmän Suomen hallitukselle, vaatiensa hallitusta julistamaan sodan Venäjää vastaan.

5 p. (1919) Saksalainen sosialistijohtaja Hugo Haase kuolee valtiollisen salamurhaajan ampuman vammian johdosta.

8 p. (1919) Luskin komitean toimesta vangitaan New Yorkissa satoja sosialisteja, pidetään kotitarkastuksia, m. m. Brooklynin s. s. osaston talolla.

12 p. (1919) Sosialistinen kongressimies V. Berger kielletään ryhtymästä edustajatoimeensa. Syyinä 20 vuoden vankilatuumio sotavastaisten puheitten pitämisestä.

16 p. (1919) Vaalit Italiassa. Sosialistipuolue valitsee parlamenttiin 156 edustajaa.

21 p. (1919) Ranskan vaalien ääntenlasku osoittaa Sosialistipuolueen äänimäärän kohonneen 600,000.

22 p. (1919) Itsenäisen työväenpuolueen perustava kokous Chicagossa.

NIMIPÄIVÄT

1 p. Kekri
2 p. Topias
3 p. Erland
4 p. Hertta
5 p. Malakias

6 p. Kustaa
7 p. Eugen
8 p. Aatos
9 p. Teodor
10 p. Luther
11 p. Martti
12 p. Konrad

13 p. Kristian
14 p. Oihonna
15 p. Leopold

16 p. Aarne
17 p. Eino
18 p. Maks
19 p. Aili

20 p. Jalmari
21 p. Hilma
22 p. Cecilia
23 p. Klemetti
24 p. Lempi
25 p. Katri
26 p. Dagmar

27 p. Hilikka
28 p. Steen
29 p. Aimo
30 p. Antti

Joulukuu

Ruth Milles: Pesijätär.

MERKKIPÄIVIÄ

1 p. (1919) Italian sosialistit, parlamentin suurin puolue, 156 edust., kieltää kuninkaan, kunniottamisen parlamentin avajaisissa.

3 p. (1919) Yhdysvaltain U. M. W. järjestön virkailijat määrätään vangittavaksi, elleivät he julista hilenkaivajain lakkoa päättyneeksi.

6 p. (1919) Yleisäänestys S.S. Järjestön julistamisesta riippumattomaksi Sosialistipuolueesta, alkaa. Äänestys kumooa esityksen.

12 p. (1919) Unkarin rauhansopimus esitetään. Se vaatii Unkarilta 18 biljoonaa kruunua sotakorvauksia.

13 p. (1919) Neuvosto-Venäjän kirjelmä liittolaisvaltain pääministerille, jossa tarjotaan rauhaa, palautetaan takaisin, vastaamatta.

18 p. (1919) Ilmotetaan, että Japani jatkaa, vaikka yksinään, hyökkäämistä Venäjää vastaan Siperiassa.

20 p. (1919) Sosialistien painostuksesta Suomen eduskunta säätää armahdulain, jonka nojalla 3,000 valtiollista vankia vapautetaan.

22 p. (1919) "Sovietti-Arkki" lähtee New Yorkista, vieden 249 Venäjälle karkotettavaksi tuomittua radikaalia.

24 p. (1919) Postimestari Burleson kieltäytyy palauttamasta postioikeudet New York Call-lehdelle. Pres. Wilson ilmoittaa että rautatiet palautetaan korporationien käsiin.

25 p. (1919) Ascensionin kirkon järjestämä, valtiollisten vankien vapauttamista vaativa mielenosotus hajotetaan New Yorkissa.

30 p. (1919) Neuvosto-Venäjä lähettää rauhantarjouksen Puolalle.

31 p. (1919) Canadian hallitus julkaisee sodanaikaisten valtiollisten vankien armahduksen.

NIMIPÄIVÄT

1 p. Oskari
2 p. Beata
3 p. Wellamo

4 p. Aira
5 p. Selma
6 p. Niilo
7 p. Agaton
8 p. Kyllikki
9 p. Anna
10 p. Juudit

11 p. Taneli
12 p. Tuovi
13 p. Lucia
14 p. Jouko
15 p. Heimo

16 p. Adele
17 p. Raakel

18 p. Aapo
19 p. Nikolai
20 p. Isakki
21 p. Tuomas
22 p. Rafael
23 p. Israel
24 p. Aatami

25 p. Joulup.
26 p. Tapani
27 p. Johannes
28 p. Lasten päivä.
29 p. Rauha
30 p. Taavetti
31 p. Sylvesteri

Liikevararikot Yhdysvalloissa

Seuraavat numerot liikevararikkojen lukumäärästä, niiden varojen ja velkojen suuruudesta, ovat otetut Brads-treetin tilastoista.

Vuosi	Luku	Varat	Velat
1919	4,726	\$47,374,867	\$98,041,226
1918	8,261	59,088,210	118,373,638
1917	11,085	72,520,958	139,125,537
1916	13,884	72,162,251	148,026,931
1915	16,048	137,238,569	236,612,421
1914	12,981	165,353,622	298,639,077
1913	11,652	130,765,630	229,804,589
1912	11,399	83,949,503	166,581,396
1911	10,266	84,860,063	152,956,868
1910	9,428	71,317,666	149,074,273
1909	9,712	58,785,074	118,009,560
1908	11,763	149,524,735	262,260,259
1907	7,861	205,211,599	275,818,124
1906	7,669	51,105,799	101,276,480
1905	8,233	52,537,848	100,742,108
1904	8,559	66,803,980	125,128,838
1903	7,804	68,619,740	122,367,878
1902	8,262	41,111,871	85,870,278
1901	8,710	51,234,504	108,326,333

Mielenkiintoa näissä numeroissa herättää se seikka, että taloudellisina pulakausina liikevararikkoja on enemmän, kuten esim. vuosina 1914 ja 1915, jolloin maailman sota ei ollut vielä ehtinyt vilkastuttaa Yhdysvaltain teollisuutta. Täten kapitalistisessa yhteiskunnassa liikekilpailu ei ole ainoa, mikä hävittää heikommat yrittelijät ja keskittää sekä omaisuuden että vallan joka suhteessa harvoille voimakkaimmille, vaan teollisuuspaniikit, joita aina seuraavat ahtaat raha-asiat, ajavat muutaman vuoden sisällä taloudelliseen häviöön tuhansia liikkeitä, jotka ilman teollisuuspuolia jatkaisivat voimakkaimpoin kilpailusta huolimatta vielä jotenkuten kituvaa elämäänsä. Teollisuuspuolat täten jouduttavat kapitalistisen kilpailun työtä.

Elintarpeiden hintojen kohoaminen

(Nämä tilastot ovat vain niistä maista, joissa ovat erikoiset virastot, jotka seuraavat kuukausi kuukaudelta hyödykkeiden hintojen ja vuokrien kohoamista ja koskevat ne

maailman sodan puhkeamisen ja vuoden 1920 maaliskuun välistä aikaa. Heinäkuulla v. 1914 merkittiin kussakin

	Englanti	Ranska	Tanska	Canada	Belgia	Aust-raalia	Yhdysvallat	Sveitsi	Ruotsi	Espanja	Norja	Uusi Seelanti	Hollanti	Italia	Vuosi ja kuukausi
1914	199	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1914
Heinäk.	118	110	107	107	107	107	101	107	113	101	101	111	108	108	Heinäk.
1915	145	133	145	112	112	129	105	126	130	110	116	116	133	133	Tammik.
1917	187	154	168	188	188	125	148	148	160	116	127	127	144	144	Tammik.
1918	206	211	173	167	167	129	157	221	221	136	133	133	191	191	Tammik.
1919	230	277	186	186	186	140	181	257	339	157	145	145	259	259	Tammik.
1920	286	320	261	206	410	160	187	288	298	280	158	158	275	275	Tammik.
Heinäk.	233	339	212	215	473	163	196	331	391	280	162	162	300	300	Heinäk.
Maalisk.	233	339	212	215	473	163	196	331	391	280	162	162	300	300	Maalisk.

maassa elintarpeiden hinnat sadalla ja osottajanumeron kohoaminen osoittaa niin monen prosentin kohoamista sen jälkeen.)

Kaikissa muissakin maissa on ollut käynnissä samalainen hintojen kohoamisprosessi. Japanissa esim. elämäntaso kohosi nopeammin kuin elintarpeiden hinnat vuosien 1900 ja 1916 välisellä ajalla. Mutta jo sitä seuraavana vuotena tilanne kävi päivastaiseksi. Vuoden 1917 lopussa olivat palkat 105 prosenttia ja elintarpeiden hinnat 154 prosenttia korkeammalla kuin v. 1900. Sodan lopussa olivat palkat 157 prosenttia ja elintarpeiden hinnat 195 prosenttia korkeammat kuin 18 vuotta takaperin. Vuoden 1919 lopussa olivat elintarpeet 240 prosenttia korkeammat kuin v. 1900.

Argentinassa vuosien 1913 ja 1919 välisellä ajalla jauhojen hinta kohosi enemmän kuin kaksinkertaisesti, perunain nelinkertaisesti, teen kaksinkertaisesti, leivän kaksinkertaisesti, riisin kolminkertaisesti, lihan enemmän kuin kaksinkertaisesti ja juuston kaksinkertaisesti.

Tshekko-Slovakiasta ei ole saatavissa minkäänlaisia elintarpeiden hintojen keskimääräistä kohoamista koskevia numeroita. Mutta hinnat sielläkin ovat kohonneet huimaavasti — noin 345 prosentista aina 2,285 prosenttiin asti.

Etelä-Afrikan siirtokunnassa ovat elinkustannukset kohonneet sitte vuoden 1910 noin 41.1 prosentilla.

Saksassa on elintarpeiden hinnat kohonneet elokuun v. 1914 ja elokuun v. 1919 välisellä ajalla keskimäärin noin 224 prosentilla.

Työläisperheen elantokustannukset Yhdysvalloissa

Yhdysvalloissa on v. 1920 alkupuolella palkkariitojen sovittelujen yhteydessä joulukuulla v. 1919 vallitseviin hintoihin perustuen laadittu kaksi budjettia siitä kuinka paljon työläisperhe tarvitsee elääkseen vuodessa — professori Ogburnin ja Yhdysvaltain työviraston laatimat. Professori Ogburn asetti alimmaksi summaksi, minkä keskikokoinen viisihenkilöinen perhe tarvitsee elääkseen vuodessa \$2,060 ja Yhdysvaltain työvirasto \$2,262. Professori Ogburnin budjetti laadittiin kaikkien saatavissa olevien tilastojen ja maan parhaiden asiantuntijain avustamana kesällä v. 1918 sotatyölautakunnan käytettäväksi kuin myöskin tuomari Samuel Alschulerille määriteltäessä teurastamojen ja lihanpakkauslaitosten työläisten palkkoja. Budjetti on saatettu aikaansa vastaavaksi lisäämällä siihen elintarpeiden hintojen kohoaminen kesäkuun 1918 ja joulukuun

1919 välillä, joten senkin mukaan työläisperhe elääkseen tarvitsee \$2,118,94 vuodessa. Professori Ogburnin budjetti on kaikesta huolimatta hyvin konservatiivinen ja siinä on otettu huomioon vain se minkä työläisperhe ehdottomasti tarvitsee pysyäkseen kohtalaisessa terveydessä. Ogburnin budjetti on seuraava:

1. Ruokaan	801.38
2. Vaatteisiin:	
Miehelle	\$146.81
Vaimolle	130.92
Pojalle (11 v.)	77.40
Tytölle (5 v.)	66.13
Pojalle (2 v.)	34.00
	<hr/>
	455.26
3. Vuokraan, lämpöön ja valoon	286.00
4. Sekalaisia	576.30
	<hr/>
	\$2.118.94

Kuten jo edellä huomautettiin, budjetti on hyvin vaatimaton. Miehen pukuun on varattu vain \$40.00 ja sen pitäisi kestää hänellä kaksi vuotta, päällystakkiin \$35.00 ja sen pitäisi kestää neljä vuotta ja sadetakin pitäisi kestää kuusi vuotta.

Mutta kuten jokainen tietää, vain harvat työläiset Yhdysvalloissa saavat niin paljon kuin heidän professori Ogburnin budjetin mukaan pitäisi saada voidakseen elää kohtuullisessa mukavuudessa ja terveydessä. Ja nekään työläiset, joidenka palkka, tariffin mukaan, nousisi tuohon summaan, eivät todellisuudessa saa sitä. Kaikille työläisille tulee useampia työttömiä päiviä vuodessa sairauksien, tapaturmien ja työttömyyden tähden ja menot työttöminä päivinä ovat yhtä suuret kuin sellaisinakin päivinä, jolloin perheen isä on työssä.

Maailman kultatuotanto

Maailman kultatuotanto, jossa ilmenevät lisääntymiset ja vähenemiset aiheuttavat tavallisina normaalina kapitalistisina aikoina tavarain hintain nousemista ja laskeumista, kohosi vuodesta 1905:tä säännöllisesti aina vuoteen 1915 saakka. Senjälkeen se on alkanut alentua, ollen vuotena 1918, jolta viimeisimmät numerot ovat saatavissa, alapuolella vuoden 1905 tuotannon. Seuraava taulu osoittaa kultatuotannon suuruuden vaihtelua:

Vuosi	Arvo Englannin punnissa.
1905	77,862,501
1906	83,446,712
1907	85,617,571
1908	91,225,402
1909	94,325,938
1910	93,367,596
1911	95,544,546
1912	97,599,256
1913	95,199,498
1914	93,760,617
1915	97,985,185
1916	96,090,535
1917	88,073,123

Vuotena 1918 eri maat tuottivat kultaa seuraavasti:

Maa	Unsia	Arvo punnissa
Englannin Afrikanlaiset siirtomaat	9,365,461	39,754,491
Austraalia	1,434,033	6,094,640
Canada	718,500	3,053,625
India	485,236	2,061,900
Englannin siirtomaat yhteensä	12,003,230	50,964,656
Yhdysvallat	3,313,373	14,064,000
Venäjä (arvioitu)	530,000	2,250,000
Meksikko	235,300	1,000,000
Belgian Kongo	128,240	545,000
Muut maat	1,882,500	8,000,000
V. 1918 tuotanto	18,092,643	76,823,656

Maailman hopeatuotanto

	1918 Unsia	1917 Unsia	1916 Unsia	1915 Unsia	1914 Unsia	1913 Unsia
Yhdysvallat	67,867	71,740	74,415	74,961	72,455	66,801
Canada	20,000	22,151	25,460	26,626	28,406	31,525
Meksikko	38,000	31,214	22,838	39,570	27,547	70,704
Keski-Amerika	2,500	2,370	2,602	2,920	2,755	2,135
Etelä-Chile	5,000	4,107	4,402	3,870	790	4,050
Peru	11,000	11,000	10,787	9,420	9,214	8,351
Muu E.-Amerika	500	435	391	397	445	725
Europa	8,200	8,123	8,475	10,107	9,240	15,248
U. E. Walesia	9,500	9,363	8,069	8,305	13,360	14,505
Muu Austraalia	1,300	1,271	1,062	1,214	870	3,964
Japani	7,000	6,844	5,806	5,120	4,836	4,650
Brittiläinen Intia	2,500	1,500	629	285	236	—
Muut Aasian maat	100	142	92	79	69	532
Afriikka	1,200	1,194	1,203	1,188	1,058	1,056
Koko mkaailman	174,667	171,454	166,234	184,073	171,183	224,248

(Jokaisen luvun jälestä on jätetty kolme nollaa pois, joten ne liitettynä luvut tarkoittavat kymmeniä tuhansia, satoja tuhansia ja miljoonia unseja.)

Paperirahan lisääntyminen maailmassa

Liikkeellä olevan paperirahan ja kultavarastojen arvo eri maissa oli vuosina 1914 ja 1919 miljoonissa dollareissa seuraava:

Maa	Heinäkuulla v. 1914		Joulukuulla v. 1919	
	Kul-taa	Sete-leitä	Kul-taa	Sete-leitä
Itävalta-Unkari	\$254	\$464	54.8	\$52
Austraalia	29	48	60.4	\$10,099
Belgia	65	180	36.7	86
Brazilia	125	175	71.4	260
Bulgaria	27	32	83.3	69
Canada	94	162	58.2	909
Egypti	8	13	60.1	44
Suomi	7	24	28.3	5
Ranska	806	1,301	62.0	710
Saksa	298	692	43.2	266
Suurbritannia	195	140	134.6	594
Kreikka	47	39	120.0	347
Intia	124	220	56.2	266
Italia	236	337	70.0	157
Japani	106	159	66.8	389
Uusi Seelanti	30	10	300.0	36
Portugali	6	83	7.3	10
Rumania	43	147	28.9	35
Venäjä	777	795	98.3	336
Siami	4	12	33.7	—
Etelä-Afrika	38	11	340.1	—
Turkki	16	9	177.7	—
Yhdysvallat	1,023	1,056	99.6	2,107
Argentina	235	428	54.8	394
Tanska	20	42	47.2	52
Hollanti	66	126	52.1	256
Jaava	12	47	25.8	65
Norja	14	33	43.8	40
Ruotsi	28	60	46.2	81
Espanja	106	378	28.1	471
Sveitsi	35	52	67.2	92
Yhteensä	\$4,874	\$7,275	70.0	\$6,849

Näissä numeroissa ei ole otettu lukuun Kiinaa enempää kuin Meksikkoa ja useita Keski- ja Etelä-Amerikan tasavaltojakaan. Kaikkien toistenkaan maiden numerot eivät ole ehdottomasti täydellisiä, m. m. Venäjää koskevat tilastot ovat vain lokakuuhun v. 1917, jonka jälkeen Venäjän setelien määrä kultavarastoihin verrattuna on suuresti lisääntynyt. Joissakin maissa metallivarastot käsittävät myös hopean. Mutta näidenkin numeroiden mukaan vaikka kultavarastot otettuna kaikki maat lukuun,

ovat huomattavasti lisääntyneet, niin liikkeellä olevien setelien määrä on lisääntynyt paljon suuremmissa määräsissä — seitsenkertaisesti kysymyksessä olevina vuosina. Ei ole ihme, että rahan arvo on alentunut ja tavarain hinnat ovat kohonneet. Vertaamalla hintatiloja, huomaa, että hinnat ovat kohonneet enimmänsä juuri niissä maissa, missä liikkeellä oleva setelimäärä on enimmänsä lisääntynyt kultareservien pysyessä ennallaan tai pienentyessä.

Työteho eri maiden hiilikaivannoissa

Yhdysvaltain kaivantoviraston Bulletin No. 69:än mukaan on eri maiden hiilenkaivuteollisuudessa työläisen tuotanto tonneissa vuotta kohden ollut kuluvalle vuosisadalla seuraava:

Vuosi	Yhdysvallat	Englantti	Saksa	Ranska	Belgia	Itävalta	Japani	Intia	U. E. Walesia
1901	605	309	274	218	183	184	125	90	548
1902	581	314	269	201	187	183	136	85	519
1903	631	311	279	230	188	190	131	96	511
1904	592	312	277	219	181	197	134	103	480
1905	628	314	387	226	178	210	160	109	553
1906	646	324	302	211	186	218	134	113	570
1907	710	324	294	220	183	218	118	109	568
1908	602	301	279	211	179	223	129	113	578
1909	691	296	271	219	181	215	109	116	433
1910	692	287	275	215	183	217	126	121	520
1911	681	290	182	—	176	227	—	127	560

Vuoden 1911 jälkeiseltä ajalta ei ole täydellisiä tilastoja saatavissa muista maista kuin Yhdysvalloista ja Englannista. Näissä tilastoissa hiilenkaivajan työtehon ohella on myös otettu huomioon hiilikaivannoissa työskentelevien työläisten lukumäärä ja hiilituotannon suuruus eri vuosina.

Vuosi	Yhdysvalloissa:		Miestä kohden tonneissa
	Työläisten lukumäärä	Tuotanto tonneissa	
1912	722,662	477,202,304	660
1913	747,627	508,893,053	681
1914	763,185	458,504,890	601
1915	734,008	474,660,256	647
1916	720,971	526,873,371	731
1917	757,317	581,609,263	768
1918	762,426	605,546,343	794

Englannissa:

Vuosi	Työläisten lukumäärä	Tuotanto tonneissa	Miestä
			kohden tonneissa.
1912	1,089,090	260,416,338	239
1913	1,127,600	287,430,473	255
1914	1,057,505	265,664,393	251
1915	953,642	253,206,081	265
1916	998,063	256,375,366	257
1917	1,021,340	248,499,240	243
1918	1,008,867	227,714,579	226

Viljeltyn maan pinta-ala, sato ja sadon arvo Yhdysvalloissa

Virallisten numeroiden mukaan Yhdysvaltain maanviljelijät lisäsivät viljelyksessä olevaa maata 10 prosentilla ja saivat tuotteistaan 120 prosenttia enemmän vuosien 1914 ja 1918 välisellä ajalla. Huomioon on otettu vain seuraavat viljalajit: vehnä, maissi, kaura, ohra, ruis, riisi, perunat, tupakka, heinät ja puuvilla.

Vuonna 1914 oli viljelyksessä 297,000,000 miljoonaa eekkeriä maata ja v. 1919 viljelyksessä oleva maa oli kohonnut 326,000,000 eekkeriin. Vuotena 1914 edellä luetuista kymmenestä viljalajista saadun sadon arvo oli maanviljelysviraston numeroiden mukaan \$4,933,000,000 ja vuonna 1918 se oli \$10,934,000,000, lisääntyen noin 120 prosentilla. Maanviljelysvirasto asetti vuotena 1914 koko sadon kaikki vilja- ja hedelmäajit ja juurikasvit mukaan luettuna arvoksi \$9,895,000,000 ja v. 1918, noin \$21,386,000,000, lisääntyen noin 115 prosentilla.

Maanviljelystuotannon rahallinen arvo ei ole kuitenkaan kohonnut näin huomattavasti viljelyksien ja sadon suurentumisen kautta. Se johtuu melkein kokonaan hintojen noususta. Vehnässä oli v. 1914 kaikkiaan 53,541,000 eekkeriä ja sato oli 891,000,000 bushelia. V. 1914 vehnässä oli 59,110,000 eekkeriä ja sato kohosi vain 917,000,000 busheliin. Mutta maanviljelijöille maksetun hinnan mukaan vehnäsadon arvo kohosi \$878,680,000 v. 1914 ja \$1,874,623,000 vuotena 1918. V:na 1914 oli maississa 103,435,000 eekkeriä ja sato 2,673,000,000 bushelia. Vuotena 1918 maississa oli 107,494,000 eekkeriä, mutta sadon suuruus oli vain 2,583,000,000 bushelia. (Vuoden 1917 maissisato oli kuitenkin suurin maan historiassa, nimittäin 3,965,000,000 bushelia.) Mutta maissisadon arvo kohosi tavattomasti. V. 1914 se oli \$1,722,000,000 ja v. 1918

\$3,528,000,000. Vehnästä maksettiin v. 1914 maanviljelijöille 98.6 senttiä bushelista ja v. 1918 \$2.04. Maisista maksettiin v. 1914 64.4 senttiä ja v. 1918 \$1.36.

Puuvillan viljely on pienentynyt Yhdysvalloissa viljelyksessä olevan maan pinta-alaan ja sadon suuruuteen nähden. Vuotena 1914 puuvillan viljelyksessä oli 36,832,000 eekkeriä, sato ollen 16,135,000 paalia ja sadon arvo \$549,036,000. Vuotena 1918 puuvillan viljelyksessä oli enää vain 35,890,000 eekkeriä maata ja sato aleni 11,700,000 paaliin mutta sadon arvo hintojen kohotessa nousi \$1,616,207,000. Vuonna 1914 maanviljelijöille maksettiin 6.8 senttiä paunasta ja v. 1918 27.6 senttiä.

Maanviljelystyoiläisten palkat Yhdysvalloissa

Allaoleva taulu osottaa maanviljelystyoiläisten palkat vuosina 1918 ja 1919 sekä palkkojen kohoamisen viimeksi-mainittuna vuotena:

Vuosi	Kuukausipalkka		Päiväpalkka elon korjuussa		Päiväpalkka tavallisessa työssä	
	"Iman "bordia"	"Bordin" kanssa	"Iman "bordia"	"Bordin" kanssa	"Iman "bordia"	"Bordin" kanssa
1918	\$47.07	\$34.92	\$3.20	\$2.65	\$2.63	\$2.07
1919	56.29	39.82	3.83	3.15	3.12	2.45
Palkat kohonneet pros. v.1919	19.59	14.02	19.69	18.87	18.63	18.36

Vaikka maanviljelystyoiläisten palkat ovat näin hävettävän alaiset, niin Yhdysvaltain maanviljelysviraston sadon arvioimistoimisto vakuuttaa, että palkat v. 1919 olivat korkeimmat kuin mitä ne ovat kertaakaan olleet sitte vuoden 1866, jolloin näitä tilastoja alettiin kerätä.

Palkat vaihtelevat tavattomasti maan eri osien mukaan. Niinpä kuukausipalkalla työskenteleville maanviljelystyoiläisille maksetaan eteläisissä Atlantin rannikkovaltioissa vain \$30.54 ja lännen valtioissa, vuoristovaltiot mukaan luettuna, maksetaan \$62.96. Sama vaihtelevaisuus on huomattavissa päiväpalkoissakin.

Yhdysvaltain ulkomaakauppa

Yhdysvaltain ulkomaakauppa vuodesta 1914, jolloin maailman sota alkoi vuoden 1919 loppuun saakka, on ollut tavattoman suurta jättäen tämän maan kapitalistien hyväksi suunnattoman korkean kauppabalanssin, kuten allaolevasta taulusta ilmenee:

Vuosi	Ulosvienti	Maahan-tuonti	Balanssi Y. hyväksi
1919	\$5,118,991,800	\$651,405,600	\$4,467,586,200
1918	3,858,705,905	318,127,305	3,540,578,600
1917	4,061,728,923	551,144,599	3,510,584,324
1916	3,813,278,324	633,316,886	3,179,961,438
1915	2,565,660,269	546,352,567	2,019,307,702
1914	1,339,295,916	783,517,509	555,778,407

Yhteensä \$20,757,661,137 \$3,483,864,466 \$17,273,796,671

Maailman öljytuotanto

Eri maat ovat v. 1918 ajalla tuottaneet paloöljyä, jota gasoliini y. m. nykyaikaiselle elämälle tärkeät öljyt valmistetaan, seuraavasti:

Maa	Tuotanto tynnyreissä	Prosentti koko tuotannosta
Yhdysvallat	355,927,716	69.15
Meksikko	63,828,327	12.40
Venäjä	40,456,182	7.86
Hollannin I.-Intia	13,284,936	2.58
Rumania	8,730,235	1.70
Intia	8,000,000	1.55
Persia	7,200,000	1.40
Galitsia	5,591,620	1.09
Peru	2,536,102	.49
Japani ja Formosa	2,449,069	.47
Trinidad	2,082,068	.40
Egypti	2,079,750	.40
Argentina	1,321,315	.26
Saksa	711,260	.14
Canada	304,741	.06
Venezuela	190,080	.04
Italia	35,953	.01

Vuonna 1917 Cuba tuotti 19,167 tynnyriä öljyä, mutta sen öljytuotanto näyttää lakanneen kokonaan. Intian,

Galitsian, Japanin ja Formosan, Saksan ja Italian öljytuotanto on myös alentunut, kun taas kaikissa toisissa öljyjä tuottavissa maissa tuotanto on kohonnut melkoisessa määrässä.

Yhdysvallat ja Meksikko tuottavat yhdessä 81.55 prosenttia koko maailman öljystä. Mutta vaikka tuotanto Yhdysvalloissa onkin näin tavattoman suuri ja vaikka suurin osa Meksikon öljytuotannosta kuljetetaan Yhdysvaltoihin, niin siitä huolimatta tässä maassa alkaa vallita öljypula automobiilien, "trokien", traktorien y. m. öljyläikäypien koneiden yleistyessä. Yhdysvaltain kaivantoviraston palveluksessa oleva kemisti, David T. Day, lausuu Yhdysvaltain öljytuotannon sellaisena kun se nyt on (porata reikä maahan ja antaa öljyn pursuta ylös) saavuttaneen huippunsa ja että öljytuotantoa on lisättävä ryhtymällä valmistamaan gasoliinia y. m. öljyjä "shale-hiilestä" y. m. aineista, joita ei ole tähän saakka yritettykään kun raakaöljyn maasta saanti on ollut niin helppoa.

Valtion omistamat ja yksityiset rautatiet maailmassa

Allaolevasta taulukosta ilmenee valtion omistamien ja yksityisten rautateiden pituus mailleissa 31:ssä maassa, lukuunottamatta niitä maita, joista tilastot molemmista on annettu yhdessä. Yhdysvallat, Kiinan, Espanjan, Egyptin ja Yhdistyneen Kuningaskunnan (Englannin) kanssa on ainoita maita, joissa ei ole valtion omistamia rautateitä, lukuunottamatta 50 mailin mittaista palaa Panama kanavalla. Ranskassa hallitus omistaa kaikki ratapohjat ja rautatiesysteemi siellä on paljon yhtenäisempi kuin Yhdysvalloissa.

Harvat ihmiset, jotka pilkaton puhuvat hallituksen omistamista rautateistä, käsittävät, että maailmassa on 27 maata, joissa hallitus omistaa rautateitä 50 mailista ylöspäin kaikkiin rautateihin asti. Saksa on ensimmäisellä sijalla ollen siellä 35,000 mailia hallituksen rautatietä, sitä seuraa Venäjä 34,000 mailia (Venäjän rautatiet kuuluvat nyt kaikki yhteiskunnalle), Intia 29,000 mailia ja Itävalta-Unkari 23,000 mailia. Viimeksi mainittu maa on jakaantunut kolmeen valtioon: Itävaltaan, Unkariin ja Tšekko-Slovakiaan, joten rautatiet ovat jakaantuneet samanmukaisesti näille maille, mutta siitä huolimatta ovat edelleen hallitusten hallussa. Samoin on laita Venäjän suhteen.

Näissä tilastoissa ei esim. ilmene Suomen valtiorautateitä, koska ne on laskettu yhteen Venäjän rautateiden kanssa. Tilastojen mukaan maailmassa on 585,384 mailia rautateitä, joista 189,226 mailia (32.2 prosenttia) valtioiden omistamia. Jos jätetään Yhdistyneen Kuningaskunnan ja Yhdysvaltain rautatiet luvusta pois, niin enemmän kuin kolme viidettä osaa jäljellä olevien 29 maan rautateistä kuuluu valtioille. Näihin eivät vielä kuulu Itävallan hallituksen käyttämät yksityiset rautatiet ja Ranskan hallituksen omistamat ratapohjat.

Maa.	Teiden johto.	Koko pituus mailleissa.	Valtion tiet mailleissa
Algeria	Sekalainen*)	2,871	1,803
Argentina ..	"	19,722	3,490
Itävalta	Valtion	14,217	11,987
Belgia	"	2,715	2,706
Brazilia	Sekalainen	10,821	6,727
Bulgaria	Valtion	1,200	1,200
Canada	Yksityinen	29,304	1,742
Chile	Sekalainen	5,020	3,236
Kiina	Yksityinen	606	—
Kuba	"	2,580	130
Tanska	Valtion	1,219	1,219
Egypti	Yksityinen	1,486	—
Ranska	Sekalainen	25,314	5,626
Saksa	Valtion	38,154	35,951
Hollanti	Sekalainen	2,063	1,233
Unkari	Valtion	13,332	11,229
Intia	"	35,285	29,317
Italia	"	8,481	8,481
Japani	"	5,473	5,473
Meksikko	"	6,193	6,193
Norja	"	1,917	1,635
Portugalia . . .	Sekalainen	1,521	713
Rumania	Valtion	2,205	2,205
Venäjä	Sekalainen	40,036	33,929
Espanja	Yksityinen	9,076	—
Ruotsi	"	8,806	2,863
Siami	Valtion	506	506
Sveitsi	"	3,151	1,701
Etelä-Afrika . .	"	8,281	8,281
Yhd. Kuning.	Yksityinen	23,691	—
Yhdysvallat	"	260,000	.50

*) Tarkoittoa sitä, että maassa on sekä valtion että yksityisten johdon ja kontrollin alaisia teitä.

Yhdysvaltain väkiluvun lisääntyminen ja siirtolaisuus*)

Viimeisen sadan vuoden ajalla Yhdysvaltoihin on tullut kolmekymmentä-neljä miljoonaa siirtolaista. Vuosien 1820 ja 1830 välisellä kymmenvuotiskaudella siirtolaiset eivät käsittäneet täyttä prosenttiakaan maan väkiluvun lisäyksestä kun taas v. 1910 päättyneenä kymmenvuotiskautena puolet väkiluvun lisäyksestä tuli siirtolaisuuden kautta. Seuraava taulukko osoittaa Yhdysvaltain väkiluvun lisääntymisen ja siirtolaisuuden kymmenvuotiskausina:

	Väkiluvun lisäys.	Siirtolaisuus.
1820—30	3,227,567	143,439
1830—40	4,203,433	599,125
1840—50	6,122,423	1,713,251
1850—60	8,251,445	2,598,214
1860—70	7,115,050	2,314,824
1870—80	11,597,412	2,812,191
1880—90	12,791,931	5,246,613
1890—1900	13,046,861	3,844,420
1900—10	15,977,691	8,795,691
1910—20 (arvioitu)	14,000,000	6,100,000

Nämä 34,000,000 siirtolaista jakautuvat eri maiden kesken seuraavasti:

Englannista, Skotlannista, Irlannista ja Walesista	8,205,675
Saksasta	5,495,539
Italiasta	5,100,740
Itävalta-Unkarista	4,068,448
Venäjäältä (suomalaiset niiden mukana Skandinavian maista	3,311,406
Ranskasta	2,134,414
Sveitsistä	523,806
Hollannista	256,707
Brittiläisestä Pohjois-Amerikasta	214,508
Meksikosta	834,450
Belgiasta	217,256
Rumaniasta	76,587
Portugalista	76,222
Kreikasta	159,702
Turkista	352,883
Kiinasta	311,404
Japanista	288,398
Puolasta, Serbiasta y. m. maista	229,030
	2,100,000

*) Vuoden 1920 väenlaskun numerot yleisestä väkiluvun lisääntymisestä, väestön jakaantumisesta siirtolaisten ja maassa syntyneisiin sekä erinäisiin luokkiin ei ole vielä saatavissa. Kului ai-

Suurin osa siirtolaisista ensimmäisinä vuosina tuli Englannista, Skotlannista, Irlannista ja Walesiasta. Sitä seurasi saksalainen siirtolaisuus. Siirtolaisuus Brittein Saariilta alkoi vähetä jo v. 1851 seutuville ja Saksasta v. 1887. Siirtolaisuus Italiasta pääsi vauhtiinsa vasta 1891 ja Itävalta-Unkarista tämän vuosisadan alussa. Siirtolaisuus Venäjältä myös nousi korkeimmilleen vasta tämän vuosisadan ensimmäisinä vuosina kun taas skandinaivialainen siirtolaisuus oli korkeimmillaan v. 1882.

Vuoden 1910 väenlaskun ajalla Yhdysvalloissa oli 200,688 suomalaista. Heistä oli 120,086 Suomessa syntyneitä, 75,362 Yhdysvalloissa suomalaisista vanhemmista syntyneitä ja 5,240 sellaisista suomalaisista vanhemmista syntyneitä, joista toinen tai molemmat olivat syntyneet Yhdysvalloissa. Vuoden 1910 jälkeen on suomalaisia tulleet Yhdysvaltoihin seuraavasti:

1911	9,779
1912	6,641
1913	12,756
1914	12,805
1915	3,472
1916	5,646
1917	5,900
1918	1,367
1919	968

Yhteensä 59,834

Lukutaidottomuus Yhdysvalloissa

Numerot tähän ovat otetut vuoden 1910 väenlaskutalosta. Vuoden 1920 väenlaskun tulokset tässäkin suhteessa julaistaan vasta vuoden tai kahden kuluttua. Tilanne tässä suhteessa on luonnollisesti muuttunut kuluneiden kymmenen vuoden ajalla, mutta ottamalla huomioon sen seikan, että kuluneeseen aikaan sisältyvät myös sota-vuodet, jolloin valtioilla ja liittovaltioilla ei riittänyt lisävaroja kansanvalistukseen ja jolloin kouluolot olivat melkein kokonaan joutua epäjärjestykseen ja rappiolle opettajapulan tähden, tilanne ei liene suurestikaan parantunut. Vuonna 1910 10:nen vuoden ikäisten ja sitä vanhempien lukutaidottomien amerikalaisen valkoihoisten, neekerien

nakin vuosi ennen kuin kerätyt numerot on luokiteltu, laskettu ja taulukot laadittu. Tässä olevat numerot on otettu Yhdysvaltain työviraston tilastoista.

ja ulkomaalaisten valkoihoisten lukumäärä eri valtioissa
 ja seuraava:

Valtio	Kokonais- luku*)	Maassa- syntyneitä	Ulkomaa- laisia	Neeke- reitä
Alabama	352,700	84,769	2,064	265,628
Arizona	22,953	3,776	13,758	122
Arkansas	142,954	55,025	1,461	86,398
California	74,902	7,509	50,292	1,329
Colorado	23,780	7,633	13,897	856
Connecticut	53,665	3,583	49,202	792
Delaware	13,240	3,525	3,359	6,345
D. of C.	13,812	960	1,944	10,814
Florida	77,816	14,871	3,390	59,503
Georgia	389,775	80,203	875	308,639
Idaho	5,453	707	2,742	37
Illinois	168,294	40,486	117,751	9,713
Indiana	66,213	40,955	18,200	6,959
Iowa	29,839	11,541	16,894	1,272
Kansas	28,698	9,472	13,787	5,341
Kentucky	208,084	146,797	3,300	57,900
Louisiana	352,179	85,359	12,085	254,148
Maine	24,554	9,824	14,394	93
Maryland	73,397	18,952	12,047	42,289
Massachusetts	141,531	9,163	129,412	2,584
Michigan	74,800	17,846	54,113	826
Minnesota	49,336	5,841	40,627	215
Mississippi	290,235	28,699	1,364	259,438
Missouri	111,116	65,242	22,631	23,062
Montana	14,457	936	8,445	114
Nebraska	19,009	4,278	12,264	482
Nevada	4,702	187	1,344	26
New Hampshire	16,386	2,839	13,485	51
New Jersey	113,502	12,053	93,551	7,405
New Mexico	48,697	30,338	6,580	191
New York	406,020	36,318	362,025	5,769
North Carolina	291,497	132,189	477	156,303
North Dakota	13,070	1,513	9,474	26
Ohio	124,774	47,410	66,887	10,460
Oklahoma	67,567	33,569	3,823	17,858
Oregon	10,504	1,841	6,120	46
Pennsylvania	354,290	60,280	279,668	14,638
Rhode Island	33,854	3,253	29,781	752
South Carolina	276,980	50,245	399	226,242
South Dakota	12,750	1,239	4,896	38
Tennessee	221,071	120,866	1,488	98,541
Texas	282,904	90,591	67,295	124,618
Utah	6,821	832	3,636	49
Vermont	10,806	4,495	6,236	69
Virginia	232,911	81,457	2,368	148,950
Washington	18,416	1,836	11,233	239
West Virginia	74,866	51,407	13,075	10,347
Wisconsin	57,769	11,468	43,662	113
Wyoming	3,874	298	2,548	102
Yhteensä	5,516,163	1,534,272	1,650,361	2,227,731

Tapaturmat metallikaivannoissa

Myöhäisemmät tilastot tapaturmista metallikaivan-
 noissa ovat vuodelta 1918, julaistu Yhdysvaltain kaivosvi-
 raston julkaisussa (Technical Paper 252). Niiden mukaan

*) Tähän sisältyy sellaisiinkin rotuihin kuuluvat lukematidotta-
 mat, jotka eivät ilmene seuraavilla sarakkeilla, kuten itäaafri-
 kalaiset, y. m.

tapaturmien luku metallikaivannoissa oli mainittuna vuote-
 na alhaisin kuin mitä se oli ollut yhtenäkkään vuotena
 vuoden 1911 jälkeen, jolloin mainittu virasto alkoi näitä
 tilastoja kerätä. Vuotena 1918 sattui metallikaivannoissa
 646 sellaista tapaturmaa, jotka päättyivät kuolemalla ver-
 rattuna 85:een edellisenä vuotena. Työläisten kuolemaan
 päättynneiden tapaturmien luku näin muodoin aleni 24.2
 prosentilla. Loukkautumisien luku metallikaivannoissa
 vuotena 1918 oli 42,915 verrattuna 46,286 edellisenä vuo-
 tena vähentyen 7.3 prosentilla.

Nämä numerot eivät kuitenkaan paljasta koko to-
 tuutta. Tapaturmien luku ei todellisuudessa liene vä-
 hentynyt noin huomattavasti. Vuotena 1918 vain 3,636
 kaivoksien omistajaa, joiden palveluksessa oli 182,606 työ-
 läistä, ilmoitti tapaturmista virastolle. Vuotena 1917 ta-
 paturmista ilmoittaneiden kaivantojen luku oli tuhatta
 suurempi ja niissä työskentelevien työläisten luku oli 200,-
 579.

Kouluolot Yhdysvalloissa

Vuotena 1918 Yhdysvalloissa oli kouluikässä 5:en ja
 18:sta ikävuosien välillä olevaa nuorisoa, kouluihin kir-
 jottautuneita, kouluissa käyviä ja kansakoulujen opettajia
 seuraavasti:

Kouluikässä olevaa nuorisoa	27,686,476
Kouluihin kirjottautuneita	20,853,516
Kouluissa käyviä	15,548,914
Opettajia oli	650,709

Kansakoululaitoksen kustannukset olivat:	
Opettajain palkkoihin	\$436,477,090
Muihin menoihin	327,200,999

Yhteensä \$763,678,089

Nämä numerot paljastavat Yhdysvaltain kansanvalis-
 tuksen kurjan tilan. Päivittäin kouluissa käyvien lasten
 ja nuorukaisten luku ei ole kuin vähän parempi kuin puo-
 let kouluikässä olevan nuorison lukumäärästä.

Etelävaltioissa ja suurissa teollisuusvaltioissa, joissa
 vasta viime aikoina on ryhdytty laatimaan lapsityötä ra-
 joittavia ja koulupakkoa koskevia asetuksia, tilanne luon-
 nollisesti on huonoin tässä suhteessa. Esim. Alabamassa
 on 760,598 kouluikässä olevaa lasta, niistä oli kouluihin si-
 sääkirjottautunut 573,762, mutta kouluissa kävi keski-
 määrin vain 341,634 päivässä. South Carolinassa ovat

kouluolot yhtä kurjalla kannalla. Mutta vieläkin surettavamman kuvan antaa suuri teollisuusvaltio Pennsylvania. Siellä oli v. 1918 kaikkiaan 2,192,214 kouluikässä olevaa lasta ja nuorukaista, joista oli kouluihin sisäänkirjoittautunut 1,514,984 ja kouluissa todellisuudessa kävi vain 1,227,921. Etelävaltioissa myös on kouluvuosi tavattoman lyhyt. Alabamassa se on vain 124 päivää ja Arkansasissa 120 päivää kun taas New Yorkin valtiossa se on 187 päivää.

Tapaturmat hiilikaivannoissa

Yhdysvaltain kaivantoviraston lausunnon mukaan tammikuun viimeisenä päivänä, v. 1920, päättyneinä kuukautena väheni hiilikaivannoissa surmansa saaneiden työläisten luku verrattuna hiilituotantoon. Tästä todennäköisesti vielä vain tilapäisestä vähenemisestä huolimatta kuolemaan päättävien tapaturmien luku Yhdysvaltain hiilenkajuteollisuudessa on pelottavan suuri — suurempi kuin missään muussa maassa. Hiilituotanto, surmansa saaneiden lukumäärä ja surmansa saaneiden luku miljoonaa kaivettua hiilitonnia kohden on seuraava:

Kuukausi	Tuotanto tonneissa	Työläisiä surmaantunut	Surmansa saaneiden luku kutakin 1,000,000 tonnia kohden
Heinäkuu 1919	50,501,000	221	4.38
Elokuu 1919	50,805,000	223	4.39
Syyskuu 1919	54,735,000	179	3.27
Lokakuu 1919	64,702,000	243	3.76
Marraskuu 1919	26,389,000	94	3.56
Joulukuu 1919	44,527,000	169	3.80
Tammikuu 1920	56,043,000	188	3.35

Suurimmat kaupungit Yhdysvalloissa

Seuraavassa ovat 68:an Yhdysvaltain suurinta kaupunkia järjestyksessään vuoden 1920 väenlaskun mukaan:

1. New York	5,621,151
2. Chicago	2,701,705
3. Philadelphia	1,822,158
4. Detroit	993,736
5. Cleveland	796,836
6. St. Louis	772,897

7. Boston	748,060
8. Baltimore	733,826
9. Pittsburgh	598,193
10. Los Angeles	576,073
11. San Francisco	508,410
12. Buffalo	506,775
13. Milwaukee	457,147
14. Washington	437,571
15. Newark	414,216
16. Cincinnati	401,247
17. New Orleans	387,219
18. Minneapolis	380,582
19. Kansas City, Mo.	324,410
20. Seattle	315,652
21. Indianapolis	314,194
22. Jersey City	297,864
23. Rochester	295,850
24. Portland, Ore.	258,288
25. Denver	256,491
26. Toledo	243,109
27. Providence	237,595
28. Columbus	237,031
29. Louisville	234,891
30. St. Paul	234,595
31. Oakland	216,361
32. Akron	208,435
33. Atlanta	200,616
34. Omaha	191,601
35. Worcester	179,754
36. Birmingham, Ala.	178,270
37. Syracuse	171,717
38. Richmond	171,667
39. New Haven	162,390
40. Memphis	162,351
41. San Antonio	161,308
42. Dallas	158,976
43. Dayton	152,559
44. Bridgeport	143,152
45. Houston	138,076
46. Hartford	138,036
47. Scranton	137,783
48. Grand Rapids	137,634
49. Paterson	135,866
50. Youngstown	132,358
51. Springfield	129,563
52. Des Moines	126,468
53. New Bedford	121,217
54. Fall River	120,485

55. Trenton	119,289
56. Nashville	118,342
57. Salt Lake City	118,110
58. Camden	116,309
59. Norfolk	115,777
60. Albany	113,334
61. Lowell	112,759
62. Wilmington	110,168
63. Cambridge	109,694
64. Reading	107,784
65. Fort Worth	106,482
66. Spokane	104,437
67. Kansas City, Kan.	101,177
68. Yonkers	100,226

Suurten kaupunkien suunnatoin kasvaminen osoittaa maaseudun merkityksen nopeaa vähentymistä kaupunkien verrattuna. Näissä 68:ssä kaupungissa joiden väkiluku on yli sata tuhatta, asuu 28,335,220.

Yhdysvaltain väkiluku

Yhdysvaltain väkiluku vuoden 1920 väenlaskun mukaan on 105,683,108, lisääntyneen kymmenen vuoden ajalla 13,710,842, eli 14.9 prosentilla. Yhdysvaltain siirtomaissa arvioidaan asuvan noin 12,250,000 ihmistä, joten Yhdysvaltain väkiluku kokonaisuudessaan on 117,933,108.

Yhdysvaltain väestöstä 54,816,209, eli 51.9 asuu kaupaloissa ja kaupungeissa, joiden asukasluvu on yli 2,500 ja 50,866,899, eli 48.1 asuu maaseuduilla.

Miljoneerien lisääntyminen Yhdysvalloissa

Hyvin usein kysytään: kuinka monta miljoneria on Yhdysvalloissa? Hallituksen tuloveronumerot antavat parhaan vastauksen kysymykseen.

Miljoona dollaria sijoitettuna viisi prosenttia korkoa tai voittoa tuottavaan liikkeeseen, tuottaa \$50,000 vuodessa. Jokainen siis, jonka vuositulo nousevat viiteenkymmeneen tuhanteen dollariin, on tässä merkityksessä miljonieri. Tämä menettelytapa miljonierien luvun selville saamiseksi ei luonnollisestikaan ole aivan tarkka. On olemassa sellaisiakin henkilöitä, joiden vuositulot nousevat \$50,000, mutta joilla ei ole miljoonan dollarin arvosta omaisuutta. Kaikesta huolimatta se antaa lähimain oikean käsityksen opporikkaiden ihmisten luvusta tässä maassa.

Olettamalla, että henkilö, jonka tulot nousevat \$50,000 vuodessa on miljonieri, niin Yhdysvalloissa on eri vuosina ollut miljonereita seuraavasti.

1914	7,509
1915	10,671
1916	17,085
1917	19,103
1918	25,000

Tilastoja eri maiden sosialistipuolueista

Seuraavassa ovat viimeisimmät numerot, mitä on ollut saatavissa eri maiden sosialistipuolueiden ja työväenpuolueiden jäsenmäärästä, äänimäärästä ja edustajien luvusta eduskunnissa. Tarkkoja jäsenlukua koskevia numeroita on melkein mahdotoin saada, johtuen se viime aikoina tapahtuneista sosialistipuolueiden hajaantumisista.

Maa	Puolue	Jäsenmäärä.	Äänimäärä.	Edust.
Saksa	Itsenäiset sos.	800,000	4,809,862	80
	Sos.-dem.		5,531,157	111
	Kommunistit	100,000	438,199	2
Italia			3,000,000	159
Ranska			1,750,000	55
Englanti			2,375,000	59
Tanska	Sos.-dem.	100,000	300,394	48
	Vas. sos.		3,859	
	Vapaat sos.		7,257	
Suomi			179,683	80
Hollanti	Sos.-dem.	47,870	296,145	22
	Vas. sos.		31,143	2
Norja			94,000	297,000
Ruotsi	Sos.-dem.			76
	Vas. sos.			7
Sveitsi		34,000		41
Bulgaria		25,000	181,000	50
Venäjä		630,000		
Yhdysvallat	Sos. p.		585,113	
	S. T. P.		13,403	
Belgia		200,000	644,499	70
Tsekkio-Slovakia	Sos. dem.	122,000		141
Jugo-Slaavia		80,000		
Rumania		24,000		12
Espanja				6
Portugali			35,000	2

Lailliset juhlapäivät Yhdysvalloissa

Tammikuussa: 1 p. Uudenvuoden päivä kaikissa valtioissa, 8 p. New Orleansin tappelun vuosipäivä Louisianassa ja 19 p. kenraali Lee'n syntymäpäivä Alabamassa, Arkansasissa, Floridassa, Georgiassa, Mississippissa, Pohjois- ja Etelä Carolinassa ja Virginiassa.

Helmikuussa: 12 p. Abraham Lincolnin syntymäpäivä Californiassa, Coloradossa, Connecticutissa, Delawaressa, Illinoisissa, Indianassa, Iowassa, Kansasissa, Mainessa, Michiganissa, Minnesotassa, Montanassa, Nebraskassa, Nevadassa, New Jerseyssä, New Yorkissa, Pohjois- ja Etelä Dakotassa, Oregonissa, Pennsylvaniassa, Utahissa, West Virginiassa, Washingtonissa ja Wyomingissa ja 22 p. George Washintonin syntymäpäivä kaikissa valtioissa.

Maaliskuussa: 2 p. Texasin itsenäisyyden julistuspäivä Texasissa ja 4 p. presidentin virkaanastumispäivä District of Columbiassa.

Huhtikuussa: 13 p. Thomas Jeffersonin syntymäpäivä Alabamassa, 19 p. Patrioottien päivä Massachusettsissa ja Mainessa ja 26 p. Muistopäivä Alabamassa, Floridassa, Georgiassa, Mississippissä ja Virginiassa.

Toukokuussa: 9 p. Arbor päivä Rhode Islandissa, 10 p. Muistopäivä Pohjois- ja Etelä Carolinassa ja Tennessee'ssä ja 30 päivä Hautain kukitus päivä kaikissa muissa valtioissa paitsi Arkansasissa, Floridassa, Louisianassa, Mississippissä, Pohjois- ja Etelä Carolinassa ja Texasissa.

Kesäkuussa: 3 p. Jefferson Davisin syntymäpäivä Alabamassa, Arkansasissa, Floridassa, Georgiassa, Mississippissä, Etelä Carolinassa, Tennessee'ssä ja Texasissa ja 15 p. Pioneerien päivä Idahossa.

Heinäkuussa: 4 p. Itsenäisyyden julistuspäivä kaikissa valtioissa ja 24 p. Pioneerien päivä Utahissa.

Elokuussa: 1 p. Coloradon päivä Coloradossa, 16 p. Benningtonin tappelun muistopäivä Vermontissa.

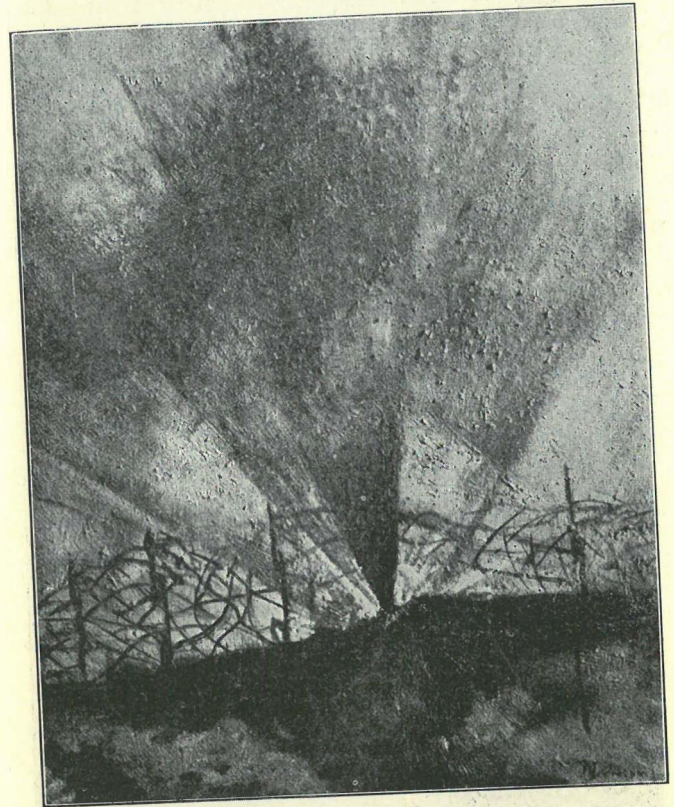
Syyskuussa: Ensimmäisenä maanantaina Työnpäivä kaikissa muissa valtioissa paitsi New Mexicossa ja District of Columbiassa ja 9 p. valtioiden liittoon yhtymispäivä Californiassa

Lokakuussa: 7 p. Missourin päivä Missourissa, 12 p. Columbuksen päivä Alabamassa, Arizonassa, Arkansasissa, Californiassa, Coloradossa, Connecticutissa, Delawaressa, Idahossa, Illinoisissa, Indianassa, Kansasissa, Kentuckysa, Mainessa, Marylandissa, Massachusettsissa, Michiganissa, Montanassa, Missourissa, Nebraskassa, Nevadassa, New Hampshiressa, New Jerseyssä, New Mexicossa, New Yorkissa, Ohiossa, Oklahomassa, Oregonissa, Pennsylvaniassa, Rhode Islandissa, Texasissa, Virginiassa, Washingto-

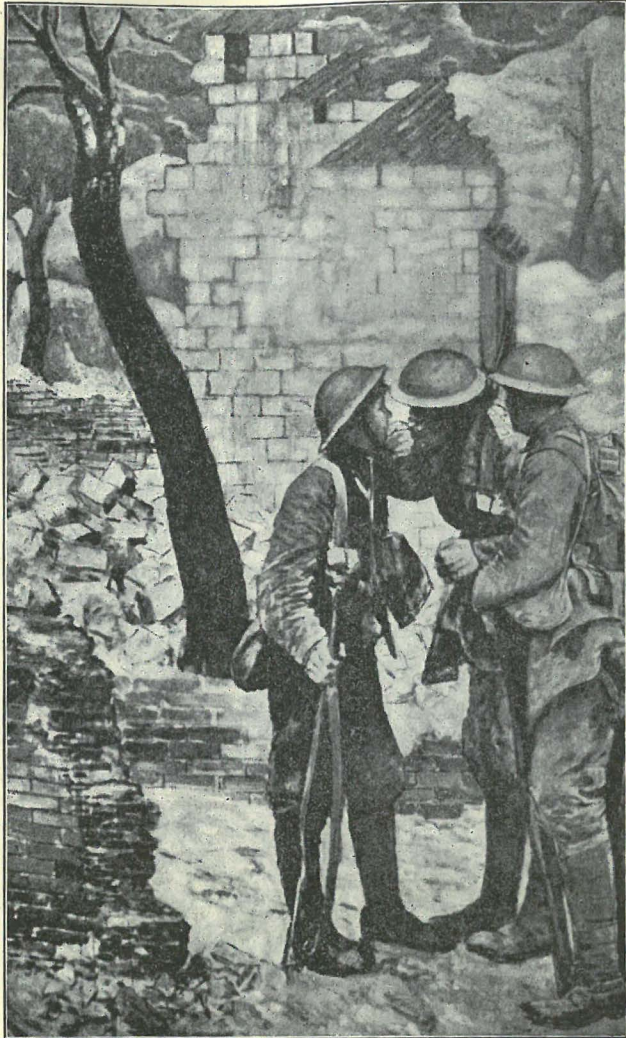
nissa ja West Virginiassa, 13 p. Farmarien päivä Floridassa, 26 p. Veljeyspäivä Floridassa ja 31 p. valtioliittoon yhtymispäivä Nevadassa.

Marraskuussa: Vuodesta 1864 on vietetty Kiitospäivää kaikissa valtioissa marraskuun neljäntenä torstaina.

Joulukuussa: 25 p. Joulupäivä kaikissa valtioissa.

C. R. W. Newnson: Räjähentelevät pommit

Augustus John:

Veljelly

Venäjän taloudellisen elämän järjestäminen

Kun Venäjän työväestö sai vallan käsiinsä, sai se perinnökseen kapitalistisen riistojärjestelmän anarkistimaisen tuotantotavan sekasortoon ja rappiotilaan saattaman taloudellisen elämän. Jatkuva ulkomainen sota ja sisäinen kansalaissota olivat myös tekijöitä, jotka olivat omiaan aiheuttamaan työväestölle suunnattomia vaikeuksia jo ennestäänkin täysin rappioituneen ja sekasortoisen taloudellisen elämän järjestämisessä.

Teollisuuden valtaaminen työväestön haltuun ei tapahtu jonkinlaisena yhtäkkisellä toimenpiteellä, ei yksinkertaisella takavarikkomääräyksellä, enempää kuin valmiiksi tehdyn syndikalistisen "departementti"-kaavan mukaisesti. Teollisuuden valtaamiseen sisältyy työläisten käytettävissä olevien kaikkien luokkataistelukeinojen, aina sisällissodan käyttäminen. Venäjän työläisten taistelut osoittivat, että kapitalistisen valtion taloudellista valtaa ei vallattu esim. teollisuusunioniotten, enempää kuin jonkinlaisten työmaaneuvostojen keskusorganien tai "departementtien" kautta siten, että tuotantoalat yksinkertaisesti olisi vallattu ja kapitalistit "säkätyt". Teollisuuksien valtaamiseen, tuotantovälineitten käyttöoikeuksien porvaristolta valtaamiseen tarvittiin pitkäaikaista, mitä moninain sinta työväenluokan taistelua valtiovallan valtaamiseksi porvaristolta.

Taistelua valtiovallasta kävi Venäjän työväestö jo vuosikautia ennen Venäjän n. s. maaliskuun vallankumousta. Tosin tsaarivallan aikana täytyi tämän taistelun pukeutua mitä moninaisimpiin muotoihin, salaisiin järjestöihin j. n. e. Myös taloudellisella ja osuustoiminnallisella alalla järjestäytyi työväestö sikäli kuin sillä siihen oli tilaisuutta. Maaliskuun vallankumous v. 1917 vihdoin poisti esteitä laajoilta julkisilta järjestöiltä. Työläisten järjestöt alkoivat kasvaa. Taloudelliset järjestöt alkoivat

käydä huomattaviksi. Niissä myös alkoi teollisuus-unionismi voittaa alaa. Ja teollisuus-unionismin edistämiseksi oli tilaisuus tehdä työtä. Järjestöistä ei ollut puutetta. Mutta sittenkin näimme työläisten muodostavan itselleen uusia järjestömuotoja — **neuvostoja**. Neuvostot eivät syntyneet muitten järjestöjen halveksimisesta tai niiden merkityksen väheksymisestä. Syynä oli se, että vallankumouksessa muut järjestöt olivat riittämättömiä. **Vallankumous** synnytti työväestössä **elävän tarpeen järjestyä luokkana**.

Työväestön poliittinen puolue kokoaa riveihinsä vain selvänäköisempiä, tietoisimpia työläisiä. Siis köyhälistön vissää keskitasoa korkeammalla olevaa työläisainesta. Ammattijärjestöt eli taloudelliset järjestöt taasen vetoavat joukkojen suoranaisiin "päivän" tarpeisiin, mutta nekin edustavat työläisiä joko ammatittain tai teollisuuksittain, mutta ei sinänsä työläisiä luokkana. Vallankumous paanee suuret työläisjoukot liikehtimään, sellaisetkin laajat köyhälistöläisjoukot, jotka ovat olleet nukuksissa, joille politiikka, vieläpä taloudelliset järjestötkin ovat olleet vieraita, heräävät vallankumouksen suuressa käymistilassa. Heissäkin herää toimintahalu, mutta vastaheränneinä eivät ole varmoja päämäärästään, hapuilevat sinne ja tänne, vierailevat milloin sen, milloin tämän vastavallankumouksellisen porvaripuolueen helmoissa, joutuvat siten usein taistelemaan itse itseään vastaan. Tällöin työväestö alkaa jo vaistomaisestikin tuntea, että se voi voittaa vain luokkana. Ja kun vallankumouksessa on hetken kysymyksenä **vallan** vallottaminen, eikä työväestön eturivien voimat ole riittäviä, etsii suuri joukko tietä, miten se parhaiten ja nopeimmin kykeneisi auttamaan niitä, jotka jo monien aikaisempien vuosien varrella saavuttamiensa kokemusten kautta ovat joutuneet eturiveihin. Niin syntyy välttämättömyyden pakosta neuvostot, jotka edustavat työläisiä luokkana.

Venäjän työläisten neuvostot muodostuivat yksinkertaisista lakkokomiteoista poliittisen taistelun keskusjärjestöiksi vallankumousaikana ja työläisten saatua vallankumouksessa vallan käsiinsä, muodostuivat ne työläisten vallan orgaaneiksi. Työläisten valtion jälkeen kehittyivät ne **koko talouselämän** hoito- ja järjestämisorgaaneiksi, joiden työksi tuli järjestää kapitalistisen talouselämän runioitten tilalle sosialistista talouselämää työläisten valtion tarpeita silmälläpitäen.

Työläiset tuotannossa.

Kapitalistisen järjestelmän aikana työläiset ovat tuotannossa samanlaisessa asemassa kuin koneetkin. Työläi-

set muodostavat tuotannon välttämättömämmän osan, mutta silti ovat vain koneellisesti siinä mukana, oamatta mitään määräämisvaltaa itse tuotannossa. Työväestö pyrkii saavuttamaan määräämisvaltaa vain erinäisissä "jokapäiväistä leipää" koskevilla asioissa, kuten palkankorotuksessa, työpäivän lyhentämisessä, y. m. Mitä itse tuotannon laatuun tulee, niin sen suhteen työväestöllä ei ole mitään erikoisetuja ajettavanaan, kunhan se työstään saa vain mahdollisimman korkeata palkkaa, lyhyen työpäivän j. n. e.

Kun työväestö on ottanut vallan käsiinsä, muuttuu tämä kaikki. Nyt työväestö elävästi tuntee itsellään olevan etukysymyksiä yleensä tuotannon kaikissa eri puolissa, kuten laadussa, määrässä j. n. e. Työväestö tuntee itsellään **luokkana** olevan yhteisetuja valvottavanaan talouselämässä sen kokonaisuudessaan. Ja niin tulee kysymykseen, millä tavalla on työläisten kontrolli järjestettävä.

Venäjän työväestölle ei taloudellisen elämän kontrollikysymys enää ollut mikään uusi probleemi, kun he saivat vallan käsiinsä. Heillähän oli heitä luokkana edustavat neuvostonsa. Samaten kun valtiovallan valtaamiseksi oli tarvittu työväestön voimaa luokkana, samaten vallan saatua eteen tullut kysymys taloudellisen elämän valtaamiseksi ja järjestämiseksi tarvittiin työläisten voimaa luokkana. Tuotannon kontrolli ei siis millegään yksityiselle ryhmälle, ei teollisuustyöläisten eduksi, vaan koko työväestön, laajojen köyhälistöjoukkojen eduksi.

Neuvosto, joka edustaa työläisiä, olkoon nämä työläiset sitte teollisuusmaatalous- tai muita työläisiä, muodostui työläisten valtiokoneiston poliittiseksi ja taloudelliseksi perusyksiköksi. Neuvostossa olevat paikkakunnan työläisten edustajat ovat paikkakunnan valtiomahtina ja samalla myös paikkakunnan talouselämän johtajana. Mutta kun yksityisen paikkakunnan edustus ei sinänsä edusta koko maan työläisten eduille yhtenäistä politiikkaa, joten on välttämätöntä saada kaikkien paikallisten edustusten yhteisen kongressin kautta selville koko maan yhteisetu ja siten yleistyttää se ja muodostaa laiksi paikallisille edustuksille, samaten taloudellisen elämän alalla on myös **yhteisetu** asetettava etualalle paikallisista eduista.

Jos paikallisedut saisivat olla talouselämässä määrävainä tekijöinä, synnyttäisi se ammottavia ristiriitoja ja tappioita työväestölle luokkana. Jos jonkun tehtaan työläiset olisivat tämän tehtaan herrana, niin se helposti johdaisi tämän tehtaan työläiset katsomaan vain omia yksityisiä etujaan ja siten johdaisi heitä pikkuporvarillisuuteen. Samaten jonkin teollisuusalan talousneuvosto eli

Kommunistipuolue.

Venäjän valtapuolueena on kommunistipuolue. Se on Venäjän luokkatietoisien työväestön valtiollinen järjestymismuoto. Se kulkee työväestön esitaistelijana, johtamassa sitä kommunismin. Puolueen "Kommunistisessa aapisessa" määritellään kommunismi järkevästi tieteellisesti järjestetyksi tuotannoksi. Kommunistinen puolue luonnollisesti on siis toimimassa talouselämänkin alalla, auttaakseen äskenmainitun päämäärän toteuttamista. Mutta Venäjällä on myös varsinaisia taloudellisia järjestöjä, teollisuusliittoja. Mikä on sitten näiden suhde toisiinsa?

Kommunistipuolueen viimeisessä (yhdeksännessä) puoluekokouksessa hyväksyttiin päätöslauselma, jossa m. m. sanotaan:

"Puoluekokous hylkää sen ajatuksen, että puolueen muka tulee käsitellä ainoastaan politiikan kysymyksiä ja taloudellisten liittojen sensijaan taloudellisia kysymyksiä. Puoluekokous hylkää sen vääran näkökannan, että muka puolue toisaalla ja ammattiliitot toisaalta ovat tasaoikeutettuja ja yhtäarvoisia järjestöinä, joiden työväen politiikan kysymyksissä ja muissa suurissa kysymyksissä tulee olla kahtena sopimuspuolueena. Puoluekokous on sitä mieltä, että kommunistien ammattiliitoissa suorittama työ on vain osa koko kommunistisen puolueen työstä kokonaisuudessaan. Puoluekomitea esiintyy työväenluokan taistelun kaikkien puolten yhdistelmänä (synteesinä) sen vapautuksen puolesta kapitalistisesta orjuudesta."

Saman puolen esitti Kommunistipuolueen keskuskomitea osastoille lähettämässään kiertokirjelmässä, jossa kehoitettiin tekemään valmistuksia puoluepäiviä varten. Siinä lausuttiin m. m.: "Venäjän kommunistipuolue ei missään tapauksessa voi hyväksyä sitä, että puolueelle muka pitää kuulua ainoastaan poliittinen johto, mutta ammattiliitoille taloudellinen johto. Se on vararikon tehneen toisen Internationalen katsantokantain märehmistä. Kommunistit eivät missään tapauksessa voi suostua siihen, että puolue työskenteleisi vain "politiikassa" ja ammattiliitot vain "taloudessa". Kommunistinen puolue on työväenluokan etujoukko, joka johtaa sen taistelun kaikkia puolia. "Politiikan" erottaminen "taloudesta" ei ollut mahdollista silloinkaan, kun työväenluokka oli orjuutettuina luokkana. Sitä enemmän on se mahdotonta nyt."

Taloudelliset järjestöt.

Näemme Venäjän kommunistisen puolueen toimivan paitsi valtiollisella alalla myös talouselämässä. Syntyy ky-

symys, mikä merkitys on sitte varsinaisilla taloudellisilla järjestöillä eli ammattiliitoilla (jotka Venäjällä ovat teollisuusliittoja)?

Ammattiliitot ovat Venäjällä **Neuvostovallan elimiä taloudellisen ohjelman toteuttamisen alalla**. Kommunistisen puolueen ohjelmassa sanotaan niistä:

"Yhteiskunnallistetun teollisuuden järjestävän koneiston tulee perustua ensisijassa ammatillisiin liittoihin. Näiden tulee yhä enemmän vapautua ammattikunnallisista ahdashenkisyksistä ja muuttua tuotannollisiksi yhtymiksi, jotka sulkevat piiriinsä kulloinkin kysymyksessä olevan tuotantoaaran työläisten enemmistön ja vähitellen heidät kaikki järjestään.

"Ollen Neuvostotasavallan lain ja voimassaolevan käytännön mukaan osallisina kaikissa tuotannon hallinnon paikallisissa ja keskuselimissä, tulee ammatillisten liittojen joutua tosiasiallisesti keskittämään käsiinsä koko kansan talouden hallinta, kansantalous käsitettynä yhtenäiseksi taloudelliseksi kokonaisuudeksi. Huolehtimalla siten katkeamattoman siteen vallitsemisesta valtion keskuhallinnan, kansantalouden ja laajojen työväenjoukkojen välillä, ovat ammatilliset liitot velvollisia saattamaan mitä laajimmassa määrässä viimeainitut välttämättömään työhön talouden hoitamiseksi. Ammatillisten liittojen osanotto talouden hoitoon ja niiden aikaansaama laajojen joukkojen saattaminen tähän työhön ovat samalla myöskin pääasiallisena välikappaleena taistelussa Neuvostovallan taloudellisen koneiston virkavaltastuttamista vastaan ja tekevät mahdolliseksi saada aikaan todellisesti kansan harjottaman tarkastuksen tuotannon tulosten suhteen."

Kommunistipuolueen 9:n kongressin päätöksessä ammattijärjestöistä ensin selostetaan, miten sellaisessa maassa, jossa työväestö on vallassa, ammattijärjestöjen tehtävä on aivan toisenlainen kuin niissä maissa, joissa porvaristo on vallassa. Ei ole kysymyksessä puolustautuminen riistoa vastaan. Senvuoksi Venäjällä ammattijärjestöt ovat etupäässä toiminnassa järjestöllis-taloudellisella alalla, huolehtivat katkeamattomasta yhteydestä valtakunnan keskuhallituksen, kansantalouden ja työläisten laajojen joukkojen kesken. Osanotto maan taloudellisen elämän järjestämiseen ja säännöstelemiseen (Kansantalousneuvosto-elinten välityksellä), osanotto työvoiman jakamiseen ja luuttelemiseen, työarmeijan kannattaminen. tariffien laatimisessa osanotto, taistelu työläisten sen osan egoistista nurkkakuntaharrastuksia vastaan, jotka takapajuisuutensa johdosta vielä pitävät proletaarista valtiota tavallisena työnantajana. Sitte jatketaan päätöslauselmassa seuraavaa:

nä suhteessa on kuitenkin ollut paljon ennakkoluuloja voitettavana, sillä nämä specialistit, kuten insinöörit, arkkitehtit, y. m. olivat työläisten vallankumousta vastaan, työläisten voiton jälkeen saboteerasivat ja vehkeilivät vastavallankumouksellisten kanssa. Nyt on tapahtunut muutosta. Suuret määrät heistä ovat olleet pakotettuja muuttamaan uusiin oloihin ja ovat alkaneet työllään avustaa työläisten talouselämän rakentamista. Tässä suhteessa neuvostovalta on ryhtynyt toimenpiteisiin, jotka toiselta puolen takaavat työläisille täyden kontrollivallan spesialisteihin nähden, mutta toiselta puolen antaa spesialisteille mahdollisuuden pätevästi ja tepsivästi toimia omilla aloillaan.

Teollisuuden järjestämisen nykyinen muoto ei luonnollisesti ole pysyvä. Voimakas keskittyminen syntyi kapitalististen trustien kansallistuttamisesta, mutta tämä keskittyminen johti eri paikkakunnilla, piireissä ja alueissa teollisuuslaitosten eristäytymiseen, mikä on aiheuttanut maan ollessa äärettömän suuren, virastohitauksia, y.m. Pyrkimyksensä senvuoksi onkin muuttaa tätä järjestelmää siten, että paikalliset taloudelliset järjestöt saavat suurempaa itsenäisyyttä, mutta samalla myös laajentaa välittömästi paikallisen väestön taloudellista osanottoa paikallisen toiminnan tuloksiin. Korkeimman Kansantalouselämyksen ja sen paikallisten osastojen yhteyteen järjestetään erikoisia toimikuntia selvittämään kysymyksiä oikeimmasta keskinäisistä suhteista eri talousdellisten keskus- ja paikallisten elinten kesken, yksinkertaisimmista tavoista saada liikkeille paikkakunnille raaka-aineita, lisätyövoimaa j.n.e., tarvitsematta joka kerta kääntyä keskuksen puoleen, mutta ilman että silti riikottaisiin yleistaloudellista suunnitelmaa.

Teollisuuden hallinnon järjestelmässä on tapahtumassa myös muutosta. Viimeisessä kommunistipuolueen kongressissa asetettiin kannattamaan sitä, että kehitetään teollisuuden hallintoa kaikissa asteissaan **yhden miehen hallinnon** periaatetta kohti. Näin ollen saadaan teollisuuslaitoksen johto nopeammaksi, tarmokkaammaksi ja joustavammaksi kuin mitä se olisi monihenkisen johdon aikana. Näennäisesti siirtyisi hallintavalta nyt yhdelle henkilölle sensijaan, että se ennen oli useammalla, mutta todellisuudessa työväestön kontrolli ei silti helly. Sensijaan kun ennen useampia miehiä oli täyttämässä samaa työtä, nyt yksihenkisen hallinnan kautta saadaan johtajakykyisiä henkilöitä, joista on ollut suuri puute, uusille aloille ja siten teollisuus saa tuntuva vauhtia.

Työläisten tuotannolliseen kasvatukseen nähden on ryhdytty laajoihin toimenpiteisiin. Työläisten keskuudes-

sa olevia aineksia, jotka omaavat taipumuksia tuotantoa järjestävään työhön, ryhdytään monella eri tavalla opettamaan. Ammattijärjestöt ja kansantalouselämykset ovat velvotetut monipuolisiin toimenpiteisiin tällä alalla.

Venäjänsä työväestöllä on ollut jättäjänsämainen tehtävä suoritettavana, joutuessaan järjestämään maan talouselämää sellaisesta kaaoksesta, johon Venäjän porvaristo oli maan syössyt. Puhumattakaan siitä, että kaiken aikaa Venäjän työväestö on saanut toisessa kädessään kantaa asetta, puolustaakseen maataan ulkomaisia vihollisia vastaan. Että Venäjän työväestö on näistä jättäjänsämaisistä vaikeuksista huolimatta sentään jo jotain saanut aikaan, sitä osottaa pelkästään sekin, että se on vuosikautia murtumattomana voinut kestää sekä sisäisten että ulkomaisten vihollisten hyökkäykset.

Kun Venäjän työväestö näissäkin oloissa on pysytnyt kuntoaan näyttämään taloudellisenkin elämän alalla, niin luottamuksella voi se katsoa tulevaisuuteen, sillä mitä saaneekaan se sitte aikaan, kun se saa ryhtyä yksinomaan rauhalliseen työhön maan rakentamiseksi, talouselämän pystyttämiseksi uusille, sosialistisille perusteille!

Y. Halonen.

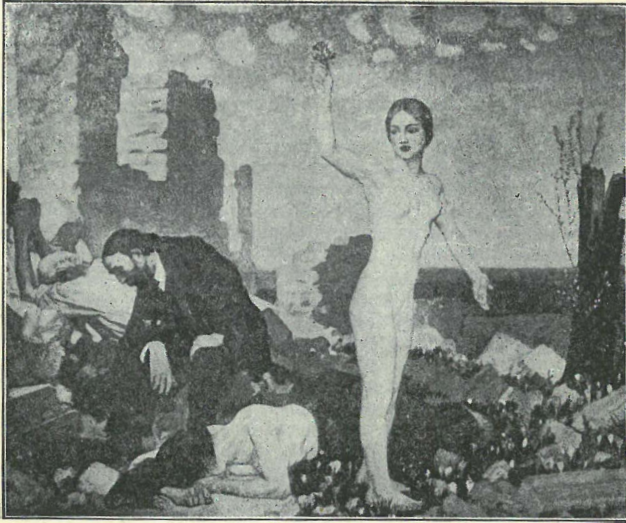
KULKURIN YÖLAULU

Vuorten huipuille laski öinen rauha,
Kuun loistehessa päilyy metsä lauha,
Lintunenkin pesänsänsä vaiti on,
Jo kulkurikin torakhaa levoton.

Puiden latvoihin henkii tuulonen,
Kimmeltää kaukaa kirkas tähtönen;
Sammalvuodetta kulkuri kokoa,
Vuorten rauha hänet unehen uuvuttaa.

F. J. S—ä.

George Clausen:

Renessansi

Sodan seuraukset kapitalismin tuomarina

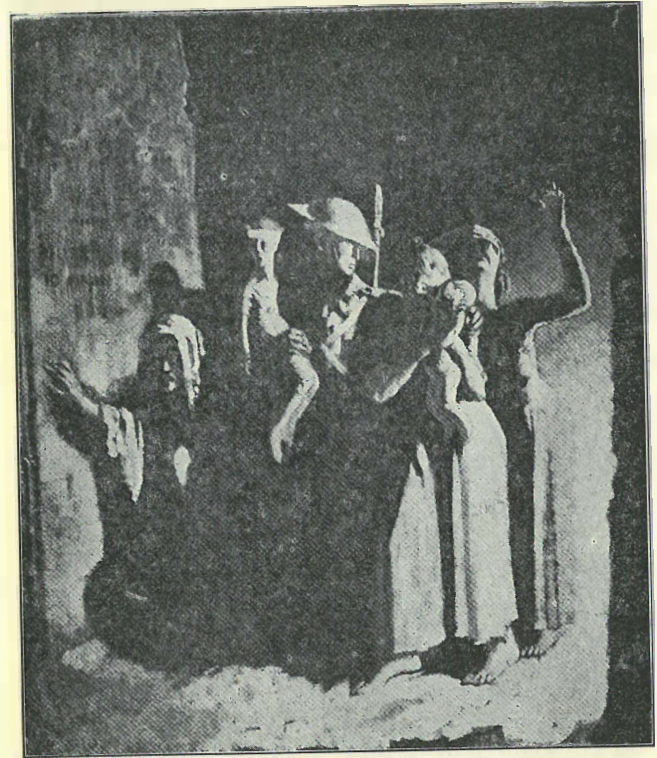
[Kirj. F. J. S—ä.

Yhteiskunta ja valtio ei voi olla terve, ellei näitten alla oleva taloudellinen järjestelmä kykene laajenemaan ja muodostumaan täydellisemmäksi. Yhteiskunnassa, kuten luonnossakin, pitää paikkansa se kirjottamaton laki, että kasvamisen ja täydellisemmäksi kehittymisen keskeytymisestä alkaa taantuminen ja häviämisen hiljainen toiminta. Kun luonnon eliössä yksi kudos toisensa jälkeen surkastuu ja kuivettuu, pääse mädätys ja lahoaminen tekemään työtänsä. Tästä luonnollisesta mädätyksestä ja lahoamisesta ei pelasta mikään.

Mutta samalla kun vanhan häviäminen tekee tilaa uudelle valmistaa se myöskin asianmukaista maaperää vii-

meksimainitun kasvulle, voisipa sanoa lannottamalla maaperää.

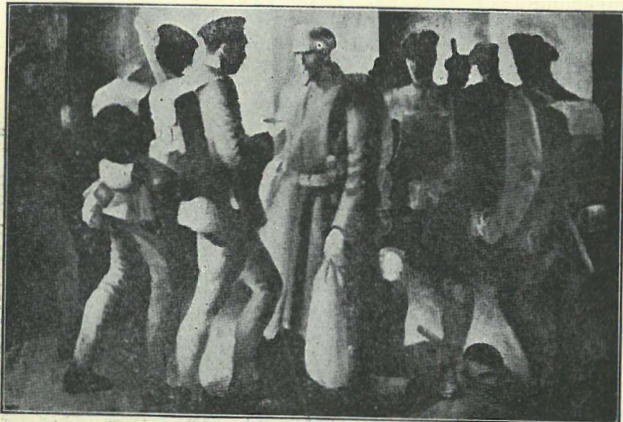
Ihmisyhteiskunta on samantapaisesti toimivan lain alainen.

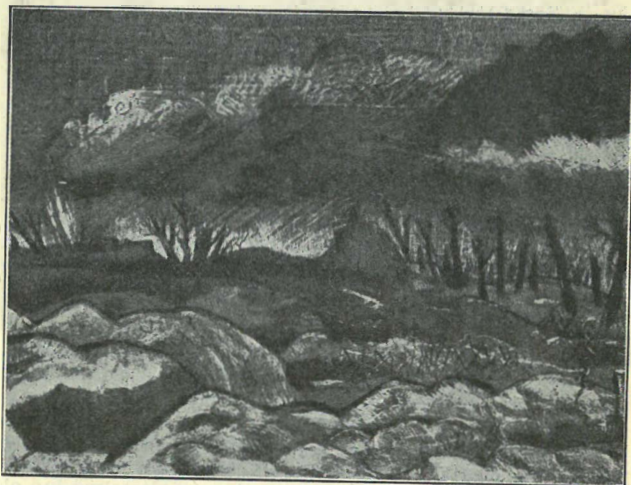
Sir William Orpen:

Yöllinen pommitus

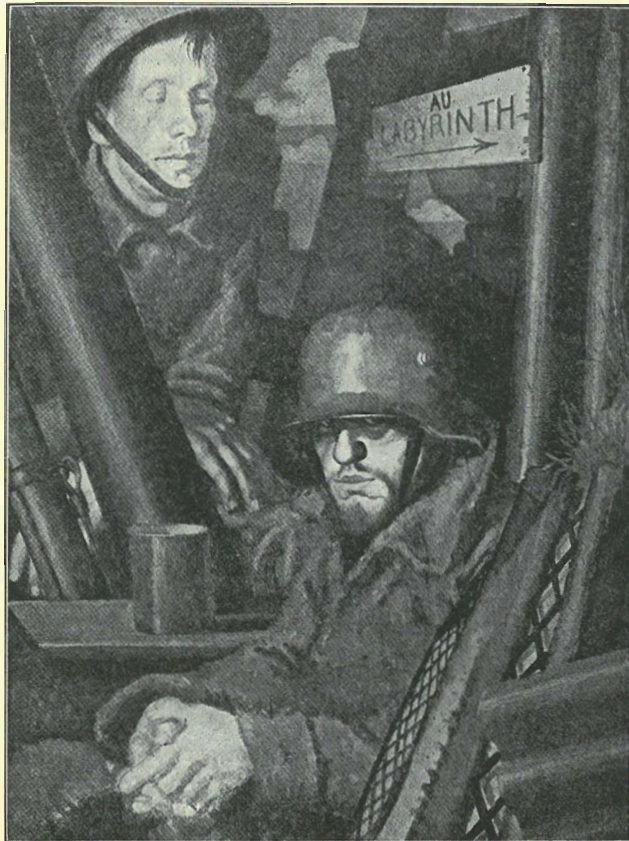
Yhteiskunnallisen mullistuksen tai sosialisen vallankumouksen tulon tutkiminen täytyy siis suorittaa vallitsevan järjestelmän elinjuurissa. Sosialistiset tutkijat ovat jo kauan osottaneet, että kapitalismin elinjuuret aikaa-voittaen kuivettuvat, että kapitalistinen järjestelmä luo olosuhteet missä suuret kansajoukot, vääryyden ja kurjuuden

Pernard Mennisky: **Leiripaikan asemalla**

Paul Nash: **Saksalainen eturintama**

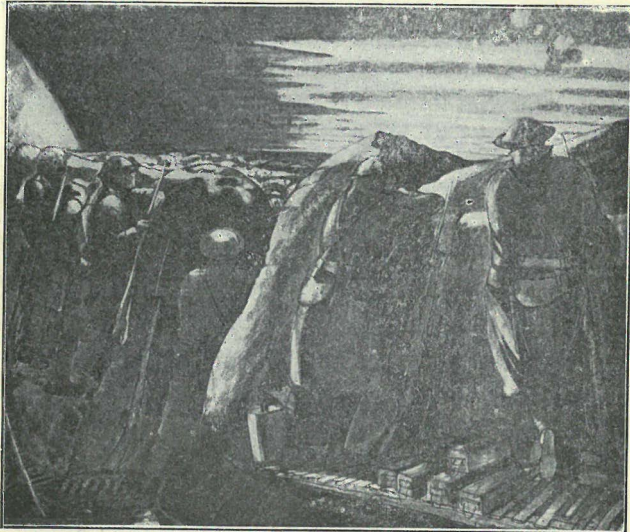

Colin W. Gill: **Vankina**

kärsimisen pakottamina kiihkeästi pyrkivät pois taakkajensa alta, vapauteen — olosuhteeseen, missä hallitseva luokka itsekin tuntee, että järjestelmä kehittää sovittamattomia vastakohtia omaan olemukseensa; että taloudellinen ja moraalinen luhistuminen, kaikista ponniste-

luista huolimatta lisäänty ja järkyttää yhteiskuntaa ja valtiota.

Ennen suurta maailman sotaa oli havaittavissa että eri maitten kapitalismi kadotti laajenemiskykyänsä. Kapitalistinen pääoma lisääntyi, tuotantovoimat lisääntyivät, mutta tuotteita nielevät markkinat suhteellisesti supistuivat. Tästä tuli maailman sodan pääasiallin syy, johon kaikki muut syyt yhdellä tai toisella tavalla yhdistyivät.

John Nash:

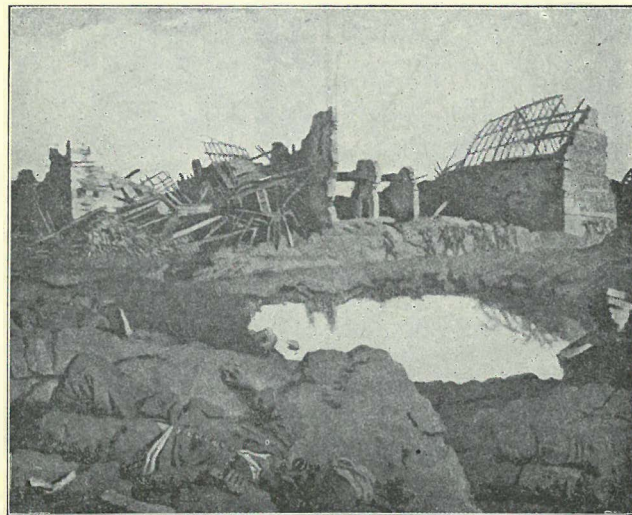
Aamun sarastaessa

Sota ei tuonut parannusta tähän. Se päästi hävityksen suunnattomat voimat valloilleen. Se tuhosi kymmeniä miljoonia ihmisiä, tuotti vielä enemmän rampoja ja sairaita. Se kuormitti valtiot suunnattomilla velkataakoilla, rappausti tehtaat ja liikennevälineet, alensi tuotantotehon, vähensi elintarpeitten tuotannon ja korotti niiden hinnan, suurensi verotaakat monenkertaiseksi, saattoi rahan monessa maassa lähipitäen roskapaperin arvoon, vei kansainvälisen luoton pois suunniltaan, synnytti vuorina vyöryäviä yhteiskunnallisen rauhattomuuden aaltoja ja järkytti kaikkien ihmisten mielentilan täydellisesti.

Näitten ilmiöitten lähempi tutkiminen näyttää kuinka sota edisti kapitalistisen järjestelmän kudosten kuivettumista, mädätystä ja lahoamista.

Otamme tässä nämä ilmiöt ylimalkaisen huomion aiheeksi.

Yhdysvaltain Punasen Ristin toimittamista tilastollisista laskelmista selviää, että suuri maailman sota vähensi Europan maitten asukaslukua 35,000,000. Sodassa kaatui

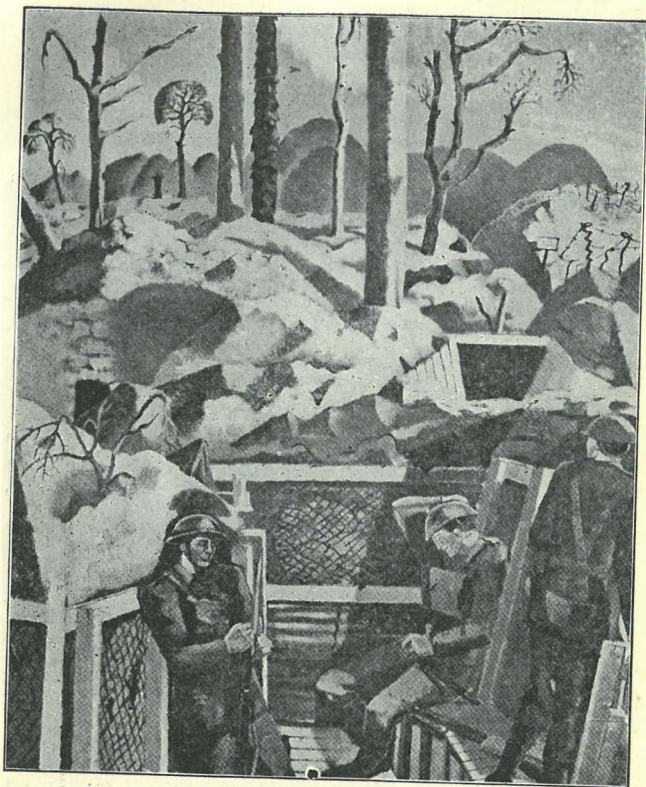

Sir William Orpen:

Kylä illalla

9,819,000 miestä. Taloudellisten saartojen ja kulkutautien vuoksi sortui 5,301,000 ihmistä. Syntyväisyys väheni, johon tuen 56,000,000 miehen sotapalvelukseen ottamisesta, 20,200,000.

Lähipitäenkään tarkkoja tilastoja ei koskaan voida laatia kuinka paljon sota tuotti ruumiillisesti ja henkisesti rampoja ihmisissä. Mutta arvio ei voi olla liian suurj jos laskemme, että sota ja sen luomat olosuhteet vähensivät ruumiillista ja sielullista terveyttä yhtämonelta ihmiseltä kuin sota ja sodan seuraukset vähensivät Europan maitten asukaslukua.

Paul Nash:

Kevät juoksuhaudoissa

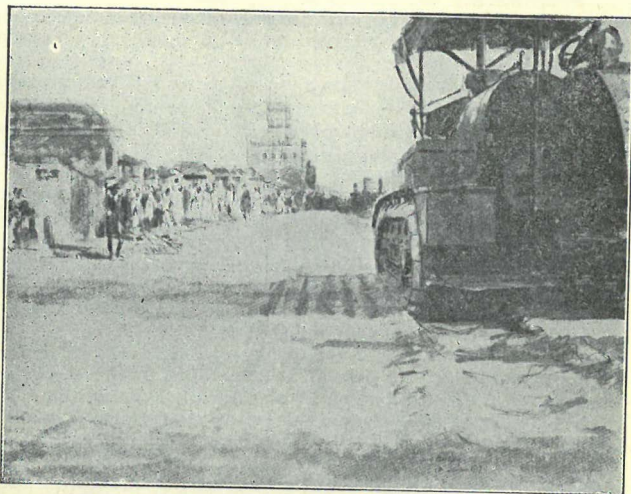
Yksistään tämä häviö, puhumatta siitä, että järjestelmä, jonka jo vastakohtien ratkaisemiseksi täytyy uhrata moinen määrä ihmiselämää ja terveyttä, on siveellisesti tuomittu, järkyttää kapitalistista talousjärjestelmää ankarasti. Kun kymmeniä miljoonia ihmisiä temmataan pois teollisuuden ja maanviljelyksen palveluksesta — kymmeniä miljoonia tottuneimpien, taitavimpien ja voimakkaimpien tuottajain riveistä, on helppo ymmärtää kuinka tuhoisasti tuo vaikuttaa kansantalouteen.

Sota hävitti lähipitäen yhtä paljon teollisuuden ja maanviljelyksen aloilta inhimillistä toimintatarmaa kuin Yhdysvallat käyttävät teollisuutensa ja maanviljelyksensä ylläpitämiseen. Tämän täytyy merkitä sitä, maailman teollisuus ja maataloustuotanto on vähentynyt vastaavassa määrässä.

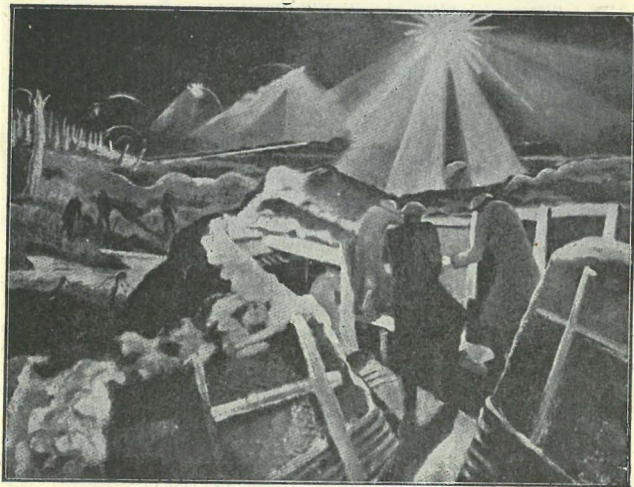
Tuotantotehon vähenemistä valitetaan kaikissa maissa. Tilastot osottavat alentumista aina 70 prosenttiin saakka. Tämä on luonnollista. Miljoonia parhaimmista tuottajavoimista tapettiin, kymmenien miljoonien ruumiillinen ja sielullinen terveys murtui, koneelliset tuotantoneuvot kulumisen vuoksi rappeutuivat ja elintarpeitten puute välttämättömästi vähentää ihmisten toimeliaisuuskykyä.

Tuotantokyky ja tuotanto on suunnattomasti alentunut, mutta tarpeet eivät ole vastaavassa määrässä vähentyneet. Sodassa tapettujen miesten lesket ja lapset — viiksimainittuja on 12,000,000 — kymmenet miljoonat rannat ja sairaat tarvitseivat tavallisen määrän ravintoa, vaatteita, asuntoja y. m. ihmiselämän tarpeita. Ne kärsivät ja nääntyivät. Sodassa hävitettyjen tehtaitten, liikennevälineiden, teitten, tuhattujen kaupunkien, kylien ja maatilojen uudelleen rakentaminen ja kuntoon laittaminen vaatii paljon työvoimia. Mutta työvoimaa on näihin tarpeisiin nähden vähän. Raaka-aineita puuttuu, työvälitteet suurelta osaltaan kehnossa kunnossa. Tarpeet ovat tuotantovoimia suuremmat. Tämä tosin aikaavoittaen tasaantuisi, ellej olisi muita kapitalistisen järjestelmän omasta sisäisestä luonnosta johtuvia esteitä.

Vaikka kapitalisminkin elinehto on tuottaminen hävitetyin tilalle, niin kapitalistinen järjestelmä jarruttaa itse oman edistyksensä vauhtipyörää monella tavalla. Se korottaa hintoja ja lisää tällä ostokyvyyttömyyttä. Se pakottaa tuotantoa vähentäviin altuisesti puhkeaviin suuriin lakkotaisteluihin. Kapitalistit pelkäävät sijoittaa pääomaa teollisuuden laajentamiseen, koska aika on epävarma, kaikki on kallista, eikä ole tietoa mitä lähin tulevaisuus tuo tullessaan. Se voi tuoda häviöitä voittojen sijasta. Ulkomaamarkkinoilla, suurista tarpeista huolimatta, ei ole maksukykyisiä tai muutoin luotettavia ostajia. Täytyy karttaa suurisuuntaisia ja pitkän päähän tähtäviä yrityksiä. Jokainen maa yrittää myydä ulkomaamarkkinoilla minkä suinkin saa kaupaksi hyvällä käteisellä voitolla, mutta toiselta puolelta jokainen maa yrittää supistaa ostoksiaan ulkomaamarkkinoilla niin paljon kuin mahdollista ja sulkeutua omaan kuoreensa. Yksi yritys liikkuu, synnyttää samalla tätä liikuntoa estävän vastuksen. Niin pyörii taloudellinen elämä paikallaan. Kapitalismi ei kykene luomaan itselleen liikuntoalaa ja vakiintuneita oloja

James McBey: Ensimmäinen traktori Jerusalemissa

Paul Nash: Yö Ypresin taistelukentällä

missä liikuntoalaa voisi järjestää tai kehittää. Miten suuret ovatkin tarpeet, niin kapitalistista talouselmää vaanii läpipääsemätön ummikko, teollisuuspuola, rahapaniikki ja romahdus.

Valtiovelat muodostavat myös kapitalismin luuhistumisen pakottajan. Ne ovat hirmuisen suuret. Ne ovat erottamattomassa yhteydessä kapitalismin kanssa.

Englanti, joka valtiovelkoihin nähden on parhaimmalla puolella Euroopan suurten valtioiden joukossa, kantaa nykyään \$40,000,000,000 valtiovelkaa. Se tekee \$850 jokaista miestä, naista ja lasta kohden. Laskemalla perheen keskimäärin viideksi, saamme jokaisen englantilai-

Paul Nash: Iitarusko taistelutantereella

sen perheen osalle \$4,200 valtiovelan! Mitä sitten muissa maissa, joissa valtiovelka on yhtä suuri ja kansallinen varallisuus paljon pienempi! Saksan valtiovelka on yhtä suuri tai suurempi kuin Englannin. Ranskan niinikään suhteellisesti yhtä suuri. Ranskan hallitus tekee yhä vieläkin velkaa maksaakseen valtion velkaa. Kukaan ei ole pitkiin aikoihin uskaltanut yrittää ratkaista muulla tavalla Saksan valtiovelka- ja sotakorvusprobleemia kuin että mahdotonta on se mikä on mahdotonta. Italian hallituksen viimeinen tulo- ja menoarvio osottaa välttämättömiä menoja 12,200 miljoonaa liiraa enemmän kuin tuloja. Arvio koskee kahden vuoden aikaa.

Valtioitten velat, kuten jo mainittiin, ovat erottamattomassa yhteydessä kapitalismin yleisen talousjärjestelmän kanssa.

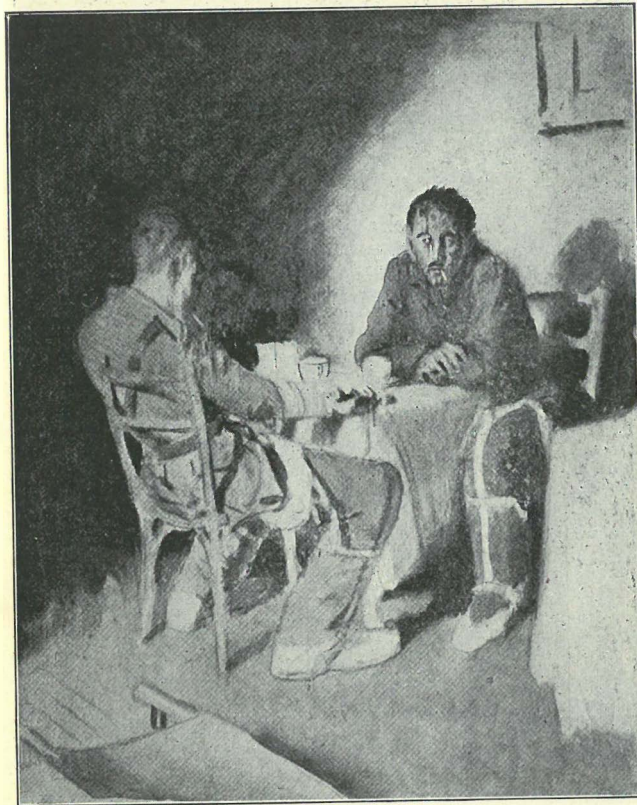
Kysymyksessä olevat valtioitten velat syntyivät siten, että valtio lainasi rahaa kapitalisteilta. Lainaksi saadulla rahalla ostettiin sotatarpeita. Tämä kiertokulku uusiintui kerta toisensa jälkeen, jättäen valtion kirjoihin velkamerkinnän ja kapitalistin kirjoihin merkinnän saatavasta valtiolta. Saatavat valtiolta ovat nyt kapitalistisen teollisuuden yhtenä jalkana. Jos tuo jalka katkeaa, niin siitä seuraa taloudellinen kaaostila. Valtiovelkojen maksamatta kuittaaminen horjuttaa ja järkyttää kaiken taloudellisen elämän nykyiseltä radaltaan; niiden mitättömäksi julistaminen tekisi kapitalismin tärkeimpiin elimiin mitä vaarallisemman leikkauksen. Tämä loisi vallankumouksellisen tilanteen. Siksi pelätään ryhtyä tuohon kokeeseen.

Mutta toinen mahdollisuus tai tie ei ole parempi. Yritys maksaa valtiovelkoja, merkitsee korkeita veroja joka suunnalle. Korkeat verot korottavat hintoja, ennenkaikkea jokapäiväisen elämän välttämättömämpien tarpeitten hintoja. Tuottavaa työtä tekevät teollisuudessa ja maanviljelyksessä joutuvat ponnistelemaan tuottaakseen niitä arvoja, joilla suunnattomia valtiovelkoja maksetaan. Tuotajain täytyisi ponnistella ja kieltäytyä nautinnosta, mikä taas toiselta puolelta merkitseisi kulutuksen vähenemistä ja taloudellista pulaa.

Suuret yhteiskunnallisen rauhattomuuden ja vallankumouksellisuuden syyt ja aiheet nousevat siis tältäkin puolelta.

Suunnitelma, että Europan liittolaismaat maksavat valtiovelkoja Saksalta saatavilla sotakorvauksilla, on kaikinpuolin kysymyksenalainen asia. Lasketaan, että Saksan kansa sankarillisella työllä kykenee pusertamaan hiekiä kullaksi. Mutta mikä toisi Saksan työläisluokkaan sankarillisen ponnisteluinnostuksen? Varmaankaan ei tieto siitä, että ponnistelun tarkoituksena on voiton tuottaminen omille kapitalisteille ja varojen hankkiminen sotakorvausten maksamiseen. Asiantuntijat sanovat, että Saksan teollisuus on lamaantunut. Raaka-aineita ei ole, käyttövoimaa puuttuu ja työteho on suuresti alentunut. Ja jos Saksan työväestö kykenisiikin tuottamaan arvoja, tavaroita, niin että niillä kyettäisiin suorittamaan suuret sotakorvaukset, niin päivänselvästi tällä täytettäisiin maailman tavaramarkkinat. Liittolaismaitten työväestöä kohtaisi työttömyys ja suunnaton kurjuus. Työttömyyden ja kurjuuden seuraus taas on vallankumouksellinen kapina.

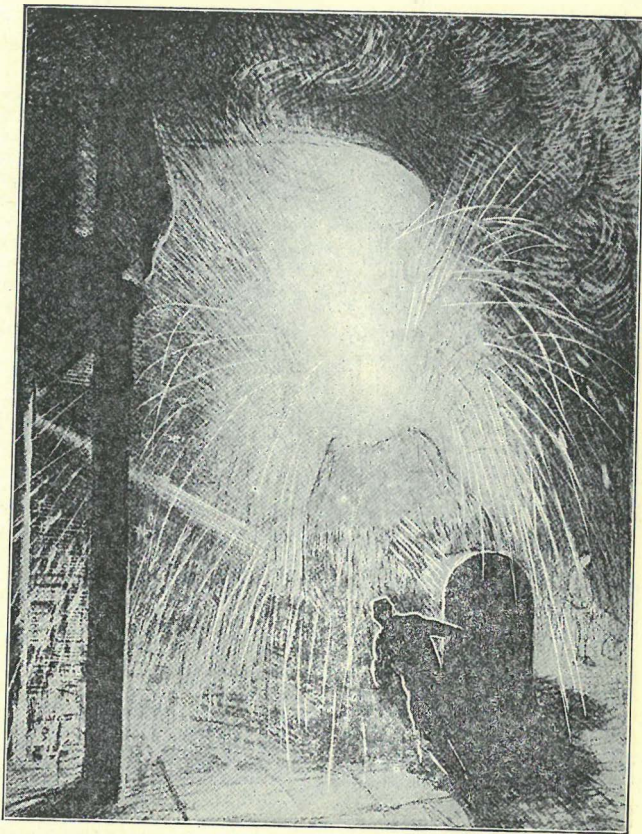
Valtiovelkojen maksamista lieventää tietysti se, että kun valtio lainasi rahaa sodankäyntiin oli rahan arvo

Sir William Orpen: **Kaksi haavottunutta aamiaisella**

korkeampi kuin nykyään. Ja sikäli kuin rahan arvo laskee, kuten se laskee kaikissa maissa, maksetaan valtiovelat arvossaan alentuneella rahalla. Mutta tilanne on tästä huolimatta vakava.

Sodän seuraukset tekevät syvää jälkeä eri kansakuntain suvun jatkamiseen ja uudistumiseen nähden, kuten myöskin entiseen "hyvään moraaliiin" katsoen. Suurissa

George Clausen:

Tulipesä

Europan maissa on nyt miljoonia naisia enemmän kuin miehiä. Alentunut syntyväisyys tulee pysyväksi ilmiöksi, sillä aviottomuuteen tuomitut naiset eivät jätä jälkeläisiä.

Luonnollista kyllä, että aviottomuuteen tuomitut naiset lähentelevät miespuolisia ja kaippa tästä johtuu sekin, että "yhden vaimon mies" on sangen usein suhteessa toisensa kanssa. Mutta tämä ei ole omiansa lisäämään

sukua. Paremminkin tämmöisiksi muodostuvat sukupuoli-suhteet vähentävät suvun lisäämistä avioliitossakin. Yksilölliseltä kannalta käsitellessään velvollisuksiinsa suvun lisääjinä, työläismiehet ja naiset kysyvät varmaankin itseltään: miksi jättäisin jälkeeni joukon lapsia, joita täytyy yrittää kasvattaa vaikeissa oloissa ja joiden tulevaisuus on tukala.

Tällä tavalla kapitalistinen järjestelmä ei ainoastaan ahdisti ihmisiä elinehtoihinsa nähden, ruttua synnyttää kansallisen itsehäviön tai itsemurhan voimia.

Vähäksi ei voisi myöskään arvioida sodan vaikutusta Europan kansojen sieluun tai mieleen. Täydellinen mul-listus tapahtui tässäkin suhteessa. Entiset n.s. hyvät "si-veelliset periaatteet" murskaantuivat kokonaan. Kapitalistisen keinottelun ja huijauksen siveelliset esteet yhdeltä puolelta hävisivät, laillisuuden vapaaehtoinen kun-nioitus aleni jäätympisteeseen "kunnioitettavienkin kansalaisten" piireissä. Hallitukset kävivät hyvän esimerkin antajana laillisuuden polkemisessa. Roska kuohui pinnalle. Selvästi yksityisrikoksenkin piiriin kuuluva lurjuksen työ saattoi kohdata anteeksiannon, jos vaan lurjus puhui patriotismista ja liehutti kädessään maansa kunniakasta lippua. Toiselta puolelta taas vilpittömiä ja hyvää tarko-tavia yhteiskunnallisia, valtiollisia ja uskonnollisia vakau-muksia kohdeltiin noitien polttamisen aikana verratavalla tavalla, jos nuo vakaukukset eivät olleet hallitsevien mie-len ja tahdon mukaisia.

Suurissa ihmisjoukoissa pimitti viidettä vuotta jatku-nut kauhistuttava sota järjellistä ajattelemista. Armei-joitten kymmenet miljoonat miehet elivät mitä suurem-pien kärsimysten keskellä. Kukaan ei tiennyt oliko val-kenevä päivä tai tuleva yö tai huomispäivä viimeinen täs-sä elämässä. Vielä useammat kymmenet miljoonat vai-mot, lapset, isät, äidit, veljet, sisaret ja ystävät potivat vuosikausia ankaran jännityksen, pelon ja pettymysten mielialaa. Näiden täytyi myöskin raataa pitkiä päiviä so-tateollisuudessa. Ravinto oli niukka ja puutteellinen.

On mitä luonnollisinta, että hermorikkoisuus tuli näissä olosuhteissa kaikkien sotivien maiden kansalliseksi taudiksi, taudiksi mistä kaikki saivat suuremman tai pie-nemmän osan. Pieni ei ole niiden lukumäärä, joiden jär-jen valo sammui kokonaan. Niin vähän kuin sodan kau-hut vaikuttivat Amerikkaan, niin vähän se loi äärimilleen jännittynyttä mieltä, mainitaan eräässä hallituksen julkai-sussa, että Yhdysvalloissakin löytyy 500,000 mielisairaaksi laskettavaa henkilöä, kuuluen sodan seurausten tilille.

Varsin tavallista, että pitemmän aikaa sodan tulilin-

joilla eläneessä henkilössä ilmenee sielullisia omituisuuksia, joita hänessä ei ollut ennen. Hän on joko synkkämielinen ja hidas ajatuksissaan tai harkitsemattomaan kiihkoiluun taipuva.

Tällä sielullisten ominaisuuksien epänormaalilla on kieltämättä suuri vaikutus Europan kansojen julkiseen elämään. Se vaikuttaa yhtäpaljon työväenliikkeeseen kuin kaikkeen muuhunkin yhteiskunnalliseen, valtiolliseen ja taloudelliseen elämään. Kenties tämän voisi yhdeltä osaltaan panna sen kiihkoilevan laholaisuuden syyksi, mikä näyttelee niin huomattavaa osaa Europan maiden työväenjärjestöissä.

Kapitalistinen järjestelmä, semmoisena kuin se nyt on, sisäisten vastakohtien raatelema, mädätystä itsessään luova, ei anna mielen rauhaa ihmisille. Se yrittää panna vanhanaikaisia pakkopaitoja yhteiskunnan käsiin ja jalkoihin. Järjestelmän herrt yrittävät julistaa työväenliikkeet laittomiksi, lakot laittomiksi, aatteet ja mielipiteet laittomiksi. Ne yrittävät esteitä puhe- ja painovapaudelle — kapulaa suuhun niille, joka huutavat tuomiota väärälle ja historiallisen tehtävänsä loppuun kuluttaneelle järjestelmälle.

Europan yhteiskunnat ja valtiot ovat suuren höyrykattilan kaltaisia, joiden alle lisätään lisäämätäkkin päästyä polttoaineita. Höyry kohoaa pelottavan korkealle. Varavälvit toimivat huonosti.

Suuri ja syvälle menevä ratkaisu täytyy tapahtua kapitalistisen järjestelmän syrjäyttämiseksi. Sodan seuraukset julistavat tämmöisen tuomion.

LAULU KESÄMUISTOILLE

Jo kesän laululinnut muutti pois,
Laulut vaihtui syystuulihin;
Nuo laulut unohtaa vaan jos vois
Ja kaihon kaivaa talven lumihin.

..—o.

Valkokaartilaisia Siperiassa

Valheitten päiväkirja Venäjän vallankumouksesta

Venäjän vallankumous tarjoaa monelta puolelta loputtomat varastot tutkimisen aiheita ja valaistusta tutkimuksiin. Vähemmän mielenkiintoinen tutkimisala ei ole kapitalistisen sanomalehdistön suhde Venäjän vallankumoukseen.

Seuraavassa luodaan lyhyt yhteenvedo tutkimukseen mikä julaistiin New Republic-nimisessä viikkolehdedessä muutamia kuukausia sitten. Tutkimuksen tekijät valitsivat New York Times-lehden koe-esineekseen koska se on yksi maailman johtavista kapitalistilehdistä; koska se on teknillisessä ja kielellisessä suhteessa mallikelpoisesti toimitettu ja koska mainittu lehti on varustettu niin hyvin kun mikä muu lehti tahansa uutisten hankintakeinoilla. Kun tässä kirjoituksessa siis puhutaan New Yorkin Times-lehdestä, niin sillä ei tehdä poikkeusta muihin kapitalistilehtiin, vaan asetetaan se yleensä kapitalistisen sanomalehdistön edustajaksi ja esikuvaksi.

Maaliskuun vallankumous v. 1917.

Venäjän vallankumous tapahtui aikana, jolloin sota oli kireimmillään Saksaa vastaan. Se oli tapahtuma, mikä

teki järkyttävän vaikutuksen. Se mullisti kaikkia suunnitelmia. Se hävitti toivoja ja loi uusia. Liittolaismaitten hallitusten eteen tuli kysymys: Jatkaako ja kykeneekö Venäjä jatkamaan sotaa Saksaa vastaan?

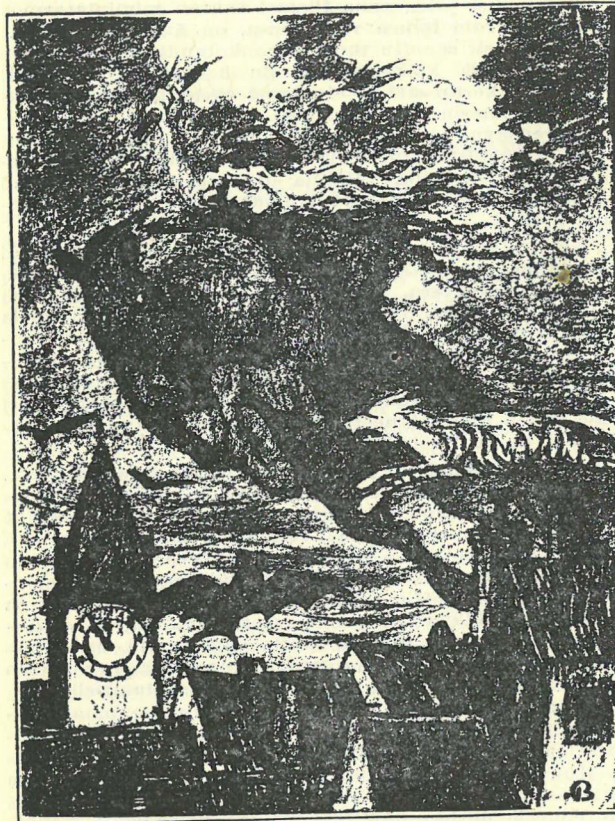
Times, julaistessaan maaliskuun toisella viikolla v. 1917 ensimmäisiä sanomia Venäjän vallankumouksesta, höysti niitä erinäisillä sieltä täältä siepatuilla lausunnoilla, joissa "todettiin", että vallankumous merkitsee Venäjän hallitukseen kuuluneen saksalaisystävällisen vaikutuksen täydellistä häviötä; eikä enää ole olemassa mahdollisuuksia Saksan ja Venäjän väliselle erikoisrauhalle. Maalisk. 15 p. julaistaan Lontoosta lähetetty Mr. Bonar Lawn lausunto, jossa sanotaan, että vallankumouksen aiheutti Venäjän halu ja tahto taistella loppuun saakka Saksaa vastaan. Seuraavana päivänä julkaisi Times halveksivassa äänessä kyhätyn Leo Trotskyn haastattelun. Trotsky oli ennustanut vallankumouksen tapahtuttua, muodostetun uuden hallituksen pikaista kukistumista, koska Venäjän kansa antaa vallankumoukselleen vallan toisen sisällön ja tarkotuserän kuin mitä uusi hallitus kykenee tai tahtoo edustaa.

Viikko viikon perään julaistiin uutisia, joissa perusvälehenä oli: Venäjä jatkaa sotaa ja valmistautuu vallankumouksellisella innostuksella suureen keväthyökkäykseen. Kolmen ja puolen kuukauden aikana julkaisi Times yhteensä 82 huomattavaa kirjoitusta, joissa vakuutettiin, että Venäjä on yhä edelleen hyvässä sotakunnossa. Vastakaista käsitystä ilmaisevia kirjoituksia ja kuvauksia julaistiin samana aikana 66, mutta näille annettiin epäluotettavaisuuden leima.

Kesäkuussa v. 1917 tapahtunut yritys herättää eloon sotaa Saksan ja Venäjän välillä näytti, että kaikki toiveet ja mahdollisuudet tässä suhteessa olivat menneet. Venäjä ei tahtonut todellakaan jatkaa sotaa niissä rajoissa missä sotaa oli siihen saakka käyty. Liittolaismaitten virallinen käsitys ja tälle käsitykselle perustuva Venäjän pakottaminen jatkamaan sotaa, suurensi liittolaishallitusten ja Venäjän välistä kuilua ja ajoi vallankumousta sisäisesti yhä syvemmälle ja kauemmaksi.

Mutta vielä kesäkuussa tapahtuneen perin onnettomasti päättyneen hyökkäysyrityksenkin jälkeen Times jatkoi toivorikkaita kuvauksiaan Venäjän armeijan uudelleen toipumisesta. Näitä uutisia ja kirjoituksia julaistiin melkein joka päivä. Ne tulivat virallisista lähteistä Lontoosta, Washingtonista, Pariisista ja myöskin Pietarista.

Times alkoi vihdoin kyllästyä uskotteluun, että Venäjän vallankumouksen asia oli vain pieni, Venäjän hallituksessa tapahtunut saksalaismielisyyden leikkaus. Täy-

“Punainen kummitus”

tyi turvautua toivoon, että vallitseva kaaos häviää kunhan näyttämölle astuu joku raudanluja suuri mies. Tämä toivo on siitä alkaen elänyt menemättä hetkeksikään tainnoksiin. Tuo toivo alkoi Kerenskyn tulemisella. Korniloff oli seuraava, sitten Kolchak, Denikin ja Jutenitsh.

Heinäkuun 24 p:nä v. 1917 julkaisi Times huomattavan uutisen, mikä alkoi:

“Kerensky, joka omaa Pietari-Suuren toimintatarmon ja kaksinkerroin hänen viisautensa, on kansallissankari.” Suuremmoisesti sanottu tuosta keuhkotaudin ruumiillisesta runtelemasta ja kaikkiin suuntiin horjuvasta miehestä! Itse uutinen kertoi että Kerenskystä oli tehty Venäjän diktaattori. Timesin tiedonannoissa tehtiin mitä tehdä voitiin Kerenskyn korottamiseksi mieheksi, joka “hallitsee, jos on tarpeellista, tulella ja raudalla.” Ja “Venäjän uskolliset pojat kaikilla kulmilla ovat valmiita nousemaan uudelleen häviön ja saamattomuuden voimia vastaan, vaikkeutaa lehti.

Kerenskyn valta ja “raudanluja hallitus” osottautui kumminkin horjuvaksi ja huojuvaksi vallankumouksen valtavassa aallokossa. Times julkaisi jo elokuun 29 p:nä 1917 uutisen mikä tervehti kasakkakenraali Korniloffia “Venäjän pelastajana.” “Nimi Korniloff on kaikkien huulilla,” sanottiin Moskovan sähkösanomassa, vaikka sähkösanoman lähettäjille täytyi olla tunnettua, että työläisten ja sotilaitten kongressin edustajat Moskovassa olivat juuri vähä ennen kieltäytyneet lausumasta minkäänmoista tervehdystä tuolle “Venäjän pelastajalle.”

Timesin uutisotsikko pauhasi taas seuraavana päivänä, että “suuri uusi voima on nousemassa Venäjällä: “Korniloffilla on armeijapiirien suosio puolellaan!” Syyskuun 11 p:nä kohotetaan taas uutta “Venäjän pelastajaa” imehtäi tekevänä, ei ainoastaan suurten ansioittensa vuoksi, vaan siksi, että hän on kasakka. Muutamia päiviä myöhemmin lyötiin Korniloffin kapinayritys takaisin. Sovietteihin järjestyneet työläiset ja talonpojat sen tekivät, — ei Kerenskyn hallituksen tähden, mutta siitä syystä, että Korniloff oli ensimmäinen, joka maaliskuun vallankumouksen jälkeen yritti tehdä tilaa tsaarivallan palauttamiselle.

Syyskuun 26 p:nä julkaisee Times sähkösanoman Pietarista, jossa lehden erikoiskirjeenvaihtaja tiedottaa bolshevikien vaikutusvallan lisääntymisestä neuvostoissa.

Kun sitten tuli lopullinen taistelu vallasta Kerenskyn johtaman porvariston hallituksen ja bolshevikien välillä, niin Timesin uutiset näyttivät kuinka bolshevikit menestyvät huonosti yrityksissään, kaapata käsiinsä vallan ohjaket, vaikka hallituksen asemakaan ei juuri ole keuhuttavan luja. Kuusi viikkoa julaistiin uutisia, joissa pohjäsäveleenä oli, että Kerenskyn valta ja hallitus on kansan tukema ja Venäjä työskentelee ryhtyäkseen jälleen tarmolla sotaan Saksaa vastaan.

Lokakuun lopulla alkoi saapua uutisia, joissa kerrottiin, että Venäjän hallitus on kykenemätön jatkamaan sodan käyntiä, mutta ei se myöskään tahdo rauhanteolla Saksan kanssa rikkoa suhteitaan läntisiin liittolaismaihin.

Marraskuun 6 p:nä painatti Times neljännellä sivulla pienen uutisen, jossa kerottiin, että Pietarin linnotusväki on bolshevikien takana. Seuraavana päivänä painettiin mainittuun lehteen sivun yli menevällä otsikolla uutinen Pietarin joutumisesta bolshevikien käsiin.

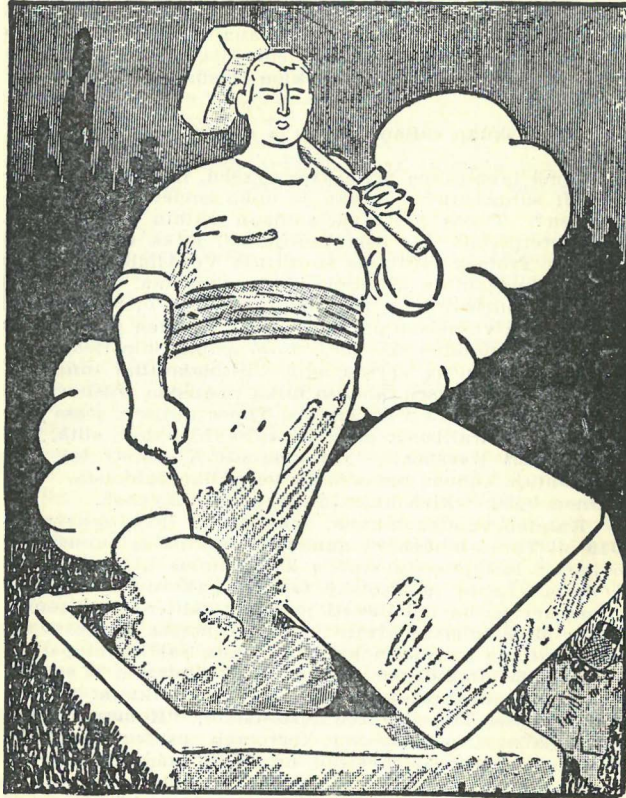
Marraskuun vallankumous ja sen luoma tilanne.

Tämä tapahtuma nosti kysymyksen, millä tavalla bolshevikit suhtautuvat sotaan ja onko soviettien valta pysyväinen? Times alkoi vastaamaan näihin kysymyksiin. Sen käytettävänä oli “asiantuntijoita”, jotka tiesivät, että Lenin ja Trotsky eivät ole suosittuja Venäjällä. Venäjän kaupunkikuntaliiton asioitsija tiesi vakuuttaa, että prinssi Lvoff ja suuriruhtinas Michael ovat aina olleet suuresti suosittuja ja viimeisimmistä tiedoista päättäen suosiollinen hetki heihin nähden lähenee. Ja Washingtonin tiedonanto marraskuun 8 p:nä kertoo, että “liittolaisvallat tunnustavat minkä hallituksen tahansa mikä vastustaa bolshevikeja.

Marraskuun 13 p:nä julkaisi Times uutisen, jossa kerrottiin, että virallisissa piireissä väitellään vaan siitä, että pääministeri Kerenskikö vai kenraali Korniloff tai joku muu johtaja kohoaa maksimalistien vallan tuhkaista. Täydellinen bolshevikien kukistuminen on näkyvissä.

Kahden vuoden aikana, syksystä v. 1917, syksyyn v. 1919 oli Times-lehden 91 numerossa tietoja ja ennusteluja soviettien luisumisesta lähelle kukistumiskohtaansa. Neljä kertaa Lenin ja Trotsky tekivät pakosuunnitelmia ja kolme kertaa he todellisesti jo olivat lähteneet pakomatkalle. Mikä tahansa aivan tuntemattomasta lähteestä siepattu uutinen soviettien kukistumisesta sai kunniaipaikan. Hulluudella tämmöisten uutisten hankkimisessa ja sepittämisessä ei ollut rajoja ollenkaan. Tammikuun 29 p:nä 1918 julkaisee Times suuren uutisotsikon: “Romanoffit bolshevikeja”. Itse uutisessa kerrotaan professori Rossin lausuneen, että bolshevismi on vilpittöntä, mikä nousee Venäjän kansan sydäimestä, tarkottaen saavuttaa vapauden kansalle ja maailmalle rauhan. — Mitenkään Romanoffit ovat bolshevikeja, siitä ei sanaakaan.

Joulukuun lopulla v. 1917 ja tammikuun alussa v. 1918 oli pieni suosiollisuuden puuska bolshevikeja kohtaan. Presidentti Wilson julisti silloin kuuluisat neljätoista ehtoansa. Englannin pääministeri piti rauhanpuheen ja Trotsky iski terävällä sanan ruoskalla saksalaisia junkkeireita Brest-Litovskissa. Parin viikon ajan olivat Timesin uutisotsikot seuraavanlaisia: “Venäjä ei kumarra keisarin edessä”, “Lontoo on tyytyväinen Venäjän kantaan”, “Bolshevikit saattaa auttaa liittolaisia parhaiten”, Liittolaiset

Työn ylösnousemus

saattavat nyt tunnustaa Leninin." Erikoiskirjeenvaihtajien kirjeissä selvitettiin kuinka bolshevismi on kokoomus kauniita ihanteita. Oikeusdepartementin tutkimus vapautti Trotskykin juoruista, että hän olisi saanut New Yorkissa ollessaan saksalaista rahaa. "Tätä kesti kumminkin vain parisen viikkoa."

Venäjäille hyökkäämisen suunnitelmat.

Kun soviettihallitus helmikuun 12 p:nä 1918 julisti sodan päättyneeksi Saksan ja Venäjän välillä, alkoi sekä lokatulva että ennen kuulumaton kiihotus vallankumouksen hävittämiseksi.

Jo helmikuun puolivälissä julkaisi Times Pariisista lähetetyn haastattelun kenraali Fochin kanssa, jossa kerrottiin, että Saksa samoaa halki Venäjän. Yhdysvaltain ja Japanin tulisi kohdata Saksaa Siperiassa. Ensi askel olisi otettava nopeasti.

Niinpä sitten japanilaisia ja brittiläisiä merisotilaita laskettiin maihin Vladivostokissa ja Muurmännin niemelkeelällä aikasin huhtikuussa. Toukokuussa alkoi paljon huomiota herättävä tsekko-slovakialaisten kapinoiminen Siperiassa, joiden "auttamisesta" ja "pelastamisesta" tehtiin liittolaismaiden hallituksissa oivallinen keppihevonen. Tsekko-slovakialaiset olivat pyhimyksiä Siperian korvessa; bolshevikit aikovat antaa ne Saksan rääkättäväksi. Pelastustöitä tulee jouduttaa. Tähän katsoen, laskettiin myöskin amerikalaisia sotilaita Siperiaan ja Muurmännille heinäkuussa.

Viiden ja puolen kuukauden aikana siitä kun Venäjä luopui sodasta, juliaistiin Times-lehdessä yhteensä, paitsi Venäjälle hyökkäämistä innokkaasti kannattavia toimituskirjotuksia, 285 kirjotusta uutisosastossa, joissa pohdittiin liittolaisvaltojen hyökkäystä Venäjälle. Näitten pohjäsäveleenä oli, että bolshevikihallitus on Saksan liittolainen; Saksa vyöryy yli Siperian; Saksa avaa tietä Indiaan; saksalaiset johtavat bolshevikien armeijaa; venäläiset on myyty Saksalle.

Mutta tänäkään aikana ei käynyt pänsä salata, että Venäjälle hyökkäämissuunnitelmien ja puuhien takana oli vallankumouksen kuristaminen. Asiassa osallisena olleet venäläiset kapitalistit ja ylimykset puhuivat avomielisemmin. Heille oli vallankumouksen murskaaminen lähinnä sydäntä ja he puhuivat siitä. Heidän kiihotustoimistonsa ja vierailijansa m. m. Yhdysvaltain presidentin ja hallituksen jäsenten luona, puhuivat suoraa kieltä, että työläisten ja talonpoikain luokkaetuja palveleva valta pitäisi kukistaa ja pystyttää jälleen kapitalistien ja sukuyilmysten valta. He puhuivat vain ohimennen ja asian kaunistamiseksi tarpeesta toimia Saksaa vastaan venäläisellä maaperällä. Tosiasiassa näihin piireihin kuuluvat tekivät yhtäläisiä vierailuja Saksan keisarinkin luona ja heillä oli yhtäläisiä kiihotustoimistoja keskusvaltain hallituskaupungeissa saadakseen apua keskusvaltain taholta Venäjän vallankumouksen tuhoamistyössä.

Jo syksyllä v. 1918, vähä kerrallaan, ilmaantui lähdelehtemme palstoille lausuntoja, joissa bolshevismien vaara

ja kukistamisen tarve määriteltiin vähintään yhtä tärkeäksi asiaksi kuin voitto sodassa Saksaa vastaan.

Aserauhan aiheuttama huuto: aseet Venäjää vastaan!

Kun aserauha Saksan ja liittolaismaitten välillä oli aikaansaatu ja jo siinäkin hahmoteltu maailman imperialismin, myöskin Saksan, yhteistä rintamaa vallankumouksellista Venäjää vastaan, lakkasi puhe siitä, että hyökkäys Venäjälle oli yhteydessä sotatoimien kanssa Saksaa vas-

Ranskan käsitys kansainvälisestä tehtävästään
(Saksalainen pilakuva)

taan, paitsi vielä nytkin aika-ajottain toistuvia pelkäämisen ilmauksia, joissa puhutaan mahdollisuuksista kommunistisen Venäjän ja yhä edelleen junkkerivaltaisuuden kallistuvan Saksan valtiollisesta ja taloudellisesta liittosta Versaillesin rauhansopimuksen voimaannon vaikeuttamistarkoituksessa.

Marraskuun 21 p:nä julkaisi Times tiedonannon Washingtonista, missä sanotaan, että "äskeinen tieto Lontoosta muutamien asianseuraajien käsityskannan mukaan,

ilmaisee Suur-Britannian aikeen lähettää lisää sotajoukkoja Venäjälle saattaakseen maan vakavalle pohjalle ja kukistaakseen bolshevikit. Kolme päivää myöhemmin kertoi Washingtonin sähkösanoma, että prinssi Lvovn mielestä on "taloudellinen ja sotilaallinen hyökkäys tarpeen vaatima Venäjän pelastamiseksi." Joulukuun 13 p:nä kerrotaan professori Miljukoffin kannattavan suunnitelmaa, että liittolaisvaltain sotajoukkoja pikaisesti laskettaisiin maihin Etelä-Venäjälle. (Sama professori oli muutamia kuukausia aikaisemmin puhailut Saksassa samoilla asioilla.)

Paljon muita samaan suuntaan meneviä uutisia julkaistiin ja näitten ohella tietoja, että bolshevikit lähettävät suunnattomia rahamääriä eri maihin vallankumousagitatsionia varten, m. m. Yhdysvaltoihin. Radekin Berlinissä antaman lausunnon mukaan, aivan satumaisia summia.

Joulukuun 24 p:nä julkaisi Times uutisen, että huhu-puheen mukaan kenraali Pershing ja presidentti Wilson yhdestä tuumin valmistelevat Yhdysvaltain sotaväen lähettämistä Ranskasta Venäjälle.

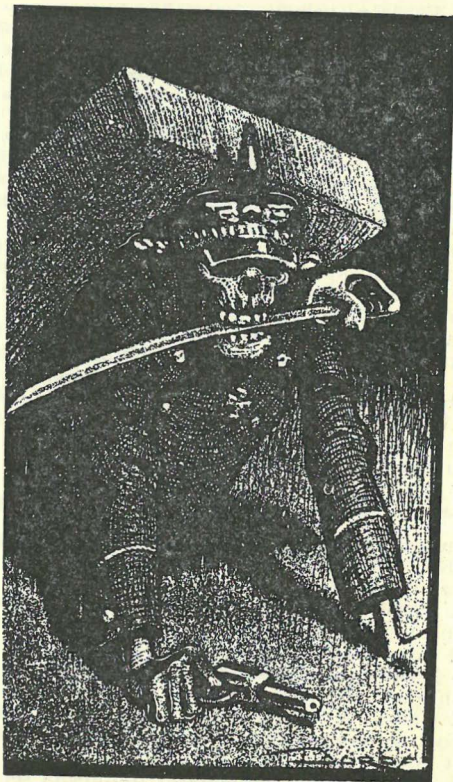
Tämän tapaisia uutisia julaistiin jatkuvasti ja toimintuskirjotuksissa vaadittiin pikaista toimintaa uutisissa esitettyjen toiveitten toteuttamiseksi. Kerrassaan monipuolista ja vilkasta oli toiminta "uuden vihollisen" esille vettämiseksi Venäjältä, kun Saksa oli voitettu ja voiton aiheuttama sotainen mieliala kiehui vielä ja armeijat olivat täydessä kunnossa.

Vastavallankumouksen järjestäminen Venäjällä.

Aserauhan allekirjottamisen aikana oli Siperiassa, Omskissa "Koko Venäjän hallitus". Sen päämiehenä amiraali Alexander Kolchak. Tämä hallitus oli perustettu jo aikaisemmin. Siinä saattoi aluksi havaita porvarilliseen suuntaan vapaamielisiä piirteitä. Mutta amiraali Kolchak julistautui pian tämän hallituksen diktaattoriksi, antaen vangita ja mestata valtiollisia vastustajiaan. Kun tämä oli tapahtunut, lausuttiin Timesin toimituskirjotuksessa 18 p:nä marraskuuta, että "Omskin hallitus on lähinnä hyväksyttävä demokraattinen hallitus, mitä Venäjällä on syntynyt bolshevikkisen vallankumouksen jälkeen vuosi sitten; liittolaismaat voisivat helposti tunnustaa sen."

Erinäisiä kokeita Kolchakin maineen puhdistamiseksi tehtiin. "Venäjän lähetystö" Washingtonissa teki paras-taan, mutta Timesin kirjeenvaihtajakin, Ackerman, oli pakotettu lähettämään sähkösanomia m. m. jouluk. 26 p:nä, jossa kerrottiin, että Kolchakin diktatuuri synnyttää pahaa verta Siperiassa. Tsekkiläiset soturit sanovat, että he ovat taistelleet vuosikausia demokratian puolesta, pi-

täisikö heidän nyt antautua Omskin diktaattorin välikappaleiksi. Mutta Washingtonin sähkösanomat lohduttivat ja rauhoittivat. Siperiassa tarvitaan luja ja päättävä hallitus. Kolchakin diktatuuri merkitsee vain tätä. Tammi-

“Kukistettu militarismi”

kuun 17 p:nä 1919 lausuu Times toimituskirjotuksessaan, että Kolchakin nimittäminen diktaattoriksi näyttää näin pitkän matkan päähän parhaimmaksi astaksi mitä voitiin tehdä niissä olosuhteissa.”

Pian nousi kysymys Kolchakin diktatuurihirmuvallan tunnustamisesta. Times julkaisi tästä seuraavia sanomia, alkaen huhtikuun 18 p:västä: Washingtoniin on saapunut epävirallinen tiedonanto, että johtavat ententevallat kuin myöskin Yhdysvaltain hallitus tunnustavat Omskin hallituksen sitten kun Saksa on allekirjottanut rauhansopimuksen. Huhtik. 22 p:nä: “Tänään annettiin tietää Pariisissa, että Yhdysvallat, Suur-Britannia, Ranska ja Italia ovat tulleet yksimieliseen päätökseen tunnustaa Omskin kabinetti de facto hallitukseksi.” Heinäk. 12 p.: “Neljän neuvostolla Pariisissa on vastaus amiraali Kolchakille täysin valmiina. Omskin hallituksen tunnustamista, uskottavasti, ei enää viivytetä.

Times painatti uutisia, joissa kerrottiin Omskin diktaattorin “saavuttaneen kansan suosiota.” Mutta vaikka tätä diktaattoria alituisesti ehdisti monet vastukset, niistä mainittiin peitellen ja ohimennen.

Keväällä v. 1919 valmistautui Omskin hallitus suureen ryntäykseen Neuvosto-Venäjää vastaan. Siperian ja Muurmanin joukkojen, joita liittolaismaat pitivät yllä, piti päästä yhteyteen, muodostaa ketju mikä sulkee sylinsä Moskovan ja koko Neuvosto-Venäjän. Siperian armeijassa piti olla 200,000 miestä.

Kolchakin hyökkäys ja Omskin kabinetin kohtalo.

Hyökkäys alkoi maaliskuun loppupäivinä. Jo huhtik. 3 p:nä tiesi Timesin uutinen kertoa, että “Leninin ja Trotskyn välit olivat menneet rikki. Tilanne Moskovassa ja Pietarissa on niin vakava, että siitä lupaa muodostua yleinen kapina bolshevikivaltaa vastaan.”

“Venäjän lähetystö” Washingtonissa “kuuli” täydellisestä bolshevikiarmeijan sortumisesta itäisellä rintamalla. Huhtikuun 22 p:nä Timesin etusivulla komeili uutisotsikko: “Punanen valta vapisee kun Kolchak voittaa”. Toukokuun 13 p:nä lennätti Pariisi sanomaa, että “Koko Venäjän hallitus” Omskissa on alkanut tekemään suunnitelmaa edetäkseen Moskovaa kohden.

Mutta jo toukokuun lopulla ja kesäkuun alussa kävi kaikille selväksi, että Kolchakin armeija oli mennyt säpaleiksi. Neuvostojoukot kulkivat voitokkaasti yli Siperian. Monin paikoin, jo ennen kun bolshevikien punasen armeijan etujoukot ehtivät siperialaiseen kylään tai kaupunkiin, oli siellä tehty suursiivous kolchakilaisiin nähden. Kolchakin häviö kävi niin nopeasti ja perinpohjin, että koko maailma hämmästy. Välttämättömästi tiensä raivaavien asiatietojen ohella julkaisi Times lausuntoja, että “Kolchakin asema paranee” ja että “soviettijoukoissa on epävakai-

suutta". Vielä heinäkuun 31 p:nä julkaisi Times "Venäjän lähettilään lausunnon, että "terveelle asialle on taka-askel ainoastaan askel asioitten korjaamista kohden." Ja vieläkin, noin neljä kuukautta jälkeinpäin oli Times-lehdessä seuraava uutisotsikko: "Kolchak suunnittelee liikettä Moskovaa kohden", vaikka saman numeron toimituskirjotuksen otsikossa luettiin: "Voitettu Kolchak."

Times selitti, että sotatarpeitten puute aiheutti Omskin hallituksen ja vallan häviön; liittolaismaat eivät valitettavasti varanneet sotatarpeita riittävästi. Mutta toiselta puolelta ilmotti Englannin pääministeri parlamentille marraskuun 8 p:nä 1919, että "me olemme todistanee myötätuntomme niitä Venäjän miehiä kohtaan, jotka ovat auttaneet liittolaisia lähettämällä 100,000,000 punnan arvosta tarveaineita ja kappumatusta kaikella tavalla." Muutkin liittolaismaat antoivat apua parhaansa mukaan.

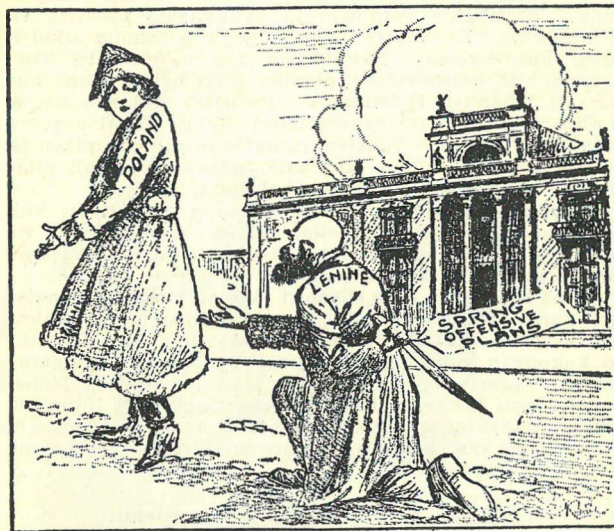
Nuo tarveaineet, sanovat Kolchakin asian kannattajat surullisesti, joutuivat sotasaaliina niiden Venäjän miesten käsiin, joita koko maailman kolchakilaiset yhdestä tuumin ovat yrittäneet kukistaa.

Denikinin hyökkäys ja häviö.

Samaan aikaan kun Kolchak hävisi kohosi Etelä-Venäjäällä suuri ja äreäluontoinen vastavallankumouksen paise. Tämä tunnetaan Denikin "hallituksen" nimellä. Se voitti alaa Ukrainassa. Hänestä leivottiin venäläinen "kansallissankari". Timesin erikoiskirjeenvaihtaja sähkötti heinäkuun 8 p:nä, että kun Denikin saapui voittamaansa kaupunkiin Kharkoviin, naiset itkivät ilosta ja suutelivat hänen käsiänsä ja ne, jotka eivät tähän tilaisuutta saaneet, suutelivat hänen automobiilinsa kurasuojuksia. Hän oli todellakin jalomielinen siinä määrässä, että jalomielisyystarinan alussa saattaa hyvin arvata lopun. Yllämainittu kirjeenvaihtaja näet tiedottaa, että Denikin voittamassaan Ukrainassa lupasi sallia rajotettuja paikallisen itsehallinnon vaatimuksia, samoin rajotettuja oikeuksia vähä-venäläisen kielen käyttöön kirjallisuudessa."

Denikin hyökkäys Moskovaa kohden paisui kuin se sadun sammakko, joka aikoi pullistua härän kokoiseksi. Mr. Williams tiedottaa Times-lehdelle heinäk. 13 p:nä, että "todellisuudessa ei löydy mitään mikä estäisi pikaisen pääsyn Moskovaan.. Yksi tiedonanto seurasi toista, että "bolshivismin pohja on särkynyt", että "Venäjä on valtaviin lakkoilikkeiden vallassa", että Lenin aikoo luopua halluksesta", että Denikin on saanut 129,500 vankia hyökkäyksen kestäessä, 950 tykkiä, 350 veturia ja suuret määrät muuta sotamuonaa", että "Denikin on lyönyt säpä-

leiksi bolshevikiarmeijan." Tämmöistä riemukulkua jatkui Moskovaa kohden hetken. Päivä toisensa perään tuotti lisää sotavankeja voitokkaalle Denikille ja suunnattomia määriä sotatarpeita. Vaikka Times julkaisi sotasiain tuntijain lausuntoja, joissa arvioitiin etelässä toimivan bolshevikiarmeijan miesluku 146,000 mieheksi, niin tämmäkään ei estänyt tekemästä laskuja, että Denikin oli saanut noin kolmen kuukauden aikana 245,000 bolsheviki-soturia vangikseen!

Porvarillisen mielipiteen ilmaus Venäjän rauhanrakkaudesta (Piirretty mielialan kasvattamiseksi Puolan hyökkäystä varten)

Ja vaikka Denikin sotajoukot eivät olleet koskaan edes 350 mailin päässä Moskovasta, niin suuret maailman sanomalehdet pitivät lukijansa siinä uskossa, ei enää puuttunut muuta kuin murtautua lähempien Moskovan varustusten läpi kaupunkiin.

Mutta joulukuun puolivälissä alkoi ilmaantua vaatimattomasti painettuja arveluja, että Denikiniä odottaa yhtäläinen häviö kuin oli se minkä Kolchak oli kärsinyt. Denikinin joukot perääntyivät, mutta Timesin erikoiskirjeenvaihtaja parhaimpansa mukaan paransi näitten ase-

maa. "Denikin armeijan asema paranee jatkuvasti", sähkötöti hän vielä helmikuun 2 p:nä v. 1920, mutta samassa lehdessä julaistiin Moskovan radiosanoma mikä kertoi, että Denikin armeijan jätteet on ajettu Azovin meren taakse. Tämä olikin totta.

Vehkeily Suomessa ja Itämeren maakunnissa, — Judenitsh.

Myöskin Suomi ja Itämeren maakunnat olivat olleet v. 1919 aikana tsaarilaiskenraalien juonittelujen pesäpalkkana. Täältäpäin valmistettiin hyökkäystä Pietarin valloittamiseksi. Ensimmäinen hyökkäys tältä taholta alkoi aikasin huhtikuussa. Toukokuun 2 p:nä julkaisi Times uutisen, että bolshevikit tyhjentävät Pietaria. Tämä uutinen oli lähetetty Helsingistä. Parisista tuli sanoma samoihin aikoihin, että "suomalaiset mahdollisesti ovat valloittaneet Pietarin." Näittenkin uutisten julkaiseminen jatkui viikosta viikkoon. Kenraali Judenitshista tuli niiden kautta "sankari" ja "Venäjän pelastaja."

Hyökkäysyritykset Pietaria vastaan saavuttivat huipunsa lokakuun loppupuolella. Times julisti jo, että Pietari on punasten vastustajain käsissä ja "nyt alkaa Judenitshin marssi Moskovaa kohten."

Lokakuun 30 p:nä tiedotti Assoc. Press Helsingistä, että Judenitsh perääntyy. Marraskuun 10 p:nä julaistiin Times-lehdessä Tukholmasta lähetetty tieto, että Judenitsh on kokonaan voitettu. Muutamia kuukausia myöhemmin tämäkin suuri kenraali ja "Venäjän pelastaja", Timesin tiedonannon mukaan, lähti Virosta Englannin lipun suojassa kulkevalla autolla, vieden mennessään 100,000,000 Viron markkaa käsittävän persoonallisen omaisuutensa. Matka oli Pariisiin.

Puolan hyökkäys ja sen valmistelut.

Sinä aikana kun kaikki se, mihin ylläoleva koskettelee, on painunut historiaan, on Neuvosto-Venäjällä tapahtunut mielen yhteen sulaminen siinä suhteessa, että ulkopuolisten hyökkäyksiä Venäjälle on vastustettava kaikilla mahdollisilla voimilla ja kun samaan aikaan kaikissa maissa järjestyneitten työläisten ja porvariston sivistyneistönkin keskuudessa on alettu ankarasti vaatia häpeällisen ja kurjan hyökkäysseikkailun lopettamista ja rauhansuhteisiin rupeamista Neuvosto-Venäjän kanssa, olisi luullut, että liittolaismaitten hallitukset jo tämän vuoden alussa, kokemuksista kyllin viisastuneina, olisivat vilpittömästi ryhtyneet tekemään rauhaa.

Mutta ei. Puolan piti vielä yrittää. Puolan hyökkäystä valmisteltiin kauan ja suurella huolella. Alituisesti

puhuttiin bolshevikien aikeesta hyökätä itsenäisen Puolan kimppuun, vaikka Puolan armeija oli noin 180 mailia Venäjän puolella siitä rajasta minkä Versaillesn rauhansopimus oli merkimyt Puolan ja Venäjän välille. Ja Moskovan hallitus kehotti kerta toisensa jälkeen puolalaisia istumaan kanssaan rauhanneuvottelupöytään, luvaten rauhan edullisilla ehdoilla, asettamatta kysymyksenalaiseksi-

Porvarillisen mielipiteen ilraus Venäjän rauhantarjouksista.

kaan Puolan itsenäisyyttä ja sisäistä koskemattomuutta.

Asian ollessa tässä vaiheessa, julaistiin Times-lehdessä seuraavia uutisia:

Assoc. Press tiedotti Warsovasta 1 p:nä tammik., että Puola valmistautuu sotilaalliseen otteluun pitkin pituuttaan Venäjän rajalla. Bolshevikit ovat pakottaneet puolan tarttumaan aseisiin tunkeutumisellaan puolalaiselle alueelle(?!). Sama sanoma ilmotti, että bolshevikijoukot

lähenevät Vilnaa. Vilna ei kumminkaan kuulu Puolan rajojen sisäpuolelle, vaan on puhtaasti venäläinen kaupunki. Tammikuun 22 p:nä julaistaan usein mainitussa lehdessä seuraavaa:

“Bolshevikien sotilaallisiin toimiin tulevana keväänä kuuluu hyökkäys Puolaa vastaan, ensimmäisenä askeleena saada aikaan punanen ryntäys Euroopan ja sotilaallinen toiminta Turkestanian ja Afghanistanin kautta Indiaa kohden.” Tämä tuli Washingtonin hallituspiireistä.

Heimikuun 16 p:vä valkeni seuraavallekin uutiselle, lähetetty Köpenhaminasta:

“Luotettavien asiamiesten kokoomat tiedot Venäjältä, eivät jätä epäilykselle sijaa, että bolshevikit valmistautuvat suunnattomaan hyökkäykseen Puolaa vastaan aikasin keväällä ja että neuvotteluilla Englannin kanssa ainoastaan tapetaan aikaa, ja sitten, Puolan ollessa propagandalle nukutettu se ei kykene tekemään tenää kaksimiljoonaiselle sovettiarmeijalle.”

Tällöin, yhä edelleen, Puolan armeija majaili kaukana venäläisellä maaperällä ja Times-lehden erikoistieto Washingtonista 6 p:nä maaliskuuta mainitsi, että **“Puolan edustaja Parisissa kieltäytyi saattamasta hallituksensa tietoon vaatimusta, että Puolan sotajoukot on palautettava maan rajojen sisäpuolelle.”**

Tulos tästä oli, että kun Moskova tarjosi jatkuvasti rauhaa ja vältti sotaisia toimia Puolan ja Venäjän välillä, niin puolalaiset sotajoukot alkoivat yhtäkkiä hyökkäyksen yhä syvemmälle Venäjän ja Ukrainan alueelle! Hyökkäys oli varustettu amerikalaisilla sotatarpeilla ja rohkais- tu ranskalaisilla lupauksilla jatkuvasta avunannosta.

Niin häikäilemätöntä tämä oli, että Englannin pääministeri puheessaan parlamentin alahuoneessa elokuun alkupäivinä lausui, että **Neuvosto-Venäjä on oikeutettu vaatimaan Puolalta riittäviä takeita siitä, ettei moinen hyökkäys enää uudistuisi.**

Puolan hyökkäys sai pian saman käänteän kuin edelläkerrotut hyökkäykset. Sen päätöksestä ei ole vielä tietoa. Tätä kirjoittaessa neuvostojoukot kärsivät raskaita tappioita Ranskan ja muitten maailman imperialistien tehdessä parastaan “auttaakseen Puolaa” ja “torjuakseen maailman vallankumousta.”

Olkoon sotilaallinen tulos mikä tahansa ja olkoon imperialistien riemu Neuvosto-Venäjän vaikeuksien johdosta kuinka suuri tahansa, vaikka neuvostohallitus tulisi murskatuksi — mikä ei ole luultavaa — maailman imperialismin ja kapitalismin järjestelmä on kykenemätön sovellettamaan olemustaan aikamme historialliseen kulkuun ra-

kentajaksi, vaan hävityksen ja yleisen, koko maailmaa käsittävän rauhattomuuden ja kapinallisuuden synnyttäjän pahat hengen riivaavat sitä.

Sen sijaan, että kapitalismin ja imperialismin järjestelmä loisi uudelleen normaalielämän pohjaa, loisi kansallisel- le ja kansainväliselle kanssakäymiselle ja yhteiskunnan välttämättömille liikkeille toimintapohjaa ja painaisi eteenpäin taloudellista edistystä, se rapeuttaa kaikkea hiljalleen, mutta varmasti! Se turmelee ja tuhoaa henkisen ja aineellisen ihmiselämän arvoja, aiheuttaa kamalan ja katkeran sotatilan ja pakkosuhteet kaikessa julkisessa elämässä.

Venäjän vallankumouksen murskaaminenkaan ei parantaisi edes hetkellisestikään kapitalismin ja imperialismin järjestelmää, vaan näyttäisi uuden kamalan kauhukuvan ja nostaisi ennen kuulumatonta kuohuntaa kaikkialla maailmassa.

Venäjän vallankumouksen murskaaminen tietäisi semmoisen tilanteen muodostumista Venäjällä, mistä Kolchak antoi esimakua Siperiassa. Kapitalismin ja imperialismin voitto Venäjällä antaisi näille hävityksen voimille uutta uskallusta yrittääkseen takoa kahleisiin kaikissa maissa niitä voimia, joita historia kutsuu, vaatii ja pakottaa työhön paremman järjestelmän luomiseksi.

Kapitalistisen sanomalehdistön tuomio.

Ylläolevassa ei ole kosketeltu siihen puoleen mikä valheen ja viekastelun tulva maailmaan kapitalistisen sanomalehdistön palstoilla on kuohunut Venäjän vallankumouksen rakennustyö-yrityksistä. Mitä tahansa arvostelevaa siitä aikanaan sanotaan, niin tuo työ on tähdännyt feudalisessa orjuudessa eläneen Venäjän kansan valta- van enemmistön vapauttamiseen ja sen totuttamiseen hallitsemaan itse itseänsä niin paljon kuin suinkin mahdollista riippumattomina niistä, jotka tahtoisivat elää toisten työn ja työntulosten riistämällä.

Milloin tahansa kysymys rauhan luomisesta Venäjän vallankumoukselle on raivannut tietä, joutuakseen vakavan pohdinnan alaiseksi ja suosiolliseen päätökseen, niin maailman kapitalistinen sanomalehdistö eksyttääkseen ja soikaistakseen yleistä mielipidettä, on antanut yhtä väärän kuvan Venäjän vallankumouksesta kuin vastavallankumouksellisten hyökkäyksistäkin. Ja kerta toisensa jälkeen se on onnistunut tuhoamaan rauhanaikheet ja edellytykset.

Sanomalehdistön valtakunta on suurin valta suurvaltojen joukossa nykyaikana, mutta se on suuremmalta osal-

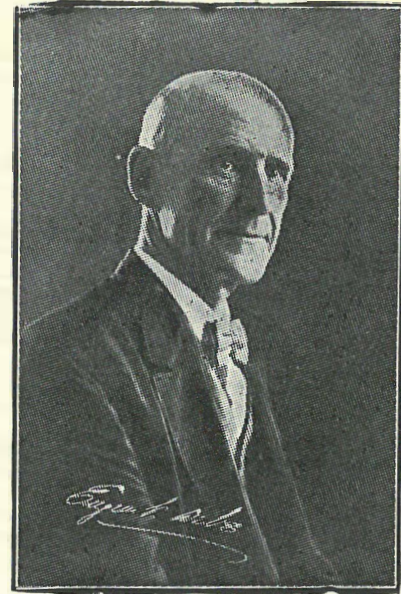
taan mädäntynyt valtakunta. Ulkonaisesti se on suuri ja loistava, mutta valheen, viekkauksen ja vääryyden pahat henget ovat syöneet sen sielun. Se levittää ympärilleen inhoittavaa raakuutta ja sivistyksen teeskentelyä.

Tämä painetun sanan valtakunta on tullut totuuden sanan veriviholliseksi. Se yrittää tukahduttaa totuutta ja oikeutta palvelevan sanan, sivistyksen ja vapauden työn, mikä työläisluokan sanomalehdistön muodossa pyrkii ilmoille.

F. J. S—ä.

Ranskalainen rauhanenkeli
(Hollantilainen pilakuva)

Eugene Victor Debs

Elämäkerrallisia piirteitä.

Kirj. H. Askeli.

“And there's 'Gene Debs — a man 'at stands
And jest holds out in his two hands
As warm a heart as ever beat
Betwixt here and the Judgement seat!”

James Whitcomb Riley.

Vaikkakin sota on loppunut ja rauha virallisesti julistettu, on meillä nykyisin enemmän sortoa, vankilamme täyteläisemmät ja kärsimystemme kuurna ylitsevuotavampi kuin sodan alussa. — Miksi?

Sodan hinta on kahdeksan miljoonaa tapettua, kaksikymmentä miljoonaa raajarikkoista. Meidän, jotka olem-

me säilyneet sodan ruhjoilta, on maksettava kaksisataa biljoonaa sotavelkoja. — Miksi?

Sotavoitot ovat olleet huikean suuria. Satoja ja taas satoja uusia miljoneerejä tuli, keinoitellen sotatarpeilla, myyden hallituksille hävitysvälineitä. Nämä sotakeinoittelijat alkoivat kiihkeän isänmaallisen agitatsionin yllämaan muodostaakseen yleisen mielipiteen sodalle suosioliseksi.

Joka joutui heidän agitatsioninsa tielle, murskattiin heti, lyötiin alas armotta. Olihan heillä rahaa ja rahalla valtaa.

Yli kaksituhatta vakaumuksellista sodan vastustajaa viruu vankiloissa. Heidän yhteinen rankausaikansa on yli neljätuhatta vuotta. Sotapalveluksessa olleet nuorukaiset, jotka jollakin tavalla joutuivat rikkomaan ankarointa sotilassääntöjä tuomittiin pitkiin vankilarangaistuksiin, yhteensä 25,000 vuoden kuritushuonerangaistukseen. — He olivat tekemässä maailmaa turvalliseksi kansanvallalle.

Sotapalveluksessa, henkilö, jolla oli rahaa, vaikutusvaltaisia tuttavuuksia, pääsi vähällä. Henkilö, jolla näitä ei ollut, joutui kärsimään usein hyvinkin mitättömistä rikoksista. Laki ei ollut samallaista kaikille.

Rikas, vaikutusvaltainen henkilö voi arvostella hallitusta, sodankäyntiäkin mielensä mukaan. Köyhällä ei ole näitä oikeuksia. Theodore Roosevelt arvosteli ankarasti hallitusta, sen sotataktiikkaa. Presidentti Woodrow Wilson arvosteli kirjassaan "New Freedom" liikevoittoilijoita, jotka pyrkivät määräämään hallituksen asioita. Heitä ei vangittu, eivät joutuneet vankilaan.

Eugene V. Debs, Amerikan sosialistisen liikkeen merkikihenkilö, arvosteli sotaa, selitti sen kapitalistien sodaksi, jota ei käyty kansanvallan puolesta. Tämä oli liikaa. Hänet tuomittiin kuritusvankilaan.

Joku vuosi sitten Roosevelt teki erikoisen kumarrusmatkan Saksan junkkerikeisarin luo, kehui sen veriarmeijaa, ihaili Saksan kasvavaa laivastoa. Debs on tuominnut niin Saksan kuin muittenkin maitten kapitalistien toimeenpanemat sodat.

Roosevelt, isänmaan ystävä, halusi raakaa voimaa ja sen mukaista toimintaa; hän halusi aina heiluttaa isoa nuijaa.

Debs aina vetoaa ihmisten järkeen, tuntoon; hän rakastaa rauhaa ja aina valitsee aseikseen lempeyden, rakkautta ja järkeilyä. Debs ei välitä onko jokin menetelmä diplomaattisesti viisas. Hän kysyy: "Onko se totta?" "Hyödyttääkö se työväenluokkaa?" Hän edustaa työväenluokkaa.

Debs, kaunopuhuja, runoilijasielu, vaikutusvaltainen henkilö Amerikan työväenluokan keskuudessa oli vaaralli-

nen sotavoittoilijoille. He pelkäsivät että Debs herättää amerikalaisen työntähtäjäisen, sanoo heille totuuden ja siksi, joo, siksi hänet suljettiin ristikköjen taakse.

Eugene Victor Debs on syntynyt Terre Haute'ssa, Indianan valtiossa marraskuun 5 p. 1855.

Debsin isä, Jean Daniel Debs ja äiti Marie Debs (o. s. Betterich) ovat syntyneet Calmarissa, Alsage, Ranska; menneet naimisiin New Yorkissa ja asettuneet asumaan Terre Haute, Indiana v. 1854. Heille syntyi 10 lasta, joista 6 on vielä elossa.

Eugene Victor Debs meni naimisiin Katharine Metzelin kanssa v. 1885 ja on heidän kotinsa Terre Haute'ssa, Ind. Heillä ei ole yhtään lasta.

Kuten tavallista työläisten lapsille, rajoittui Debsinkin koulun käynti hyvin vähin. Hän kävi kansakoulun ja suoritti seminaaritutkinnon. Jo viidentoista vuotiaana — 1870 — hän alkoi työskennellä Terre Haute & Indianapolis rautatieyhtiön veturitallassa ja myöhemmin saman yhtiön rautatiellä veturin lämmittäjänä. Vuonna 1874 lopetti hän rautatietyön ja palveli viisi vuotta kotikaupungissaan ruokatavarakaupassa. Vuonna 1879 valittiin hän Terre Hauten kaupungin kirjuriksi.

Työskennellessään veturin lämmittäjänä liittyi Debs lämmittäjäin järjestöön, jonka perustettiin alkujaan Terre Hautessa. Myöhemmin hän perusti jarrumiesten järjestön, oli mukana perustamassa vaihde miesten keskenäistä apuyhdistystä, vaunumiesten järjestöä ja sähköttäjäin järjestöä. V. 1878 liittyi hän lämmittäjäin järjestön aikakauslehden toimitukseen ja v. 1880 valittiin mainitun aikakauslehden päätoimittajaksi ja liikkeenhoitajaksi ja järjestönsä yleissihteeriksi ja rahastonhoitajaksi.

Ryhtyessään järjestönsä yleissihteeriksi, oli se vielä hyvin heikko, käsittäen noin 60 paikallisunionia ja \$6,000 velkaa. Hänen johdolla järjestö pian kasvoi. Paikallisunioniitten lukumäärä nousi 226 ja velat maksettiin. Kun hän v. 1893 erosi yleissihteerin toimesta, oli hänen palkkansa \$4,000 vuodessa. Kiitollisuuden osoitukseksi ansiokkaasta palveluksesta lämmittäjäin järjestön konventsiini yksimielisesti äänesti hänelle annettavaksi \$2,000 rahalahjan Europan matkaa varten, mutta hän kieltäytyi sitä vastaanottamasta.

Käytännöllisessä toiminnassa ammatillisesti järjestyneiden työläisten keskuudessa alkoi Debsille selvä, että ammatillinen järjestäytyminen ei ole riittävä. Hän jo silloin alkoi suunnittelemaan rautatietyöläisten teollisuusunionia, johon kuuluisi kaikki rautatietyöläiset. Tämän tähden hän erosi lämmittäjäin union yleissihteerin-rahastonhoitajan toimestakin.

Jo kesäkuussa 1893 hän joittenkin toisten rautatie-työläisten kanssa perusti Chicagossa, Ill. Amerikan Rautatietyöläisten Union, jonka sihteeriksi hän valittiin \$75 kuukausipalkalla, siis paljon pienemmällä palkalla kuin mitä hän sai ammattijärjestön palveluksessa. Mutta hän ryhtyi työhön täydellä innolla, tietäen olevansa oikeassa. Jo huhtikuun 13 päivänä oli tällä uudella teollisuusunionilla ensimmäinen lakkonsa, jossa työläiset voittivat täydellisesti. Uusi unio, erittäinkin tämän lakon jälkeen voimistui nopeasti ja rautatieparoonit alkoivat suunnittelemaan sen murskaamista.

Kesäkuulla 1894 oli kuuluisa Pullmanin lakko, joka, vaikka ensin näyttikin päättyvän työläisten voitolla, kumminkin hävitettiin siitä syystä, että liittohallitus tuli väliin oikeuslaitoksineen ja sotilaineen, jotka särkivät lakon, vangitsivat sen johtajat ja murskasivat union. Debs suljettiin Woodstockin vankilaan oikeuden halveksumisesta. Rautatieparoonit vaativat että Debs on asetettava syytteeseen salaliittoutumisesta, petoksesta ja niistä murhista, joita lakon aikana tapahtui, mutta kun he saivat tietää, että Debsillä oli hallussaan rautateitten isäntäyhdistyksen salaisen kokouksen pöytäkirja ja että hän sillä ja valallisilla todistuksilla aikoo oikeudessa todistaa isäntäyhdistyksen toimeenpanneen ne rikokset ja murhat, joista häntä ja lakkolaisia syytettiin, keskeytettiin oikeudenkäynti, muka sillä syyllä että yksi valamies sairastui. Millään keinoilla ei juttua enää voitu alkaa uudelleen käsittelemään.

Amerikan Rautatietyöläisten unioni ei voitu uudelleen perustaa. Kaikkialla missä Debs liikkui, oli rautatieyhtiöitten salapoliisit hänen jäljillään. Kaikki työläiset jotka liittyivät tähän unioniin erotettiin työstä. Tämän lisäksi käytettiin vielä terroriakin.

Olessaan Woodstockin vankilassa sai Debs aikaa syventyä yhteiskunnallisiin kysymyksiin. Hän luki sosialistista kirjallisuutta, ja erittäinkin hän tutki Karl Marxin teoksia, joita Victor L. Berger hänelle toi. Hänelle alkoi selvenemään että työläisten on järjestettävä valtiollistakin toimintaa varten. Vuonna 1899 New Yorkissa pitämässään puheessa hän julkisesti selittää olevansa sosialisti ja tuomitsee kaikki reformistiset liikkeet.

* * *

Heinäkuun 16 päivänä 1918 piti Debs puheen Cantonnissa, Ohion valtiossa. Tässä puheessaan hän selitti parhaillaan riehuvan maailman sodan olevan kapitalistien ja sotavoittoilijain sotaa. Tämän puheen johdosta hänet asetettiin syytteeseen vakoilulain rikkomisesta ja syyskuun 14 päivä 1918 tuomittiin kymmeneksi vuodeksi kuritus-

vankilaan. Päätöksestä vedottin, mutta ylemmissä oikeuksissa alemman oikeuden päätös vahvistettiin. Huhtikuun 13 p. 1919 hän vietiin suorittamaan rangaistustaan Mountsvillen vankilaan West Virginian valtioon, josta myöhemmin muutettiin Atlantan vankilaan Georgian valtiossa.

Debsin puhe lautakunnalle, joka hänet tuomitsi ja joka olisi tuominut vaikka Kristuksen, on mestarillinen ja selittää hän siinä katsomuksiaan ihmisenä ja sosialistina puhe-, paino- ja kokoontumisvapaudesta, yhteiskunnallisista, taloudellisista ja poliittisista kysymyksistä. Puhe on vaikuttava itsenäisesti ajatteleviin ihmisiin, joskaan se ei vaikuttanut clevelandilaiseen lautakuntaan, jonka yksinkertaisesti täytyi langettaa syyllisyystuomio.

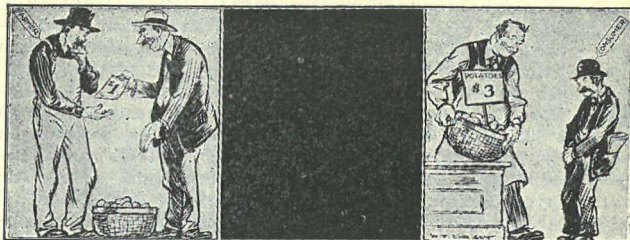
Sen jälkeen kun hän oli tuomittu ja pyyntö uuden kuulustelun saamisesta kumottu, lausui Debs oikeudelle muun muassa seuraavaa:

“... Sanoin vuosia sitten ja sanon nyt, niin kauvan kun on olemassa sorrettu luokka, kuulu minä siihen; niin kauvan kun yksikään sielu on vankilassa, en minäkään ole vapaa...”

“Teidän armonne, minä en pyydä armoa, enkä rukoile vapautusta. Minä tiedän että lopulta oikeus voittaa. En koskaan ennen ole niin selvästi kuin nyt käsittänyt sitä suurta taistelua, joka vallitsee taantumuksen voimain ja lisääntyvän vapaustaistelijajoukon välillä.”

“Kuten merenkulkija, purjehtiessaan yli trooppilisten merien, toivoen huojukselta väsyttävään tehtävänsä, kääntää katseensa kohti eteläistä taivaanrantaa, joka rikasvärisenä loistaa yli viehkeästi liikehtivän aallokon; ja kun keskiyö lähestyy, alkaa eteläinen taivaanranta kaareutua, radoillaan pyörivät maailmat muuttavat asentoaan ja Kaikkivaltiaan tähtisormet merkitsevät aikaa kuluneeksi universumin aikataulussa; ja vaikka tätä ilosanomaa ei tiedotetakaan kellojenlyönneillä, merenkulkija kummin-kin tietää että sydänyö on loppuunkulumaisillaan — että huojuksella ja lepo ovat lähellä”.

“He's true to God who's true to man,
whenever wrong is done,
To the humblest and the weakest,
'neath the all-beholding sun.
That wrong is also done to us, and
they are slaves most base,
Whose love of right is for themselves
and not for all their race.”

Mitä tapahtuu pimeässä

Maanviljelijän asema Yhdysvalloissa

Maanviljelijän asema Yhdysvalloissa ei ole tällä aikakaudella ollenkaan kehuttava — tällä tarkotetaan etupäässä pienviljelijöitä ja sellaisia keskinkertaisia maanviljelijöitä, jotka viljelevät itse maata ja jos palkkaavat työvoimaakin niin palkkaavat sitä vain tilapäisesti pienen määrän. Poikkeuksia tietysti voi löytyä sieltä ja täältä, mutta maanviljelijän tilanne yleensä on nykyään pikemmin epätoivoinen kuin toivorikas. Ne joilla on ollut tilaisuus tutustua amerikalaisen maanviljelijän elämään tietävät hänen elävän monessa tapauksessa sangen tukalissa oloissa, ja ansaitsevan toimeentulonsa vain ankaran raadannan kautta. Maanviljelijä, etenkin vähävarainen uudisviljelijä, on monessa tapauksessa pakotettu etsimään ansiotyötä, esim. työskentelemään osan vuodesta jonkun teollisuuden palveluksessa poissa kotoaan.

Mikä on sitten syynä siihen, että amerikalaisen maanviljelijän toimeentulo ei ole taattu, ettei hänellä ole tilaisuus hankkia ja saada yllin kyllin kaikkia mitä hän tarvitsee itselleen ja perheelleen? Onhan hänellä maata, jossa hän voi kasvattaa huomattavan osan elintarpeistaan ja jossa hän voi pitää kotieläimiä. Eihän hänen tarvitse maksaa vuokraa asunnostaan, ja eihän hänen myöskään tarvitse maksaa polttoaineista eikä vedestä, kuten kaupunkilaisten täytyy tehdä. Ja kehutaanhan maatilalla olevan monta muutakin edellytystä; niitä luetellaan paljonkin, etenkin silloin kun kaupunkilaisia työläisiä yllytetään siirtymään maalle.

Lyhyesti sanottuna maanviljelijäin tukalaan asemaan on syynä maassa vallitseva kapitalistinen tuotanto- ja jakojärjestelmä, sama tekijä joka on syynä siihenkin, että työläisillä yleensä kaikilla aloilla on epävarmat ansiomahdollisuudet sekä puutteellinen toimeentulo.

Mutta tällainen vastaus ei selitä paljonkaan eilei samalla osoteta miten vallitseva järjestelmä vaikuttaa maanviljelijäin oloihin. Sen vuoksi valaistakoon tätä puolta asiasta muutamilla seikoilla.

Myydessään tuotteitaan markkinoille nykyisen järjestelmän vallitessa keskinkertainen maanviljelijä on jotta-kuinkin samanlaisessa asemassa kuin tavallinen palkkatyöläinen on myydessään työvoimaansa. Palkkatyöläinen saa osakseen vain pienen osan siitä arvosta jonka hän luo; sen verran että pysyy hengissä, pystyy saattamaan maailmaan jälkeläisiä ja kykenee luomaan lisää rikkauksia. Samoin maanviljelijä saa osakseen vain pienen prosentin tuotteidensa taloudellisesta arvosta, siitä summasta jonka kuluttajat joutuvat maksamaan ostaessaan maanviljelystuotteita. Suurin prosentti menee niille välikäsille, jotka keinottelevat ihmisten elintarpeillakin. Tästä huikeasta keinottelusta saamme lukea uutisia sanomalehdissämme joka päivä, joten tässä ei ole tarpeellista käydä sitä puolta asiasta tämän pitemmälle selostamaan.

Maanviljelyksen harjottamista nykyisessä muodossaan uhkaa tällä hetkellä enemmän kuin koskaan ennen nopea konetekniikan kehittyminen, joskin koneet ovat jo aikaisemminkin saaneet aikaan joitakin huomattavia muuttoksia maanviljelyksen alalla. Käsiteollisuuteen perustuva pientuotanto yleensä kaiken teollisuuden alalla on vaihtunut kapitalistisen järjestelmän kehittymisen rinnalla koneelliseksi suurtuotannoksi. Samoin käy maanviljelyksenkin; yksityinen pienviljelijä parivaljakkonsa kanssa joutuu väistymään syrjään kun jättiläismäinen peltoveturi porhaltaa ohi, kyntäen ja kylväen muutamassa minuutissa niin suuren kaistaleen peltoa kuin hevosvoimalla kyetään kyntämään 14 tunnin päivässä.

Kerrottakoon tässä tämän kirjottajan omasta kokemuksesta eräs esimerkki, joka on omissaan osottamaan millä tavalla suurtuotanto maanviljelyksen alalla vaikuttaa pientuotantoon.

Tyyneenmeren rannikolla, toista sataa mailia pohjoiseen päin San Franciscosta, asuu joukko uudisviljelijöitä, joitakin vuosia sitten osa heistä viljeli pääasiassa perunoita, koska omistivat maata, joka oli erittäin sovelias siihen tarkotukseen. Jokainen heistä muokkasi maansa hevosvoimalla ja perunat kylvettiin maahan käsin ja myös kaivettiin maasta käsin. Jos viljelijät saivat perunoistaan vähintään 2 senttiä paunalta he olivat tyytyväisiä,

sillä he laskivat sen jokseenkin vastaavan sitä palkkaa, joka työläisille maksettiin erinäisillä teollisuusaloilla paikkakunnalla, katsoen siihen, kuinka paljon aikaa ja vaivaa he olivat kuluttaneet perunoita viljellessään.

Mutta tapahtui sitten eräänä vuonna sillä tavalla, että suuressa San Joaquin laaksossa etelään päin San Franciscosta ryhdyttiin viljelemään perunoita konevoimalla ja suurtuotantoa vastaavassa mittakaavassa. Otettiin käytäntöön laajat pellot, jotka kynnettiin ja kylvettiin suurilla höyrytraktoreilla; sato myös kaivettiin maasta konevoimalla. Rikkaruohojen perkaamiseen ja perunoiden poimiseen kaivamisen jälkeen vain käytettiin käsityövoimaa, jota varten palkattiin halpapakkaaisia japanilaisia.

Surauksena, oli, että suurtuottajat kykenivät kasvatamaan perunoita niin huokeilla tuotantokustannuksilla, että perunain jälleenmyyntihinta laskeutui Californian perunamarkkinoilla aina 75 senttiin säksi. Perunasäkin paino vaihtelee 100 ja 120 paunan välillä. Näitä perunoita kuljetettiin San Franciscon markkinoilta kysymyksessä olevien uudisviljelijäin kotipaikkakunnalle ja myytiin siellä 1 sentillä pauna. Uudisviljelijät luonnollisesti joutuivat myymään perunansa samalla hinnalla. Mutta sillä hinnalla he eivät asnainneet elatusta itselleen ja perheilleen. He olivat joutuneet yksityisinä ja vähävaraisina pientuottajina kilpailuun suurviljelyksen kanssa ja joutuivat hetimitänsä häviölle.

Tässä taistelussaan olemassaolonsa puolesta Yhdysvaltain maanviljelijät — suurin osa heistä — ovat joutuneet kahden kapitalistisen kirouksen alaiseksi, joista yksi tunnetaan nimellä vuokraviljelys ja toinen nimellä kiinnitysvelallisuus. Tilastot osottavat, että molemmat näistä kasvavat säännöllisesti vuosi vuodelta; vuokraviljelijäin lukumäärä kasvaa jatkuvasti, samoin kiinnitysvelallisten.

Vuokraviljelijä viljelee toisen henkilön omistamaa maata vuokraa vastaan. Suurin osa vuodentulosta menee vuokran maksuun. Vuokraviljelijän raadanta on ankaraa ja hänen toimeentulonsa kurjaakin kurjempaa, kuten kaikki kertomukset hänen elämästään toteavat. Ja hän ei kykene parantamaan olojaan eikä vapauttamaan itseänsä niistä kahleista, jotka kiinnittävät hänet maahan. Hän ei kykene mitenkään säästämään rahaa, että voisi ostaa itselleen maata tai edes muuttaa paikkakuntaa. Ja vapaita hallituksen maitakaan ei ole enään tarjolla, joten sekin pelastuksen tie on nyt suljettu. Maan omistaja elää vuokraviljelijän työn tuloksilla, samoin kuin tehtaan omistaja elää tehdastyöläisen työn tuloksilla, j.n.e.

Kiinnitysvelallisen asema taasen ei ole paljonkaan parempi vuokraviljelijän asemaa. Voidaan sanoa, että kiinnitysvelallinen on vielä asteen tai pari korkeimmalla kuin

vuokraviljelijä, mutta hän voi sortua vuokraviljelijän asemaan milloin tahansa. Kiinnitysvelallisella on vielä näennäinen omistusoikeus maahansa, mutta omistuskirja on panttina rahamiehen kassakaapissa. Sensijaan, että kiinnitysvelallinen maksaisi vuokraa maanomistajalle, hän maksaa korkoa pankkiireille ja muille lainojen välittäjille. Yhdysvaltain maanviljelijäin kiinnitysvelkojen yhteinen pääsumma nousee pyöreissä luuvissa \$6,000,000,000:iin. Tämä on jo kokolailla raskas velkataakka, etenkin kun ottaa vielä huomioon, että siitä menee vuosittain korkoa 7 prosentin mukaan yhteensä \$420,000,000, joka sekään ei ole mikään pieni summa. Ja, kuten jo sanottiin, kiinnitysvelallisuus lisääntyy sensijaan että se vähenisi.

Jo näiden seikkojen perusteella, vaikka niihin onkin koskeltu vain näin ylimalkaisesti, tulee pakostakin siihen johtopäätökseen, että pienten maakappaleiden viljelyminen siinä muodossa kuin sitä nyt harjotetaan on tuomittu häviöön. Samalla kertaa kun maanviljelijäin tuotteilla keinotellaan mahdollisimman korkeita hintoja elintarvemarkkinoilla ja suurviljelys voittaa alaa pienviljelykseltä, vuokraviljelijä vajoo yhä kurjempaan taloudelliseen asemaan ja kiinnitysvelallinen yhä syvemmälle velkataakansa alle. Jällellä olevat pientilalliset, jotka eivät ole vielä menettäneet omistusoikeuttaan maahansa tai olleet pakotetut panttaamaan sitä lainasta, sortuvat vähitellen vuokralaisten ja velallisten suureen armeijaan, tai heidän lapsensa siirtyvät palkkatyöläisten joukkoon teollisuuskeskuksiin samalla kertaa kun vanhukset uupuvat hautaan.

Maanviljelys maanviljelyksenä ei tietysti ole tuomittu perikatoon; maanviljelyksen muodoissa vain on odotettavissa huomattavia muutoksia. Nyt jo on edessämme aika, jolloin maanviljelijät ovat pakotetut turvautumaan yhteistoimintaan olemassaolonsa säilyttämiseksi — ovat pakotetut luopumaan yksilöllisestä maailmankatsomuksestaan, naapurien välisistä eripuraisuuksistaan ja raja-aidoistaan-kin joissakin tapauksissa.

Mitään lopullista pelastuksen tietä nykyisestä asemastaan eivät maanviljelijätäkään kuitenkaan tule löytämään ennenkuin yhteiskuntaoloissamme tulee tapahtumaan perinpohjainen muutos — vasta sitten kun tuotanto ja jakolo yleensä järjestetään kokonaan uudelle pohjalle, maataloustuotantokin huomioon otettuna. Tämä on se lopullinen päämäärä johon vähävaraisten maanviljelijäinkin pitäisi pyrkiä, sillä heidän oma etunsa ihmiskunnan jäsenenä ja heidän jälkeläistensä tulevaisuus sitä vaatii. Maanviljelijäinkin käytännöllinen yhteistoiminta, missä muodossa tahansa sitä ilmeneekin, tulisi rakentaa sille pohjalle, että se tähtäisi yhteiskunnallista vallankumousta kohti.

Arvid Nelson.

Yksilöllisyys ja sosialistinen järjestelmä

“Teidän tulee mennä viidentoista, kahdenkymmenen, viidenkymmenen vuoden sisälissotien ja eri kansojen kesken käytävien sotien läpi voidaksenne muuttaa ei ainoastaan vallitsevat olot vaan muuttaaksenne myöskin itsenne valtiollisen vallan arvoisiksi”. — Karl Marx, erotessaan suuntariitaerimielisyyksien tähden Ensimmäisen Internationalen keskuskomiteasta.

“Jos sosialismi on mikään suuri kysymys sen täytyy olla taloudellinen kysymys”, sanoivat Marx ja Engels jo silloin kun he olivat vasta alussa yhteiskunnallisissa tutkimuksissaan. Ja heidän myöhemmät tutkimuksensa vain vahvistivat heitä edellämainitussa käsityksessään.

Senpätähden, kun sosialismi on ennenkaikkea taloudellinen kysymys, kysymys ihmisten taloudellisten etujen parhaimmalla tavalla soveltamisesta sosialismin toteuttamiseen ei ole pelkkä mielivaltakysymys. Sosialismin toteuttamiseen ei riitä pelkkä yksinkertainen tahdonvoima, ei riitä se että suurempi tai pienempi joukko ihmisiä jossain maassa tahtovat toteuttaa sosialistisen järjestelmän. Tätä tahtomista voimaansaattamassa tulee olla välttämättömät taloudelliset edellytykset, tulee olla verrattain korkealle kehittynyt tuotantotapa niissä maissa, joissa sosialismi voidaan käytännössä toteuttaa. Tämä on marxilaisten oppien asettama sosialistisen järjestelmän toteutumista koskeva laki. Ja jos tästä laista sattuisi poikkeuksia ne eivät mitenkään kumoa tuota marxilaista yhteiskunnan kehitystä koskevaa lakia. Poikkeukset ovat mahdollisia vain sillä edellytyksellä että on olemassa toisia sosialistisen järjestelmän taloudellisia edellytyksiä täyttäviä maita, joissa on ryhdytty sosialismia toteuttamaan. Näiden kehittyneempien maiden mukana voisi poikkeustapauksessa kulkea sosialistiseen järjestelmään sellainenkin maa, jolla itsellään ei vielä ole sosialistisen järjestelmän taloudellisia edellytyksiä. Niin selittivät Marx ja Engels jo vuotena 1877 vastatessaan venäläisten sosialistien kysy-

mykseen: — “Voiko kommuni*) näytellä vaikuttavaa esettä kapitalismin kehittymiselle Venäjällä, tuleeko se kapitalismin tuhoamaksi tai voiko se elää ja todistaa olevansa sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän sydän?” — Tähän kysymykseen vastasivat Marx ja Engels, että sellainen poikkeustapaus voi sattua Venäjään nähden, ehdolla että Venäjän vallankumous ja Länsi-Europan työväenluokkien nousu sattuvat samaan aikaan.

Sellaiset poikkeukset, jos niitä sattuisi, eivät kuitenkaan kykene mitenkään todistamaan että sosialistinen yhteiskuntajärjestelmä toteutuu ensiksi alkuperäisissä taloudellisissa oloissa elävissä maissa, kuten pintapuolinen ja erityisistä syistä marxilaisuuden kokonaan hyljännyt yhteiskuntatutkimus on koettanut aivan viimeaikoinakin osottaa. Sosialistinen järjestelmä voi olla jatkoa ainoastaan kapitalistiseen talousjärjestelmään, eikä johonkin alkupe räiseen puolikommunistiseen tai hieman nykyäikaisempaan feodalismiin, joka kuitenkin enemmän tai vähemmän lähentelee maaorjuustaloutta.

Minkätähden sosialistinen järjestelmä voi olla ainoastaan kapitalistisen järjestelmän seuraaja?

Niille, joille ihmiskunnan historian materialistinen käsitys on tuntematon ja niillekin joille historian materialistinen käsitys on vain uskontunnustus mutta ei elävä tosiasia, jonka käytännöllinen merkitys ymmärrettäisiin, yhteiskunnalliset muutokset näyttävät yksinkertaisilta ihmistahdon aikaansaannoksilta. Ja totta on, kuten Marx on osottanut, jokaiseen valtiolliseen ja taloudelliseen tapahtumaan täytyy olla vaikuttamassa ihmistähto, nimenomaan joukkotahto, sillä muutoinhan kaikki historialliset tapahtumat olisivat järjettömiä, ilmestysmäisiä, joille ei ensinkään löytäisi selitystä ihmisten yhteiskunnallisen elämän taloudellisista ja valtiollisista suhteista. Mutta tämän tietäessämme emme vielä ole sen pitemmällä kuin idealistitkaan, jotka väittävät ihmisen tahdon olevan kaikkien taloudellisten ja valtiollisten muutosten kaikkivaltiaina tekijönä. Päästäkseen asian ytimeen tulee kysyä: **mikä aiheuttaa ihmisissä määrätynlaisen tahtomisen?** Tätä kysyessämme me vasta joudumme kestävälle maaperälle: ihmisten keskinäisiin taloudellisiin suhteisiin, jotka johtuvat vallitsevasta tuotantotavasta. Tällöin me havaitsemme että ihmisjoukkojen tahtomisen muodostaa ja sitä kiihoittaa määrätynlaiset aineelliset edut.

Luokkayhteiskunnissa, jollaisia kaikki yksityisomistusyhteiskunnat ovat, eri luokilla ovat erilaiset aineelliset

*) Tarkoittaa venäläistä kyläkunta kommunia.

edut, ja sentähden heidän tahtomisensa myöskin on enemmän tai vähemmän erilainen. Tämä tahtomisen erilaisuus erilaisten aineellisten etujen mukaan on olemassa huolimatta siitä josko jokainen ryhmä joka tahtoo eri tavalla kykenee tahtomistansa tuomaan julkisuuteen. Työväenluokan tahtominen on erilaista kuin omistavan luokan silloinkin kun työväenluokka on valtiollisilta voimiltaan ja sivistysmäärältään kykenemätön tahtoonsa ilmaisemaan ja perille ajamaan, vieläpä silloinkin kun se yhteiskunnallisesta elämästä vallitsevien harhakäsityksien eksyttämänä valtiollisesti kannatta kapitalistipuolueita, luullen niiden ajavan työväenluokankin asiaa.

Yksityisluontoisia poikkeuksia lukuunottamatta valankumouksen tahtominen esiintyy vain niissä ihmisissä, joille vallankumouksesta on aineellisia etuja, **joko hetkelisiä tai pysyviä**. Ja sosialistisen järjestelmän tahtominen ilmenee vain niissä ihmisissä, joille sosialistisesta järjestelmästä on **pysyviä etuja**. Niitä ihmisiä ovat ainoastaan palkkatyöläiset. Toisista luokista voi osa tahtoa vallankumousta, vaikkapa sosialistien Vallan kanssa jos he näkevät vallankumouksen tuovan heille etuja, mutta he eivät voi tahtoa sosialistista talousjärjestelmää, koska se ei näytä heille **ainoalta** edulliselta järjestelmältä. Tässä sitte meitä kohtaakin yksilöllinen ja sosialistinen maailmankatsomus.

Yksilöllisen maailmankatsomuksen omaaja on saanut mielipiteensä ja tahtonsa yksityisomistujärjestelmästä yleensä. Sosialistisen maailmankatsomuksen omaaja on myöskin saanut mielipiteensä ja tahtomisensa yksityisomistujärjestelmästä, mutta sen tarkasti määrätystä muodosta: **suurkapitalistisesta järjestelmästä**.

Mitä on yksilöllisyys?

Luontoperäisesti kaikki ihmiset kaikissa kansoissa ovat yksilöllisen maailmankatsomuksen omaajia, sillä kaikista vaistoista voimakkain — olemassaolon vaisto — on alkuperäisilläänkin kehitysasteilla puhtaasti yksilöllinen. Tätä ei mitenkään kumoa se osaksi historiallinenkin tosiasia, että kommunismia tavataan alkuperäiselläänkin taloudellisella kehitystasolla olevassa heimoyhteiskunnassa. Ensiksikin tuo kommunismi on aina ollut rajoitettua määrättyihin heimon yhteisiin tehtäviin, ei koskaan ole ulotunut heimon koko talouteen, ja toiseksi kommunismia harjoittaneissa heimoyhteiskunnissa ei ole mitään huomattavia omaisuuksia ja omaisuuden tuottamisvälineitä ollutta synnyttämässä voimakasta itsetietoista yksilöllisyyttä, kuten on laita jo vähän korkeammalle kehittyneissä yhteiskuntajärjestelmissä.

Yhteiskunnissa joissa on jo maan yksityisomistusta, tai osittaista yksityisomistusta kommunismin rinnalla, yksilöllisyysvaistot heräävät voimakkaina vaatimaan mahdollisimman paljon itselleen. Ja mitä paremmat tuotantovälineet maanomistajalla on tai luulee hän voivansa yhä parempia välineitä hankkia sitä voimakkaammaksi kehittyneen yksilöllinen maailmankatsomus, joka korkeimmilleen kiihtyneenä tahtoi jos mahdollista kaikki maailman taloudelliset aarteet itselleen.

Yksilöllinen maailmankatsomus ei siis ole minkään salaperäisten voimien eikä pelkkien perinnäsaatteiden tulos, eikä sitä voida millään puhtaasti aatteellisilla jultuksilla ihmisjoukoista pois viskata, sen elättäjänä ja kehittäjänä kun on ihmisen suhde tuotantovälineisiin. Maan- ja vaikkapa vain yksinkertaisetkin tuotantovälineet omistava maanviljelijä imee yhä uutta yksilöllisyyden voimaa tuotantovastaan. Jo maaperän luonnollinen erilaisuus saattaa hänet näkemään yksityisomistuksen hyödyn sellaisissa tapauksissa joissa hänen maapalansa on parempi naapurin maata. Hän ei tahdo vapaaehtoisesti luovuttaa maapalaansa yhteiseksi omaisuudeksi naapurin kanssa, koska hän näkee sellaisessa kaupassa kärsivänsä ilmeistä vääryyttä. Ja muokatessaan maata yksinkertaisilla ihmisten ja eläinten voimalla käytettävillä työvälineillä ihmisten luonnollinen erilaisuus astuu voimakkaasti saarnaamaan yksilöllisyyttä. Lihasvoimiltaan vahvempi, iältään nuorempi tai muutoin luonnollisilta kyvyiltään etevämpi maanviljelijä ei mitenkään tahdo alistua luovuttamaan työnsä tulosta yhteiseksi heikomman naapurinsa kanssa, koska hän taaskin näkee siinä ilmeisen vääryyden itseänsä kohtaan. Ja juuri sentähden, kun maanviljelyksessä niin helposti nähdään yksilön voiman ja kyvyn tuotteet, kaikkien maiden talonpoikaisluokissa yksilöllinen maailmankatsomus säilyy varmempana ja voimakkaampana kuin yhdessäkään muussa luokassa. Keskinertaisesti toimeentuleva talonpoika on yhtä vastahakoinen yhteiskunnalliseen omistukseen kuin kansanaan amerikkalainen miljoonapohatta, joka on "itse tehnyt omaisuutensa". Juuri tämän tähden talonpoikaisluokka jokaisessa maassa muodostaakin voimakkaimman maahin omaisuuden yhteiskunnallistuttamista vastaan. Ainoastaan suuresti ylivomainen palkkatyöväen luokka voi pakottaa talonpoikaisluokan omaksumaan sosialistisen maailmankatsomuksen taloudellisesta elämästä. Ja huomattava on, että tuo pakoitus ei voi talonpoikaisluokan maailmankatsomusta muuttavasti tapahtua valtiollista laatua olevilla julistuksilla enempää kuin sosialistisella agitatsioonillakaan. Perin pohjaisen muutoksen talonpoikaisluokan ajattelutavassa ja

tahtomisessa voi saada aikaan vain se että häneltä riistetään mahdollisimman tarkoin yksilöllisen taloudellisen menestymisen mahdollisuudet. Yhdentekevää on riistääkö kapitalismi maanviljelijät niin tuystin että edelleenkin yksilöyrittäjänä menestyminen näyttää mahdottomalta tai ainakin hyvin epävarmalta, tai riistääkö nuo ehdot puhtaasti köyhälistömäinen osuustoiminta tai talonpojan kanssa maanviljelyksessä kilpaileva työväenluokan kontrolloeraamana valtiotalous, tulos kaikissa tapauksissa on sama: talonpoikaisuokan on pakko luopua yksilöllisestä maailmankatsomuksesta ja taistelusta yksityisen omistusoikeuden puolesta.

Kuitenkaan ei ole todennäköistä että missään maassa kapitalismi ehtisi hävittämään maanviljelijän yksilölliset elämänmahdollisuudet niin tarkoin että talonpoikaisuokan enemmistö tai edes sen huomattava osa muuttuisi sosialistisen järjestelmän puolustajaksi ja tahtojaksi. Kapitalistinen riisto voi ajaa maanviljelijöitä yhteistoimintaan, joko osuustoiminnalliseen tai osakeyhtiömäiseen, ja se vo ajaa heitä itsenäiseen valtiolliseen toimintaan kapitalistipuolueita vastaan turvataksensa etujansa, mutta sosialistiseen ajatteluun ja sosialistisen talousjärjestelmän tahtomiseen talonpoikaisuokka kapitalismin vaikutuksesta ei tule luokkana. Talonpoikaisuokan päävoiman — keskinkertaiset ja hyvinvoivat maanviljelijät — lopullinen lannistaminen jää valtiolliseen valtaan nouseen köyhälistön tehtäväksi. Ja sekin voi sen lopullisesti suorittaa ainoastaan taloudellisella kilpailulla talonpoikaisuokan kanssa jota kilpailua valtiollisessa vallassa oleva köyhälistö voi harjoittaa valtiomahdin avustamana. Missään tapauksessa köyhälistökään ei voi pistimillä ja valtiollisilla julistuksilla saada talonpoikaisuokasta sosialistisen järjestelmän puolustajaa ja tahtojaa. Pistimillä voidaan pakotta ihmiset ainakin hetkeksi vaikenemaan ja salaamaan tahtonsa, mutta niillä ei voida synnyttää uutta tuotantotapaa, joka on välttämätön entisen talonpoikaistuotannon kukistamiseksi ja siten yksilöllisyyden aineellisen pohjan hävittämiseksi.

Samalla tavalla kuin talonpoikaisuokassa elää yksilöllinen ajattelutapa elää se myöskin keskiluokassa, vaikkakin paljon epävarmempilla ja helpommin horjuvilla perusteilla kuin talonpoikaisuokassa. Kaupassa ja käsityössä ja missä tahansa taloudellisessa toiminnassa jossa vielä selvästi voidaan erottaa yksilöllisen työn tuote, ihmisen ruumiillisten ja henkisten voimien yksilöllinen aikaansaannos, siellä myöskin elää selvemmin tai hämärämmin yksilöllinen maailmankatsomus, jonka voimakkaampia ilmenemismuotoja on yksityisomistuksen puolus-

taminen. Ja, vallankumoukset, valtiolliset julistukset ja lait ovat voimattomia keskiluokankin yksilöllisyyden mah-
tia vastaan niin kauan kuin sillä on elättäjänsä keskiluokkalaisten aineellisissa olosuhteissa. Valtiollisella pakkovalialla voidaan ehkä tukkia hetkeksi "lisää yksityisomaisuutta" huutava yksilöllisyys, mutta ensimmäisen sopivan tilaisuuden tullessa se nousee kapinaan sosialistiseen ajattelutapaan pakottajiansa vastaan ja tuhoaa pakottajansa, jos voi. Historian opetus onkin että tähän saakka ovat poikkeuksetta tuhoutuneet ne vähemmistöt, jotka ovat koettaneet valtiollisella väkivallalla vastoin taloudellisia edellytyksiä toteuttaa sosialistista järjestelmää yksilöllisesti ajattelevien enemmistöjen keskuudessa.

Yksilöllisyyden tuhoutuminen.

Yhteiskunnallisia järjestelmiä ei rakennella kuin kuvioita paperille sen mukaan kuinka harjaantunut on piirtäjän käsi. Yhteiskunnallisen järjestelmän muuttuminen on pakkotila, jossa voidaan olla kättilönä, mutta ei uuden järjestelmän synnyttävän pakkotilan aiheuttajana. Tämän pakkotilan voi aiheuttaa vain yhteiskunnan taloudellinen kehitys.

Sosialistisen järjestelmän synnyttämiseksi ei riitä vähemmistön tahtominen, vaan tämän tahtomisen tulee olla enemmistön omaksuma. Mutta minkään kansan enemmistö ei omaksu sosialistisen järjestelmän tahtomista ennenkuin se on joutunut sellaiseen taloudelliseen asemaan, että mikään muunlainen tahtominen ei ole sille edullista. Täydelleen tuhon asemaan yksityisomistusjärjestelmissä joutuvat ainoastaan suurkapitalismin palkkatyöläiset, ja sentähden palkkatyöväen luokan on tultava enemmistöksi kansasta ennen kuin sosialistinen talousjärjestelmä voi toteutua.

Suurkapitalismissa tuotannossa työläiseltä enemmän tai myöhemmin häviävät yksilöllisen ajattelun ja tahtomisen tärkeämmät tukikohtat ja hänestä tulee tietensä tai tietämättään taloudellisen yksilöllisyyden vastustaja. Ainoastaan suurkapitalismissa tuotannossa ovat selvimmin hävinneet ne aineelliset tekijät, jotka kiihoittavat taloudellista yksilöllisyyttä. Siellä käsitellään raaka-aineita niin suurissa määrissä, että yksityiset työläiset eivät kykene eroittamaan yksilöllistä voimaa niiden tuottamisessa; siellä ovat tuotannon välineet niin mahtavat, että työntekijän toivo päästä yksilönä sellaisten kontroleeraajaksi kukistuu sitä mukaa kuin hän näiden tuotannonvälineisiin tutustuu; ja ennen kaikkea, siellä on työnjako kehittynyt niin pitkälle, että vain hyvin harvoissa tapauksissa yksi-

tyinen työlläinen voi ostaa oman yksilöllisen työnsä tu-
losta. Suurkapitalismin markkinoille viedään kokonaisten
kansajoukkojen yhteinen työn tulos, yksityinen tekijä ei
voi löytää sieltä "omaansa." Suurkapitalistisessa tuotan-
nossa on sosialistisen ajattelutavan syntymäkehto ja suuri
imettäjä. Vain suurteollisuustyölläinen voi tulla kokemuk-
sen kautta havaitsemaan, että yhteiskunnallisesta omis-
tuksesta ei ole ainakaan häneⁿ eduilleen vahinkoa, päin-
vastoin hän tulee huomaamaan hyötyvänsä siitä arvaa-
mattoman paljon, koska yksityisomistuksen poistuessa
poistuu myöskin syy, joka kiihottaisi ja pakottaisi ketään
työvoiman riistämiseen. Mitä pitemmän ajan jonkun
maan työväenluokka on ollut suurkapitalistisen tuotantotavan
vaikutuksen alaisena sitä voimakkaammin se pyr-
kii sosialistiseen talousjärjestelmään, huolimatta siitä,
vaikka heidän keinonsa eivät olisikaan äkkirynnäköitä,
vaan säännöllisempää pitemmän ajan vaativaa alustavaa
työtä. Englannin työväenluokka on ollut pisimmän ajan
suurkapitalistisen tuotantotavan vaikutuksen alaisena ja
varmaa on ettei se tule myöhästymään sosialistisen talous-
järjestelmän luomisessa, vaikka se ei olekaan ennenaikaisiin
äkkirynnäköihin taipuvaista.

Työväenluokan valtiollisen vallan voi luoda valtiollis-
historiallineni välttämättömyys, mutta sosialistisen talous-
järjestelmän voi luoda ainoastaan kansantalouden histori-
allinen välttämättömyys, jonka tilanteen selvittäjinä ja pe-
sänhoitajina sitte ovat kaikkien maiden marxilaiset sosi-
alistit, jotka tuo sama historiallinen välttämättömyys on
kasvattanut ja kehittänyt yhteiskunnalliseksi ja valtiolli-
seksi mahdolliksi.

Mielivalta ja ihanteelliset toivomukset ihmisten val-
lankumouksellisesta tahdosta eivät näyttele minkäänlais-
ta edistävää osaa sosialistiseen järjestelmään kulkieessa.
Monet pettymykset tulevat kohtaamaan niitä, jotka ra-
kentelevat sosialistisia järjestelmiä, vastoin sosialismin ta-
loudellisia edellytyksiä, mutta nämä pettymykset eivät voi
ehkäistä kapitalististen maitten köyhälistöjä kulkemasta
sinne mihin heidän omien etujensa tähden on pakko kul-
kea: sosialistiseen talousjärjestelmään. Sitä vastoin koko
maailman vallankumous ja sosialistinen järjestelmä eivät
voi tulla yhtenä hetkenä eikä edes samana vuosikymme-
nenä, sen yksinkertaisen syyn tähden koska koko maail-
man kansojen enemmistö ei ole "oppinut" tahtomaan so-
sialistista järjestelmää.

Mitä enemmän porvarillisesta ajattelutavasta kiinni-
pitävä yksilöllinen maailmankatsomus murskaantuu maa-
ilman kansojen taloudellisissa ja valtiollisissa valtataiste-
luissa sitä lähempänä on sosialistinen järjestelmä. Mitä

selvemmin köyhälistöläiset tulevat näkemään yksilöllisyy-
den välttämättömän kukistumisen sen voimakkaampina
he voivat seisoa ratkaisun hetkellä ja sen edullisemmin
vaikuttaa maailman kaikille kansoille edulliseen ratkai-
suun.

M. Hahl.

TUUTULAULU

Äidin armaan unelmissain
Näen kasvat lempeät,
Kuulen äänen riemuavan,
Tunnen kädet pehmeät.
Muistan kuinka kyynel nousi,
Kuinka painoi povellaan,
Kuinka lauloi, kun uneen sousti
Lastaan tuutulullallaan:
Piu-pau, piu-pau, piu-pau, piu-pau.
Piu-pau paina kiinni silmä
Kaunis, pieni nuppusein,
Piu, pau valvon luonas vielä
Nuku pikku pulmusein,
Piu-pau piu-pau.

—ä.

Karjalan Työkansan kommuuni

Kesällä tänä vuonna kertoilivat maailman sanomalehdet, että Venäjän Karjalaan oli perustettu itsenäinen neuvostovalta: Karjalan Työkansan Kommuuni. Sitä perustamaan olivat lähteneet, Venäjän neuvstohallituksen kehoituksesta, m. m. tunnettu suomalainen sosialisti, tohtori Edward Gylling, joka Suomessa tunnetaan ja tunnustetaan yhdeksi etevimmäksi suomalaiseksi finanssi- ja maatalousasiain tuntijaksi.

Siihen aikaan kuin tämä tapahtui vallitsi Suomen ja Venäjän välillä vielä sotatila. Suomalaiset keinottelijat, Karjalan ikimetsien houkutelemina, olivat perustaneet itsenäisen hallituksen Karjalaan, jonka hallintoalueeksi mainittiin Uhtuaa, Porajärveä ja Repolaa—pitäjiä jotka luonostaan kuuluvat Karjalan Työkansan Kommuunin alueeseen.

Oli siis olemassa ilmeistä ristiriitaa Suomen valkoisen hallituksen ja vasta alkavan valtiollisen muodostuman välillä; sillä tunnettua oli, että Suomen valkoinen hallitus välillisesti tuki Karjalan "itsenäistytymistä" keinottelijain välityksellä, joskaan ei suoranaisesti ottanut osaa valotusyrityksiin. Olihan Suomen valkoisessa hallituksessa varta vasten erityinen "salkuton" ministeri Karjalan itsenäisten pitäjien asioista huoltamassa.

Aikaisemmissa tiedonannoissa mainittiin Karjalan Työkansan Kommuuniin kuuluviksi niinikään Petsamo ja Muurmanni sekä Kuola. Kun tiedettiin, että valkoinen Suomi jo saksalaisvallan aikana oli halunnut ja saanutkin sen aikuiselta "maailmanvaltiaalta" luvan Petsamon jäistä vapaaseen satamapaikkaan Jäämeren rannalla, saattoi uuden hallintomuodostuman odottavan joutuvan riitoihin läntisen naapurinsa kanssa tälläkin alueella. Hyvin lähellä oli otaksuma, että uusi hallintoalue pääasiallisesti rakentui ajatukselle suojata neuvostovallan etuja näillä seuduilla.

Tätä kirjottaissa on asema huomattavasti muuttunut. Suomi ja Venäjä hierovat rauhaa kaikessa totuudessa, ku-

ten kerrotaan. Riitakysymyksistä on selvitty siten, että Petsamo annetaan Suomelle, ehdolla, että Venäjälle pidätetään kauttakulkuoikeus Petsamon kautta Norjaan; Repola, Uhtua ja Porajärvi jäävät Venäjän puolelle; raja kulkee Laatokasta Petsamoon samaa suuntaa kuin ennenkin.

Tätä kirjottaissa ei rauhansopimusta Suomen ja Venäjän välillä vielä ole allekirjoitettu; mutta todennäköiseltä näyttää, että ylempänä mainitut suunnitelmat lopullisessa rauhanteossa tulevat hyväksytyiksi.

Itsenäinen Karjala.

Jos niin käy, silloin lakkaa niinkutsuttu "itsenäinen Karjala", sellaisena kuin suomalaiset keinottelijat sen olivat suunnitelleet, olemasta. Karjalan itsenäisyys asiallisesti tulee olemaan todellisempi kuin niiden suunnitelmien mukaan joita Uhtuan, Porajärven ja Repolan itsenäistytäjät hautoivat; mutta eroittamattomana osana Venäjän Federatiivisessa Neuvostotasavallassa on sen olemaasaolo vapaa unelmista, joita ei pitkään aikaan olisi voitu toteuttaa ja Karjalan tulevaisuus suuntautuu aivan toisille laidoille, kuin mitä Suomen-puoleiset heimoveljet olivat suunnitelleet. Heidän suunnittelemansa itsenäisyys tarkoitti Karjalan luonnonaarteiden saattamista "ihmiskunnan käytettäväksi" kapitalistisen järjestelmän puitteissa. Karjalan Työkansan Kommuunin tehtäviin kuuluneen niiden saattaminen yhteiskuntaa hyödyttämään kommunismin puitteissa; mikä merkitsee kokonaan toisenlaista järjestystä kuin edellämainittu.

Merkille pantava seikka edellämainitun yhteydessä on se, että Karjalan kansa sellaisenaan näyttää olevan hyvin vähän halukas säilyttämään kapitalistista järjestelmää Karjalassa. Samaa voi sanoa Suomen kansastakin. Ei ollut suuri se ryhmä mikä lämpeni veljeskansan avustamisketjuksista, joita yhteen aikaan Suomessa leviteltiin. Eräältä taholta Suomessa väitetään kylläkin, että Karjalan kansa on Suomeen kiintynyt ja haluaa sen yhteyteen; mutta toista kieltä puhuvat Karjalassa toimeenpannut kiinnostykset ja mikäli on kysymys Suomen kansan harrastuksista karjalaisten kohtaloon nähden, niin puhuvat toisiasiat myös toista kieltä, kuin intoilijain ja keinottelijain vakuutukset.

Täytynee löytyä päteviä syitä välinpitämättömyyteen Karjalassa. Niitä kai löytyneekin.

Kun Suomi, autonomisena osana Venäjän valtakunnassa, joutui kokemaan panslavistien hyökkäystä ja oli pakotettu pala palalta luopumaan erikoisoikeuksistaan sai Karjala olla jotakuinkin omissa rauhoissaan, jopa joutui jossain määrin erikoisen huolenpidon alaiseksi; ainakin

mikäli oli kysymyksessä välikeinot millä oletettua suomalaiskiihotusta arveltiin voitavan vastustaa.

Siten tapahtui, että olosuhteet Karjalassa olivat huomattavasti vapaammat kuin eräissä muissa osissa Venäjää. Karjalaisten kotoisia pyynnöitä ei estelty eikä hälritetty yhtä räävittömästi kuin eräissä muissa Venäjän osissa. Ainoa mikä ei ollut sallittua oli suomalaisuuden suosiminen — mutta siihen karjalaisilla tuskin oli suurta haluaakaan, muutamia poikkeuksia lukuunottamatta.

Suomen kansa oli nimittäin käytöksellään niitä karjalaisia kohtaan, jotka Suomessa olivat pakotetut liikkumaan, onnistunut herättämään sellaisen vastenmielisyyden, että se riitti pitämään erossa rajan eri puolilla asustelevat heimolaiset. Muistamme miten aikoinaan vainottiin karjalaisia kaupustelijoita. Tuo vaino muuttui yhteen aikaan kerrassaan sietämättömäksi. Tämän jälkeen sitä muka vielä olisi haluttu olla yhteisyymärryksessä, heimoshenkeä lietsomassa — ikäänkuin juhlatunnelmilla voitaisi tosiseikkoja tehdä olemattomiksi.

Sodan syyttyessä palvelivat karjalaiset uskollisesti tsaarin armeijassa. Jatkoivat palvelusta kaiken aikaa, siksi kunnes tsaarivalta romahti, ja kärsivät kaiken sen minkä häviävän vallan sotilaat saivat kärsiä. Vallankumouksen pyörteisissä olivat mukana, sikäli kuin sen aallot heidän mailleen ulottuivat — ovat mukana vieläkin osaltaan.

Suomen puoleiset heimolaiset lähettelivät nuorukaisiaan Saksaan oppimaan sotataittoa ja taistelemaan tsaarin armeijoita vastaan, samalla kuin Suomen tehtailijat valmistelivat pommeja joilla saksalaisia — ja myöskin jääkäreitä — piti lahdattaman. Eräskin jääkäri kertoo sota-näyttämöllä ollessaan tavanneensa pommin, joka oli valmistettu suomalaisessa tehtaassa — ja se oli ammuttu juuri heitä, suomalaisia jääkäreitä, vastaan. Karjalaisilla ei moisia kokemuksia ollut. Oli kokemuksia, mutta ne olivat toisenlaisia.

Kun Arkangelin perustettiin niitä itsenäisiä hallituk-sia, joita siellä on ollut useita, joutuivat karjalaiset niiden vaikutuspiiriin. Liittolaisten "vartioidessa sikäläisiä sota-varastojaan" tutustuivat he usean eri maan sotilaisiin. Muurmannin rataa rakennettaessa, "joka rata on raken-nettu sotavankien ja työläisten luille" kuten sanontatapa kuuluu, saivat he tutustua saksalaisiin ja itävaltisiin sota-vankeihin. Niitä olikin radan seudulla huomattavan pal-jon. Asiantuntevien kertomuksen mukaan kuoli rataa rakentamassa olleista vangeista vähintään 75,000, ja siinä ei ollut suinkaan kaikki mitä rataa rakentamaan lähetetiin. Kun viimeinen valkoinen hallitus Arkangelissa ku-istui saivat karjalaiset saatella sen armeijan jätteitä soi-

den ja nevojen kautta Suomen puolella, noustuaan ensin ase kädessä lyömään sitä takasin, sen yrittäessä pukea karjalaisia sotisopaan Arkangelin hallituksen puolesta ja eteneviä bolshevikeja vastaan.

Karjalaisilla on ollut kokemuksia maailman politiikasta. Jos ovat kokemustensa nojalla joutuneet ala-arvioi-maan itsenäisyyttään, niin olkoon se heille onneksi. Var-maankin usea pieni kansa hyvin pian tulee huomaamaan, että itsenäisyys nykyaikaina ei ole sen uhrauksen arvoien, mikä sen eteen ollaan pakotettuja tekemään.

Karjalan Työkansan Kommuunin alue.

Kuten alussa mainitsimme kerrottiin aikaisemmissa Karjalan Työkansan Kommuunin perustamista koskevis-sa uutisissa, että Kommuunin alueeseen tulee kuulumaan muun muassa Muurmanni, Petsamo ja Kuola. Myöhem-min saapuneissa tiedonannoissa ilmee, että Kommuunin alueeseen ainakin aluksi on ajateltu vain sitä aluetta, jos-sa asustaa varsinainen karjalainen väestö. Neuvostovallan julistuksessa, missä Karjalan Työkansan Kommuunin alu-esta puhutaan, selitetään siihen kuuluvan seuraavat alueet:

Aunuksen kihlakunnasta: Tulemajärvi, Vitele, Viel-järvi, Kotkajärvi, Ripuskala, Hiekkula sekä Waahennin kunnan Kashanskajan kyläkunta.

Petroskoin kihlakunnasta: Petroskoin kaupunki sekä Muujärvi, Kontjärvi, Säämajärvi, Suoju, Jaikuba, Pyhä-järvi, Derewjanskaja Sunu Kontupohja ja Tiudia.

Poventsan kihlakunnasta: Paadene Mäntyselkä, Po-rajärvi, Repola, Rukajärvi, Summunkunnan Käppäselän kyläkunta ja Unitsan kylä.

Kemin kihlakunnasta: Kannanlahti, Kouta, Kieretti, Oulanka, Kiestinki, Vitsataipale, Pistojärvi, Vuokkiniemi, Uhtua, Paanajärvi Ponkama, Usmana, Kontokki, Jysky-järvi, Tungut, Voijärvi, Suiku, Suolujärvi, Sorokka ja Kem-in kaupunki.

Tällä alueella, jossa viimeisten tilastojen mukaan, jot-ka ovat toistakymmentä vuotta vanhat asusti noin 217,000 asukasta, pitäisi Karjalan Työkommuunin nyt luoda uutta yhteiskuntaa, järjestellä elämänehtoja sellaisiksi, että ne kansaa tyydyttävät.

Tätä kirjottaissa saapuneiden tietojen mukaan on Kommuunin väliaikainen hallitus, vallankumouskomitea, jo alottanutkin toimintansa tässä suhteessa yhdellä tär-keimmistä tehtävistä mikä Karjalan asioiden hoitajilla on edessään — on alettu rakentaa maantietä Kemistä Uhtu-alle.

Jokapäiväisellä käsityksellä varustettu henkilö, luki-

essaan ylläolevaa, saattaa vetää suunsa hymyyn: maantierakennus tärkein tehtävä maassa, jota satoja vuosia on asuttu.

Niin se kuitenkin on. Runon ja laulun kotimaassa ei kanssakäynti eri paikkakuntien välillä ole erityisillä mukavuuksilla pilattu. Rattailta ajettavia teitä ei Karjalan alueella vuonna 1905 ollut useampaan kuin 695 kylään ja kyläkuntaa oli yhteensä 1,572. Ja niillekin kyläkunnille, joihin rattailta ajettavaa tietä myöten pääsi, ei yleistä maantietä johtanut kuin 87 kylään, toiset kylät olivat kehnojen kyläiden varrella. **Iman minkäänlaista rattailta ajettavaa tietä oli 853 kyläkuntaa.** Huomaamme ylläolevasta, että teiden rakennuttaminen on uuden hallituksen tärkein tehtävä. Tie Kemistä Uhtualle, joka vuoden kuluessa pitäisi valmistuman, on ainoastaan yksi osa siitä laajakantoisesta raivaustyöstä mitä Karjalan Työkommunin täytyy suorittaa, saadakseen alueen luonnonrikkaudet hyödyttämään asujamista ja onnellisemman elämän elpymään Karjalan perukoilla. Karjala on luonnonantimista rikas. Sen aarniometsiin on kätkeyty rikkauksia, jotka varsinkin nykyaikaina ovat arvokkaita — kun ne saadaan päivänvaloon, ihmiskuntaa hyödyttämään. Mutta ennenkuin se voi tapahtua tarvitaan teitä ja välineitä.

Karjalan luonnonrikkauudet.

Karjalan erämetsien rikkaudesta ei luultavasti kenelläkään ole tarkkoja tietoja. Suunnattomat erämaat, joihin ei tietä johda eikä polkuja eriä, ovat pysyneet metsienkin arvioitsijoilta lukematta. Mutta summittaisia arvioita, perustuen määrättyjen alueiden arvioinnin johdolla tehtyihin laskelmiin, on olemassa ja niiden mukaan sisältävät Karjalan Työkommunin alueet yksistään metsää jota voidaan heti jalostaa, seuraavasti:

Kruununmetsissä on tukkipuita yhteensä 35,733,000 kuutiometriä, vuorihallituksen, kaupunkien, luostarien ja kirkkojen metsissä yhteensä 8,800,000 kuutiometriä ja yksityisten metsissä 21,400,000 kuutiometriä. Sen lisäksi sisältävät Karjalan metsät muihin tarkoituksiin kelpaavaa puuta suunnattomat määrät, joten käyttökelpoinen metsä Karjalan Työkommunin alueella arvioidaan yhteensä **550,000,000 kuutiometriin kiinteää mitta.**

Voidaksemme saada jonkunlaista käsitystä näiden metsäaarteiden arvosta nykypäivinä, kulutuskeskuksiin saatettuna, ottakaamme huomioon, että Suomen kaupungeissa nykyään maksetaan polttopuista 50 ja 75 markkaa kuutiometriltä **löysää mitta.** Ylläoleva laskelma käsittää, kuten huomautettiin, kiinteää mitta. Täällä Amerikassa maksetaan idän kaupungeissa polttopuista nykyään **\$10,**

jopa **\$14** koortilta, mikä on kahdeksatta kuutiojalkaa pienempi kuin kuutiometri — silloinkin kuin se on oikein mitattu.

Tosiasia on, että Karjalan ikimetsiin on kätkeyty sellaisia rikkauksia, että ne päivänvaloon saatettuna vastaavat miljoardeja arvokkaimmissakin rahalajeissa laskettuna kuin mitä Suomen markka nykyaikana on. Mutta niiden saattamiseksi päivänvaloon tarvitaan teitä, välineitä ja työvoimaa, sekä elintarpeita työvoimalle, että se kykenee yhteiskuntaa työllään hyödyttämään.

Karjalan ikimetsissä tapaa useissa kohdin paikkoja, joissa seuhminen ei ole milloinkaan metsään koskenut. Toisia seutuja löytyy, joista vuosikausia puuta on uitettu ja kuljetettu Laatokkaa myöten Pietariin. Anuksen kihlakunnasta johtaa useita jokia Laatokkaan ja niiden varsilta on metsiä pitemmän aikaa hakkailtu ja kuljetettu pois. Mutta vielä on ylettyvissä metsämaata näidenkin luonnollisten kulkureittien varilla. Petroskoin kihlakunnasta on niinikään puutavaraa jokia myöten voitu kuljettaa, osaksi Laatokkaan ja osaksi Äänisjärveen sekä Syväriin, joista ne on edelleen saatettu ihmisten ilmoille. Poventsan kihlakunnasta on puutavaraa osaksi kuljetettu Suomen puolelle Oulunjärven vesistöihin, osaksi Vienanmereen ja osaksi Äänisjärveen. Kuvaavana seikkana voidaan mainita, että muun muassa Repolasta on uitettu tukkia Kotkaan saakka, yhteensä 800 virstaa matkaa, josta matkasta 150 virstaa on Karjalan aluetta, loput Suomen puolta.

Etäämmillä olevilta seuduilta ei kuitenkaan milloinkaan ole yritetty kuljettaa näitä pitkiä matkoja myöten metsätuotetta mikä olisi käyttökelpoista jalostuslaitosten ollessa lähemmällä. Suomalaiset ostajat yleensä ovat otantaneet vain tyvitukin ja jättäneet rungon siihen, sillä kuljetus on saattanut pienemmän tukkipuun talteen ottamisen hyödyttömäksi — kustannuksia vastaamattomaksi yritykseksi. Voidakseen saada ikimetsistä kaiken sen hyödyn, minkä ne voivat antaa, olisi Karjalan Työkansan Kommunin kiireimmän kaupalla saatavana aikaan sahalahtoksia sopiville paikoille, joissa metsä voitaisi jalostaa ja jalostettuna kuljettaa markkinoille — vaikkapa sisä-Venäjäälle, missä sitä tarvitaan; tai maailman markkinoille, vasti-neeksi hyödykkeille joita Karjalassa kaivataan.

Metsätyöt Karjalassa, entisten olosuhteiden vallitessa, eivät ole olleet kaikista merkityksellöimmät. Sen osotavat muun muassa tilastot työläisten ansioista metsätöissä, jotka vuonna 1908 tekivät yhteensä 1,367,564 ruplaa. Työläisiä metsätöissä oli mainittuna vuonna yhteensä 39,372.

Sahalahtoksia Karjalassa on ollut niinikään olemassa

Paitse edellämainittuja malmelja ja polttokiveä löytyy Karjalassa useita muita kivennäislajeja, joita voitaneet hyödyksi käyttää. Huomattavin näistä on dolomiitti, eli marmori, jota Aunuksessa on runsaat määrät. Tiudiassa, Sandalanjärven pohjoispäässä, on tunnettu marmorilouhos josta marmoria muun muassa on viety kuuluisaan Iisakin kirkkoon Pietarissa rakennusaineeksi. Seesjärven saarilta on dolomiittia louhittu rautatehtaita varten ja Pjalman kylässä Poventsan lahden seuduilla sitä on edullisessa asemassa vientiin nähden melkoiset määrät. Paitse näitä paikakakuntia lienee dolomiittia löydettävissä Aunuksessa usealla eri paikalla.

Hiekkakiveä, jota niinkään käytetään rakennusaineena, löytyy Petroskoin eteläpuolella, josta sitä louhitaan rakennusaineeksi ja myöskin taideteollisuusaineeksi. Shokshassa on suuret hiekkakivilouhimot, joista muun muassa on louhittu se suuri lohkaru punaista hiekkakiveä, mistä sittemmin Napoleonin sarkofaagi Pariisiin invalidikirkossa on hakattu.

Barryyttia, strontiumia, fluorisälpää ja asbestia sekä vuolukiveä on niinkään tavattu Karjalan alueella. Ensin mainittua lienee melkoiset määrät louhittukin, jälkimmäinnettua ei liene niin suurissa esiintymissä tavattu, että niiden käyttöön olisi kannattanut ryhtyä.

Kun lisäämme, että kalastus Karjalan alueella on yleensä tuottavaa, että Karjalan koskissa yhteensä noin miljoonan hevosvoimaa energiaa virtailee hukkaan käytön putteessa, niin lienee pääasiallisimmat tuotantolähteet ja välineet tulleet mainittua.

Ilmastosta mainittakoon vielä, että se pääasiallisesti vastaa Suomen pohjoisosan ilmastoa, vetäen vertoja Yhdysvaltain pohjoisvaltioiden ja Canadan ilmastolle.

Jos ryhtyisimme aprikoimaan alkavan työväenvaltion mahdollisuuksia kansan onnellistuttamiseksi, niin täytyisi meidän, niiden tietojen perusteella mitä ylläolevassa suppeassa muodossa on esitetty, tulla johtopäätökseen, että verrattain helppoahan näissä oloissa on uutta yhteiskuntaa luoda. Niin ei kuitenkaan ole asianlaita. Sosialistisen yhteiskunnan luominen olosuhteissa, jotka vielä ovat neitseellisellä kannalla ei ole mitään leikkittelyä eikä juhlanviettoa. Se ei olisi sitä vaikkapa kaikki ne välineet ja se vähäinen varallisuus mitä entisten olojen vallitessa on saatettu kerätä, olisi säilynyt edelleen käytettäväksi. Mutta niin ei ole asianlaita. On tunnettua, että valkoiset, Karjalassa isännöidessään, ovat hävittäneet ja saattaneet käyttökeltottomaksi paljon niistäkin vähistä välineistä, joita ennen sotaa on saatettu maahan hankkia. Ja kansan hyvinvointi on hävitetty yhtä suurella määrällä

kuin konsanaan muissakin sotamaissa. Kuvaavana seikkana tässä suhteessa voitaneet mainita, että kun Suomessa järjesteltiin niinkutsuttua "kansannousua" Karjalan vapauttamiseksi, niin ei siihen yhtyneet muut kuin koulu-poikaset ja sellaiset seikkailijat, joilla ei mitään parempaa tehtävää ollut. Kokoneet "vapausretkeilijät" pysytelivät loitolla koko yrityksestä. Tiesivät, että maassa ei ollut mitään "pesorkattavaa", eivätkä viitsineet vaivautua. Tukkeineottelijat, jotka kansannousun yllytystä rahastivat, olivat kyllä varmoja saaliistaan — niistä järeistä tukeista joita Karjalassa on — mutta tavallinen kansa, joka ainoastaan irtaimistoa voi saalistaa, ei tuntenut hyötyvänsä mitään.

Tällaisissa oloissa joissa aarteita on käytettävänä, mutta välineitä puuttuu ja kansa on köyhää, ryhtyy Karjalan Työkansan Kommuuni sosialistista yhteiskuntaa luomaan. Että sillä on eessään vaikea työ, siitä lienevät Työkommunin toimitsijat täysin selvillä. Mutta yhtä selvää lienee myös, että tehtävä ei voi epäonnistua. Missä mitään ei ole menetettävää, sillä ei voi mitään menettää. Tämä kait selvittänee sen omistuksen ilmiön, että sosialistisia yhteiskuntia yritetään pystyttää sellaisissakin maissa ja sellaisillakin alueilla, joissa kapitalismi ei vielä ole ennähtänyt osaansa näytellä, jotavastoin kapitalistisen riiston alaiset maat suurimmaksi osaksi näyttävät olevan epäroivällä kannalla. Teoreettisesti pitäisi olla helpompi yhteiskunnallistuttaa tuotantoa minkä kapitalismi on järjestänyt ja keskittänyt. Käytännöllisesti näyttää olevan pakko luoda tuotantoa alkuperäisemmistä muodoistaan täydellisyyteensä asti työväenvaltion merkeissä. Karjalan Työkansan Kommuuni on yksi elävä esimerkki tässä suhteessa.

Tähän mennessä saapuneiden tietojen mukaan on kuvavälineiden parantaminen, kansanopetuksen järjestäminen ja elintarpeiden hankinta olleet uuden yhteiskunnan tärkeimpiä huolehdittavia tähän mennessä. Tuotannon järjestelystä ei toistaiseksi ole saapunut muita tietoja kuin yksityisluontoisia selostuksia, joissa kerrotaan alkeran työskentelyn olevan tunnussanana Kommuunin alueella. Kykeneviä ammattimiehiä kerrotaan niinkään tarvittavan; samoinkuin Neuvosto-Venäjällä. Luonnostaan lankeaa, että maassa, jossa armeijat ovat risteilleet siten kuin Karjalassa ja joka on ollut saarron alaisena, kuten Venäjän toisetkin osat, kaivataan miltei kaikkea mitä teknillisesti korkeammalle kehittyneissä maissa voidaan valmistaa.

Karjalan kulassit, sillä sielläkin heitä on, katselevat varmaan karsain silmin Työkansan Kommuunin toimenpiteitä maan asuttamiseksi. Heidän käsittäöksensä olisi

ikimetsien haaskauksella voitu tehdä tinoja kullassien tas-
kuihin ja samalla saada kapitalistisista maista hyödykkei-
tä vaihtovälineiksi. Nämä toimenpiteet eivät kuitenkaan
olisi edes nimellisestikään hyödyttäneet muita kuin niitä
osia alueesta, joissa riisto nykyisten välineiden kanssa oli
si mahdollinen. Työkansan Kommuunin tehtäviin kuuluu
koko alueen väestön hyvinvoinnin ja tulevaisuuden tur-
vaaminen sekä edistyksen luominen takapajulla olevalle
alueelle. Tässä suhteessa se saa kaikkien maiden yhteis-
kunnallisesti valistuneiden työläisten hartaimmat onnen-
toivotukset ja, mikäli mahdollista käytännöllisen kannan-
tuksen, osakseen. Vastatkoon nämä tekijät sitä haittaa
minkä kulassit tuottavat, eikä ainoastaan sitä, vaan olkoot
ne omiaan edistämään Kommuunia pyrkimyksissään luoda
uusi järjestelmä laulun ja runon kotimaahan, säilyttämällä
sen historialliset muistot, ja saattamaan sen kansan onnel-
lisemmaksi entistään.

—s. —s.

HULIVILIN LAULU

Enkä minä murheella muistele
Noita vanhoja hilsujani
Hei, raittia kuljen ja rallattelen
Uusi kulta on tiedossani.

Tuo lirusilmälikka, tuo kikkaratukka
Tuo polveltansa pullea, tuolla,
Hei, siinä on likka mun kullakseni
Jos et tahtone piikana kuolla.

Simo.

Minnesotan lakkomuistelmia vuodelta 1907

Liikkeemme vanhentuessa on tarpeellista aina silloin
tällöin katsaus niihin menneisiin tapauksiin, jotka huo-
mattavammin ovat vaikuttaneet, joko liikkeemme edis-
tymiseen tai hidastumiseen.

Minnesotan lakko, v. 1907, oli yksi sellaisia työn ja
pääoman välisiä kamppailuja, jossa Amerikan suomalai-
set ensimmäisen kerran omakohtaisesti näyttelivät huomattava-
mpaa osaa suurpääoman puristusta vastaan kapinoin-
van työläisjoukon yhteisessä taistelussa.

Kun tämän kirjottajallakin oli onni — tai onnetto-
muus — olla mukana tässä taistelussa, niin ei pantane
pahaksi jos koetan vähän piirustella muistiin tuon taistelun
syytä, sen luonnetta ja seurauksia, sikäli kun niiden
ääriiviivoja ja yksityiskohtia voin muistaa.

Tuota taistelua sanottiin aikanaan, ja yhä vieläkin,
väärän agitatsioonin avulla kiihotetuksi lakoksi. Tämä syy-
tös tehdään niin usein porvarien ja työnantajain taholta
kaikkia lakkoja vastaan, ettei siihen kannattaisi ensin-
kään kajota, ellei tuo syytös, muodossa tai toisessa, olisi
tähän lakkoon nähden tullut aikanaan miltei kaikilta niiltäkin
tahoilta, joissa vakavasti suositetaan ja avustetaan
työväen taloudellisia ja poliittisia järjestymisyriytyksiä.
Tuon epäonnistuneen taistelun päättymisen jälkiaikoina
varsinkin oli yleisenä se huuto, että lakko syntyi agitaat-
torien kiihotuksesta ja porvarit lisäsivät siihen sitten, että
agitaattorit kiihottivat tarkotuksella "tehdä rahaa" ja että
he lopuksi "varastivat kassat."

Viimeksimainittuakin syytöstä uskottiin pitkät ajat
lakon päättymisen jälkeen työläispiireissäkkin, ja ensimmäis-
tä vieläkin enempi.

Syntyikö tuo taistelu siis agitaattorien kiihotuksesta?

Tähän kysymykseen voisi vastata "joo" ja "ei", sillä
väite on samalla kertaa sekä totta että valhetta, totta sil-

hen nähden, että väärillä perusteilla ja väärin tietoihin — tai tiedottomuuteen — nojautuva agitatsioni joudutti lakon puhkeamista aikaisemmin kuin se toisenlaisiin tietoihin ja toisella tapaa tehdyn agitatsionin jälkeen olisi puhjennut, ja vaiheellista taas siinä suhteessa, että muutamat kovin alkuperäiset ja kypsymättömät suunsoittajat, joilla yhtä lukuunottamatta, ei ollut mitään teoreettista enempi kuin kokemusperäistäkään tietoa joukkoliikkeistä ja sen alkuunsaattamisesta, olivat noin vaan saaneet parikymmentä tuhatta, siihen saakka verrattain rauhallista, raudankaivajaa lakkoutumaan, ilman jotakin raskaampaa painostajaa.

Ennenkun Minnesotan lakon syntymisen syytä voi ymmärtää, on välttämätöntä käsittää se mullistus tuotantotekniikassa ja oorin kaivamistavassa, mikä sitä ennen oli alkanut ja mikä juuri niinä aikoina alkoi pahemmasti sen ajan oorin kaivajan jokapäiväistä leipää pienentämään.

Tämä mullistaja, mikä silloisen kuohunnan synnytti, oli "avopittijärjestelmä". Avopittijärjestelmä taas vuorostaan oli seuraus suuren pääomaliiton — terästrustin — syntymisestä.

Useimmilla Minnesotan kaivannoilla alkaa rautaori kyllä melkein heti maanpinnasta. Vanhimmilla avokaivannoilla, Mahoning "pitissä" Hibbingissa, n. s. "vanhassa pitissä", Mountain Ironissa ja Biwabikin "Pitissä", Biwabikissä, lie tuskin ollut kunnolleen lapiollista multaa — "serviisimaata" — oorin päällä. Toisilla kaivannoilla vaihtelee oorin päällä olevan maan vahvuus viidestä jalasta kuuteen- ja seitsemäänkymmeneen, paksuin multakerros ollen ehkä Monroe-kaivannoilla Chisholmissa, jossa sanotaan olevan 110 jalkaa.

Mutta vaikka suurin osa rautamullasta olikin näin helposti kuorittavissa, ei Mesaba-alueella, jota lakko etupäässä koski, ollut ennen v. 1900 mainitsemisen arvoisia avokaivantoja, paitsi pari edellämainittua, ja niidenkin tuotantoyritykset olivat vielä perin pientä verrattuna myöhempiin aikoihin. Suuria Carnegien hallitsemia Lake Superior Iron Mining Co:n oorivarastojakin availtiin ja kaivettiin vaan vanhalla tunnetulla shafti-, drifti- ja Michiganissa hyväksi huomattulla, liiosettijärjestelmällä.

Mutta näiden omaisuuksien jouduttua uuden pääomaliiton, trustin, käsiin ja höyrylapiossa tehtyjen suurien parannusten tullessa samoihin aikoihin, alkoi uusi peli.

Jokaisen kaivannon laitaan, missä oori oli helpommin kuorittavissa, tuotiin höyrylapiot ja "tumppakaarat", joilla pieni höyryveturi kiskoi voimalapion pistelemän mullan syrjään ja jätti rautaorin paljaaksi, edelleen voimalapiolla suoraan rautatievaunuun pisteltäväksi.

Tämän vaihdoksen tullessa alkoi palkat laskea. Tämän kirjottajan käydessä ensi kerran Hibbingissä, joka oli yksi tyypillisimpiä kaivoskyliä siellä, kesällä 1901, oli "maanpäällysmiehen" palkka kahden ja kahden ja puolen välillä, useimmiten \$2.25 päivältä. Päiväpalkka maanalla vaihteli \$2.50—\$3.00. Kontrahtitöitä soviteltiin jo silloin parhaillaan käytäntöön ja niissä kertoivat silloin miesten tienaaavan kolmesta doll. ylöspäin, mennessä ansio pöhlöimmillä työhulluilla joskus viiteenkin. Urakkamaksut olivat nykyisiin nähden verrattain suuret, kahdestakin syystä. Ensiksi siitä, että silloin ei vielä tiedetty sanaa paunalleen ja minuutilleen, miten monta tonnia mies voi päivässä irrottaa missäkin paikassa, kuten nyt "tieteellisen työnjohdon" tultua tiedetään, eikä työn vauhtikaan ollut muuten kilpailun kautta kehittynyt. Ei siis aina osattu laskea hintaa yhtiön puoleltakaan sentilleen. Toinen syy oli siinä, että kaivannoille piti saada mainetta Euroopan saakka hyvistä ansiomahdollisuuksista. Sillä kaivantojen tuleva suuruus tarvitsi runsaasti uutta kestävää työvoimaa, jota jo sitä ennen vakavasti kapinanmerkkejä osottaneet vanhemmat kaivantoseudut eivät voineet tarjota.

Seitsemää vuotta aikusemmin, eli 1894, oli läheisimmän rautakaivantoalueen työläiset Michiganissa, puolinaisesti unioihin järjestyneinä, kapinoineet niin, että tarvittiin valtion milisia näiden lakkoa murtamaan ja **vaikka** täältä tulleita kapinan siemeniä kantavia, tottuneita ja amerikalaisuneita kaivantomiehiä tarvittiinkin uusilla Mesaban kaivannoilla, kaivantojen avautuissa y. m., missä entinen tottumus tuli kysymykseen, eivät he olleet ollekaan haluttuja. Sillä tulee pitää mielessä, että terästrusti oli heti perustamisensa jälkeen virallisesti päättänyt murskata kaikki uniohankkeet, niin kaivannoilta kuin muualtakin, ja kaivannot olivat nyt suurimmalta osalta trustin hallussa.

Niinpä siis annettiin "vanhanmaan miehen", suomalaisen, puolalaisen, italialaisen y. m. päästä työhön käsiksi ja tienata urakoissa, että jokainen tulija kirjottaisi kotimaahansa, — lisäksi tulijain lukua ja samalla osottaisi miten paljon heistä oikein voidaan urkkatyön kautta kiskoa. Ja he täyttivät kummankin toivomuksen. Muutamien vuosien sisällä oli trusti kasvattanut Mesaba-alueen kaivoskaupunkeihin asutuksen, josta 65 prosenttia oli äskettäin Europasta tullutta ja jällellä olevasta amerikalaisuudesta väestöstäkin työskenteli suurin osa kaivantojen ulkopuolella, tai harjotti vasta tulleiden nylkemistä jonkun liikehomon kautta.

Tällävälän laskivat palkat. "Avopiteissä" alettiin \$2.25

ja \$2.50. Muutamassa vuodessa oli päästy \$2.00 ja \$1.75. Maanalla, jossa vielä tehtiin työtä avopittien valmistumista odotellen, parannettiin työtapoja saatujen kokemusten perusteella yhtä mitta. Päiväpalkkatyö poistettiin kokonaan. Ainoastaan korjaustyö ja muu sellainen, jossa ei mitenkään kappalemaksua voinut sovittaa, jäi käytäntöön. Urakkamaksu luonnollisesti pieneni, sikäli kun suomalainen kannonväätäjä ja itävaltalainen kivipellon perkkaja olivat osottaneet vahvemmuutensa heikkoon kornavallilaiseen ja järkevempään jänkkimainariin nähden. Kaivannot kävivät vaarallisemmaksi, mikäli ne vanhenivat. Kaivamistapa, oorin luontainen pehmeys ja täydellinen suojeiluslakien puute teki tapaturmaiset kuolemat ja loukkaantumiset niin tavallisiksi, että ihmeteltiin ellei jossakin kaivannossa yhden viikon ajalla ketään kuollut, tai ellei yhden päivän kuluessa ketään viety poikkiin käden käden tai jonkun muun vammaan tähden sairaalaan.

Elinkustannuksetkin alkoivat sillävälän kohoamaan.

Tuli sitten työnseisaus kesällä 1903, jota kesti seuraavaan kesään. Töiden uudelleen alettua, laskivat palkat avopiteissä aina \$1.65 ja muualla suhteellisesti samalla tavoin. Päivä tietysti oli silloin vielä kaikkialla kymmentuntinen.

Tällöin alkoi se yleinen tyytymättömyyden versominen, mikä jo seuraavana keväänä, 1905 johti yksinäisiin, toisistaan riippumattomiin lakkoihin miltei jokaisessa kaupungissa. Hibbingissä m. m., jossa tämän kirjottaja silloin työskenteli, puhkesi avokaivannoilla lakko. Italialaiset sen alottivat, kuten heidän tapoihinsa kuuluu. Ilman mitään järjestöä tai kehotusta, jäivät miehet yhdellä kaivannolla työstä pois, kokoontuivat ja menivät toiselle ja, saatuaan sieltä lisäjoukkoa, kolmannelle ja niin aina edelleen kunnes lakko levisi jo osittain naapurikyliin.

Sitten saatiin ensimmäinen näytös trustin isällisestä huolenpidosta. Eräässä avopitissä päätettiin alottaa työt. Tältä varalta vietiin sinne kaupungin suurimmasta rautakaupasta hevoskuorma metsästyskiviväreitä. Vetääkseen lakkolaiset pimeässä kaivannon lähellä olevalle avoimelle kentälle, pantiin joitakin höyrylappioita käyntiin muka yövuorolle. Kuultuaan lapon käyvän, lähtivät lakkolaiset monisatalukuisena joukkona pysäyttämään työskentelyä. Päästyään "pitiin" laidalla olevalle tasangolle, alkoi hirsi-kasojen, kaivoksen vanhan shaftihuoneen, y. m. varustus-taakse piiloutuneet pyssymiehet ammuskelemaan yhteislaukauksia kentällä toinen toisessaan kiinni seisovaan miesjoukkoon.

Seuraus tästä ensimmäisestä lyijyannoksesta oli, että yksi italialainen ja yksi suomalainen tiedettävästi heitti-

vät henkensä, yksi suomalainen haavottui niin pahoin että menetti jalkansa ja kymmenkunta muuta haavottui mikä lievemmin, mikä pahemmin. Myöhemmin kesällä sitten löydettiin yhden itävaltalaisen ja yhden italialaisen ruumiit kaivannon läheltä eräästä maanpäällyksmaahan läpi ooriin kaivetusta "test-pitistä", kun höyrylappio kuopasi "pitiin" auki. Kummallakin ruumiilla sanottiin olleen kuulaneikiä, mutta sen enempää ei asiasta puhuttu, enempi kuin niidenkään kuolemasta, jotka hetj tapahtuman jälkeen ruumishuoneelle kuljetettiin ja haudattiin. Ketään ei kutsuttu "koronerin" kuulusteluun, eikä sellaisesta hommasta tiennytkään yksi tuhannesta koko silloisesta kaivantomiesjoukosta, niin että kukapa sitä olisi osannut vaatiakaan.

Herrat tekivät, kapakan takaruomassa, tapahtumasta keskenään pöytäkirjan johon humalainen tuomari ja porttolaa pitävä poliisipäällikkö pistivät nimensä alle ja työläiset hautasivat ruumiinsa. Sillä oli juttu virallisesti kuitattu. Pastori Salovaara, haudatessaan toista näistä uhreista, sanoi vielä kuoleman miesten synnillisyydestä johtuneeksi ja kun allekirjottanut huomautti saarnan loputtua hänen lykänneen vähän tavallista paksumman valheen, niin olipa vähältä saada selkääni hurskailta seurakuntalaisilta.

Kaikki lakkoyritykset tämän kevään ajalla päättyivät yhtä tuloksettomasti kuin Hibbingissäkin, jossa eräs entinen anarkisti ja sittemmin kauppiaksi kiivennyt italialainen murti lakon, ampumisen jälkeen seuranneen kaamean mielialan vallitessa, myömyällä lakon alottaneet italialaiset ensiksi yhtiölle työhön takaisin, kuten hän itse myöhemmin hävyttömyyksissään kertoi, kymmenellä dollarilla kappaleen.

Mutta tyytymättömyys ei päättynyt tähän. Samana kesänä jo syntyi paikallisunioita, tyytymättömyyden ilmenemisen johdosta tälle alueelle ohjautuneiden Lännen kaivantomiesliiton organiseraajain johdolla. Niihin saatiin nyt jo niinpaljon jäseniä, että voi sanoa niiden tästä ajasta lähtien alkaneen, vaikkakin epäsäännöllisesti, toimimaan. Paria vuotta aikaisemmin ei samallainen yritys tuottanut mainittavia tuloksia. Eikä tämä tyytymättömyys vähentynyt sitten enää, vaikka palkat töiden lisääntyttä ja yleensä työajan parannuttua, hieman kohosivatkin. Urakkatyö ja alituinen urakkamaksun alentaminen oli jo ehtinyt kymmenvuotisen voimassaolonsa ajalla kyllästyttää vanhasta maastakin rikastumistoiveissa tulleen, täysivoimaisen kannon väätäjä. Selkä alkoi pettämään, polvissa narisi reumatismi ja entiset punaposket olivat vaihtuneet kehutun republikaanisen "dinperpeilin" värisiksi. Avo-

pittityö oli märkää, likaista ja perin kiusallista. Sitäpäit-
si alkoi työ käydä yhä enemmän sesonkityöksi; kesällä
oli työtä, talvella sai mennä tukkikämpälle, sillä "avo-
pitti" alkoi nyt antamaan jo ooria, joten umpikaivannoita
seisautettiin sen mukaan kuin halvempi avopittituu-
tantotoiminta lisääntyi.

* * *

Näin oli valmistunut se tyytymättömyyden maaperä,
Johon L. K. liitto sitten päätti erityisellä innolla iskeä kiinni
ja alkaa sitä järjestämään. Liitto oli silloin joutunut
kovimman koettelemuksen alle, mitä se, ja vaan harvat
muutkaan järjestöt, on elämänsä ajalla kokenut. Moyer,
Haywood ja Pettibone oli vangittu ja lännen kaivantojen
omistajain liitto uhkasi, virkailijain hirttämisen ohella,
murskata koko liiton. Liiton oli siis tapettava vimma-
tusti vastaan, jos se mieli säilyä. Säilyminen taas riippui
kannatuksen laajuudesta työläispiireissä. Tämän pakon
kannustamana, ja saadakseen perustettua pysyväiset jär-
jestöt keskivaltioiden suurille kaivantoseuduille, lähetti
liitto organiseeraajiaan Minnesotaan. Monien kokeilujen
jälkeen valittiin sinne järjestämistyön johtajaksi viimein
syndikalisti, filosofian maisteri, Teofilo Petriella, Paler-
mosta, Italiasta, joka sosialistipuolueen puhujana oli tul-
lut tutuksi L. K. L:n virkailijain kanssa.

Petriella saapui Mesaba-alueelle kevätkesällä 1906 ja
kuljeskeli eri paikoissa, koettaen lietsoa intoa ja elämää jo
perustettuihin paikallisunioniin. Työ oli kuitenkin, mies-
ten tyytymättömyyteen ja monilukuisuuteen nähden, hel-
koa tuloksiltaan. Sen mitä hän itse ja ne muutamat muut,
mitä hänellä oli tilapäisesti apuna, saivat unioniin valui
toisen pään kautta unionista pois. Miehet eivät olleet tot-
tuneet maksamaan jäsenmaksuja, eivät ymmärtäneet sitä
seikkaa, että järjestöissä on pysyttävä kiinteästi kiinni,
jos niistä mielittää jotakin rakentaa. Takamaksuihin jää-
minen taas lisäsi haluttomuutta niissäkin, jotka olivat
maksaneet ja niin oli jokainen unio koko sen kesän ja
syksyn, kuolemistilassa, kuten ne olivat olleet melkein
heti perustamisesta saakka. Tällöin vaati Petriella että
liiton on hankittava lisää organiseeraajia, niin että on vä-
hintäin yksi mies jokaista kansallisuutta kohden, mitä
alueella on. Siihen ei ollut liitolla varoja. Moyer-Hay-
wood-juttu vei kaikki mitä Kokoon tuli ja paikallisunioni-
den kassat olivat tyhjä.

Mutta järjestää olisi pitänyt, ja se ei käynyt päinsä
ilman palkattuja miehiä. Tällöin teki Petriella, yhdessä
liiton toimeenpanevan komitean jäsenen, Frank Smeltzerin
kanssa sellaisen onnettoman keksinnön, että pannaan or-

ganiseeraajat urakkakaupalla työhön. Kun kaikki muu
tällä alueella on urakkahommaa niin miksei myöskin
organiseeraus! Siten he ajattelivat ja niin palkattiin entien
toverimme, nykyinen nonpartisan liiton organiseeraa-
ja, John J. Kolu, suomalaiseksi organiseeraajaksi. Pet-
riella oli tutkinut suomalaisten puuhia, joilla jo oli pieneh-
köjä sosialistiosastoja joka kylässä ja oikein kyllä, laski
että suomalaiset on helpoin saada mukaan ja siten niiden
kautta toisetkin. Kolu, joka aikaisemmin oli saavuttanut
Hibbingin ympäristöllä jonkunverran kuuluisuutta englan-
ninkieltä taitavana, suulaana sosialistina, alkoi työhön
ehdolla, että hän saa dollarin miehestä unionilta. Sisään-
kirjotusmaksu oli kolme dollaria ja siitä tuli organisee-
raajan dollari. Tämä oli itsestään pieni asia, mutta siitä
tuli sangen tuhoisa tekijä ennenkun peli, mihin sittemmin
jouduttiin, oli lopussa.

Kolun etevämyyden, muihin tavallisiin työläisiin näh-
den silloin, rajottui siihen, että hän osasi puhua englan-
ninkieltä, oli tavallista suulaampi ja kertoi (sitäkin liijo-
tellen) joskus olleensa kivihiilialueilla, Ohiossa, suuressa
lakkotaistelussa osallisena. Sosialismista hän tiesi perin
vähän ja unionijärjestöjen käytännöllisestä hommasta sitä-
kin vähemmän.

Kolu kuitenkin tuli siksi tekijäksi joka laski agit-
sionityössä käytettävien väitteiden ja esitysten perusteet.
Ryhtyessään siihen urakkamaksulla ja ilman vähintäkään
kokemusperäistä, tai sanottavasti teoreettistakaan tietoa,
laati hän ohjelman, joka nykypäivinä saattaisi miehen sii-
hen asemaan, yleisön silmissä, kuin ennen oli saarnamies
Lilviisi. Kukaan ei sitä ottaisi enää edes niin vakavalta
kannalta, että viitsisi siitä alkaa väittelemään, mutta sil-
loin se meni aivan täydestä.

Ja mikä oli nyt sitten tämä Kolun suunnitelma: Kah-
deksantunnin työpäivävaatimus oli silloin L. K. L:n pää-
vaatimus. Se oli, kunniallista kylläkin, ensimmäisenä; toi-
sena oli minimipalkan määrääminen ja kolmea dollaria pi-
dettiin siihen sopivana. Sitten oli vielä yhtä ja toista pie-
nempää, mikä vaihteli kulloinkin agiteerattavien älyllisyy-
destä ja agiteeraajan mielijohteesta. Kaikki ne sentään
olivat työväen "etua ja hyvinvointia" tarkottavia, eikä niistä
ole mitään pahaa sanottavana. Mutta sitten kun tuli
selvitettäväksi, millä tavalla kaikki nämä vaatimukset
toteutetaan, silloin kävi selitys jotenkin tähän tapaan:

Kaikki miehet Mesaban ja Vermillion alueella (toi-
nen osa Minnesotan rauta-alueesta, josta tuotetaan kovaa
ooria) yhtyvät ensinnä unioniin. Kun on saatu kaikki mie-
het yhtymään, esitetään vaatimukset yhtiöille. Elleivät ne
taivu, tehdään lakko. Lakon aikana ei tarvitse muuta

kuin m^atata kellistellä ruokalan suojissa (miehet olivat siihen aikaan enimmäkseen yksinäisiä), pelata pitrua, tai heittää takapihalla hevosen kenkää. Unio maksaa dollarin päivässä miehille avustusta, ja huolehtii kaikista muista. Rahaa on kassassa kolme miljoonaa. Se jo kestää purasta isomman aikaa ja jos se loppuu, niin unioissa on kolme miljoonaa jäsentä, jotka kyllä hankkivat lisää. Hiili-kaivannoillakin oltiin kymmeniä kuukautta lakossa eikä leivästä ollut puutetta. Sillävälin kun uniota järjestetään, on senkin puolesta hyvä kuulua unioon, että siinä on sairaus- ja loukkausapukassa, josta saa seitsemän dollaria viikossa, jos sattuu sairastumaan tai loukkaantumaan, jos kuolee, niin unio hautaa. Jos joukossa sattui olemaan sellaisia, jotka pelkäsivät liittyä unioon sentähden, että menettää työnsä — (harvoilla sitä aavistusta sentään vielä oli; niin vähän tiedettiin yleensä järjestöhommista), niin sille selvitetiin, että kaikki paasitkin kannattavat uniota ja otetaan siihen. (Joitakin alempia pomoja kyllä yhtyikin ja niitä pidettiin todistuksena, että asia näin on.)

Mutta ellei lakkoa sittenkään voiteta? No, ellei se auta kun kaivannot suletaan, niin kaikki rautatiemiehet, jotka kulettavat oorin satamiin, kuuluvat unioon, ne seisoivat ooriunat. Ellei se auta, jos niidenkin tilalle saadaan rikkureita, jättävät tokkamiehet sisäjärvien yläpäässä työnsä ja ellei siitäkään ole apua, lakkaavat seilarit kulettamasta laivoja. Sillä hekin kuuluvat samaan unioon ja sitten kieltäytyvät järvien alapäässä olevat tokkamiehet purkamasta oorilastia ja lopuksi sulimo- ja terästyöläiset jättävät uunit ja rullat tyhjäksi ja silloin ainakin täytyy trustin, mahtavuudestaan huolimatta, taipua.

Tämä oli erinomaisen kaunis juttu. Sitä ei parhaimpaan tuplajuulainen, vielä tänäkään päivänä voi paljon parantaa, mutta surullisin puoli siinä oli se, että se oli kaikki valhetta, jota eivät agiteerattavat siksi käsittäneet, ja jonka monipuolisesta vaikutuksesta ei agiteeraajilla ollut aavistusta. I. W. W. liitto oli perustettu toista vuotta aikaisemmin. Sen tarkoituksena oli työläiset tuolla tavoin järjestää mutta tämä oli vaan aikomus, suunnitelma, joka on tänäkin päivänä lähes yhtä kaukana toteutumisestaan kuin silloinkin. L. K. Liitto oli tuon liiton varsinainen perustaja, mitä aineelliseen voimaan ja perustavaan jäsenistön tulee. Kaikki liiton julkaisema kirjallisuus ja viralliset edustajat puhuivat silloin tuon industrialisen unio-suunnitelman puolesta. Kolon määrittelemässä propagandassa vain jäi huomioonottamatta se seikka, että liitossa oli silloin vaan noin 90,000 jäsentä (ehkä korkein määrä mitä sillä on täysinmaksaneita jäseniä yhdellä kertaa koskaan ollut), ja että niistäkin oli juuri näihin ai-

koihin vähentynyt en^mmpi kuin puoli, L. K. Liiton siitä erotessa ja liiton hajaantuessa v. 1906 konventсионin jälkeen kahteen, sitten vielä kerran jakaantuneeseen, osaan.

Jos suunnitelman tekijä olisi silloin ajatellut, mikä pyykki siitä seuraa kun tuollainen valhe paljastuu, olisi hän epäilemättä jättänyt koko touhun ajoissa, mutta Kollulla onneksi on luonne mikä tavallista vähemmän vaivaantuu huolehtimisella, ja muutkaan sitä ei paljon osannut tarkastaa, ennenkun homma oli jo hyvässä vauhdissa.

Mutta tällä ohjelmalla ja näillä lupauksilla oli se erinomaisten hyvä vaikutus, että ne herättivät toivon kipinä ja viimein kiehuvan innostuksen sikäläisten kaivanto-orjain rinoissa. Pienistä talonpoikaisoloista, Suomesta tai muualta, tänne tullut siirtolainen näki rikastumistoihoidensa hukkuvan, talonhinnan jäävän kokoamatta, terveytensä murtuvan ja itsensä vaipuvan epätoivoisuuteen, ähykyvien höyrylapioiden ja suurien koneiden painaessa hänen urakkatyötään yhä ankarammaksi ja toiselta puolen asettavan sen tilalle työtä, mikä näytti tekevän kaiken elämisen mahdottomaksi. Vaikka ei ollutkaan kirjaitietoja tämän uuden järjestelmän takana olevasta pääoman mahdista, niin edessään lakkaamatta kasvavista konelaitoksista saattoi, ainakin vaistomaisesti käsittää, että vastassa on hirvittävä suuri pääoman jättäminen, joka musertaa heti, jos alat sitä vastaan taistelemaan. Ennen käydyt pikkulakotkin siitä jo olivat varottavana muistona. Ei siis uskallettu nousta sitä vastaan, vaikka jokainen päivä osotti, että jotakin olisi tehtävä. Ei ollut luottamusta omaan voimaan. Mutta annappas kun tuli sitten tämä toinen mahti, agitaattorin kuvailema suuri teollisuusunio, jolla on kolmen miljoonan kassa ja yhtä monta jäsentä, siinä löysi trusti vertaisensa, siihen yhdytään, se meidät pelastaa. Tuo käsitys levisi kulovalkean nopeudella yli koko alueen talvella ja keväällä 1907.

Mesaba-alueen suomalaisten kansallisujuhla pidettäisiin Hibbingissä, kesäk. 24 p. (Silloin olivat sosialistitkin vielä mukana kansallisujuhlissa), oli tämä unionistin innostus jo vaikuttanut mielipiteiden muutokseen sosialistienkin eduksi siinä määrin, että kun juhlista tuli riita, mikä lopulta päättyi juhlayleisön jakaantumiseen, ei porvarien puolelle jäänyt paljon muuta kuin joukko vanhoja ukkoja ja akkoja, pikkulasten kanssa. Me valloitimme juhlasta kaiken muun paitsi kassan, mikä ikävä kyllä oli, sentähden ettemme me etukäteen voineet aavistaa voimamme suuruutta, jäänyt tosisuomalaisten hoidettavaksi.

Kolon päästyä organisaatioyhteyksiä alulle, otettiin unionien palvelukseen miehiä sikäli kun mahdollisuudet näyttivät myöntävän, niin että palkalla toimivia organisaatio-

ja ja eri unionien sihteereitä oli jo kesän tullen toistakymmentä. Näiden mukana ollen m. m. tämän kirjottaja.

Palkatut toimitsijat voitiin nyt jo ottaa työhön kuukausi tai viikkopalkalla ja agitatsioonityössäkin koettiin ainakin osittain, ruveta vähentämään suuria lupauksia, mutta ne olivat täyttäneet tehtävänsä: saattaneet joukot liikkeelle ja nyt ne olivat syöpyneet jo mieliin niin, että järjestymishomma vyöryi eteenpäin kuin hyökyaalto. Olihan suuri unio suuren kassan kanssa takana! Kokouksissa tuli miehiä unioon sadottain. Parissa kuukaudessa kasvoi paikallisunionien jäsenmäärä muutamasta kymmenestä tuhannesta ja parikin tuhatta käsittäväksi, paikkakunnan miesluvun suuruuden mukaan.

Kaikille kävi selväksi, että taistelu on edessä. Kaivanto-yhtiöidenkin puolelta alettiin jo kiinnittämään huomiota tähän sienen tavoin kasvaneeseen puuhaan.

L. K. Liiton virkailijoilla oli perin hatarat käsitykset kaikesta siitä, mitä tällä, sen uudella toiminta-alueella, tapahtui. Paikallisunionien sihteereitä, jotka olisivat voineet edes vähääkään ymmärrettävällä tavalla kirjottaa englanninkielitä, selvittääkseen asioita pääkonttoriin, ei ollut kuin pari ja niidenkin käsitys ja tieto järjestöasioista ei asiallisesti ollut paljonkaan parempi edellä kuvattua Kolun "ohjelmaa", m. m. allekirjottanut ei tiennyt siihen nähden muuta kuin epäillä, että tokko sitä L. K. Liitolla sentään mahtanee sellaista voimaa ja kassaa olla, kun se yhtenään on rahapulassa Moyer-Haywood-jutun kanssa. Liiton virkailijoilla taas ei ollut aikaa käydä persoonallisesti tarkastamassa asemaa. Heillä oli enempi kuin tarpeeksi työtä Idahan jutun kanssa, ja Petriella, joka asioita sen puolelta virallisesti valvoi, (ei juuri pitänyt tapanaan esitellä, mitä on tehty ja mitä ajotetaan tehdä. Hän oli tullut rakentamaan "suurta uniojärjestöä" ja sikäli kun se kasvoi, lisäntyi hänen päässään luulo, että hän ennen pitkää kävelee Gompersin ja John Mitchellin rinnalla yhtenä Amerikan huomatuimpana työväenjohtajana, jolla edellisiin nähden on vaan se etu ja loistavuus, että hän on ensiksi tällä mantereella osottanut syndikalististen menettelytapojen tehokkaisuuden.

Asiain näin valmistuessa meni Petriella pari nuoruuskaista mukanaan sitten L. K. L:n 15:sta vuosikonventsiooniin Denveriin. Siellä hän esitteli suullisesti asioita, sekä kokoukselle että liiton virkailijoille, ja takaisin tullessaan kertoi saaneensa heidän kannatuksensa lakolle, joka nyt näytti varmasti lähestyvän.

Paikallisjärjestöistä muodostettiin sitten piiriuniokin, tarkoituksella keskittää ja yhdistää toimintaa eri paikkojen välillä, sillä paikallisosastoja oli jo kaikkiaan 12.

Tätä tehdessä taas tehtiin pieneltä näyttävällä teolla suuri vahinko, muutenkin sekavalle ja heikolle, järjestö-rakennukselle. Petriella, vaikka olikin euroalainen syndikalisti ja niinollen keskittymisaatteen vastustaja, oli kuitenkin persoonallisesti halukas kokoamaan kaikkien asiain johdon omiin käsiinsä. Niinpä keskitti hän kaikkien paikallisunionien kassatkin yli alueen piiriunionin hoidettavaksi. Jokaiselle paikkakunnalle hän asetti sitten vaan yhden organiseeraajista, joka otti vastaan jäsen- ja sisäänkirjotusmaksut. Täten ei paikallisunionioilla ollut juuri mitään valtaa kassansa yli, eikä tietoa osastonsa asian hoitamisesta. Sillä kaikki suoritettiin piirivirastossa, jota hoiti Petriella ja joka oli kaukana. Rauhan aikana tämä olisi vielä jotenkin mennyt ja mahdollisesti selvinnyt, mutta sitten tuli se mikä kaikkesta tästä tuleman piti — lakko.

Parhain oorinlähetyisaika oli ehtinyt jo kuluu heinäkuun puoliväliin kun vaatimukset, mitkä jo pääpiirteisään edellä lueltiin, jätettiin trustille. Aikomus oli pehmittää trusti ensiksi ja odottaa sitten, että pienemmät yhtiöt seuraavat perässä. Mutta ennenkun vastaukselle määrätty aika ehti kuluu umpeen, oli trustikin valmis koetukseen. Sen provokaattorit tekivät järvien päässä ooritoilla lakon, siten seisauttaen kaivannot. Nähtävästi tahdottiin antaa kaivantojen poosuille tilaisuus alkaa erottelemaan aktiivisempia unionisteja, sillä niitä alettiin erottelemaan joukottain, joten jälellä ei ollut muuta kuin julistaa tapahtuvaksi, se mitä trustikin kiirehti, yleinen trustin kaivantoja käsittävä lakko. Niin ajattell lakon johtoa tavoitteleva union virkailijajoukko, mutta ennenkun he ehtivät mitään kontrollia saada käsiinsä, olivat kaikki pienempäinkin yhtiöiden kaivannot tyhjänä. Ellei tällä joukolla ollutkaan tietoa mistään järjestötoiminnan konttori-asioista ja muusta sellaisesta, mikä kuuluu sääntöperäiseen toimintaan, niin se joukkotoiminnan vaikuttava taito sillä kuitenkin oli, että se osasi tuhansia käsittävänä massana vyöryä kaivannolta toiselle ja jyrätä kaikki edessään silleäksi, vaikkapa se sitten olisi ollut vähän omiakin sääntöjä rikkovaa. Kaikki kaivannot seisivat pari päivää sen jälkeen kun lakkokäsäy annettiin. Sekin oli todistus tämän, nyt jännityksestään lauenneen, tyytymättömyyden yleisyydestä.

Mutta edelläkerrotuista vaikuttimista, tyhjään lupaus-ten varaan muutamassa kuukaudessa koottu järjestö, osotautui lakossa trustia vastaan yhtä kestäväksi kuin paperiseinä kiväärin kuulan edessä. Jo kauan ennen lakon puhkeamista oli trustilla sopimukset maan kuuluisimpien salapoliisitoimistojen ja lakonsähkijäfirmain kanssa kaikissa suuremmissa kaupungeissa. Ne olivat pestanneet

etukäteen jokainen satoja ammattimiehiä pyssyhurtiksijä uusia haalittiin lakon puhjettua mikäli kerittiin. Nämä pistettiin ylimääräisiin juniin Pittsburghista, New Yorkista, Philadelphiasta, Chicagosta y. m. ja tuotiin, yhdessä niiden työnhaluisten kanssa mitä matkaan saatiin, Minnesotaan. Sieltä otettiin paikallisia voimia lisäksi, niin että ennen pitkää oli trustilla 3,600 miestä aseissa lakkoalueella. Nämä vannotettiin kaikki apulaissheriffeiksi, kauppalain poliiseiksi ja kaikeksi muuksi mikä vaan antoi heille virallisen mellastusoikeuden.

Samaten oli tehty varsinaisen työvoiman värväämiseksi. Sitä oli tuotettu jo monta kuukautta Italiasta, Bulgariasta, Montenegrosta, Turkista ja muualta, ei muutamia satoja, vaan kokonaisia laivalasteja, jota sitten oli pidätetty kasattuna trustin kasarmeihin, Pennsylvaniassa, New Yorkissa, Indianassa y. m., ja mikä sitten kiidätettiin ylimääräisillä junilla lakkopaikalle, sikäli kun kulettamaan ehdittiin.

Avopiteissä työskentelevät höyrylapioiden käyttäjät ja muut konetyöläiset, jotka ensimmäisen ja toisen lakkopäivän hämmin aikana olivat osaksi jättäneet paikkansa, olivat valmiita jatkamaan työtänsä ja halukkaitakin siihen. He eivät tunteneet mitään myötätuntoa lakossa olevia siirtolaisia kohtaan ja omasta puolestaan he olivat tyytyväisiä. Tietäen heidän tärkeytensä maksoi trusti heille enemmän kuin heidän järjestönsä palkkadariffi silloin määräsi. He siis, vaikka olivatkin jokseenkin kaikki järjestyneitä, alkoivat lastaamaan vaunuja, kun uudet tuloikkaat alkoivat tekemään niitä töitä mitä lakkolaiset olivat ennen tehneet. Oria oli avopiteissä jo suunnattomat määrät valmiiksi kuorittuna, höyrylapiot ooripenkereiden vieressä ja rautatieradat vaunujen kulettamista varten, pitkin penkereen vierustaa valmiiksi laitettuna. Kun kiire tuli, saattoi höyrylapioiden käyttäjät ja veturinkuljettajat neljän rikkurin avulla työskennellä muutamia päiviä ja tuottaa jokaisessa kymmenessä tunnissa yhtä paljon rautamultaa kuin ennen, umpikaivannosta, sata miestä tuotti kuukaudessa. Ja kun radan korjaus ja muut tulivat eteen, niin sitten jo oli rikkurivoimaa siihenkin. Pyssyhurtat seisivat renkaassa "pittien" ympärillä ja suojelivat rikkureita niin etteivät lakkolaiset päässeet heitä puhuttelemaan. Täten oli lakon murtaminen helppoa. Umpinaiset kaivannot eivät enää olleet niin tärkeitä. Niiden avaamisen voijättää vaikka seuraavaan vuoteen, kyllä "piteissä" riitti ooria niidenkin varalle, kun vaan jonkunkaan verran miehiä sai. Uudet rikkurit vielä sitäpaitsi olivat väkeä, joille kukaan juuri, ei saanut mitään selvitettyä, vaikka olisi heitä puhuttelemaankin päässyt. Sillä he olivat koko-

naan toisiin kansallisuuksiin kuuluvia kuin mitkään lakossa olevista. Ja jos joskus tulkin löysikin, joka saattoi heidän kieltään puhua, ei puhumisesta ollut mitään hyötyä. He yksinkertaisesti eivät tienneet mitään sellaisesta asiasta kuin lakosta ja järjestymisestä. He olivat tulleet tänne työhön, paikka oli avoinna, eivätkä he ymmärtäneet miksi ei tilaisuutta olisi saanut käyttää hyväkseen. Takaanaan heillä oli joko maakuoppa-asuntonsa Montenegron vuorilla, tai saviluola Sisiiliassa leivättömine ja vaatettömine päivineen, ja edessä \$1.75 ja \$2.00 päiväpalkkatyömillä sai valkosen leivän lihan kanssa, mikä kotimaassa kuului ainoastaan kartanonomistajan herkkuihin! Miten sellainen väki olisi käsittänyt, miksi täällä "straikataan?" Pitkissä jonoissa, pyssyhurttain saattamina, kotimaasta tuomat paljaat nahkaturkit päällä, villanen vyö ympärillään ja vuodevälineet selässä, he marssivat yhtiön heille valmistamiin lautakasarmeihin, ja siellä he pysyivät sen ajan mitä he olivat "pitistä" ulkona.

Yrityksiä tämän rikkurijoukon käännättämiseksi tehtiin lakkolaisten puolelta, sekä yksityisesti että joukolla, urheasti ja sitkeydellä, mutta se oli kaikki turhaa. Ainoa mitä siitä hyödyttiin, oli päällehyökkäyksiä, pieksämistä ja vangitsemisiä hurttain puolelta, joilla oli vapaus tehdä mitä halusivat.

Saatuana täten suojelus- ja rikkurivoimansa koolle, alkoi trusti murskata tähän saakka horjumatonta lakkorintamaa. Kaikkien kauppalain pikkuporvaristo, joka sittemmin on niin monasti katunut tekoaan ja osottanut suosiollisuutta järjestyneille, oli heti alusta kynsin hampain lakko vastaan. Se häiritsi heidän liikettään, muka. Kansalaiskokouksia pidettiin, joissa luettiin lakon johtajille ja lakkolaisille tuomiota. Luotto kiellettiin heti, ja huoneista häätäminen alettiin niin pian kun siihen kerittiin.

Mutta porvaristo ei tiennyt mitä se näillä tempuillaan teki. Pelkoa se yritti, yhdessä pyssyhurttain hyökkäysten kanssa niillä synnyttää, mutta sitä ei syntynyt. Pelko oli aivan tuntematon asia lakkolaisille, jotka pitkän piinauksen jälkeen olivat päässeet sisuaan purkamaan, eivätkä vielä edes täydelleen tunteneet vihollisensa suuria voimiaan.

Luoton kieltäminen kauppiaiden taholta, merkitsi alussa usealle kauppiaalle sitä, että ne jotka olivat ottaneet tavaraa velaksi (luottokauppa kun oli yleistä vielä silloin), jättivät maksamatta, ja kun kauppiat yleensä alkoivat päättelemään ettei lakkolaisille myöä ruokaa rahallakaan, ryhdyttiin perustamaan osuuskauppoja. Trustin asettamista esteistä huolimatta saatiin tukkukaupoista tavaraa niin paljon, että alkuun päästiin ja niin syntyi

trustin pakottamana, ensimmäiset osuuskaupat tälle alueelle useimmassa kaupungissa. Pian huomattiin, että osuusruokala on välttämätön osuuskaupan jatkos, kun rikastumishaluiset ruokalain isännät alkoivat häytytellä miehiä ruokataloista ulos. Ja vaikka näistä yrityksistä sitten useimmat kuolivatkin, sentähden, että ne nählähädässä yhteisesti lakon loppupuolella syötiin tyhjiksi, jäi osuustoiminta-aate kuitenkin elämään, varsinkin ruokaloihin nähden, monen sitä enemmän vastustaneen porvarin suora-naiseksi häviöksi.

Lakon jatkuessa kävi pyssyhurttain ja virkavallan menettely niin hurjaksi, että eipä yleisesti katsoen kupari-alueen lakossakaan, jossa oli valtion sotaväkikin hurttia tukemassa, tarvinnut yhtämittäisesti kokea kaikkea sitä raakuutta kuin Minnesotassa. Hurttain menettelyä tietysti vahvisti paljon se seikka, että pikkuporvaristo oli niin pontevasi heidän takanaan.

Ettei lakossa tästä huolimatta enempi onnettomuuksia sattunut, eikä kuollutkaan kuin pari henkilöä, se johtui kai etupäässä siitä, että järjestön taholta sitten jo myöhemmin onnistuttiin pitämään niin paljon kontrollia, ettei lakkolaisia kaikkiin surmanloukkuihin laskettu, vaan koetettiin ohjata pysymään niistä syrjässä.

Puolentoista kuukautta lakon alkamisen jälkeen, oli asia melkein valmiiksi menetetty. "Avopitit" kävivät jokseenkin täydellä voimalla. Umpinaiset kaivannot enää seisovivat. "Mustia", kuten uusia tulokkaita alettiin nimit-tämään, sekä tumman ihonvärinsä että menettelynsä tähden, kihisi pitin pohjat täynnä.

Järjestön sisällä puhkesivat kehnon agitatsionin seuraukset, kaikkia uhkaavana myrskynä esiin. Jo kaksi viikkoa senjälkeen kun lakko oli alkanut, seisovivat union konttoorit miehiä täynnä hakemassa sitä dollaria päivältä, mikä alussa oli luvattu. Eikä siinä auttanut paljon puheet eikä selvitykset. Ellei tule taalaa päivältä, niin men-nään työhön uhkailivat monet vanhoilliset suomalaisetkin ja toisten kansallisuuksien keskuudessa oli vaatimus, yleis-esti katsoen, vieläkin pahempi. Sillä niiden keskuudessa ei ollut minkäänlaista omaperäisesti ajattelevaa ainesta, kuten olivat suomalaiset sosialistit, jotka lakon aikana ensiksi käsittivät aseman kurjuuden ja kiirehtivät niinollen tynnyttämään joukkoja, tarkoituksella säästää eheys lakon voittamiseksi.

Ja rahaa oli vähän. Piiriunion kassassa, jossa oli kaikkien muitten, paitsi Hibbingin, Auroran ja Evelethin union rahat, oli lakon alkupäivinä, jolloin kassa korkeim-millaan oli, ainoastaan vähän ylitse \$24,000. Siitä oli huo-lehdittava seitsemän lakossa olevan union juoksevat ja

ylimääräiset kustannukset, oikeusjutut ja muut, sekä maksettava avustusta jäsenistölle, joka lie yhteensä nous-sut, yhteiseen kassaan nojaavissa unioissa, keskivaiheilla lakkoa noin 9 tai 10 tuhanteen mieheen.

L. K. Liitto kuten ennemmin on mainittu, taisteli elämästä ja kuolemasta. Haywood oli parhaillaan kuulus-teltavana ja sinne meni kaikki mitä irti saatiin. Kuiten-kin antoi L. K. L. kaikkiaan tähän lakkoon \$13,300.

Tämä olisi ollut aivan mitätön summa sellaisen mies-joukon avustamiseen, silloin kun se apua todella tarvitse-maan alkoi, vaikkapa se olisi toisenlaisillakin käsityksillä katsellut union raha-asioita ja velvollisuuttaan lakkoon nähden. Mutta kun se oli kaiken päällä alkujaan lähtenyt matkaan sillä toiveella, että he menevät lakon ajaksi uniol-le työhön dollarin päiväpalkalla, kävi avustusjuttu ker-rassaan mahdolltomaksi. Miehillä oli useimmalla se käsi-tys, että rahaa on, mutta sitä ei vaan tahdota antaa, ja sitten porvarit kuiskivat korvaan: "johtajat pitävät sen itse ja karkaavat, saattepa nähdä."

Sekavuutta, ja vaikeutta selvittää tätä asemaa, edes vähäsen, lisäsi tavattomasti vielä sekin seikka, että mie-hiltä itseltään kerätyt varat olivat olleet yhden keskus-järjestön hoidettavana, niin ettei eri paikkakunnilla tie-detty miten paljon on tullut, miten se ja mihin se on kulu-tettu. Miehiä oli unioissa paljon ja kun kaikki olivat mak-saneet ainakin kolme tai viisi dollaria sisäänkirjotusmak-suina, pitäisi siitäkkin jotain tulla, ja kaikki tahtovat saada osansa siitäkkin.

Rikkurien lisääntyminen ja lakon häviämisen vaaran ilmeneminen ärsytti sitten muutenkin ärtyneitä asioista tiedottomia ja täydellisessä sekaannustilassa olevia jouk-koja siinä määrin, että olenpa monta kertaa ihmetellyt miten kaikesta tuosta selvitettiin niin ettei keskenäisten kiihkeään tappelujen ajalla, jota porvarien kätyrit vielä ahkerasti lisäsivät, ketään tapettu. Hurjuuteen kohon-nutta kiihkoa sellaiseen oli monta kertaa enemmän kuin tarpeeksi, mutta sosialistisen aineksen pinnalle nousu lak-on loppupuolella, kai pelasti muutamat pulasta. Sosia-listit yleensä käsittivät aseman ja huomasivat agitatsio-nissa tehdyn erehdyksen, mutta he tynnyttivät joukkoja, ja heidän vaikutuksensa joukkoihin oli lakon ajalla, hurt-tain ja porvariston katalan menettelyn kautta kasvanut, niin että he kykenivät kiihkeimpiäkin hallitsemaan. Sosia-lismi ja sen edustajat olivat saaneet taistelun pyörteissä joukkojen ehdottoman luottamuksen.

Keskenäisistä eripuraisuuksista huolimatta yritettiin lakkoa vielä jatkaa. L. K. Liittokin viimein ilmotti, ettei se voi enää yhtään avustusta antaa, päätettiin, että jäte-

tään koko liitto ja jatketaan lakkoa ominpäin. Kun saatiin tietää, että hiilenkaivajain liitto U. M. W., oli silloin riidassa L. K. L:n kanssa, valittiin allekirjoittanut piiriunion kokouksessa menemään John Mitchellin puheille ja tarjoamaan hänelle tätä 20,000 miestä käsittävää järjestöä, jos he vaan ottavat avustaakseen meidät lakon lävitse."

Täytin määräyksen ja lähdin matkalle, mutta Duluthissa kuitenkin pysähdyin ja lähetin sähkösanoman L. K. Liiton konttoriin selostaen päätöstä ja pyysin lähettämään miehen "edes kymmenen tuhannen dollarin kanssa". Sain siihen vastauksen, että mies lähtee pyydetyn summan kanssa. Hän tulikin, mutta rahat mitä hän toi, eivät riittäneet edes kaikkein nälkäisimpienkään ruokkimiseksi.

Lakko oli menetetty täydellisesti. Petriella, jonka osallisuudesta tässä lakossa, samoin kuin hänen persoonallisista ominaisuuksistaankin, pitäisi kirjottaa oikein erityinen kirjanen, oli lakon aikana sotkenut itsensä pahasti erään italialaisen lakonrikkurin ahdistelujuttuun ja hänen täytyi lähteä. Sillä asiasta olisi tullut isompi oikeudenkäynti ja L. K. L:n edustaja kieltäytyi häntä puolustamasta. Tästä pääsi viimeinen porvariston riemuhuuto johtajain petollisuudesta ja rosvomaisuudesta valloilleen ja niin hävisi muutamissa päivissä loputkin järjestöistä, joissa muutamaa viikkoa ennen oli ollut yli 15,000 miestä.

Saivatko johtajat nyt sitten rahaa tässä yrityksessä? Piiriunion, jonka kautta suurin osa rahoista käsiteltiin, kirjat, olivat sekasin Petriellan lähdeyttä. Se mitä niistä tuhville saatiin osotti, että rahaa oli kulutettu puolentoista tuhatta enempi kuin oli sisäänotettu. Sen parempaa selvyyttä niistä ei kukaan saanut. Mutta yleensä päästiin siitä varmuuteen, ettei ainakaan mitään suurempaa vajuusta ollut tullut ja että rahastonhoitaja (Petriella) ei ollut muutenkaan, ainakaan kirjoja peitellen yrittänyt mitään ottaa, sillä kai hän silloin olisi ilmoittanut saaneensa saman verran kuin näytti kuluttaneensaakin. Hän sai vakinaisen palkan L. K. Liitolta koko ajan ja ainoa vääryys, mitä hän mahdollisesti saattoi tehdä, oli se että hän voi ottaa joskus muutaman dollarin "förskottia" piiriunion kassasta. Sillä hän oli ehtymätön naisten hyväilijä, tykkäsi nähdä "uuden kullon" vähintään kerran parissa päivässä, ja vaikka eläminen siihen aikaan olikin halvempaa, näytti väliin siltä ettei viiden dollarin päiväpalkka aina riittä kaikkii hänen sivumenoihinsa. Persoonallisesti — vaikka joutuinkin Petriellan kanssa lopulta, ehkä pahempiin riitoihin kuin yksikään toinen, jäin siihen käsitykseen että hän yritti olla rehellinen kaikin tavoin. Siihen häntä kannusti se ääretön kunnianhimo, jota voi verrata

vaikka Napoleonin pyyteisiin, mikä hänellä oli kaiken toimintansa kannustajana, ja mikä sitten hänet saattoi myöskin tekemään joitakin, itselleen ja toisille, tuhoisia tekoja ja päätöksiä.

Siitä päättäen mitä tässäkin kirjoituksessa on Kolun ansioista aikasemmin sanottu, saataisi myöskin vetää sen johtopäätöksen, että hän oli urakassaan kasannut suuret rahat. Hänenkään tienestinsä eivät olleet niin suuret, että häntä ollenkaan niistä kannattaisi moittia. Hän sai parin kuukauden ajalla, jolloin hän pääkaupalla työskenteli, yhteensä ehkä noin \$450 tai \$500. Mutta sitä ennen teki hän pari kuukautta, saaden ainoastaan alle sadan dollarin. Järjestön vahvemmin jaloilleen päästyä, oli hänenkin kuukausipalkalla. Eikä ollut alkuakaan hänen syynsä, että hän kappalemaksulla joutui työskentelemään.

Muitten rahoja käsitelleiden henkilöiden tilit tarkastettiin ajallaan, ollen tarkastuskomiteoissa vielä silloin sellaisiakin, kuin esim. "Kromppalan Kusti", joka lakon jälkeen oli yhtenä pääsyyttäjänä. Niistä ei ole tuotu mitään suoranaista kavallussyytöstä esiin, niin suuresti kuin yleensä muuten "lakon johtajia" soimattiinkin.

Tällaisilla katkerilla pettymyksillä päättyi lakkotais-telu, jossa Amerikan suomalaiset ensimmäisen kerran olivat huomattavammin osallisina. Luottamus porvarillisiiin ihanteisiin, uskontoon, isänmaallisuuteen ja raittiusaspiteihin, y. m. katosi kuin kaikkien näiden aatteiden huomattuimmat edustajat toimivat yhdessä pyssyhurtiksi tuotettujen, alhaisimpien roistojen kanssa mitä maa päällään kantaa, lakkolaisten, entisten aateveljien musertamiseksi.

Luottamus taloudellisiin työväenjärjestöihinkin katosi tilapäisesti, kun osottautui petolliseksi se luulo, että Amerikassa olisi joku sellainen ulkopuolinen mahti joka voi heidän asemansa parantaa ja kaikkien näiden pettymysten päälle häipyi sekin toivo, että lakon tuottamasta aineellisesta puutteesta ja aatteellisesta sekasorrosta pääsee selvenemään sillä, kun ottaa entiseen tapaan lujasti lapion varresta kiinni ja Saarijärven Paavon tavoin ajattelee: "vaikka kokee epää hylkää herra." Sillä heti lakon päätyttyä tuli ankara paniikki, mikä teki työnsaannin kaikkialla vaikeaksi ja mahdottomaksi siellä niille, joista jokainen oli mustalla listalla. Näytti siltä kuin kohtalo, tehdessään ensimmäistä suurempaa herätystään tänne tulleiden kansalaisten keskuudessa, olisi täten tahtonut antaa vielä tilaisuuden nälän tuskissa muistella ylitsä kaiken sen, mitä se niin kovilla kolauksilla oli sitä ennen päähän iskenyt.

Ei ole ihme että syksyllä ja talvella 1908, kun tosisuo-

malaiset sitten vielä alkoivat ilkkumaan ja pitämään kuulsia kätyrikokouksiaan, kaiken tämän päälle, joskus mentiinkin heidän kokouksiinsa sillä mielellä, että annetaan nyrkistä silmään ja että nälkäisiä täynnä olevissa ruokailupaikkain nimellä kulkevilla majaloissa, ajateltiinkin paljon enemmän taistelun uusimista samoilla keinoilla kuin oli nähty pyssyhurttainkin sitä käyvän. Herättävät iskut olivat niin ankarointa, että hetkeksi särkivät kaikkien hermoston.

Sosialismi tästä tapauksesta kuitenkin sai suomalaisen keskuudessa suuremman syytäyksen kuin ehkä mistään toisesta tapauksesta ennen tai jälkeen sen.

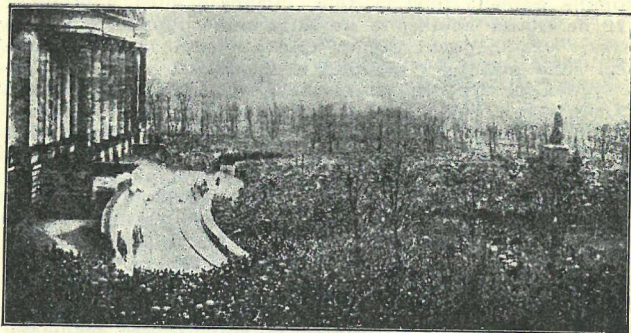
Kansan Opistokin (sittemmin Työvän Opisto) tuli Minnesotan suomalaisten kääntymyksen mukana sosialisteille ja että sen juuri Venäjältä vallankumouspyörteistä tuotu "vaikutus" löysi tällaisen maaperän edessään, lähimmässä ympäristössään, josta se sai enimmäkseen oppilaansa ja amerikalaiset vastavaikutelmansa, siinä on yksi niitä juurisyytä sen lakkaamista sivuun hyppivän sosialistisen suunnan syntyemiseen, mikä sen jälkeen on Amerikan suomalaisen sosialistisen liikkeen eheyttä repinyt. Mutta sen puolen käsitteleminen ei kuulu tähän.

Taloudellisiin tuloksiinsa nähden päättyi lakko siis niin täydellisellä häviöllä kuin lakko ikänä voi päättyä. Mutta hukkaan ei yritykset sittenkään menneet. Suomalaisen sosialistijärjestön historia osoittaa osaltaan sen aatteellisia vaikutuksia. Sillä vasta tuon lakon jälkeen alkoi liikkeemme keskivaltioissa ja lännelläkin, saada varsinaista joukkoliikkeen luonnetta. Ja olipa sen aatteellisia vaikutuksia huomattavissa hyvässä määrin muittenkin kansallisuuksien keskuudessa ja voidaanpa vielä sanoa, että se reformistinen taistelu, mitä Mesaba-alueen pikkuporvaristo on sittemmin käynyt terästrustia ja muita yhtiöitä vastaan, verojuttujen y. m. muodossa, on peräsin siitä katkerasta pettymyksestä, minkä he saivat auttaessaan trustia työntämään syrjään kaivantoteollisuudesta selaista väestöä, joka oli oppinut elämältä vaatimaan jotakin muutakin kuin pelkän leivän ja auttaessaan sellaisen väen tilalle tulemistä, joka "pätsäten" eli muutaman kymmenen sentin kulungeilla ja tuotti senkin vähän, mitä se kuluttui, Chicagon ja muiden suurkaupunkien jätteiden myöjiltä. Myöskin on hyvä pitää mielessä, että ennen kuin lakon loppumisesta oli kulunut kunnolleen kahta vuotta "antoi" trusti 8-tuntisen päivän umpinaisissa kaivannoissa työskenteleville miehille, jotka lakon aikana olivat sitkeimmiksi osottautuneet ja joiden uusi nousu oli enimmäkseen pelättävissä.

Yhdeksän vuotta edelläkerrotun taistelun jälkeen oli samalla alueella uusi taistelu. Pääosaa siinä näyttelivät nyt ne, jotka edellisellä kerralla sinne tuotettiin rikkuiksi. Heikin olivat tämän ajan kuluessa amerikalaisuutteen siinä määrin, että mikä ennen näytti heille yltäkylläisyyden paratiisilta oli muuttunut puutteen helvetiksi. Tämän lakon alussa ei ollut, kaikesta tuplajuulaisten tohinnasta huolimatta, edes senkään verran järjestöä kuin edellisessä, kylliksi hatarassa yrityksessä. Niinpä sitten kävikin, että lakkolaiset tällä kertaa joutuivat jo toisessa päässä aluetta nälän pakottamina menemään työhön, ennenkun toinen pää tästä viitisenkymmentä mailia pitkästä alueesta oli ehtinyt lakkoutua. Ei saatu edes avopittimiesten päivää lyhennettyä. Ja vielä suurempi määrä paremmin palkatuista ja koneilla työskentelevistä jäi tällä kertaa työhön, väittäen ettei hommasta mitään tule. Avopittikin jo ovat niin valtavassa tuotannollisessa asemassa, että voidaan sanoa "mainauksen" tällä alueella muuttuneen "farmauksen" tapaiseksi. Höyrylapiot kyntävät mailleja pitkien jättiläispittien pohjaa, kuten aura peltoa, noitaen irrottamansa rautamalmin suoraan rautatievaunuihin.

Alati kehittyvä konetekniikka on täydentänyt tehtävänsä tällä alueella, tehnyt sen mitä se kaikkialla tekee, missä suurpääoma sitä käyttämään alkaa.

Mutta se toinen mahti, josta edellisen lakon aikana uneksittiin, mutta joka sittemmin osottautui vain kauniiksi saippuakuplaksi, on myöskin rakentumassa. Luokkatietoisuutta kasvattava sosialistinen liike on nyt, tilapäisistä taka-askeleista huolimatta, monin verroin voimakkaampi ja sen mukana nousee terästrustiakin suuremman työtrustin rakennus asteittain ylös. Viimesykyinen teräslakko oli jo yksi rohkaiseva todistus siitä.

Kansan nousu Saksassa Junkkerien kapinaa vastaan

Sisäinen käymistila sosialistisessa työväenliikkeessä

Maailman työväenliikkeen puolue- ja järjestömuodostumat ovat parin kuluneen vuoden aikana olleet käymistilassa, eikä tämä käymistila vielääkään ole päättynyt.

Vanhat sosialidemokraattiset ja sosialistiset puolueet kaikissa maissa ovat särkyneet. Niistä on muodostunut vasemmistoja ja näistä taas monessa tapauksessa vasemmiston vasemmistoja.

Yhdysvallat.

Amerikan Sosialistipuolue hajosi elokuussa v. 1919 kahteen osaan edelläpäin käyneen laajan vasemmistolais-agitatsionin tuloksena. Vasemmistolaisliikkeen agitatsioni aloitti selittämällä aikeekseen vallata Sosialistipuolueen johto "oikeistolaisten käsistä". Tähän agitatsiooniin sekaantui Yhdysvaltain oikeusviraston provokatsioni. Osittain tämän tähden, osittain taas Sosialistipuolueen vieraskielisiin järjestöihin liittyneitten, järjestyneen työväenliikkeen sääntöperäiseen toimintaan perehtymättömien työläisten kiihkoilevan, puolueen sääntöjä rikkovan toimintatavan vuoksi, puolueen kansallistoimeenpaneva komitea erotti puolueesta useita vieraskielisiä järjestöjä. Tämän tapah-

duttua vasemmistolaisagitatsioni, samalla kun siinä itsessään kehittyi sisäinen riita, lausui julki, ettei tämän agitatsionin alkuperäisillä johtajilla ollut koskaan todellisenä aikeena Sosialistipuolueen vallottaminen, vaan sen hävittäminen ja kommunistipuolueen perustaminen.

Kun sitten Sosialistipuolueen uudelleenjärjestämiskonventioni pidettiin syyskuun alussa v. 1919, kokoontuivat vasemmistolaisryhmän edustajat myöskin Chicagoon, kumpikin yrittäen tehdä tyhjäksi Sosialistipuolueen konventionin, näissä ne eivät kumminkaan onnistuneet. Näistä Sosialistipuolueen vihollisiksi vannoutuneista muodostui sitten kaksi eri konventionia, joista se ryhmä mikä muodostui etupäässä vieraskielisistä järjestöistä, perusti Kommunistipuolueen ja toinen ryhmä, mihin kuului enemmän amerikalaisen elämän ja työväenliikkeen ilmapiiriin kiintyneitä kommunisteja, perusti Kommunistisen työväenpuolueen.

Kumpikin puolue toimi hetken aikaa, kuluttaen aikansa etupäässä keskinäisiin riitoihin. Oikeusdepartementti kohteli kumpaakin puoluetta laittomana järjestönä ja pani toimeen joukkovangitsemisia. Maasta karkotettavaksi vangittiin kummankin kommunistipuolueen, Sosialistipuolueen ja I. W. W:n jäseniä, yhteensä noin 5000.

Kommunistipuolueet murskaantuivat suuremmalta osaltaan sekä hallituksen vainon, että sisäisten riitojen tähden. Toukokuulla v. 1920 pidettiin kommunistipuolueitten yhdistymiskonventioni. Tämä pidettiin Kommunistisen Työväenpuolueen toimesta ja siihen otti osaa Kommunistipuolueesta noin 3,000 jäsentä käsittävän ryhmän edustajat. Mutta Kommunistipuolue semmoisenaan ei yhdistynyt yhdistymiskonventionissa muodostettuun Yhdistyneeseen Kommunistipuolueeseen. Se toimii maanalaisena, kuten Yhdistynyt Kommunistipuoluekin. Myöskin Kommunistisen työväenpuolueen ryhmässä tapahtui pieni hajaannus yhdistymiskonventionin jälkeen. Washingtonin valtion järjestö erosi siitä itsenäiseksi ryhmäksi, yrittäen sekin muodostua koko maata käsittäväksi. Kolmas Internationale tunnustaa Yhdysvaltain Yhdistyneen Kommunistipuolueen. Jäsenmäärästä ei ole tietoa; arvion mukaan 4—5 tuhatta. Kommunistipuolueessa lienee vhtä paljon.

Englanti.

Marxilaisia teorioita edustava työväenliike Englannissa on ollut jo kauan sitten moniin järjestöryhmiin jakaantunut. Mutta jakaantumisprosessi on sielläkin viimeisten vuosien aikana noudattanut samoja muotoja kuin monissa muissakin maissa.

Englannin poliittisen työväenliikkeen rakenne on nykyään seuraavanlainen:

Työväenpuolue on järjestöolemuksensa nähden johtava suuri puolue. Sen muodostavat ammattiyhdistysjärjestöt. Tämän sisällä toimii Itsenäinen työväenpuolue. Suuruuteensa nähden se on toisella sijalla. Siihen kuuluu nykyään noin 60,000 jäsentä. Sodan alkuaikoina hajosi Brittiläinen sosialistipuolue kahteen leiriin, oikeistoon ja vasemmistoon. Vasemmistohaarasta, elokuun 2 p:nä v. 1920 pidetyssä konventionissa muodostui Kommunistipuolueen keskus. Tämän toimesta oli kutsuttu kommunistista suuntaa kannattavien eri järjestöjen edellämäinitu konventioni. Konventioni yhdistikin Kommunistipuolueeksi Itsenäisen työväenpuolueen vasemmistolaisaineksia, samoin aineksia Englannin sosialistipuolueesta, Sosialistisesta työväenpuolueesta ja Työläisten kansainvälisestä teollisuusniesta y. m. sängen pienistä järjestöistä. Näin yhdistyneenä siihen kuuluu noin 5000 jäsentä. Mutta myöskin Kommunistipuolueen perustavassa konventionissa ilmeni, ettei yhdistäminen, yhdistää kaikkia ryhmiä, jotka tunnustavat neuvostojärjestelmän ja pyrkimyksen kommunismiin. Sylviä Pankhurstin johtama ryhmä otti osaa yhdistymiskonventioniin, mutta ryhmän johtaja edelleen haluaa kulkea omaa — "enemmän vasemmistolaista" tietänsä, koska hän ei tunnusta parlamentaarista toimintaa ja Kommunistipuolueen liittämistä Englannin työväenpuolueen sisäiseksi ryhmäksi. Muita ryhmiä siellä täällä. Sivulta katsoja luulisi periaatteitten yhtäläisyyteen katsoen niiden voivan yhdistyä Kommunistipuolueeseen. Ne kulkevat edelleenkin omaa tietänsä. Niitä oli kokonainen sarja yhdistymiskonventioniin saakka. Niistä mainittakoon: Etelä-Walesin sosialistinen yhdistys, Sosialistinen työväenpuolue, Englannin sosialistipuolue, Skotlannin työläisten neuvostojärjestö, Kolmannen Internationalen Englannin ryhmän väliaikainen neuvosto ja Työmiesten kansainvälinen teollisuusniesta y. m. Kolmas Internationale tunnustaa elokuun 2 p:nä perustetun Kommunistipuolueen.

Saksa.

Sitten kun Saksan Sosialidemokraattisen puolueen johtajien enemmistö oli ryhtynyt kannattamaan hallitusta sodassa, oli selvää, että puoluehajaannus tapahtuu. Hajaannus kehittyi hiljalleen. Sotavarojen myönnötyksäänestykset valtiopäivillä osottivat, että hallituksen kannattajain joukko itse parlamenttiryhmissäkin väheni ja vastustajain joukko suureni. Sosialidemokraattisen puolueen johto, hallituksen myötävaikutuksella riisti vastustajain käsiin jääneet puoluelehdet ja muut julkisuuskeinot. Vas-

tustajista muodostui ensin Itsenäinen sosialistipuolue, jonka sivuhaarana toimi maanalainen spartakistien järjestö. Saksan vallankumouksen tapahtuessa ja kehittyessä erkani Itsenäisen Sosialistipuolueen ja spartakistien tie toisistaan, viimeksimainittu muodostuen Kommunistipuolueeksi. Viimeksimainitussa tapahtui taas hajaannus. Siitä erosi ryhmä, mikä väittää ajavansa oikeata ja jyrkkää kommunismia, mutta sitä syytetään yhteistyöstä keisarilisten junkkerien kanssa.

Saksan Sosialidemokraattinen puolue on pienentynyt jatkuvasti ja Itsenäinen sosialistipuolue on suurentunut, niin että se nyt kuuluu Saksan suurempien puolueitten joukkoon. Tässäkin puolueessa on oikeisto ja vasemmisto. Kolmas Internationale tunnustaa alkuperäisistä spartakisteista muodostuneen Kommunistipuolueen. Tämä puolue sai noin 400,000 ääntä marraskuussa v. 1920 toimitetuissa parlamenttivaaleissa. Molempien kommunistipuolueitten yhteiseksi jäsenmääräksi ilmoitetaan 100,000. Viimeisessä konventionissaan kieltäytyi Itsenäinen sosialistipuolue käsittelemästä Kolmannen Internationalen ehtoja, kuultuaan ne.

Ranska.

Ranskan sosialistinen liike on näihin saakka säilyttänyt näennäisen kokonaisuutensa. Yhdistyneessä sosialistipuolueessa on kumminkin kolme ryhmää, oikeisto, keskusta ja vasemmisto. Vasemmisto on selvästi kommunistinen. Oikeisto on antanut uhkahaasteita, että se eroaa Yhdistyneestä sosialistipuolueesta. Samoin kommunistinen vasemmisto. Myöskin kolmannen Internationalen kongressista palanneet, puolueen keskustaan kuuluvat edustajat julkaisivat lausunnon, että jos puolue viivytteläe mainittuun Internationalen liittymisessä, kieltäytyen hyväksymästä tähän pääsemiselle asetettuja ehtoja, niin he alottavat avoimesti toimia siihen suuntaan, että Yhdistyneestä sosialistipuolueesta eroaa se osa, mikä on valmis hyväksymään kaikki ehdot. Mihin tulokseen tämä johtaa, ei vielä tätä kirjoittaessa tiedetä.

Ranskan yhdistynyt sosialistipuolue sai viimeisissä parlamenttivaaleissa, mitkä toimitettiin huhtikuussa v. 1920, 1,700,000 ääntä, tehden äänimäärän lisäys edellisten vaalien tulokseen verrattuna noin 600,000. Mutta äänimäärän lisääntymisestä huolimatta, tuli parlamenttiin valituksi vähemmän edustajia kuin Yhdistyneellä sosialistipuolueella oli ennen, johtuen tämä uuden vaalilain omutuisuuksista ja porvaripuolueitten yhteistoiminnasta sosialistipuolueen edustajain valitsemisen ehkäisemiseksi.

Italia.

Italian sosialistipuolueesta on vanhat oikeistoafnekset luopuneet tai erotettu. Puolue päätti liittyä Kolmanteen Internationaleen hetimiten kun se oli perustettu. Italian sosialistipuolueessa on vähemmän selvästi näkyviä ryhmäriitoja kuin muitten maitten. Puolue saavutti vuoden 1920 alkupuolella toimitetuissa parlamenttivaaleissa loistavia tuloksia. Parlamenttiedustajain lukumäärä kohosi useilla kymmenillä, ollen nyt 156.

European pienet maat.

Kaikkien European pientenkin maitten sosialistisessa työväenliikkeessä on tapahtunut enemmän tai vähemmän huomattava hajaantuminen. Vasemmistot tahtovat erotautua oikeistosta ja keskustasta, alkaen väitellä, että oikeisto on pettänyt köyhälistön, pelastaakseen hukkumaan tuomitun kapitalismin, hienontuen ja haaraantuen tästä väitteestä mitä monipuolisemmaksi väitteitten ja todistusten paljoudeksi, jopa vihdoin hiusten halkomiseksi ja oikeaoppisuuden kiivailuksi.

Norjan sosialistisen työväenliikkeen johtava osa on hyväksynyt päämääräpyrinnöksi neuvostojärjestelmän, liittyen Kolmanteen Internationaleen. Ruotsissa on vanha Sosialidemokraattinen puolue johtava. Vasemmistolainen sosialistipuolue tunnustaa päämääräkseen neuvostojärjestelmän. Kuuluu Kolmanteen Internationaleen. Tanskan työväenliikkeessä on vanhalla Sosialidemokraattisella puolueella johtava asema. Kommunistipuolue on pieni. Hollannissa on tilanne tässä suhteessa lähipitään yhtäläinen. Sveitsin oikeisto- ja vasemmistosuunta on ollut näihin saakka tasaväkinen. Puoluekonventsioni v. 1919 päätti liittää puolueen Kolmanteen Internationaleen, mutta puolueen yleisäänestys kumosi päätöksen. Balkanin valtioissa seuraa vallankumouksellinen työväenliike Venäjältä saatua esikuvaa, johtuen tietysti siitä, että Balkanin valtiot ovat yhtä räikeällä tavalla kansaa sortavia kuin oli tsaarin aikainen Venäjä. Tšhekkio-Slovakiassa on vanhalla Sosialidemokraattisella puolueella johtava asema sekä työväenliikkeessä että valtiossa. Pikaista köyhälistön vallankumousta ja neuvostojärjestelmää vaativaa kommunistipuoluetta ahdistetaan hallituksen taholta. Hallitus julisti maan sotalakien alaiseksikin tehdäkseen lopun kommunistisesta kiihotuksesta. Neuvostovalan kukistumisen jälkeen painui Unkarin kommunistipuolue syvälle maan alle. Kauhustuttava Unkarin valkoinen terrori runteli myöskin vanhan Sosialidemokraattisen puolueen heikoksi. Vanha So-

sialidemokraattinen puolue Itävallassa on vaikutusvaltafainen. Siellä on myöskin pieni kommunistipuolue. Useitten Venäjän valtakunnasta eronneitten pikkuvaltioiden työväenliike kulkee vielä tsaarivaltaa vastaan käydyin itsenäisyystaistelun luoman kansallishengen merkeissä. Siten on asianlaita Puolassa, Iätissä ja Virossa. Verrattain pienet kommunistiset ryhmät yrittävät nostaa kysymyksen luokkavastakohdille nojaavasta toiminnasta työväenliikkeen perusasiaksi. Suomen työväenliikkeen sisäinen tila on vähän toisenlainen. Sisällissodan kamalat kokemukset ja myöskin se seikka, että Suomessa vaikutti jo kauan tsaarivallan aikana voimakas, luokkajyrkkyttä tavoitteleva Sosialidemokraattinen puolue.

Työväenluokan täydellinen ja kauhistuttava häviö Suomen sisällissodassa vaikutti luonnollisestikin sen, että Sosialidemokraattinen puolue, sitten kun se valkosen terrorin alta vähitellen pääsi nousemaan, otti hyvin maltillisen suunnan. Mutta siinä kehittyi, sikäli kuin valkoinen terrori oli pakotettu perääntymään, vasemmistolainen virtaus. Se aikoi aluksi päästä johtavaksi Sosialidemokraattisessa puolueessa. Mutta vasemmiston äärimmäiset ainekset alkoivat joulukuussa v. 1919 pidetyn puoluekokouksen jälkeen vaatia vasemmistolaispuolueen perustamista. Vasemmistolaispuolue perustettiin. Se ei ole sanan yleisessä merkityksessä kommunistipuolue, vaan paremminkin ennen sisällissotaa olleen Sosialidemokraattisen puolueen perinnäistapoihin pyrkivä. Uusi puolue on jo saanut laajojen työläispiirien kannatuksen osakseen. Venäjällä ja Tukholmassa toimivat varsinaiset suomalaiset kommunistit maanpakolaisina. Näillä lienee Suomessa pieniä salaisia järjestöjä. Uusi sosialistinen työväenpuolue joutuu epäilemättä näitten kanssa kahnaukseen, sillä Sosialistinen työväenpuolue toimii julkisena valtiollisena puolueena, kieltäen ohjelmassaan väkivaltaiset keinot.

India ja Persia.

India ja Persia ja muut itäiset maat ovat kapitalististen maitten imperialismin sortamia. Niissä ei ole työväenliikettä europalaisessa merkityksessä. Mutta niissääkin kiehuu ja kuohuu vallankumoukselliset liikkeet. Ne ovat kansallis-vallankumouksellisia liikkeitä.

Indiassa on noin 5,000,000 palkkatyöläistä. Ne eivät ole järjestyneet siten kuin europalaiset työläiset, taloudellisesti ja valtiollisesti. Mutta ne ovat indialais-kansallisessa merkityksessä kapinallisia samoin kuin kymmenet miljoonat indialaiset maaorjatkin. He seuraavat indialaisten "isänmaan ystävien" johtoa ja tukevat niiden järjestöjä ja

politiikkaa, — taistelua englantilaista imperialismia vastaan.

Näitten kansallisvallankumouksellisten katseet ovat kääntyneet Neuvosto-Venäjälle. Heidän edustajiaan oli Kolmannen Internationalen kongressissakin. Samoin Persian y. m. kapitalistisen imperialismin sorrosta kärsivien maitten kansallisvallankumouksellisia. Kolmannen Internationalen kongressissa annettiin näille erittäin suuri huomio, perustuen siihen, että kansallisvallankumouksellinen liike on omiansa katkomaan kapitalistisen imperialismin elinjuuria.

Erittäin mielenkiintoisena seikkana on mainittava, että kun muuan indialainen edustaja Kolmannen Internationalen kongressissa esitti, että kommunistisen liikkeen Indiassa pitäisi pyrkiä erottautumaan kansallisporvarillisesta liikkeestä, niin m. m. Lenin vastusti tätä, viitaten siihen seikkaan, että Venäjälläkin sosialistit ja porvarilliset tsaarivallan vastustajat pitävät yllä yhteistyötä, eroten toisistaan vasta sitten kun yhteistyön edellytykset hävisivät.

Jaapani.

Japani on se melkein ainoa maa, joka "voitti sodan" täydellisesti. Se ei menettänyt itseasiassa mitään, mutta maan kapitalismi vaurastui ja vahvistui tavattomasti. Toiselta puolelta kumminkin sotavuodet toivat Japanin elämään uutta sisältöä. Sosialistinen liike on tukahdutettua, maanalla toimivaa: Laajat työläiskerrokset eivät tunne sosialistisia aatteita, mutta huikeasti kohonneet elintarpeitten hinnat synnyttävät yhteiskunnallista levottomuutta. Tästä johtuu, että Japanin hallitsevat luokat ovat olleet pakotettuja tunnustamaan vissejä toimintaoikeuksia "rauhalliselle työväenliikkeelle."

Taistelu yleisestä äänioikeudesta on alkanut. Japanin parlamentin vaaleissa ovat äänioikeutettuja ainoastaan rikkaat ja syntyperältään ylimysluokkaan kuuluvat. Yleisen äänioikeuden puolesta käydään niin kiivasta ja laajapiirteistä taistelua kuin on mahdollista tuossa aasialaisessa kapitalismin, tyrannimaisen keisariuden, poliisien ja santarmien maassa. Lievästi toimivia julkisia ammattiyhdistyksiä yritetään perustaa samoin työväen asiaa ajavia poliittisia yhdistyksiäkin. Ne kieltävät sosialismin, syndikalismin ja kommunismin, vaaten kokoontumis- ja yhdistymisvapautta työväenjärjestöille. Yleistä äänioikeutta, 8-tuntista työpäivää, työväensuojeluslakien laadintaa, lapsityön poistamista j. n.e. Nämäkin yhdistykset joutuvat vähä väliä taisteluun santarmien ja poliisien kanssa. Täten siis Japanin työväenliike on järjestö luovan kehityksensä alkusteella.

Internationalet.

Kansainvälisen köyhälistön Toinen Internationale on vielä muodollisesti olemassa. Sen kongressi kokoontui heinäkuussa v. 1920. Se ei herättänyt elämisen toivoa. Se ei edustanut edes sitä toiminnan jyrkkyyttä mitä eri maiden suuret n. s. opportunistiset työväenjärjestöt kannattavat ja mitä ne taisteluissaan ilmituovat. Se ei kyennyt antamaan minkäänmoista köyhälistöläisten mieltä lämmittävää ohjelmaa ja suunnitelmaa.

Kolmas Internationale kokoontui elokuussa v. 1920 Moskovassa. Siellä oli virallisesti edustettuna paitsi Venäjän Kommunistipuolue, eri maitten pienet kommunistiset

Japanilainen työväen lähetystö tehtailijan luona

puolueet ja ryhmät, Italian suuri sosialistipuolue, Norjan sosialistipuolue ja Ruotsin vasemmistososialistien puolue. Saksan itsenäisen sosialistipuolueen ja Ranskan Yhdistyneen sosialistipuolueen edustajilla oli puhe- ja neuvottelu-oikeus. Samoin imperialismin sorrosta kärsivien kansallisvallankumouksellisten puolueitten edustajilla.

Kolmannen Internationalen kongressin tärkein päätös, suhteesta muiden maiden työväenliikkeeseen, määrää, että kaikki eri maiden puolueet, jotka ovat liittyneet Kolmannen Internationaleseen, eivät ole itsenäisiä politiikkaansa nähden omassa maassaan, vaan niiden on toimeenpantava kansainvälisen neuvoston määräyksiä ja suunnitelmia, hyväksyttävä neuvostojärjestelmään pyrkiminen päämääräkseen, köyhälistön diktatuuri valtiomuodoksi ja väkivaltai-

nen taistelu kapitalismin kukistamiseksi. Kolmannen Internationalen puolueista on erotettava ne, jotka toimeenpaneva neuvosto erotettavaksi määrää.

Tämä päätös tietysti tekee sen, että puolueet, jotka vaikka kaikin voimin pyrkivät kapitalismista sosialismiin, mutta uskovat, että tuo Internationalen suunnitelma on yksipuolinen ja kaikissa olosuhteissa käytäntöön soveltumaton, pysyttelevät siitä erossa. Voimakkaitten porvarillisten valtioitten julkiset sosialistipuolueet eivät myöskään voi noiden ehtojen vallitessa liittyä Kolmanteen Internationalen.

Vastaisuus on näytävä lähimmin mitenkä Kolmas Internationale, semmoisena, miksi se viimeisessä kongressissa laadittiin, menestyy.

LAULU TOIVOTULLE

Kaihoten kaipaan
Vuotan päivän nousentaa;
Maanpäälle taivaan
Voisin rakentaa.

Niinpä aamu varmaan,
Kaukaa tuolta kajastaa,
Aurinkoisen armaan
Sätteet jo leimuaa.

Terve, terve, terve!
Uuden päivän koi
Terve, terve, terve!
Sulle laulun soi.

—ä.

Automobiiliteollisuus

Nykyajan teollisuuksien historiassa lienee auto(-moibiili)teollisuuden nousu huomionarvoisimpia. Muutamassa vuosikymmenessä on se kohonnut toiselle tilalle, — rautaja terästeollisuus ollen ensimmäisellä —, ja suurimmaksi n. k. valmiiden tavarain tuotannoksi maailmassa. V. 1920 loppuun mennessä odotettiin vuotuisen autotuotannon, lisäosajajavarusteluliikkeineen, nousevan lähelle \$4,400,000,000:a, josta yli \$2,000,000,000 tulee matkustaja- ja kuorma-autojen osalle.

Nykyään on Yhdysvalloissa käytännössä 7,750,000 autoa, näistä 850,000 kuorma-autoja. Euroopassa lasketaan niitä olevan yhteensä vain 437,000.

Tässä maassa on siis lähes yksi auto jokaista 13 henkilöä kohti. Vertailun vuoksi mainittakoon, että Englannissa on yksi auto jokaista 268 henkilöä kohti, Ranskassa 402:ta, Saksassa 684:ää ja Venäjällä (summittaisen arvion mukaan) 5,300:aa henkilöä kohti. Eräissä Yhdysvaltain osissa on autoja paljon enemmän kuin toisissa osissa. Iowassa on niitä yksi jokaista 5—6 henkilöä kohti. Tämä ei silti merkitse sitä, että läheskään joka perheellä olisi edes halvintakaan romua, sillä, kuten yleisesti tiedetään, rikkailla on useampia autoja kussakin perheessä.

Yhdysvaltain autotehtailijat ovat laskeneet valmistavansa v. 1920 noin 2,000,000 matkustaja- ja 425,000 kuorma-autoa. Yksinpä General Motors Corporation, joka valmistaa n. k. Cadillac, Buick, Chevrolet y. m. mallisia autoja, valmistii niitä v:n 1920 ensi neljänneksellä 119,779 kappaletta — 45.2 pros. enemmän kuin vastaavalla ajalla edellisenä vuonna. Raaka-aineiden puute ja loppuvuodella maan taloudellisessa tilanteessa ilmenneet, yleisen liikepulan enteiden kaltaiset häiriöt lienevät jossakin määrin hidastuttaneet autotuotantoakin, mutta korkealla se on yhä. Autojen kysyntä kevätkesällä oli niin suuri, että niitä olisi voitu myydä pari miljoonaa kymmenessä päivässä, jos olisi ollut saatavissa. Vanhoistakin "rukeista" maksettiin ta-

vattomia hintoja. Suuri osa kysynnästä on tullut Euro-pasta, jossa tuotanto-olot yleensä ovat olleet, kuten yhä ovat, epävarmat raaka-aineiden puutteen, tehtaiden rappeutumisen ja valtavien yhteiskunnallisten levottomuuksien takia.

Autotuotannon nopea lisääntyminen on suuresti korottanut tuolla alalla tarvittavien raaka-aineiden hintoja, siten vaikuttaen tuntuvasti moneen muuhun teollisuuteen, joka on tarvinnut samallaisia raaka-aineita. Niinpä tavallisen lasin hinta on noussut noin 300 prosentilla sitte v. 1914. Autoteollisuus on viime aikoina ottanut lähes puolet peililasin tuotannosta, joka on noin 100,000,000 jalkaa vuodessa, maksaen \$1 neliöjalalta. Michiganin huonekalutehtailijain kerrotaan valmistaneen lasittomia huonekaluja, lasin korkeahintaisuuden ja yleisen vähyyden takia.

Autojen taloudellinen merkitys.

Kuorma-autojen merkitys kuljetusliikenteessä on tullut suureksi. Niiden arvioitiin kuljettavan kesällä v. 1920 noin 3,600,000 tonnia tavaroita päivässä. Tämä merkitseisi 360,000,000 tonnin kuljetusta vuodessa, verrattuna rautateiden kuljetukseen, joka on noin 2,400,000,000 tonnia vuodessa. Rahdinkuljetus autoilla maksaa keskimäärin 18 senttiä tonnilta mailia kohti, hevosella kuljettaminen 24 senttiä ja rautateitse kuljettaminen 9.6. Viimemainittu on siis paljon halvempaa, mutta tavaroiden käsittely ja säilytys pääteasemilla tulee kalliiksi. Autokuljetus on sitäpaitsi suhteellisesti nopeampaa, ja se on alati lisääntymässä, kuljetustiet ollen keskimäärin 50—75 mailia pitkiä. Tämän ohella autot kuljettavat, olletikin suuremmissa kaupunkeissa, vuosittain lukemattomia matkustajia.

Tässä yhteydessä sopii mainita, että auto on tullut hyvin tärkeäksi aseeksi lakkoutuvia rautatieläisiä, vieläpä n. k. sisävesien laivamiehiäkin vastaan. Nykyään ei enää voi rautatieläisten lakko aikaansaada, varsinkaan lyhemmillä linjoilla, läheskään niin vakavaa liikenteen seisasta kuin muutamia vuosia sitten. Useampia tonneja kantavat kuorma-autot siirtävät tavaroita, joiden paikallaan-pysyminen antaisi lakkolaisten vaatimuksille voimaa, ja ajureina on miehiä, joilla on varsin heikko järjestöllinen vuorovaikutus toisten kuljetusvälineiden hoitajien kanssa.

Hyödyllisyytensä ohella autoteollisuus epäilemättä on yksi yhteiskuntahyödyllisen työn suurimpia tuhlajia. Miljoonat autot, joista huomattava osa maksaa kymmeniä tuhansia dollareita kappale, palvelevat yksinomaan joko joukkoina tai tuottamattomissa, jopa suorastaan vahingollisissa, toimissa olevien henkilöiden harrastuksia. Autojen rakentaminen sellaisiin tarkoituksiin on selvästi tuhlauksia.

Gasolinia arvioidaan nykyään tuhlattavan autoissa Yhdysvalloissa noin 3,000,000 gallonia päivässä. Kun näihin vielä lisätään miltei lukemattomien korjauspajojen, autokauppojen ja vaihtoliikkeiden aiheuttama tuhlaus, niin autoalalla hukkaan kuluvan energian arvo nousee kerrassaan satumaiseksi. Työätekevän kansan on tälläkin alalla toimeenpantava pitkällemenevä järjestely jalka se ottaa vallan käsiinsä ja ryhtyy harjoittamaan kaikkien tavarain tuotantoa ei keinottelua ja riistämistä, vaan yhteistä hyvää varten.

Osakehuijaus.

Tuhlaustilille kertyy myös huimaava erä autoyhtiöiden osakkeilla keinottelusta pörssissä. Stutz'in, Studebaker'in, General Motors Co:n y. m. autoyhtiöiden osakkeet ovat viime aikoina menestyksellisesti kilpailleet ensi tilasta rautatieyhtiöiden ja terästrustin osakkeiden kanssa. General Motors Co:n, — joka autojen ohella valmistaa maanviljelyskoneita, jäädytyskoneita, valaisuvälineitä y. m. — osakepääoma on \$1,020,000,000. Osakkeita on sillä markkinoilla lähes 16,000,000. Sillä on 40 tehdasta joissa on työskennellyt noin 63,000 työlläistä. Pennsylvania-rautatien osakepääoma on \$600,000,000 ja United States Steel Corporationin (terästrustin \$1,000,000,000. V. 1919 myytiin pörssissä yhdeksän autoyhtiön osakkeita yht. 25,324,652 ja yhdeksän huomatuimman rautatieyhtiön osakkeita 12,800,086. Ensinmainituista oli Studebaker yhtiön osakkeita yli 8 milj., Pierce-Arrow'n 5 milj., General Motorsin 4 milj. ja Willys-Overlandin 3 milj.

Korjausosien ja varusteiden hankinta.

Autojen lisä- ja korjausosien ja varusteiden, — näihin luettuna kumit, gasoliini, voideöljyt y. m. s. — hankinta on suurempi kuin itse autotuotanto. V. 1920 laskettiin yksinomaan autokumituotannon nousevan lähes miljoonaan dollariin. Kun jokaista autoa korjataan tai muuten varustetaan keskimäärin noin \$300 arvosta vuodessa, nousee jo nykyisten autojen korjaaminen ja varustaminen lähes \$2,400,000,000:iin, mikä on 20 pros. suurempi kuin autotuotannon yhteissumma. Auton keskimääräinen ikä on likimain viisi vuotta, joten, kun niiden luku ehtii 10 miljoonaan, tarvitaan vuosittain pari miljoonaa uutta autoa yksinomaan kuluneiden tilalle.

Jalkamies.

Tyypillinen hiilenkaivajan perhe.

Kaikuja lakkomailta

Kulunut vuosi on ollut Amerikan työläisille lakkojen vuosi. Porvarillisen maailman pyrkimysten rinnalle päästä tasapainoon mullistavien sotavuosien sekasorrosta ovat astuneet uudet tekijät entistä huomattavammissa määräsissä. Se on työväestö, joka astuu välttämättömästi esille omine vaatimuksineen, omine taisteluineen, ihanteineen ja päämäärineen kaikkialla. Päivä päivältä käy yhä selvemmäksi, että kukaan ei auta työväestöä ellei se itse auta itseään. Työväen taistelut tulevat aina säilyttämään erikoisen paikkansa ihmiskunnan historiassa. Sillä niin totta kuin on se, että kaukaisesta muinaisuudesta työtätekevää väestö on syönyt leipäänsä otsansa hiessä ja tehnyt lakkaamatta työtä elämänsä ylläpitämiseksi, niin myöskin työväestö on aina taistellut joko selkeämmässä tai epämääräisemmässä muodossa elinehtojensa puolesta. Työn tulos ei ole langennutkaan työntekijän palkkioksi. Kultaisen ajan sijasta onkin lakkaamatta kulettu siihen, että toiset ovat tehneet työn ja toiset koonneet hedelmät. Aikojen varrella on tämä ristiriita käynyt yhä suuremmaksi, yhä sietämättömämmäksi.

Yleensä myönnetään, että kaikilla täytyy olla oikeus työhön, kaikkien täytyy saada tilaisuus toimeentuloon käytensä työllä. Mutta tämän lisäksi työläisillä täytyy olla myöskin oikeus lakata työstä, kieltäytyä tehtävästään sil-

loin kun heidän elinsuhteensa ja etunsa sitä vaativat. Tämä oikeus on työväestölle kalleimpia asioita. Sen puolesta on täytynyt käydä ja täytyy käydä vieläkin lukemattomia katkeria taisteluita. Suurin osa tähänastisista lakkoista on käyty joko palkankorotusvaatimuksen ja työpäivän lyhentämisen puolesta tai palkkojen alentamista vastaan. Usein täytyy työväestön käyttää työstä lak-

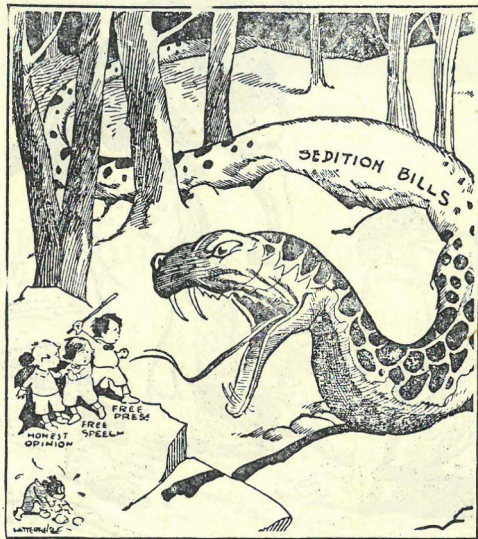
Porvarillinen ihastus lakonrikkuria kohtaan.

kaamisen asetta unionsa tunnustamisen puolesta tai myötuntoisuudesta jo taistelussa olevia osatovereitaan kohtaan. Päivä päivältä kehittyvät lakkotaistelut yhä laajakantoisemmiksi, yhä monipuolisemmiksi käytännöllisten tehtäviensä ja tarkotusperiensä puolesta.

Sitä on kulunut vuosi antanut käytännöllisiä todistuksia. Viime vuoden työtaistelut ovat olleet myöskin omiansa osottamaan, että työväestö joutuu entistä enem-

män olojen purisuksesta nousemaan esille pelkkää työväen etua tarkoittavine vaatimuksineen.

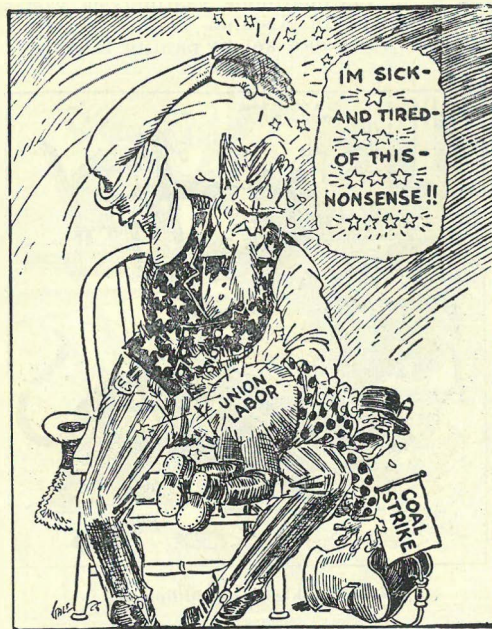
Vuoden alussa kävivät vielä voimakkaana useiden edellisenä vuotena alkaneiden suurten lakkotaisteluiden mainingit. Edellisenä vuotena aletun jättiläismäisen teräslakon lopullinen selvittely suoritettiin tammikuulla. Samoin koko maata järkyttävä hiilenkaivajain lakkotaistelu Nämä lakot ovat siksi merkityksellisiä Amerikan unionistisen liikkeen ja työtaisteluiden historiassa, että on paikallaan niihin pikapiirtein tutustua.

Taantumuksen lohikäärme.

Taistelu terästrustia vastaan julistettiin syyskuun 22 päivänä v. 1919. Lakkoon otti osaa 367,000 työläistä ja ulottui se kaikkiin niihin valtioihin, missä terästehtaita sijaitsee. Terästyöläisten lakko oli lakkolaisten lukumäärään kun myöskin vaikutukseensa nähden valtavin teräslakko mitä tunnetaan koko maailman historiassa. Yhdysvaltain terästeollisuudessa on tapahtunut lukuisia työtaisteluita, mutta lakoista oli tätä ennen vain kaksi huomattavampaa. Näin valtavana rintamana eivät Amerikan terästyöläiset olleet vielä koskaan ennen taistelleet.

Viimeiseen vaiheeseensa saakka vaikutti terästyöläisten lakko, vaikka sen menetys olikin käynyt jo ilmeiseksi, terästuotantoon siksi heikentävästi, että teräksen ja rautatuotteiden kysyntä kotimaisilla ja ulkomaisilla markkinoilla kävi yhä kireämmäksi. Niinpä joutui terästrusti peruuttamaan kaikki ulkomaalaiset tilaukset. Lakko tuli yhtiölle maksamaan miljoonia dollareita ja työläisiltä se

Porvariston käsitys valtion velvollisuudesta työväen järjestöjä kohtaan.

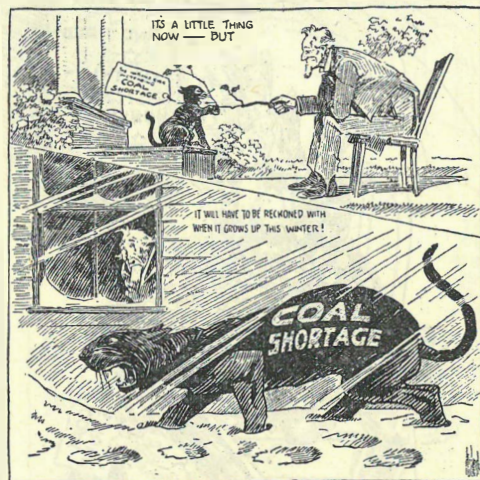
vei uhrukseen lähes kaksikymmentä ihmishenkeä, satojen lakkolaisten tullessa haavotetuksi terästrustin pyssyhurttien ja poliisien käten kautta.

Terästyöläiset alkoivat taistelunsa seuraavilla vaatimuksilla:

Oikeus joukkosopimukseen; järjestämistoiminnan vuoksi erotettujen työläisten ottaminen takaisin työhön; 8-tuntin työpäivä ja 24 tunnin työvuoron poistaminen; elinta-

soa vastaava palkka; yksi vapaapäivä viikossa; palkan koroittaminen kaikilla työaloilla ja työläisten luokittelu; kaksinkertainen palkka sunnuntai- ja ylityöstä; järjestelmä, jonka mukaan union maksut peritään suoraan palkasta; etuoikeus saada työtä kauemman aikaa palveluksessa oleville silloin kuin tapahtuu mahdollisia työvoiman vähenyksiä; yhtiöitten "unioiden" hävittäminen ja lääkärintarkastuksen poistaminen.

Näitä perin vaatimattomia vaatimuksia vastaan aloitti terästrusti vimmatun taistelun. Kaikki trustimahdin ja kapitalistisen virkavallan keinot pantiin liikkeelle. Kär-

Hallitus käsittelee hiilipulaa.

sivällisesti seisoivat työväestö vaatimustensa takana, mutta työnantajain taholta ei alistuttu edes neuvottelemaan asemansa selvittämiseksi.

Lakko julistettiin lopulta päättyneeksi tammikuun 9 päivänä, ilman että työläiset olisivat saaneet yhtään vaatimustaan läpiajatuksi.

Lakon päättämistä koskeva lakkokomitean julistus kuuluu seuraavasti:

”Terästrusti, joka on saanut todellista apua sanomalehdistöltä, valtion poliiseilta ja muilta yleisiltä virkailijoilta, liittovaltain sotaväeltä, oikeuslaitoksilta, v. m. on

kieltänyt terästyöläisiltä puhe-, kokoontumis- ja järjestämisoikeuden ja raa’alla mielivaltaisella vallan väärinkäytöllä on aikaansaanut tilanteen, mikä on pakottanut lakkokomitean julistamaan teräs- ja rautatyöläisten lakon päättyneeksi. Terästyöläisten järjestön taholta tullaan kuitenkin heti viipymättä antautumaan voimaperäiseen

Terästrusti enkeliolentona.

kasvatus- ja järjestämistyöhön terästyöläisten keskuudessa ja tämä työ ei tule päättymään ennenkuin terästyöläiset ovat saaneet oikeutta. Kaikilla terästyöläisillä on nyt vapaus palata työhön riippuen seuraavasta valtavana järjestämisliikkeestä.”

Julistuksen allekirjotti lakkokomitean puheenjohtaja John Fitzpatrick, lakkokomitean varapuheenjohtaja D. J.

Davis, Edward Evans, William Hannon ja lakkokomitean sihteeri William Foster.

Terästyöläiset hävisivät lakkonsa, ja kuitenkin koko tämän maan päällä ei ole koskaan käyty taistelua oikeutumpien, inhimillisempien vaatimusten puolesta kuin mitä terästyöläiset kävivät. Terästrusti on sääliaton isäntä. Tilastojen mukaan 52 prosenttia terästyöläisistä tekee 12 tuntia työpäiviä. Noin puolet raatavat seitsemän päivää viikossa. Keskimääräinen työviikko vuonna 1919 oli 2.4 tuntia pitempi kuin vuonna 1914 ja 1.1 tuntia pitempi kuin vuonna 1910.

Ja näin raskaasta palveluksesta kaksi kolmatta osaa terästyöläisistä ansaitsee 5:stä 25 prosenttiin vähemmän kuin hallituksen virallisten laskelmien mukaan nousee keskinkertaisen perheen ylläpito amerikalaisen elintason mukaan.

Luotettavien tilastojen mukaan työsuhteet terästeollisuuden alalla olivat edellämaitun lakon puhjetessa ja vielä nykyäänkin huonommat kuin mitä ne olivat kymmenen vuotta sitten. Trustin mielivalta ja häikäilemätön työläisten sorto ja riisto ilmenee nykyään voimakkaampana kuin milloinkaan ennen. Joskin teräspatruunat ovat kaiken aikaa taistelleet vimmatusti työläisten järjestymistä vastaan, niin siinä suhteessa ei se ole vielä koskaan menettänyt niin häikäilemättömästi kuin nykyään. Se menettelee kaikissa huomioon ottamatta työläisten tarpeita tai mielialoja. Se tekee kaikkensa unionismin nujertamiseksi tehdaslaitoksistaan. Erottaa työläisiä järjestöihin kuulumisesta ja koettaa pakottaa heitä liittymään yhtiöiden kontroleeraamiin unioihin. Sen salapolliisit pelaavat katalaa peliään. Sen mustalista on aina käytännössä. Sen voitot nousevat lakkaamatta entistä suuremmiksi.

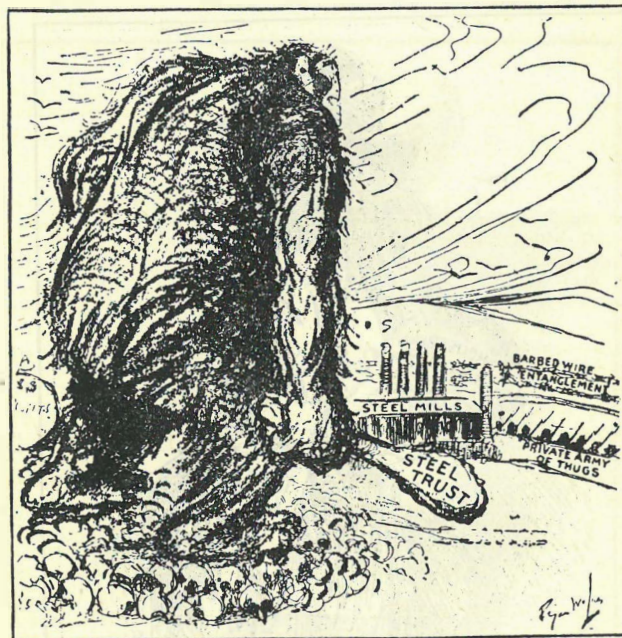
Sellainen on se hirviö, jota vastaan terästyöläiset tekivät epätoivoisen rynnäköön. Se on elämän logiikka, joka seuraavalla kerralla pakottaa taistelun kantamaan toisellaisia hedelmiä, hedelmiä, jotka merkitsevät työläisille käytännöllisiä saavutuksia sitkeiden ponnistustensa palkaksi.

Suuruudessaan melkein teräslakkoon verrattava oli tammikuussa päättynyt hiilenkaivajain lakko. Se oli kaikin puolin suurempi kuin mitkään edelliset hiilenkaivajain taistelut. Paitsi oman maan liike-elämään, teki se suuren vaikutuksen Atlannin ja Tyynenmeren liike-elämään kuin myöskin Canadaan. Se ehti jo suureksi osaksi salpamaan maan teollisuuselämän. Vilu ja nälkä irvisteli ikeniään. Kuinka kauaskantoiseksi käykään työtaistelun vaikutus silloin kun sen takana ovat hyvästi järjestyneet joukot, siitä antoi hiilenkaivajain lakko esimerkin. Parhaat voimansa ja keinonsa pani hallitseva luokka vaakaan

ja sittenkin saivat lakkolaiset, elleivät kaikkia vaatimuk-
siaan läpiajetuksi, mutta asiallisesti kuitenkin loistavan
voiton.

Tämän lakon vaiheista joku sana.

Talvella v. 1917 teki hallitus sopimuksen hiililyhtiöiden ja hiilenkaivajain järjestön kanssa hiilen hinnasta, työpäivän pituudesta, palkasta j. n. e. Sopimuksen oli

Terästrusti.

määrä pysyä voimassa niin kauan kuin sotaa kestää. Sopimus näinollen edellytti, että hiilenkaivajain oli kaivetava hiiltä koko sota-ajan napisematta. Ennen pitkää kiristyivät kuitenkin olosuhteet, elintarpeet kallistuivat ja sotahuujauksen seuraukset alkoivat käydä yhä sietämättömmiksi. Vastapainoksi alkoi kaivostyöläisten keskuudessa ilmetä liikehtimistä. Puhkesi "laittomia" lakkoja, joiden tukahduttamiseen hiilenkaivajain järjestön ja vi-

ranomaisten taholta tarvittiin paljon ponnisteluja. Odotettiin hallituksen kanssa tehdyn työsopimuksen umpeen kulumista ja samalla kysyttiin uuteen sopimukseen sisällytettäviä vaatimuksia etupäässä järjestön piirikokouksissa. Kokoontui sitten koko maata käsittävä hiilenkaivajain konventioni, jossa oli edustettuna 421,000 hiilimainaria kahden tuhannen edustajansa kautta. Konventionis-

Porvarillinen käsitys teollisuusvallankumouksesta.

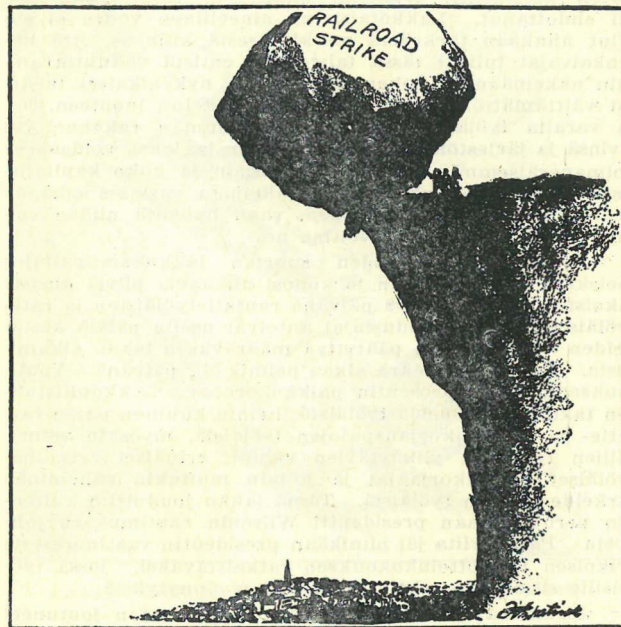
sa huokui tyytymättömyyden ja taistelun henki. Sen tuloksena päätettiin sitten hiilyhtiöille esittää seuraavat vaatimukset:

1. Työpäivä on lyhennettävä kuusituntiseksi.
2. Työviikko on lyhennettävä viisipäiväiseksi.
3. Puolitoistakertainen palkka ylityöstä.
4. Kaksinkertainen palkka sunnuntai- ja juhlapäiviltä.

5. Palkkoja on korotettava keskimäärin 60 prosentilla.

6. Erinäisiä parannuksia työsuhteisiin.

Kun vaatimusten johdosta Buffalossa pidetyissä neuvotteluissa yhtiöiden edustajat kieltäytyivät suostumasta vaatimuksiin, julistivat hiilenkaivajain järjestön virkailijat konventionin velvottamana koko maata käsittävän lakon, joka astui voimaan marraskuun 1 päivänä.

Porvarillinen käsitys rautatielakosta.

Lakkoon otti osaa 450,000 työläistä, eli noin 90 prosenttia koko Amerikan pehmeäniilen kaivajista.

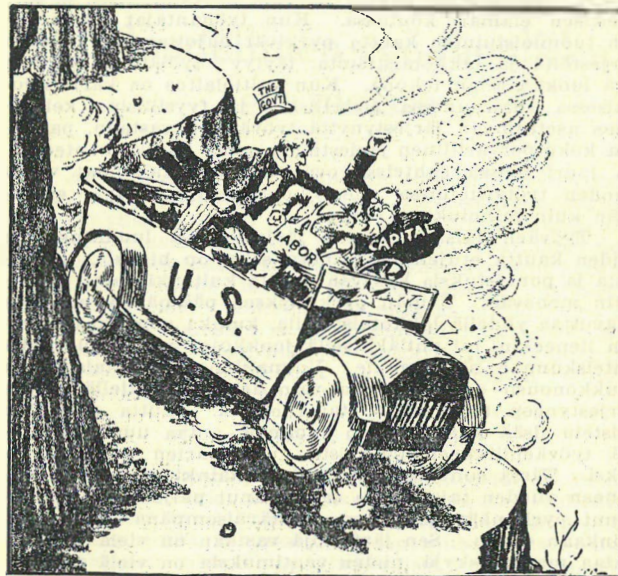
Päivää ennen lakon puhkeamista antoi liittohallituksen tuomari Indianapolissa estetuomion hiilenkaivajain järjestön päävirkailijoita vastaan, kieltäen heidät olemasta missään tekemisissä lakkolaisten kanssa. Järjestön varojen käyttö lakkolaisten hyväksi niinollen kiellettiin. Kun nämä keinot eivät kuitenkaan näyttäneet tehoavan, antoi

sama tuomari uuden estetuomion, jossa tuomioistuin sodanaikaiseen elintarve- ja polttoainekontrolliasetukseen nojaten, joka muka vielä silloin oli voimassa, antoi määräyksen kaivostyöläisten järjestön virkailijoille, että heidän on julistettava lakko peruutetuksi. Pitkien neuvotte- lujen perästä suostuivatkin järjestön valtuutetut taipu- maan liittohallituksen mahtikäskyn alle sillä edellytyksellä, että hiilenkaivajain palkkoja korotetaan 14 prosentilla, kuten presidentti Wilsonin nimittämä tutkijakomissio- ni oli ehdottanut. Lakkotaistelun aineellinen voitto ei siis ollut niinkään tärkeästä merkityksestä kuin se, että hi- lenkaivajat tulivat tässä taistelussa entistä vakuuttavam- min näkemään ja kokemaan, kuinka nykyaikaiset taiste- lut välttämättömästi saavat luukkotaistelun luonteeseen, jol- ta varalta työläisten on entistä enemmän rakennettava rivinsä ja järjestönsä mahdollisimman laajaksi, voidakseen voimaperäisemmin seisoa työnantajain ja koko kapitalis- tisen mahtivallan yhteisiä voimakeinoja vastassa eikä ai- noastaan seisoa niitä vastassa, vaan hyökätä niiden voi- makeskuksia vastaan ja voittaa ne.

Tuskin olivat näiden suurten lakkokamppailujen melskeet tauonneet kun jo kohosi uhkaavia pilviä uusista lakoista. Helmikuun 9 päivänä rautatietyöläisten ja rata- työläisten järjestön edustajat antoivat useita päiviä kestä- neiden neuvotte- lujen päätyttyä määräyksen lakon alkami- sesta. Lakon oli määrä alkaa helmik. 17 päivänä. Vaati- muksena oli 40 prosentin palkankorotus. Lakkojulistuk- sen takana oli 300,000 työläistä, heihin kuuluu paitsi rautatie- ja vaununkorjauspajojen työläisiä, myöskin veturi- allien työläiset, ylikäytävien vahdit, erinäiset ratapiha- työläiset, radankorjaajat ja joitain muitakin vähemmän tärkeiden alojen työläisiä. Tämä lakko jouduttiin kuiten- kin peruuttamaan presidentti Wilsonin vaatimuksen joh- dosta. Palkkariita jäi niinkään presidentin vaatimuksesta erikoisen neuvottelukokouksen ratkaistavaksi, jossa työ- läisille sittemmin tehtiin osittaisia myönnytyksiä.

Joskin rautatietyöläiset olivat taistelussaan joutuneet tuntemaan hallituksen mahtikäskujen suurta voimaa, vie- lä ankaramman puristuksen alaiseksi joutuivat kovanhiilen kaivajat, ryhtyessään vaatimaan parannuksia työeh- toihinsa syyskesällä. Yhäti kohoavat einkusfannukset, työväen keskuudessa kasvava voimakas pyrkimys suojel- la etujaan ja saada vaatimuksiaan tunnustetuksi, johti kovanhiilen kaivajat tuomaan esille vaatimuksia myönnyty- sten puristamisesta sodan aikana suunnattomia voittoja kiskoneilta hilliparoneilta. Voimakasta joukkoopuusa aavistaen kävivät hiiliyhtiöt heti suojaamaan asemaansa vi- ranomaisten avulla. Vedottiin sodanaikaisiin määräyksiin

tuotannon pysyttämistä voimaperäisellä kannalla. Liitto- hallitus kaivoi esille kuuluisan Leverin lain. Hiilenkaiva- jain järjestön virkailijat asettuivat muodollisten seikkain nojalla niinkään ehkäisemään uhkaavaa lakkoa. Presi- dentti Wilson nimitti erikoisen komissionin tekemään suun- dentelmia selkkausten ratkaisemisesta. Mutta esteistä huol- limatta puheksi paikallisia lakkoja siellä täällä, kunnes

Pikkuporvarillinen käsitys työn ja pääoman taisteluista.

viimein syyskuun 2 päivänä kovanhiilen kaivajat jättivät suurina joukkoina työnsä, ei kuitenkaan suorasti lakkoa julistamalla, vaan ottamalla "lomaa", odotellen mihinkä tuloksiin Wilsonin komitea pääsisi heidän vaatimustensa suhteen. Taistelu vetää kantavuutensa puolesta vertoja suurimmille hiililakoille mitä tässä maassa on käyty. Mutta sitä vastassa oli voimakas valtiovalta, joka pakotti ei ainoastaan union virallisen johdon, vaan itse jäsenis- tönkin lopulta palaamaan työhön siinä nimessä, että maan hiilituotanto ei joutuisi kärsimään.

Viime aikojen lakkotaisteluiden yhteydessä on selvää-

kin selvemmin käynyt ilmi, että vähänkin tärkeämpi lakko ei voi pysyä enään pelkästään työläisten ja työnantajain välisenä asiana. Ne muodostuvat toiselta puolen eri työjärjestöjen yhteiseksi asiaksi ja toiselta puolen laajojen työnantajaryhmäin ja hallituskoneistojen asiaksi. Ryhmiem sijasta astuvat luokat etualalle, vaikkapa ei selkeä luokkatietoisuus niissä muodostuisikaan aina taistelun ohjeeksi. Mutta sekin seikka selvenee käytännöllisen ja teoreettisen elämän koulussa. Kun työnantajat porvarillisen tuomioistuimen kautta pyrkivät hajottamaan työväen järjestöitä ja lakkotaisteluita, täytyy työläisten katsella sitä luokkavallan tekona. Kun valtiolaitos on karkäs jokaisessa tilaisuudessa siveellisine ja fyysillisine keinoinen asettumaan järjestynyttä työväestöä vastaan, paljastaa koko porvarillinen järjestelmä oman luokkaluonteensa. Ja juuri näissä suhteissa ovat luokkavastakohtat viime vuoden työtaisteluissa olleet kourantuntuvampia enemmän kuin milloinkaan ennen.

Työväen taistelu omien järjestöjensä luomiseksi ja niiden kautta etujensa parantamiseksi on hidasta, tuskallista ja ponnistuksia kysyvää, mutta kuitenkin alati eteenpäin menevää. Tämän pyrkimyksen päämääriä ei voida saavuttaa yhdellä lakkotaistelulla, kuinka voimakas se sitten lieneekin, tai yht'äkkisellä joukkojen purkautumisella yhteiskunnan näyttämölle. Voimakkainkin työtaistelu ja joukkonousu on itseasiassa vain askel sillä tiellä, jonka järjestyneen työväen on taivallettava. Mutta pieninkin taistelu lisää kokemuksen summaa, antaa uusia sysäyksiä työväenliikkeen lopullisten päämäärien ymmärtämiseksi. Tässä suhteessa on Yhdysvaltainkin työväestö kuuluneen vuoden taisteluissa saavuttanut paljon. Se on oppinut pyrkimään jaloilleen päättäväisempänä kuin milloinkaan ennen. Sen järjestöjä vastaan on vielä saatettu antaa mahtikäskyjä, niiden vaatimuksia on vielä saatettu jättää huomioon ottamatta, mutta sen laajakantoisempi ja voimaperäisempi nousu lopullisen voittonsa tiellä on yhtä varma kuin on auringon nousu.

—1.

Taloudellinen työväenliike eri maissa

Alempana seuraa tilastollisia tietoja ja vähin selostustakin eri maiden unionistisen liikkeen voimasuhteista ja kehityksestä. Tilan ahtaus ei ole sallinut pitkästi minäkään maan asioista kertoa ja järjestöjen tavattoman nopean kasvamisen tähden saattavat nykyiset numerot jo tämän julkaisun lukijalle tullessa olla, monessakin tapauksessa, aikalailla jälessä. Kuitenkin ne antavat taloudellisen työväenliikkeen voimasta ja merkityksestä jonkinlaisen käsityksen ja toivottavasti, niinollen auttavat vallankumouksellisesti ajattelevaa työväestöä oikein arvioimaan työväenliikkeen nykypäiväistä tilaa.

Kansainvälinen ammattiliitto.

Kansainvälinen ammattiliitto muodostuu eri maiden ammattijärjestöistä. Sen pääkonttori on Amsterdamissa. Ammatillinen internationale, kuten sitä Europan puolella nimitetään, pitää kongressejaan sen mukaan kuin edellinen kongressi määrää, ja ylimääräisiä kongresseja sikäli kun yleisesti sen tarve tunnustetaan. Sen yhteyteen kuuluu nyt kaikkien huomattavampien maiden ammattijärjestöt, joten siinä on edustettuna noin 27,000,000 työläistä. *)

Eri ammattien liitot ovat edellisen mukaisesti perustaneet myöskin kansainvälisiä liittoja. Sellainen on metallityöläisillä, kaivantomiehillä, merimiehillä ja usean muun alan työläisillä. Nämä myöskin pitävät omia kansainväli-

*) A. F. L. on tähän saakka myöskin kuulunut ammatilliseen internationaleen, mutta viime lokakuun alussa julisti Gompers sodan sitä vastaan, sentähden että se oli kehottanut maailman ammattijärjestöjä lopettamaan Puolan-Venäjäns sodan, kieltäytymällä valmistamasta ja lähettämästä sotavarustuksia Puolalle. Tämä saattaa johtaa A. F. L:n eroamiseen ammatillisesta Internationalesta.

siä ammattinsa kongresseja, joissa päätetään kansainvälisistä ammattia koskevista asioista.

Kansainvälisen järjestötoiminnan voima on kuitenkin kansallisissa järjestöissä. Ensimmäisenä niiden luettelossa on,

SAKSA.

Saksa on johtavassa asemassa kaikkiin maihin nähden mitä työväen ammatilliseen järjestymiseen tulee. Syyskuun puolivälissä, 1920, ilmestyneen Saksan ammattijärjestön tiedonantolehden numerossa kerrotaan ammattijärjestön yhteisen jäsenmäärän olevan nyt ylitse 8¼ miljoonaa.

Liittoja, joissa on yli 100,000 jäsentä, löytyy 14 ja on niissä jäseniä:

Metalliteollisuustyöntekijäin liitto	1,700,000
Maatyöväen liitto	700,000
Tehdastyöläisten liitto	650,000
Kuljetustyöntekijäin liitto	600,000
Kutomateollisuustyöntekijäin liitto	504,000
Rakennusteollisuust. liitto	500,000
Rautatietyöläisten liitto	500,000
Kaivostyöläisten liitto	500,000
Puutyöntekijäin liitto	420,000
Karkeatyöntekijäin liitto	400,000
Kunnantöyöläisten liitto	291,000
Räätälien liitto	157,000
Tupakkat. liitto (75 pros. naisia)	110,000
Jalkinetyöntekijäin liitto	110,000

Näiden 14 "ammatillisen suurvallan" yhteen laskettu jäsenmäärä on 7,068,000 eli 85.6 pros. koko Ammattijärjestön jäsenluvusta.

Ylläolevien 14 ammattiliiton lisäksi kuuluu yleisliittoon vielä 10 sellaista ammattiliittoa, joilla kullakin on ylitse 50,000 jäsentä; 11 sellaista, joiden jäsenmäärä on 20 ja 50 tuhannen välillä; seitsemän sellaista joilla on kymmenestä kahteenkymmeneen tuhanteen jäsenen; 12 sellaista, joilla on tuhannesta kymmeneen tuhanteen ja kaksi sellaista ammattiliittoa, joilla on vain alle tuhannen jäsentä.

Koko jäsenmäärästä kuuluu enempi kuin 5,000,000 tehdasteollisuuteen, käsityöammatteihin ja kaivostyöhön; 917,000 kauppa- ja liikennevälineiden alalle; 650,000 maanviljelykseen ja metsätöihin; 670,000 valtion ja kuntain työläisiin; 157,000 hotelli-ravintola- musiikki- ja teatterialueille ja 38,000 perhepalveluksen aloille.

ISO BRITANNIA.

Ison Britannian eli, kuten suomalaiset ovat tottuneet nimeämään, Englannin, ammatillinen liike, joka on vanhin ja vakaantunein nykyaikaisista ammatillisista liikkeistä, on jäsenluvun suuruuteen nähden toisella tilalla. Ainoastaan Saksa voittaa sen suuruudessa. Vuoden 1920 alussa ilmoitettiin Englannin ammattiunionien jäsenmäärän olevan 5,283,676. Ammatittain jakautui tämä summa seuraavasti:

Rakennustyöläisiä	275,092
Pukutyöläisiä	239,886
Pumpuliteollisuustyöläisiä	100,106
Satamatyöläisiä ja merimiehiä	308,910
Konetyö. ja laivanrakentajia	579,253
Sekatyöläisiä	1,133,548
Metallityöläisiä	390,906
Kaivantomiehiä	683,900
Kirjapaino ja paperityöläisiä	137,570
Rautatieläisiä	545,531
Kutojia	362,584
Muita ammatillaisia	526,390

Yhteensä 5,283,676

Viime syyskuulla pidetyn 52:n British Trades Union kongressin jälkeen ilmoitettiin jäsenmäärän kohooneen jo yli kuuden miljoonan ja vuoden lopulla väitetään sen olevan yli 6½ miljoonan. Niin nopeasti siis kasvaa englantilainenkin ammattiliike näinä sodan tuottaman ahdingon aikoina, jolloin maassa käydään palkkataisteluita kilpaa kohoavien elinkustannusten kanssa.

Sotavuosien tapaukset ovat kuitenkin opettaneet Englannin työväenluokalle ettei taistelu pikkuparannusten puolesta tuota toivottuja tuloksia. Siksi pä alkaakin liike painautua yhä nopeammin vallankumousta ja sosialismia kohden. Yhteiskunnallistuttamisvaatimus on alottettu kaivannoista. Monien hallituksen komiteain johdolla toimitettujen tutkimusten ajalla on työväenpuolelta osotettu kaivantojen sosialiserauksen kansallinen hyödyllisyys ja sosiaalinen pakko. Sen toteuttamista on uhattu unionistien kokouksissa painostaa yleislakolla ja "suoralla toiminnallakin", mutta hallitus vaan viivyttelö ja kiertelee itseään irti yrityksen toteuttamisesta, antaen kaivantomiehille ja muille työläisille silloin tällöin pikkusen lievitystä ja pettään heitä säännöllisesti puristuksen ohi mentyä.

Vanhuudestaan ja suuruudestaan huolimatta ei Englannin ammatillinen liike ole kuitenkaan vielä tähän men-

nessä kyennyt luomaan mitään lujaa keskusjärjestöä, kuten miltei kaikkien muiden maiden ammattiliikkeellä on. Ainoastaan kaivantomiesten, rautatieläisten ja kuljetustyöläisten välillä on ollut liittosopimus, nämä ovat muodostaneet n. s. kolmiliiton, mikä on osottautunut erinomaisen voimakkaaksi ja porvaristoa pelottavaksi. Mutta yleisesti on ammattiliikettä yhdistänyt vaan vuotuiset ammattionioiden kongressit ja parlamenttikomitea, johon on valittu edustajat kaikista ammattiliitoista. Taistelujen laajentuminen, kysymysten suurentuminen ja ennenkaikkea solidaarisuuden kasvaminen eri liittojen välillä on nyt aikaansaanut sen, että viime syksynä pidetty edustajakokous asetti "pääesikunnan", jonka tehtävänä on valvoa ammattillisen liikkeen etuja koko maassa, sekä yhdistää toiminta yleisluontoisissa kysymyksissä yhtenäiseksi ja kiinteäksi. Pääesikunta muodostuu siten, että kolmiliiton ryhmät nimittävät siihen kukin kaksi edustajaa ja kaikki muut ammattiliitot yhden kukin. Valtuudet mitkä pääesikunnalle annettiin ovat melkosen laajat. Se kai johtui siitä, että käsitetään yhden yhtenäisen keskusjohdon välttämättömyys alkaneiden suurien taisteluiden ajalla.

Tämäkin toimenpide osottaa ettei englannin ammattillinen liike aijo jäädä alottamissaan yrityksissä puolitiehen tai alkaa, karttaliikkeen tavoin, hakemaan turvaa eri porvariryhmistä vaan kokoaa ja lujittaa omia rivejään ja omia varustuksiaan yhä suurempien ja tärkeämpien vaatimustensa voittamiseksi.

RANSKA.

Moni Ranskan syndikalistisen liikkeen ihailija varmaankin tuntee pettymystä vertaillessaan Ranskan Yleisen Työväenliiton (Cofederation Generale du Travail) jäsenmäärää toisten suur maiden ammattiliikkeiden jäsenmäärään. Sodan alussa laskettiin siinä olleen noin 600,000 jäsentä, v. 1919 lopussa oli sen jäsenmäärä kohonnut 1,500,000. Optimistisimmat arvelevat jäsenmäärän nousevan tämän vuoden lopulla yli 2,000,000, mutta konservatiivisemmat epäilevät tätä. Osittaisin epäonnistuneet suuret rautatieläisten lakot, yleislakkoyritykset y. m. eivät tuottaneet niitä, tuloksia jäsenmäärän kohoamiseen nähden kuin oli toivottavissa. Sen lisäksi on hallinnollinen sortokin jonkun verran viime kesän kuluessa vaikeuttanut järjestötoimintaa ja hidastuttanut, johtavien ainesten joukkovangitsemisten y. m. kautta, järjestön laajentumista, jankalla kun se toiselta puolen on lisännyt järjestyneissä joukoissa katkeruutta.

Ranska on sitäpaitsi myöskin suurin voittajamaa ja

tunnelma, mikä siitä johtuu, on elänyt niin voimakkaana Ranskan työväen mielessä, ettei kotoisten riistäjain vastustaminen ole vielä päässyt täyteen vauhtiinsa. Elinkustannusten kalleus ja se seikka ettei sodan voittaminen tuottanutkaan työväelle toivottuja parannuksia, kuitenkin nopeasti jättää kiihkoisänmaallista käsitystä ja luo tilaa Yleisen työväenliiton vallankumouksellisille aatteille.

ITALIA.

Italian ammattijärjestön jäsenmäärän laskettiin olevan tämän vuoden puolivälissä noin 1,300,000 eli noin puoli miljoonaa suuremman kuin v. 1917. Sen jälkeen on ammattijärjestön taholta käyty kiihkeää akitatsioni ja valistustyötä työläisten järjestämiseksi ja, mikäli sanomalehtiutiset ovat kertoneet, liittyi tuhansia viikottain järjestöön eri kaupungeissa. Sitten tulivat suuret työtaistelut syyskuulla, mitkä johtivat yli maailman hämmästyttä herättäneeseen, tehtaiden vallottamiseen ja tuotannon jatkamiseen työläisten omien tehdashallintojen johdolla. Kun otetaan huomioon, että tämä liike päättyi (huolimatta siitä seikasta että tehtaat luovutettiin entisille omistajilleen takasin), suuremmilla voitoilla työläisille kuin mitä oli riidan alussa vaadittu, voidaan melkosella varmuudella olettaa, että Italian ammattillinen liike sai näistä tapauksista sysäyksen, mikä tulee sitä suuresti vahvistamaan. Kasvua tulee tietysti yhä lisäämään ja vahvistamaan se seikka, että työläiset saivat virallisesti suuren ansanjan tehdashallinnoissa ja sen kautta työpaikoilla.

ITÄVALTA.

Rauhansopimus riisti entisestä Itävallasta kaikki ei-saksalaiset maanosat ja niiden mukana suuren osan väestöstä. Tästä seikasta huolimatta osottaa Itävallan Ammattionioiden Liiton toimeenpanevan komitean raportti v. 1919 liiton yhteisen jäsenmäärän kohonneen.

Sodan ajalla vallitsi Itävallassa laaja työttömyys ja miesten vieminen armeijaan vaikutti myöskin jäsenmäärän alentumiseen. Seuraava taulu osottaa miten jäsenmäärä on vaihdellut sodan ajalla ja sen jälkeen.

Vuosi	Täys. Maks. jäsenmäärä.	Noussut (+) Laskenut (—)
1914	292,103	— 39,713
1915	154,281	— 137,822
1916	130,697	— 23,584
1917	142,925	+ 11,598
1918	262,808	+ 120,513
1919	378,381	+ 115,573

Edelläoleva taulu osoittaa ainoastaan sellaisten jäsen-
ten lukumäärän, jotka ovat suorittaneet 52 viikon maksut
unionille. Kun otetaan huomioon, että työttömyys oli
sangen yleinen saksalaisessa itävallassa v. 1918—19, täy-
tyy unioiden todellisen jäsenmäärän olla paljon suurem-
man.

Jäsenmäärän kohoaminen v. 1919 ajalla myöskin on
poikkeava muiden maiden unionistisen liikkeen kasvami-
sesta siinä suhteeseen, että se johtuu enimmäkseen sellaisten
työläisten järjestymisestä, jotka eivät kuulu teollisuustyö-
läisiin. Sosialidemokraatin hallitukseen tultua alkoivat
kaikki pankkityöläiset, poliisit posti- ja telegraafityöläi-
set, perhepalvelijat, sairaanhoitajat y. m. järjestymään
ammattiunioihin, jotka sitten liittyivät yleiseen liittoon.
Täten on Itävallan Ammattiunionien liitto muodostunut
koko maan työtä tekevän väestön viralliseksi edustajaksi.

TSEKKO-SLOVAKIAN TASAVALTA.

Tsekkoslovakian Yleisen Työväenliiton sihteeri il-
mottaa, että järjestöjen kuten maankin suuret muutokset
viime vuoden kuluessa ovat lisänneet liiton virastojen työ-
tä siinä määrin ettei vielä ole ehditty laatia täydellistä ti-
lastoa järjestön nykyisestä tilasta. Vuoden 1918 jäsen-
määrä verrattuna edellisen vuoden jäsenmäärään kuitenkin
osottaa miten huomattavan lisäyksen tämän Itävallan
entiset teollisuusalueet perineen uuden tasavallan unio-
nistinen liike on saanut. V. 1917 kuului Yleiseen liittoon
50 ammattiliittoa joilla oli 766 paikallisosastoa ja 42,728
jäsentä, niistä naisia, 6,468. V. 1918 oli ammattiliittojen
luku ennallaan, mutta paikallisosastojen lukumäärä oli
kasvanut 1,178 ja jäsenmäärä 161,247, joista 23,824 oli
naisia.

Eri järjestöiltä tulleiden tietojen perusteella laskee
Yleisliiton toimeenpaneva komitea, että jäsenmäärä v. 1919
ajalla on jo kohonnut vähän yli puolen miljoonan, joista
lasketaan olevan naisia noin sata tuhatta. Naisten luku-
määrän suuri lisääntyminen johtuu siitä, että naiset maan-
viljelysalalla ovat järjestyneet huomattavan suuresti, käsit-
tään heidän järjestönsä nyt yli 50,000. Kutomoteollisuu-
dessa on järjestyneiden naisten lukumäärä myöskin lisää-
ntynyt, niin että järjestyneitä naisia lasketaan kutomoteol-
lisuudessa olevan lähelle 18,000.

Suurin jäsenmäärä on metallityöläisten liitolla, jolla
on 95,130 jäsentä. Maanviljelystyöläiset ovat seuraavalla
tilalla 90,000 jäsenellä. Kaivantotyöläisten liitossa oli
vaan 49,654 jäsentä, mutta sen jäsenmäärä on kuluneen
vuoden työtaisteluita seuranneen propagandan jälkeen

huomattavasti kohonnut samalla kun sen vaikutusvalta on
kasvanut. Rautatieäisten järjestössä on 42,262 jäsentä
ja sekatyöläisiäkin on jo liitossa 35,656.

Ammattiliittojen yhteinen omaisuus nousee 2,544,846
kruunuun. Sodan seurauksista ilmottaa liiton sihteeri
ammattijärjestönkin vielä suuresti kärsivän. Se ilmenee
siitäkin että liitto on joutunut maksamaan enemmän sair-
aus- kuin lakkoavustusta.

PUOLA.

Sen jälkeen kun Puola vapautui tsaristisen Venäjän ja
junkkeri-Saksan vallanalaisuudesta on sen ammatillinen
liikekin alkanut huomattavasti voimistumaan. Allaseu-
raava taulukko osoittaa miten suureksi se on lyhyen kan-
sallisen itsenäisyyden ajalla jo kasvanut.

1. Entisen Galitsian ja Slesian ammattiliitto	375,226
2. Entisen Puolan ammattiunionien liitto	240,000
3. Puolan tasavallan rautatieäisten liitto	75,000
4. Entisen Puolan kuningaskunnan ammat.	57,000
5. Puolan juutalaisten ammattiliitto ("bund")	51,000
6. Puolan kristillinen ammattiliitto	36,000
7. Konttorityöläisten liitto	35,000
8. Kauppa-apulaisten liitto	27,000
9. Työväen uniot Posnaniassa	22,000
10. Postikonttorityöläisten uniot	20,000

Yhteensä 938,226

Nykyisin (juuri Riian rauhan allekirjottamisen jäl-
keen), ilmoitetaan unioiden olevan tavattoman nopeasti
kasvamassa ja myöskin puuhataan parhaillaan kaikkien
eri maakuntain ja eri ammattien itsenäisten liittojen yh-
distämistä yhdeksi lujasti keskitetyksi liitoksi.

VENÄJÄ.

Vastoin kaikkia Venäjän työväenvallalle vihamielis-
ten ammattiunionien johtajain väitteitä, on Venäjän työ-
väen ammatillinen liike, ei ainoastaan elossa, vaan paljon
voimakkaampi ja suurempi kuin milloinkaan ennen. Am-
matillisesti järjestyneiden lukumäärä nousee yli kolmen
ja puolen miljoonan. Tuotannon ollessa suorastaan työväen
hallinnon käsissä, on ammatillisen liikkeenkin asema siel-
lä luonnollisesti kokonaan toisellainen kuin muissa mais-
sa. Ei ole enää kysymys siitä, miten paljon voidaan pa-
kottaa työnteettäjä antamaan, vaan siitä, miten saadaan

teollisuuslaitokset mahdollisimman paljon tuottamaan kaikkien yhteiseksi hyödyksi. Unionit ovat siis, samalla kun ne yhäti säilyttävät entisen jäseniään suojelevan luonteensa, joutuneet myös toiselta puolen tuotannon johtoa avustaviksi laitoksiksi. Yhdessä yleisten työväen valtuuttajien kanssa ne määräävät, miten tuotanto kullakin alalla järjestetään, ja minkälainen korvaus siitä tuottajalle annetaan. Se etteivät ne käy sotaa omaa hallitustaan vastaan lakkojen, boikottien y. m. muodossa, saa porvarilliseen käsitykseen kiinni valatuneet ammattionistit ajattelemaan että unionistinen liike Venäjällä on kuollut tai diktatuurin kautta kuristettu niin ettei se mitään voi toimia.

Venäjää käsittelevä kirjallisuus on kuitenkin osottanut ettei asia näin ole, vaan että ammatillinen liike vaurastuu siellä rinnan maan teollisuuden vaurautumisen kanssa, suojellen teollisuutta kotimaisilta, riistääntään uudelleen pyrkiviltä, vastavallankumouksellisilta ja ulkomaisilta anastajilta.

UNKARI.

Unkarin ammatillisen liikkeen jäsenmäärästä enempi kuin muustakaan toiminnasta, ei ole paljon tietoa kotona eikä ulkomailta, sillä maassa yhäti hallitsee valkoinen terrori, mikä estää kaikki maltillisemmatkin työväenliikkeen uudelleenrakentamis-yritykset.

Ennen aselepoa, marraskuussa 1918, oli Unkarin ammattiliitossa noin 500,000 jäsentä. Heti kommunistisen vallankumouksen jälkeen alkoivat kaikki sellaiset työläiset, jotka ennen olivat pysytelleet järjestöistä sivussa järjestymään nopeasti. Näiden mukana kulkivat henkisen työn tekijät ja pikkuvirkamiehet etunenässä, tullen erittäin hartaiksi diktatuurin kannattajiksi ja radikaalisiksi menettelytavoiltaan. Vanhempien ammattionistien keskuudessa oli tällä ajalla huomattavasti diktatuurivastaista henkeä ja sitä pidetään yhtenä kommunistisen kukistumisen suurimpana syynä.

Kommunismien kukistumisen jälkeen kuitenkin joutuivat vanhat ammattijärjestöt porvariston raskaimman vänon alaiseksi. Maakunnissa veivät sotilasviranomaiset ensinää suoranaaisella rasvoamisella kaiken unionien omaisuuden, samalla kun kaikki toiminta kiellettiin ja tuhansia jäseniä teljettiin eri paikoissa vankilaan ja vankileireille, joissa yhäti monet toimeliaimmat unionistisen liikkeen virkailijat kituvat. Tuhansia on kuollut nälkään ja puuteisiin ja tuhansia on muulla tavoin hävitetty.

Vallankumouksen aikana syntyneet uudet radikaaliset järjestöt taas osottautuivat petollisiksi kommunismien

kukistuttua. Suuri osa niistä, erittäinkin henkisen työn tekijäin järjestöistä, turvautui heti soviettavallan kukistumisen jälkeen uskonnollisten ja kansallisten yhdistysten suojiin, jättäen vanhat ammattionistit yksinään raivoavan valkoksen terrorin eteen. Toiset järjestöt hajosivat, tai tunnustivat uuden hallituksen opit, niin että monista vallankumouksen aikaisista radikaalisimmista järjestöistä on nyt tullut pahimpia taantumuksen välineitä.

Kommunismien kukistumista seurasi myös ankara työttömyys, jota on jatkunut näihin saakka. Budapestissä yksinään sanottiin heinäkuussa tänä vuonna olleen työssä vaan noin 10—15 pros. siitä väestön määrästä, mitä sen tehtaissa ennen työskenteli ja lähipitäen samallinen on tilanne yli maan. Näinollen kuuluu isomman aikaa ennenkuin Unkarin ammatillinen liike pääsee uudelleen jaloilleen.

HOLLANTI.

Hollannin Yleisen ammattiliiton sihteeri ilmoittaa, että tammik. 1 p., 1920 oli liitossa 247,870 jäsentä. V. 1919 ajalla oli jäsenmäärä kasvanut 58,870 jotavastoin se v. 1917 oli kasvanut ainoastaan 28,000 ja v. 1918 ajalla 31,000.

TANSKA.

Tanskan Työväenunionien Yhdistys kertoo Tanskan ammatillisen liikkeen edistymisestä seuraavaa: V. 1919 lopulla kuului kaikkiin Tanskan ammattionistoihin yhteensä 360,016 jäsentä. Näistä kuului 277,392 Yleisen ammattiliiton yhteydessä oleviin järjestöihin, tai 22,242 enempi kuin edellisenä vuonna. Yleisliittoon kuuluvista järjestöistä on Tanskan Yleinen Työväenunio kuluneen vuoden ajalla saanut enimmän uusia jäseniä. Sen jäsenmäärän nousu tekee vuoden ajalla 5,454. Kutomotyöläisten liittoon 2,000; kunnallistyöläisten, 1,628; seppäin ja masinistien unioon, 1,231 ja rautatieäisten liittoon 1,202. Yleisliittoon kuuluvien ammattionistien keskuudessa on enimmän voimistunut kauppa-apulaisten unio, joka on saanut noin 10,000 uutta jäsentä ja telefontyöläisten unio, jonka jäsenmäärä on lisääntynyt kahdella tuhannella. Huonon rakennusajan tähden on murarien union jäsenmäärä alentunut lähes kahdella tuhannella.

RUOTSI.

Ruotsin ammattijärjestön jäsenmäärä oli v. 1920 alussa 180,000. Sodan alussa oli se alle sadan tuhannen. Suurimmat ammattiliitot ovat Tehdas- ja sekatyöläisten ja metallityöläisten liitot. Kun ammatillinen liike Ruotsis-

sa, kuten muissakin Skandinavian maissa, on läheisesti yhteydessä sosialistisen liikkeen kanssa, vallitsee siinä samat mielipidevirtaukset ja pyrkimykset kuin poliittisesakin liikkeessä.

Metallityöläisten suuret työtaistelut tehtaillain hyökäyksiä vastaan ovat olleet merkittävimmät tämän vuoden tapaukset. Ammatillisen liikkeen jäsenmäärä on ollut huomattavasti kohoamassa pitkin vuotta.

NORJA.

Norjassa, jossa lasketaan teollisuustyöläisiä yleensä olevan ainoastaan noin 260,000, kuului ammattioniiohin, heinäkuun lopulla 1920 pidetyn ammattiliiton edustajakokouksen aikana, 143,926. Jäsenluvultaan pidetyn ammattiliittojen keskuudessa, on sekatyöläisten liitto, johon kuului 38,986. Sitä seuraavana oli metallityöläisten liitto, jolla oli 20,755. Kuljetustyöläisiä oli järjestössä 9,939, paperiteollisuustyöläisiä 9,353 ja puutyöläisiä 8,800. Nais-työläisiä kuului järjestöön 9,132. Jäsenmäärä oli vuoden kuluessa lisääntynyt 36,384 eli 33 pros.

Tärkeimpänä kysymyksenä järjestöllä on tuotanto- ja jakovälineiden sosialiseeraaminen. Kuluneen vuoden ajalla on lopullisesti voitettu 8-tuntinen päivä ja kesäloma, kaikilla huomattavimmilla tuotantoaloilla. Mutta Norjan työväki on kyllästynyt kilpailemaan palkkojen kohottamisyrityksissä ja muiden pikkuparannusten taisteluissa kohoavien elinkustannusten hintain ja alati parantuvan työn riistämistaidon kanssa ja alkaa tietoisesti vaatimaan tuotannon järjestämistä yhteiskunnan tarvetta varten, yhteiskunnan omistuksen ja liikeneuvostojen johdon perusteella. Edustajakokous laati sosialiseeraamisesta ja liikeneuvostojen asettamisesta tarkat suunnitelmat ja niiden toteuttamiseksi terästää Norjan ammatillinen liike nyt voimiaan.

SUOMEN AMMATTIJÄRJESTÖ.

Huolimatta siitä seikasta, että valkoinen terrori, osittainen työttömyys ja tavaton köyhyys, mikä tekee monelle mahdolliseksi maksaa edes pieniä järjestömaksuja, painaa yhäti raskaana Suomen työväenluokkaa, on Suomen ammatillinen liike sentään jo voimistunut niin, että siinä oli viime heinäkuun lopussa kuudettakymmentätuhatta jäsentä. Allaseuraava, taulukko, v. 1920 toisen vuosineljänneksen ajalta koottu, osoittaa miten paljon eri ammattiliitoissa on jäseniä:

Liiton nimi.	Osasto- tojen luku	Jäseniä	+ lisäys — vähen- mys
Lasiteollisuustyöväestön liitto ..	2	100	+ 100
Tie- ja vesirakennustyöläist. liitto	29	1,314	— 51
Puutyöntekijäin liitto	82	3,520	+ 302
Sukeltajain liitto	—	40	—
Sahateollisuustyöväen liitto	71	5,009	+ 946
Paperiteollisuustyöväen liitto ..	45	2,580	+ 149
Jalometallityöntekijäin liitto ..	6	247	+ 13
Leipomotyöntekijäin liitto	10	354	— 57
Kivityöntekijäin liitto	33	1,087	+ 3
Kutomateollisuustyöväen liitto ..	29	2,675	—
Metalliteollisuustyöntekijäin liitt.	103	8,261	+ 971
Kirjatyöntekijäin liitto	28	2,700	—
Tehdas- ja Sekatyöväen liitto ..	209	8,930	+ 1,416
Muurar-, Rappar. ja Unint. liitto	32	1,079	+ 18
Nahkateollisuustyöväen liitto ..	37	2,032	— 165
Vaatetustyöntekijäin liitto	42	1,663	— 73
Kuljetustyöntekijäin liitto	64	5,012	+ 874
Maalarintyöntekijäin liitto	23	892	+ 55
Talous- ja Ravintolatyöntek. liitt.	17	1,029	—
Kauppa- ja Liiketyöntekijäin liitt.	20	940	+ 13
Ajurien liitto	9	573	— 37
S. V. R. Konepajoj. työntek. liitt.	8	1,138	+ 148
Yhteensä	899	51,175	+ 4,625

Toisen vuosineljänneksen aikana on liittojen luku lisääntynyt 1:llä ja osastojen luku 38:lla sekä jäsenluku yhteensä 4,625 jäsenellä. Taulukossa esiintyvien liittojen lisäksi on Ammattijärjestöön liittynyt S. Rautatieväestön liitto, mutta se ei ole vielä tehnyt tilitystä eikä ilmoittanut jäsenlukuaan.

Järjestön toiminnasta on mainittava että se, kaikesta ahdingosta huolimatta, on kuluneen vuoden ajalla aikaansaanut huomattavia parannuksia työväestön oloissa, palkkoihin niinkuin työaikaankin nähden; m. m. kahdeksantunnin työpäivälain noudattamisen se on saanut käytäntöön monilla aloilla, vaikka porvaristo aikoi tuon lain, siällis-sodan jälkeen, kokonaan unhottaa.

Unhotettava ei ole myöskään sitä seikkaa, että järjestö viimekesäisessä edustajakokouksessaan päätti ryhtyä yhdistelemään eri liittoja, sikäli kun se käytännössä näyttäytyy edulliseksi siten osottaen että sielläkin on heräämässä pyrkimys järjestäytyä teollisuuskittain, industrialisen unionismin periaatteiden mukaisesti.

BELGIA.

Belgian ammattiunionit, kuten koko taloudellinen elämä, oli sodan ajalla sangen alhaisessa tilassa. Ne kuitenkin säilyivät, vaikkakin heikkoina sodan loppuun saakka. Jäsenmäärä, joka v. 1913 oli ollut 128,759, laski siihen missä oli ollut v. 1902. Mutta aserauhan allekirjottamisen jälkeen ryhtyi ammattijärjestö vakavaan järjestämistyöhön ja asetti vaatimuksikseen kaksi yleisesti nälkäisessä työläisjoukossa kannatusta tuottavaa ehtoa: 8 tunnin päivän ja frangin tuntipalkan. Tällä oli vaikutusta työttömänä olleisiin joukkoihin. Kaikkialla yhtyivät työläiset kahdeksantunnin liikkeeseen ja kannatus yhä lisääntyi siitä kun unionit lupasivat maksaa avustusta henkilöille, jotka kieltäytyvät työskentelemästä yli 9 tunnin, vähemmällä kuin frankin tunnilta. Seuraus tästä liikkeestä, onnistuneen taistelun ohella, on jäsenmäärän tavaton kasvu. Järjestössä oli jo v. 1920 alkupuolella 613 tuhatta jäsentä ja senjälkeen on jäsenmäärä vielä paljon kasvanut.

SVEITSI.

Sveitsin ammattijärjestön paikallisosastoilla on ollut niin paljon pieniä ja suurempiakin lakkoja sekä muita yrittäjiä palkkain korottamiseksi ja työsuhteiden parantamiseksi etteivät ne ole ehtineet laatia raporttejaan vielä v. 1919 ja sitä edellisenkin vuoden raportti on vasta juuri hiljakkoin valmistunut. Sen mukaan on keskusliittoon kuuluvien unioiden yhteinen jäsenmäärä 177,143, joista 26,647 on naisia. Jäsenmäärä vuoden ajalla on kohonnut 29,446. Uusia jäseniä on kyllä tullut enemmän, mutta niistä on osa eronnut ja työttömyyden tähden on jäänyt toisia syrjään.

V. 1918 ajalla on tehty kaikkiaan 1,800 yritystä palkkojen korottamiseksi, jotka ovat koskeneet 9,253 liikefirmaa ja 325,240 työläistä. 1,533 tapauksessa, jotka koskivat 300,863 työläistä, saatiin vaatimukset toteutettua ilman lakkoa. 264 tapauksessa, jotka koskivat 24,318 työläistä, johti palkkavaatimukset lakkoon ja kolmessa tapauksessa syntyi työnsulku. Useimmat lakoista voitettiin, ainakin osittain. Sillä ainoastaan 71 tapauksessa lakko hävitettiin. Työpäivää on vuoden ajalla onnistuttu lyhentämään useilla suurilla tuotantoaloilla, keskimäärin $3\frac{1}{2}$ tuntia viikkoa kohden.

Lasketaan, että keskusjärjestön jäsenmäärä on nyt ylitse 200,000.

IRLANTI.

Yleisen Irlannin kuohunnan aikana, mikä alkoi James O'Connollin ja toisten Irlannin tasavallan perustajain

murhaamisesta keväällä 1916, on Irlannin vallankumouksellinen unioliikekin edistynyt loistavasti. Keväällä 1916 oli Irlannin Liikenne- ja Yleisessä työväen unionissa ainoastaan seitsemän paikallisunionia ja 5,000 jäsentä. Nyt sillä on paikallisosastoja jo kaikkialla muualla, paitsi Belfastissa ja ylitse satatuhatta jäsentä.

Järjestö on taistellut kiihkeästi ja keskeytymättä työläisten olojen parantamiseksi, hyväksynyt Ison Union aatteet ja puolustanut Venäjän työväen tasavaltaa kaikkella voimallaan.

Belfastin piirin ammattiliitossa ja muissa vanhoillisisissa ammattijärjestöissä lasketaan tämän lisäksi olevan noin 30 tuhatta työläistä, joten Irlannin ammatillisesti järjestyneiden luku yhteensä tekee noin 130,000.

ESPANJA.

Niin kehittymätön maa kuin Espanja onkin tuotannollisesti ja taantumuksellinen poliittisesti, on sielläkin ammatillinen, kuten poliittinenkin, työväenliike virkistynyt sodan ajalla ja senjälkeen. Yleisen Työväen Union jäsenmäärä on kohonnut 220,000 ja senlisäksi on kapinallisuudestaan tunnetulla Barcelonan teollisuustyöväestöllä oma syndikalistinen ammattiliittonsa, jonka jäsenmäärän sanotaan olevan yli 60,000.

Palkkataisteluita ja yrityksiä työpäivän lyhentämiseksi, on ilmennyt runsaasti kuluneenkin vuoden ajalla. Työväen valistumattomuuden valittaa yleisunion toimeenpaneva komitea vaan olevan suurena esteenä kaikille ammattiliiton puuhille ja sitä vaikeutta on ryhdytty tarmokkaasti poistamaan laajan valistustyön kautta.

BULGARIA.

Bulgarian ammatillinen liike on kärsinyt monien muiden seikkain ohella, sangen suuresti sosialistien ja kommunistien keskinäisistä riidoista. Yleiseen työväenliittoon, joka on Saksan oikeistososialistien ohjelmaa seuraavien sosialistien johdon alaisena, kuului v. 1919 lopussa 12,000 jäsentä. Kommunistien, vasemmistososialistien ja syndikalistien johtaman Vapaaseen Bulgarian unioiden liittoon kuului sen ohella, viime vuoden lopulla noin 5,000 jäsentä. Vuoden kuluessa arvelaan järjestyneiden lukumäärän kasvaneen yleensä 30 pros. ja oikeistolaisista unioista on liittynyt suurin osa kommunistisiin unioihin.

KREIKKA.

Kreikan ammatillinen liike rajottuu pääasiallisesti Ateenan ja Piraeusin kaupunkiin. Viime kevätkesällä

vasta alkoi unionistinen toiminta herätä pienemmissä kaupungeissa ja maaseuduilla, jolloin muodostettiin Yleinen Työväenliitto, minkä jäsenmäärä on noin 8,000.

RUMANIA.

Rumanian ammattijärjestön jäsenmäärä on kohonnut v. 1916 ja 1920 välisellä ajalla 16,000, ylitse sadan tuhannen. Järjestö on läheisessä yhteydessä maan sosiaalistisen liikkeen kanssa ja melkein kaikki sen jäsenet ovat sosiaalistuja.

JUGO-SLAVIA.

Serbia, joka muodostaa voimakkaimman osan uudesta Jugo-Slaavian valtiosta, kärsi ehkä enimmän maailman sodasta. Seurauksena on ollut, että sen työväenluokka, maan verrattain alhaisesta teollisuuskehityksestä huolimatta, on hyvin luokkatietoinen ja kommunismiin taipuva. Sodan hävityksen jälkeen on 18 eri ammattiliittoa ja ehtinyt uudelleen järjestyä. Niiden yhteinen jäsenmäärä oli tämän vuoden alussa vähän ylitse 60,000, mutta sen kerrotaan nopeasti kasvaneen senjälkeen.

Kroatian ammattijärjestön nykyisestä jäsenmäärästä ei ole varmoja numerotietoja, mutta arvellaan sen olevan 40,000 seutuvilla.

Montenegrossa sanotaan olevan 9,000 ammatillisesti järjestynyttä.

KIINA.

Vaikka Kiinassa sanotaan olevan ammattiunioita, sen nimityksen nykyaikaisessakin merkityksessä, ei niiden lukumäärästä ja toiminnasta ole länsimaailmalla mitään virallisia tietoja. Rannikkokaupunkien satamatyömiesten ja muutamien muiden ammattien tiedetään kuitenkin omaavan itsenäisiä järjestöjä ja viime keväänä kerrottiin Europan sotatantereella juoksuhautain kaivajina y. m. töissä toimineiden kiinalaisten perustaneen kotimaahansa palattua yleisen koko maata käsittävän ammattiliiton, johon heti perustavassa kokouksessa yhtyi 150,000 jäsentä.

JAAPANI.

“Jaapanin työväenluokka on vielä orjuusasteella”, kirjottaa yli maailman tunnettu jaapanilainen sosialisti Sen Katayama. Varsinaisia työväenunioita ei sanottavasti ole. Hallituksen suosimalla, työn ja pääoman sopusointuun luotavalla, “Työväen Ystävien Seuralla” on kyllä yhdistyksiä ympäri maan, mutta niitä ei voida pitää edes vanhoillisimpienkaan länsimaisten unioiden arvoisina, sillä ne luottavat pelkästään hallituksen ja porvariston hyvään tahtoon auttaa työläisiä.

Viime vuosien tapaukset kuitenkin ovat osottaneet, että Jaapanissakin tulee syntymään nykyaikainen unioliike. Tätä osottaa lakkojen nopea lisääntyminen. V. 1909 oli Jaapanissa ainoastaan 11 lakkoa, joihin otti osaa 310 työläistä. Mutta v. 1917 oli lakkojen lukumäärä jo kasvanut niin, että yksin tammi- ja elokuun välillä oli taisteltu 54 suurempaa lakkoa, joihin oli ottanut osaa 38,000 työläistä. V. 1918 oli lakkojen luku jo 108 ja sitten tulivat suuret riisikapinat, muiden työtaisteluiden ohella, mikä uhkasi vetää koko maan työväenluokan taistelun pyörteisiin; 140 eri paikassa täytyi hallituksen käyttää sotaväkeä kapinain kukistamiseksi. Viime vuoden ajalla on laivanrakentajilla ja muilla suurempien teollisuusalain työläisillä ollut isoja lakkoja lyhemmän työpäivän ja korkeamman palkan ja muiden nykyaikaisten vaatimusten puolesta. Samalla kun Jaapanissa puhutaan työväenpuolueen perustamisesta, puuhataan siellä yleisen ammattijärjestön perustamista, itsenäiselle pohjalle. Mieliala sellaiselle on enemmän kuin kypsä, mutta hallinnollinen sorto vaan lykkaa sen muodollista perustamista tuonneemmaksi. Venäjän vallankumous ja maailmansodan tapaukset ovat vaikuttaneet mullistavasti Jaapanin työväen mielipiteisiin.

INDIA.

Indian 315 miljoonasta asukkaasta käsittää maanviljelys- ja teollisuustyöläiset yhteensä noin 289 miljoonaa; maanviljelystyöläiset yksinään muodostavat noin 72 prosenttia koko väestön lukumäärästä ja teollisuustyöläiset 20 pros. Teollisuustyöläisten pieni lukumäärä näin laajassa ja väkirikkaassa maassa, on parhain todistus siitä miten hyvästi englantilainen pääoma on onnistunut, 160 vuotta kestäneen hallintonsa ajalla, estämään indialaisen teollisuuden kehityksen englantilaisen riistännän eduksi.

Indian köyhemmän väen kapinayrityksissä englantilaista riistäntää vastaan on poliittinen liike aina ollut taloudellista voimakkaampi. Ellei työväen taloudelliseksi liikkeeksi lasketa wadeshi-liikettä (boykottia kaikkia ulkomaalaisia — etenkin englantilaisia tavaroita — vastaan), mikä syntyi 1877, ja mikä on suurelta osalta työläisten kansallinen liike, voidaan sanoa, että Indian unionistinen liike alkaa vasta tämän vuosisadan alussa. V. 1907—08 perustettiin ensimmäisiä unioita Bombayssä mutta vasta v. 1918 kun Madrasin pumpuliteollisuuden työläiset järjestyivät unioon sai unionistinen liike varsinaisen alkunsa. V. 1919 alkupuolella järjestymisen sai tavattoman sysäyksen eteenpäin kun 120,000 myllytyöläistä Bombayssa julisti lakon ja järjestönsä johdolla voitti palkankorotusvaatimuksensa. Sittemmin on perustettu kuto-

jain liitto, johon kuuluu pumpulin ja hampun kutojia kaikissa teollisuuskaupungeissa; Madrasin rautatietyöläisten liitto, jolla on 8,000 jäsentä; Rikshawn (matkustuskärryjen) vetäjien ja katuvaunumiesten liitto ja kirjaltajain liitto, joka on suhteellisesti katsoen parhaiten järjestynyt. Suurimmat työtaistelut on tämän vuoden ajalla taistelut Punjabin ja Madrasin piirissä, joissa myllytyöläiset ovat taistelleet useita lakkoja, osittaisilla voitoilla. Unioiden yhteisestä jäsenmäärästä ei ole tietoja, mutta tämän talven ajalla ajetaan Madrasissa pitää yleinen unioiden edustajakokous, jossa suunnitellaan kaikkien ammattiliitosten yhdistämistä yhden keskusjohdon alle.

Heikkoudestaan huolimatta on tämä uusi liike saanut jo yhden kiristyslainkin niskoilleen. V. 1919 alussa hyväksyttiin n. s. Rowattin laki, joka tekee lakot miltei kokonaan laittomiksi ja antaa työnteettäjälle oikeuden, mulla irtolaisuuden välttämiseksi, pakottaa lakkolaiset työhön. Tätä lakia vastaan julistivat uniot koko Indiaa käsittävän yleislakon huhtik. 6 p. v. 1919. Swadeshi-järjestö yhtyi siihen ja lakko oli niin täydellinen, että koko Indian teollisuus ja kauppa seisoivat tuona mielenosotuspäivänä. Siksi pitävätkin Indian työläiset nyt tuota päivää Indian yhteiskunnallisen vallankumouksen alkamispäivänä.

Työpäivä on vielä kaikkialla tehtaissa 12 tuntinen ja maaseuduilla sitäkin pitempi. Työläisten palkka useimmissa tehtaissa on noin 14 senttiä päivässä ja asunto ja ruoka niin kurjaa ettei sitä länsimainen työläinen voi ollenkaan käsittää. Englantilaisten unionistien tietä seuraten aikovat Indian unionistit alottaa yleisen taistelun 10 tuntisen päivän puolesta heti kun yleinen järjestö on saatu perustettua.

AUSTRALIA.

Kaikkien Austraalian ammattiunioiden yhteinen jäsenmäärä teki v. 1919 lopussa 581,755. Sitä myöhemmältä ajalta ei ole numeroita saatavissa, mutta sanomalehtikirjotuksissa kerrotaan unioiden jäsenmäärän sielläkin nopeasti kasvaneen tämän vuoden ajalla, sodan tuottaman taloudellisen tukaluuden ja emämaan, Englannin, unionistisen liikkeen voimistumisen vaikutuksesta. Suhteellisesti väkilukuun katsoen, on Austraalia yksi parhaimmin järjestyneitä maita ja siellä sanotaan työläisten oikeuksien olevan monipuolisemmin lailla turvattuna kuin yhdessäkään toisessa maassa maapallolla. Kahdeksantuntinen päivä on yleinen. Kuusituntisen päivän puolesta puhutaan paljon ja laajasti, varsinkin kaivannoilla. Palkkariidat on tähän saakka ratkaistu enimmäkseen sovinto-oikeuksien ja palkkalautakuntain kautta; lakot ovat ol-

leet harvinaisia. Mutta viime aikoina ovat sovinto-oikeudet ja palkkalautakunnat alkaneet käymään niin kitsaiksi, että työväki on ollut hyvin useassa tapauksessa pakotettu lakkoutumaan ja yleensä alkaa koko valtion sovitteluhomma menettämään merkitystään, työn ja pääoman ristiriitaisuusien kärjistyessä. Tähän on vaikuttanut osaltaan sekin, että vallassa ollut työväenpuolue joutui sodan ajalla kokonaan porvarien ohjauksen alaiseksi, pääministeri Hughesin johtaessa. Seurauksena siitä on ankara sisäinen taistelu unionista muodostuvan työväenpuolueen sisällä, mikä näyttää johtavan selvää sosialistista toimintaa kohden.

Tärkeimpinä taistelukysymyksinä viime vuoden ajalla on ollut taistelu 44 t. työviikon ja yleisen minimipalkan puolesta. V. 1919 esittivät New South Walesin uniot lain maakunnan parlamentissa, mikä määräisi ettei kenellekään perheelliselle saa maksaa vähempi kuin 3 puntaa 17 shillinkiä ja 6 d. (\$18.86) viikolta. Tämä merkitsi lähes viiden dollarin korotusta silloisten palkkain keskiarvoon. Esitys tuli parlamentissa hyljättyä, sentähden että maakunnan tehtailijat väittivät tämän saattavan heidät alakynteen kilpailussa toisten maakuntain tehtailijain kanssa.

Seurauksena siitä oli, että työläiset laajensivat minimipalkka-akitatsionin koko Austraaliaa käsittäväksi ja lisäsivät sen summaa kohonneiden elinkustannusten mukaan.

Taistelu siitä on sitten jatkunut koko vuoden työläisille lupaavilla tuloksilla. Yksi harvinainen seikka on tämän taistelun aikana myöskin ilmennyt. South Walesin ja muutamien toisten maakuntain kaupunkien tehtailijatkkin, jotka ovat joutuneet ylentämään työläistensä palkkoja, unioiden hyökkääväsyyden tähden, ovat liittyneet kannattamaan yleistä minimipalkkalakia, saattaakseen toiset, edullisemmassa asemassa olevat tehtailijat myöskin korkeampain palkkain alaisiksi ja siten itsensä kanssa kilpailussa samalle tasolle.

Taistelu 44 t. työviikon puolesta näyttää onnistuneen edellistä paremmin, koska lokakuun lopulla ilmoitettiin, että se on saatu käytäntöön kaikilla tärkeimmillä tuotantoaloilla.

YHDYSVALLAT.

American Federation of Labor.

Alempana seuraava taulukko osoittaa American Federation of Laboriin kuuluvain ammattiliittojen luvun ja niiden jäsenmäärän, ennen Amerikan sotaan yhtymistä ja sen jälkeen. Taulukko on laadittu osoittamaan, miten suuri äänimäärä kullakin ammattiliitolla oli A. F. L:n kon-

ventionsionissa; kun jokainen ääni kertaantuu sadalla, osotautuu todellinen jäsenmäärä kun jokaisen luvun perään lisää kaksi nollaa. Esim. Yhdistyneiden kaivostyöläisten liitolla on 3,936 ääntä. Lisäämällä siihen kaksi nollaa saadaan 393,600, mikä oli sen jäsenmäärä viimeisen A. F. L:n konventionsionin ajalla.

Liiton nimi.	v. 1916	v. 1920
Näyttelijäin ja taiteilijain liitto	90	69
Asbestos-työläisten liitto	10	22
Leipurien ja makeisten valmist. liitto	175	275
Parturien kansainväl. liitto	359	442
Ilmotusten levittäjäin (Bill Posters) liit. ..	15	16
Seppäin kansainvälinen liitto	97	483
Pannuseppäin ja rautalaivain rak. liitto ..	182	1,030
Saapas- ja kenkätyöläisten liitto	390	467
Kirjansitojain kansainväl. liitto	93	207
Olutpanimotyöläisten kansainväl. unio ..	496	341
Tiilentekijäin liitto	32	52
Muurarien ja plääst. kansainväl. liitto ..	700	700
Silta- ja teräsraken. työläisten liitto	100	242
Luutain ja härjantekijäin liitto	8	14
Porstantekijäin liitto	2	11
Puuseppäin (C. & J.)	1,977	3,315
Kärryntekijäin liitto	40	L
Rautatievaunuun korjaajat	308	1,821
Puunleikkaajain liitto	11	12
Sikaarintekijäin kansainväl. liitto	377	388
Rautatieklerkkien liitto	51	1,860
Rautateiden postiklerkkien liitto	27	J
Kauppa-apulaisten kansainvälinen liitto ..	150	208
Postikonttoriklerkkien liitto	42	I
Kangashattujen ja lakkien tekijäin liitto ..	63	M
Makuuvaununokonduktoörien järjestö		12
Tynnyrintekijäin liitto	36	43
Leikkausteräin tekijäin liitto	2	2
Timanttityöläisten liitto	2	6
Piirustajain kansainvälinen unio		35
Sähkötyöläisten kansainvälinen liitto	362	1,392
Eleavaattorien rakentajat	28	31
Laivain koneenkäyttäjain liitto		170
Höyrykoneiden käyttäjain liitto	210	320
Kupari- ja terälevyjen kaivertajat		2
Valokuvain kaivertajat	51	59
Liittohallituksen työläiset		385
Palokuntalaisten kansainvälinen yhdistys ..		221
Lämmittäjäin kansainvälinen liitto	170	296
Valimotyöläisten kansainvälinen liitto	8	91

Turkkurien kansainvälinen liitto	57	121
Yhdistyneet pukutyöläiset	430	459
Pullonpuhaltajain kansainvälinen liitto ..	100	100
Flinttialasityöläiset	94	99
Akkunalasien asettajat		48
Hansikkaiden tekijät	10	10
Taskuveitsien laskijat	2	+
Graniitin hakkaajain kansainvälinen liitto ..	131	105
Hatturien liitto	85	105
Muurarien apul. ja sekatyöläisten liitto ..	324	420
Hevoskengittäjäin liitto	58	54
Hotelli- ja Ravintolapalvelijoiden liitto ..	590	604
Rauta-, teräs- ja tinatyöläisten liitto	67	315
Juuvetyöläisten liitto	53	81
Pitsinkutojain liitto	11	
Naisten pukineiden valmist. liitto	851	1,054
Puu- ja metallilistottajain liitto	60	59
Laundrytyöläisten liitto	43	67
Hevosvaljaiden valmistajain liitto	18	K
Nahkatyöläisten liitto		117
Postinkantajat		325
Maaseutupostinkantajat		3
Kivipainotyöläisten liitto	42	61
Satamatyöläisten kansainvälinen liitto	250	740
Masinistien kansainvälinen yhdistys	1,009	3,308
Ratatyöläisten kansainvälinen liitto	89	que
Marpulityöläisten kansainvälinen liitto ..	6	12
Kapteenien, peräm. ja luotsien liitto	40	71
Lihanleikkaajain ja teurastajain liitto ..	73	653
Peltityöläisten kansainvälinen yhdistys ..	175	218
Yhdistyneet kaivostyöläiset	3,180	3,936
Kaivos-, Mylly, ja Sulimotyöläisten liitto ..	161	211
Valurien kansainvälinen liitto	500	573
Musikanttien liitto	600	700
Öljyalueiden työläisten liitto		209
Maalarien kansainvälinen liitto	782	1,031
Paperintekijäin v. l.	52	74
Rautateiden patrullimiesten liitto		26
Mallintekijäin liitto	65	90
Katukiven laskijain, ja-tasottajain liitto ..	15	19
Katukiven hakkaajain kan. välinen liitto ..	33	26
Piano- ja urkuharm. työl. k. v. liitto	10	32
Rapparien kansainvälinen liitto	184	194
Putkit.- ja höyryläm. asett. liitto	320	320
Metallinpuleeraajain liitto	100	100
Postikonttoriklerkkien liitto		162
Savenvalajain kansainvälinen liitto	77	80
Dynamiitin ja räjäh. ain. työl. liitto	3	3

Painajain kansainvälinen unio	290	350
Levypainajain kansainvälinen yhdistys . . .	12	14
Värinsekot. ja painokoneiden hoit. unio .	5	5
Painopaperileikkaajain liitto	4	4
Paperimylly- massa- ja sulfaattityöl. liitto	44	95
Kivenirrottajain liitto	35	30
Sähkö- ja katuraitiotietyöl. yleinen liitto	646	987
Rautatiepostin kuljettajain liitto		144
Katonlaskijain yhdistys	12	18
Sahaseppäin kansainvälinen unio	1	1
Merimiesten kansainvälinen unio	217	659
Rautateiden signaalimiesten liitto	9	123
Tiili- ja taulukivikattajain unio	6	R
Kehräjäin kansainvälinen unio	22	R
Näyttämötyöläisten kansainväl. yhdistys .	181	196
Höyrylapiomiesten ja mutaajain unio	20	D
Stero- ja electrotypeeraajain unio	49	59
Kivenhakkurien yhdistys	43	40
Uunien kokoojain kan. väl. unio	11	19
Vaihdemiesten kansainvälinen unio	93	140
Räättäläin unio	120	120
Koulujen opettajain liitto	27	93
Hevosten- ja autonajurien liitto	590	1,108
Kauppatelegrafistien unio	10	23
Rautatielegrafistien liitto	250	487
Kutomatyöläisten yhdistys	255	1,049
Tiilenlaskijain ja apulaisten unio	28	D
Tukkityöläisten kansainvälinen unio		101
Tupakkatyöläisten kansainvälinen unio . .	34	152
Teräspeltin siirtäjain yhdistys	1	1
Matkustajain välineiden valmistajat	10	K
Tunneli- ja maanalaistent. rakent. unio .	27	30
Kirjaltajain kansainvälinen unio	607	705
Verhoilijain kansainvälinen unio	39	56
Kumminauhan kutajain unio	1	1
Pärehöylärien unio	4	
Rautalankaverkon tekijäin s. liitto	3	4
Suoranaisesti A. F. L:n kuuluvia paikallisuonioita	705	1,498

Yhteensä 21,906 41,307

Selitys kirjasinmerkkeihin: "++" hajotettu. "L" erotettu A. F. L. siksi ettei ole noudattanut konventionin määräyksiä. "J" erotettu siksi ettei ole toteuttanut Baltimoren konventionin päätöksiä. "I" yhdistetty postikonttooriklerkkien liittoon. "M" erotettu tottelemattomuudesta A. F. L:ä kohtaan. "+" erotettu jäsenmaksujen laiminlyönnin tähden. "K" yhdistetty toisiin saman

alan unioihin. "Que" erotettu tottelemattomuudesta A. F. L:n päätöksiin nähden. "R" yhdistetty toisiin unioihin. "D" rikkonut välinsä A. F. L:n kanssa.

Kaikkiaan on A. F. L:llä ollut 1920 virallisen vuoden päätyttyä, 4,078,740 jäsentä; 110 kansainvälistä ammattiliittoa, viisi ammattien välistä departementtia; 46 valtioliittoa; 926 kaupunkien keskusjärjestöä; 681 paikallista departementtineuvostoa ja 36,741 paikallisuuniota.

Uusia unioita on kuluneen vuoden ajalla perustettu kaikkiaan 5,449 ja entisiä unioita on hajonnut 1,639. Jäsenmäärä on kohonnut vuoden kuluessa 377,261.

Lakkoja on vuoden ajalla ollut kaikkiaan 1,255. Niistä on voitettu 706, osittaisella voitolla on sovittu 186; suorastaan hävitty 88, ja käynnissä oli vuoden lopulla 275. Lakkoissa on ollut osallisena kaikkiaan 734,056 työläistä. Niistä on 587,479 hyötynyt lakosta ja 65,960 oli vuoden lopulla vielä lakossa. Työpäivän tai työviikon lyhennystä ilmoitti vuoden kuluessa saaneensa 23 ammattijärjestöä. Muissa tapauksissa koski voitto palkankorottamista, järjestymisoikeutta tai jotain muuta seikkaa. Lakot maksoivat unioille yhteensä. \$3,347,143.

Tähän ei ole laskettu ollenkaan teräslakkoa johon otettiin osaa noin 250,000 työläistä.

Muut järjestöt.

I. W. W:n jäsenmäärän arveltiin kesällä 1920 pidetyn konventionin ajalla olleen noin 45,000.

Amalgamated Clothing Workers, jonka perustivat joulu-kuun 1914, A. F. L:n yhteyteen kuuluvasta United Garment Workers-liitosta eronneet pukutyöläiset, on siitä lähtien kulkenut voitosta voittoon, saanut miltei kaikkialla käytäntöön 44 t. työviikon ja huomattavan suuren minimipalkan. Sen jäsenmäärä on nyt noin 200,000.

Edellisen järjestön tukemana ja avustuksella syntyi keuhkälä 1918, Lawrence'n lakon aikana, uusi itsenäinen kutomutyöläisten järjestö nimeltään **Amalgamated Textile Workers**. Huolimatta siitä katkerasta vastustuksesta mitä A. F. L:n yhteyteen kuuluva, sotavuosina melko voimakkaaksi kehittynyt, United Textile Workers on tähän järjestöön nähden osottanut, puhumattakaan tehtailijoista, jotka luonnollisesti pitävät järjestöä pahimpana kaikista, on se lyhyen olemassaolonsa ajalla ehtinyt koota jo 50,000 käsittävän jäsenistön, samalla kun sen tekemä valistustyö ja akitatsioni on saattanut sadat tuhannet sen periaatteille ja menettelytavoille suosiollisiksi.

Brotherhood of Metal Workers, on itsenäinen koko maata käsittävä metallityöläisten järjestö, jolla on noin 15,000 jäsentä, enin osa niistä ollen New Yorkissa ja ym-

päristöillä. Sen muodostivat keväällä 1910 A. F. L:n kuuluvasta masinistien liitosta eronneet radikaaliset ja sosialistiset ainekset. Järjestö on sittemmin puuhannut Ison Union perustamista, joidenkin toisten pienempään itsenäisten järjestöjen kanssa New Yorkissa.

Automobile, Aircraft & Vehicle Workers, käsittää noin 55,000, autojen, ilmaläiväin y. m. kulkuvälineiden rakentajaa. Jäsenistö asuu enimmäkseen keskivaltioiden auto-keskuksissa Detroitissa, (jossa on liiton pääkorteeri), Toledossa, O. Chicagossa y. m. Järjestö hyväksyy industrialisen unionismin periaatteet ja pyrkii järjestämään kaikkia nimessään mainitun teollisuuden työläiset yhteen järjestykseen.

Pienempiä A. F. L:n kuulumattomia uniojärjestöjä löytyy vielä siellä täällä. Suurimmat itsenäiset ammattiliitot ovat kuitenkin rautatiemiesten järjestöt: Veturin kuljettajain, lämmittäjain, konduktöörien ja junamiesten liitot, mitkä ovat onnistuneet järjestämään jokseenkin täydellisesti Amerikan rautateiden junain kuljettajat ja hoitajat. Mutta he eivät ole tunteneet vielä edes senverran solidaarisuutta toisia työläisiä kohtaan, että olisivat A. F. L:n yhynet. Sillävälin kun toiset itsenäiset uniot ovat siitä erossa A. F. L:n vanhollisuuden tähden, ovat rautatieläiset erossa siitä sen proletaarisuuden tähden. Viime vuonna sattuneet kapinalliset vaihdemiesten lakot, joihin omavaltaisesti yhtyi suuri määrä toistenkin alain työläisiä, aina veturin kuljettajia myöten, osoittaa kuitenkin että tämän "työn aateliston" kukkuloille rakentamat järjestölinnotukset ovat eläneet eristetyin aikansa loppuun ja tulevat keskialkaisten edelläjäänsä rakennusten tavoin häviämään, elleivät ne ota ajastaan vaaria ja astu toisten mukaan ajan tarpeiden mukaisesti.

MEKSIKO, KESKI- JA ETELÄ-AMERIKA.

Huolimatta siitä seikasta että Yhdysvaltain, Meksikon, Keski- ja Etelä-Amerikan unioiden edustajat ovat pitäneet kaksi yleisamerikalaista unioiden konferenssia, ei Amerikan latinalaisten maiden unioiden jäsenmäärästä enempi kuin muustakaan toiminnasta ole paljon numerotietoja saatavissa.

Mikäli näiden konferenssien ajalla on ilmennyt, on Meksikossa unionistinen liike huomattavasti nousemassa. Monet vallankumoukset ja melsket ovat monasti hajottaneet alottelevat järjestöt, mutta kuitenkin lasketaan Meksikossa olevan noin 80,000 järjestynyttä, poliittisia järjestöjä lukuunottamatta.

Keski-Amerikan monien pikkumaisten ammatillisen

liikkeen yhteinen jäsenmäärä nousee vaan neljään tai viiteenkymmeneen tuhatteen.

Etelä-Amerikan maissa, Brasiliassa, ja varsinkin Argentinassa, sensijaan on unionistinen liike viime vuosina alkanut osottamaan huomattavaa toimeliaisuutta. Rautatietyöläiset ovat taistelleet itselleen 8 untisen työpäivän ja satama-, teräs-, konttori- y. m. alain työläiset ovat taistelleet kymmeniä varsin huomattavia lakkoja, parantaen niiden kautta verrattain kehoja asemaansa. Useita yleislakkoyrityksiäkin on näissä maissa tehty, joskus onnistuneestikin.

CANADA.

Canadian ammatillinen liike on kulkenut viimeisten puolentoista, kahden vuoden ajalla, ankan sisäisen taistelun ja hajaantumisen läpi. Miltei kaikki Canadian ammattiliitot kuuluvat "Amerikan" puolen ammattiliittoihin, jotka taas vuorostaan kuuluvat A. F. L:n. Kotimaisena siteenä on näillä Canadian ammattiliitoilla ollut englantilaismallinen Trades & Labor kongressi, edustajakokous, virkailijoiheen, jotka ovat hoitaneet yleisiä asioita kokousten väliajoilla. V. 1918 oli Quebecissa pidetyssä T. & L. kongressissa jo havaittavissa vakavaa erimielisyyttä Itä-Canadian vanhollisten ja Länsi-Canadian edistysmielisten edustajain välillä. Neljän lännen maakunnan edustajain esittämä uudistusohjelma hyljättiin, mutta länteläiset päättivät jatkaa akitatsioniaan uudistusten puolesta, ja niin pidettiin länsi-Canadian unioiden neuvottelukokous, keväällä 1919, Galgaryssa, jossa suunniteltiin edistysmielisten voimain yhdistämistä seuraavaa yleistä kongressia varten. Tämä konferenssi hyväksyi industrialisen unionismin periaatteet ja "Ison Union" järjestömuodon vallitsevan ammattijärjestömuodon tilalle. Kysymys A. F. L:stä eroamisesta alistettiin myös sen jälkeen kaikkien muiden unioiden, paitsi rautatieläisten, kesken äänestykselle ja Winnipegin lakon alkaessa, osotti tämän yleisäänestyksen tulokset suuren enemmistön neljän lännen maakunnan unioiden kannattavan esitystä A. F. L:stä eroamiseksi.

Winnipegin lakko kypsytti sitten tämän aikeen teoksi. A. F. L:n virkailijat rajan tältä puolen, ja heidän apurinsa Canadassa, tekivät yhdessä hallitusherrain, ja villyteen saakka raivostuneen porvariston kanssa työtä, julki ja salaa tämän lännen suuren taistelun kukistamiseksi. Lakko hävitettiin. Mutta sen seurauksena oli, että melkein kaikki lännen uniot erosivat A. F. L:stä ja sen canadalaista apuyhdistyksestä T. & L. kongressista.

Perustettiin uusi koko maata käsittävä unioliitto Yksi Iso Unio, joka otettiin riemuiten vastaan kaikissa radikaalisissa ja sosialistisissa piireissä.

Viime kesäkuulla pideyssä A. F. L:n konventsionissa vakuutti C. T. L. K:n edustaja ettei Ison union liike ole heikentänyt A. F. L:n toimintaa ja todistukseksi siitä esitti hän seuraavat numerot:

V. 1919 kuului C. T. & L. kongressiin 1,897 paikallisuusia ja 201,432 jäsentä.

Kesäk. 1920 väitti hän siihen kuuluneen 2,309 paikallisuusastoa ja 260,247 jäsentä.

Tämän lisäksi hän sanoi Canadassa olevan vielä noin 100,000 eri ammattiliittoihin ja paikallisiin unioihin kuuluvaa työläistä, jotka eivät kuulu Isoon Unioon eikä T. & L. K:n.

Tästä päättäen ei Ison Union toiminta olisi siis tehnyt juuri mitää haittaa vanhoille unioille. Väitteessä saattaa olla perää, katsoen siihen seikkaan, että Canadassa on vallinnut sama yleinen järjestymiskuumie työläisten keskuudessa kuin muuallakin. Mutta jo syyskuulla Windsorissa pidetyssä T. & L. K:n kokouksessa ilmeni ettei asiat ollueet aivan niin valoisat vanhain unioiden puolella, kuin oli uskotettu. Brittish Columbian, lännen suurimman maakunnan ammattiliiton lupakirja, oli täytynyt peruuttaa sentähden ettei ollut riittävästi paikallisuusia tämän maakunnallisen järjestön ylläpitämiseksi ja toisissa maakunnissa olivat asiat lähipitään samaten. Sihteerin raportti kyllä osotti unioiden maksaneen kokousmaksuja yli 225,000 jäseneltä, mutta Toronton ja monien muiden paikakuntain edustajat väittivät numeroita liijotelluiksi.

Ison Union ainesten eroaminen ei ole myöskään nähtävästi vielä lopettanut riitaisuutta vanhollisen järjestön keskuudessa. Heidän edustajansa Montrealin kokouksessa valittivat kovasti sitä seikkaa, että suuri osa ammattiuoista haluaisi perustaa itsenäisen Canadan ammattijärjestön enempi englantilaiseen malliin, ja Quebecin maakunnan katoolliset unionistit ovat senlisäksi tuoneet Quebecin ja muun Canadan välisen rotu- ja uskontoriidan ammattiliikkeeseenkin ja lisäävät sillä pahasti jo ennestään suurta sekavuutta.

Iso Unio sillävälin, on saanut kaikki porvariston voimat niskaansa ja näyttää joutuneen lähipitään samaan asemaan kuin on I. W. W. rajan tälläpuolen. Sen jäseniä ahdistellaan ja vainotaan työmailla virkailijoita vangitaan ja karkotetaan. Missä vanhoilla ammattiuoilla on ollut sopimukset työnantajain kanssa, siellä päätetään Ison Union jäsenet kuulumaan siihen, tai menettämään työnsä. Että A. F. L. myöskin on vielä tehnyt voitavansa näiden vaikeuksien lisäämiseksi, se ilmenee sen viimevuotisista tileistäkin. Sen sihteeri-rahastonhoitaja ilmoittaa liiton kuluttaneen Canadassa vuoden ajalla lähes miljoonan

dollaria "organiseeraukseen ja avustukseen.". Kun tiedetään, ettei sillä ole suurempia avustuksia kysyviä lakkoitaisteluita ollut, voidaan huoletta sanoa, että tuo summa on kulutettu suurimmalta osalta uuden liikkeen vastustamiseen organiseeraustyön nimellä.

Ison Union jäsenmäärästä ei ole tarkkaa tietoa tällä hetkellä, mutta lienee tuossa 50,000 seutuvilla. Yksi ilahduttava merkki sen toiminnassa on se, että se heti alusta lähtien on ryhtynyt järjestämään ammatittomia, yhdistäen siten itseensä lyhyessä ajassa verrattain suuren määrän metsä- ja puutavarateollisuustyöläisiäkin, mikä on yksi Canadan suurimpia tuotantoaloja ja missä työläiset tähän saakka ovat olleet surkean mielivallan ja riistännän alaisina.

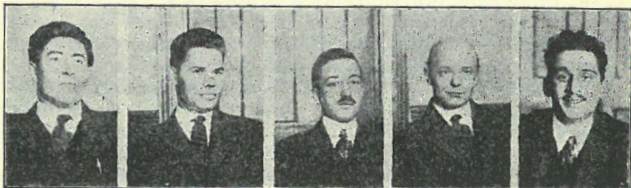
Länsi-Canadasta alkaneena, on sen vaikutus jo levinnyt itään, aina Halifaxiin saakka. Mielenkiinnolla seuraa rajan tälläpuolen oleva edistysmielisempi unionistinen väestö sen kehitystä ja voidaan pitää varmana, että jos se jaksaa nykyisen tulikoetuksensa kestää, ajautumatta I. W. W. tavoin antipoliittiseksi, syndikalistiseksi liikkeeksi, tulee se esimerkillään synnyttämään uuden ja suoremman repeämän A. F. L:stä rajan tällä puolen ja saamaan siitä tarpeellisen pohjan koko uutta manteretta käyttävän Ison Union rakennukselle.

LAULU LAULULLE

Ol' synkkä päivä lohduton,
Henkeä vain tuskat kalvoi,
Harhaili aatos levoton,
Väsyneenä valvoi.
En tiedä mitä aattelin,
Tai mitä unelmoin,
Yht'äkkiä vaan havahdin:
Sulosointuja tuuli toi.
Ne tulvi kuin aamurusko
Tai lailla puron keväisen;
Karkotti tunnon tuskaisen.

—o.

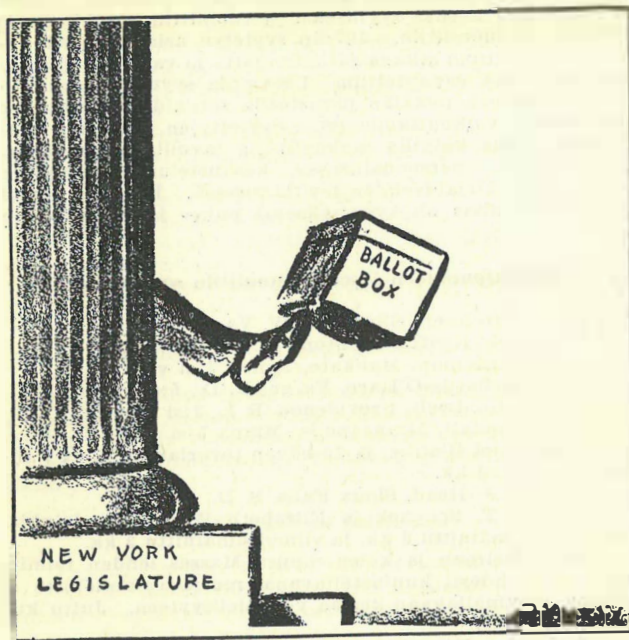

New Yorkin lainsäätäjäkunnan kahdesti erotetut sosialistijäsenet.

Sota-ajan sarron seuraukset

Heti sen jälkeen kun Yhdysvallat olivat yhtyneet maailman sotaan, alkoi täällä sortolakien laatiminen ja mitä mielettömän kaikkien sellaisten mielipiteitten vaino, jotka eivät hyväksyneet hallituksen politiikkaa ja jotka tuomitsivat porvarillisen järjestelmän. Yhdysvallat julistivat sodan Saksaa vastaan huhtikuulla v. 1917 ja jo kesäkuun 15 päivänä, 1917, hyväksyttiin vakoilulaki, joka antoi postihallinnolle ja oikeusvirastolle täydellisen mielivallan estää kaikkien Amerikan kapitalistiluokalle vastenmielisten ajatusten julkittulemisen. Tätä lakia täydennettiin vielä saman vuoden lokakuun kuudentena päivänä hyväksytyllä vihollisen kanssa kaupankäyntiä koskevalla asetuksella, joka asetti kaikenlaisia rasituksia ulkomaalaisille radikaalisille sanomalehdille ja julkaisuille. Yhdysvaltain hallitus käytti hyväkseen tässä vainossa myös liittovaltioiden rikoslain 6, 37 ja 332 pykälää, joissa käsitellään salaliittoutumista ja sodan ajalla hyväksytyyn pakkopalveluslain kuudetta pykälää, joka määrittelee mikä muodostaa sotaväenoton vaikeuttamisen, maanpetoslakia, lakia, missä määritellään rangaistus presidentin hengen uhkaamisesta ja siirtolaislain anarkistien maastakarkottamiskohtaa, joka hyväksyttiin lokakuun 16 p. 1918. Viimeksimainittua lakia on etupäässä käytetty radikaalisia unioiden organiseraajia ja I. W. W. liittoa vastaan.

Liittovaltion lisäksi useat valtioiden lainlaatikunnat laativat erikoisia kapinalakeja kapinallisten mielipiteiden kontrolloeraamiseksi. Toisissa valtioissa "puolustusneuvostot" antoivat määräyksiä, joilla piti olemalla lainvoima. Joissakin valtioissa "puolustusneuvostot" suosittelivat kunnille ja kaupungeille kapinalakeja, joita useat kaupungit hyväksyivät. Useissa lännen valtioissa hyväksyttiin eri-

New Yorkin lainsäätäjäkunnan suhde äänloikeuteen.

koisia rikollista syndikalismia koskevia asetuksia, jotka tähdättiin pääasiassa I. W. W. liittoa kohtaan. Jotkut kaupungitkin hyväksyivät samallaisia asetuksia.

Meillä ei ole tarkkoja tietoja niiden ihmisten lukumäärästä, jotka on tuomittu vankiloihin näiden sortolakien perusteella. Hallitus on kieltäytynyt niitä antamasta edes kongressillekaan. Siksi olemmekin pakotetut käyttämään tässä "Civil Liberties Bureau" sihteerin, Roger Baldwinin,

keräämiä numeroita. Me tiedämme, että luettelo ei ole täydellinen ja se koskee vain heinäkuun 15 päivän, 1917 ja heinäkuun 1 päivän, 1918 välistä aikaa. Olemme täydentäneet hänen luetteloaan myöhäisemmällä tuomioilla ja muistossamme olevilla tuomioilla, jotka eivät sisälly Baldwinin luetteloon.

Edellämainitulla ajalla asetettiin, Baldwinin mukaan, 988 henkilöä syytteeseen vakoilulain rikkomisesta. Niistä 197 tunnusti itsensä syylliseksi ja tuomittiin vankilaan ja 166 muuta tuomittiin. 497:än syytetyn asia oli vielä viimeksi mainittuna aikana ratkaisematta ja vain 128 syytteeseen asetettua vapautettiin. Useampia syytettiin vakoilulain kolmannen pykälän perusteella sotilaiden värväyksen tahallisuudesta vaikeuttamisesta. Syytettyjen syytettiin rikokseen lakia kaikilla mahdollisilla tavoilla — puheissa, kirjoituksissa, persoonallisessa keskustelussa ja muiden kirjottaman kirjallisuuden levittämisessä. Kaikissa näissä oikeustaisteluissa oli kysymyksessä puhe- ja painovapaus.

Sosialistipuolueen jäseniä tuomittiin seuraavasti:

H. E. Kirchner, Elizabeth, W. Va., 2:si v.
Frederick Krafft, Trenton, N. J., 5:si v.
A. L. Sugarman, Mankato, Minn., 3:si v.
Kate Richards-O'Hare, Fargo, N. D., 5:si v.
Jos. M. Coldwell, Providence, R. I., 3:si v.
J. O. Bendall, Minneapolis, Minn., 5:si v.
Emmanuel Blatzer, ja 26 hänen toveriansa, Sioux Fallsissa, S. D. 6:si kk.
William J. Head, Sioux Falls, S. D., 3:si v.
Charles T. Schenck ja Elizabeth Baer, Philadelphia, Pa., ensiksi mainittu 6 kk. ja viimeksimainittu 3 kk.
Max Eastman ja kuusi muuta Masses lehden toimittajaa oli kahdesti kuulusteltavana, mutta valamiehistä ei päässyt kummallakaan kertaa yksimielisyyteen. Juttu kumoutui.
A. Shidler, Tonopale, Nev., 2:si v.
Victor Berger, Louis Engdahl, Adolph Germer, William Kruse ja Irvin St. John Tucker (kaikki Sosialistipuolueen toimitsijoita) Chicago, Ill., 20:si v.
Scott Nearing ja American Socialist Society (Rand School), New York, N. Y. Nearing vapautettiin, mutta A. S. S. tuomittiin \$3,000 sakkoon.
Rose Pastor Stokes, Kansas City, Mo., 10:si v.
Clinton H. Pierce ja hänen toverinsa, Albany, N. Y., huomattu syylliseksi.
Floyd Ramp, Portland, Ore., huomattu syylliseksi.

Emil Herman, Seattle, Wash., 10:si v.
Eugene V. Debs, Cleveland, O., 10:si v.
Amos L. Hitschok, Cleveland, O., 10:si v.
Joseph V. Stilson, Joseph Sukys, y. m. Philadelphia, Pa., 3:si v. ja 3:si kk.
William Reivo ja A. J. Partan, Astoria, Ore., 2:si v.

I. W. W. liiton jäseniä:

I. W. W. liiton jäsenet on tuomittu valtioiden lakien ja vakoilulain rikkomisesta.
William D. Haywood ja 99 muuta, Chicago, Ill., 1:stä 20:een vuoteen.
W. E. Mead, Seattle, Wash., 5:si v.
46 I. W. W. liiton jäsentä tuomittu Sacramentossa, Cal., 3:sta 10:een v.
38:an jäsentä Wichitassa, Kans.
7:än jäsentä, Tacoma, Was., 5:si v.
27:än jäsentä asetettu syytteeseen Omahassa, Neb., (kohtalo tuntematon.)
28:an jäsentä asetettu syytteeseen Spokanessa, Wash., (kohtalo tuntematon.)

Kommunistisen Työväenpuolueen jäseniä:

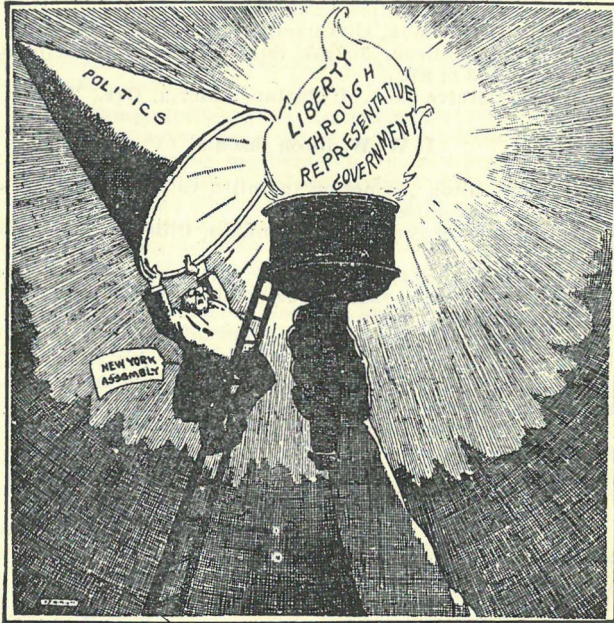
William Floyd Bröss ja 8 muuta Kommunistisen Työväenpuolueen jäsentä tuomittu Chicagossa, Ill., Illinoisin syndikalismilain rikkomisesta 1—5 vuoden vankeuteen ja 11 muuta Kommunistisen Työväenpuolueen jäsentä vuodeksi vankeuteen.

Uskonnollisia pasifisteja:

Pastori Clarence H. Waldron, Burlington, Vt., 15:sta v.
Jos. F. Rutherford, y. m. (raamatuntutkijain — Russetien — seuran johtaja) tuomittiin 20:si vuodeksi, mutta vetosi ja tuomio kumottiin.

Saksalais-amerikalaisia:

Conrad Kornmann, Sioux Falls, S. D. (saksalaisen lehden toimittaja) huomattu syylliseksi.
Jacob Frohwerk ja Carl Glesser, Kansas City, Mo., (saksalaisen lehden toimittaja) huomattu syylliseksi.
C. B. Schoberg, Latonia, Ky., huomattu syylliseksi.
Louis Werner, Martin Darkow, Peter Schaeffer, Paul Vogel ja Herman Lemke, kaikki Philadelphia Tagblattin henkilökuntaan kuuluvia, huomattu syyllisiksi.

Vapauden soihdun sammutus.

Muita radikaalisiin järjestöihin kuulumattomia henkilöitä:

- Daniel H. Wallace, Davenport, Ia., 20:si v.
- Louis Oliverean, Seattle, Wash., 10:si v.
- Paul Bosko, Parkersburg, W. Va., 15:sta v.
- Vincenti Balbas Capo, San Juan, P. R., 4:si v.
- J. A. Peterson, Minneapolis, Minn., 4:si v.
- Robert Goldstein, Los Angeles, Ca., 10:si v.
- Perley P. Doe, Denver, Colo., 1:ksi v. 6:si kk.
- Stephen Binder, New York City, 10:si v.
- R. F. Pettigrew, Sioux Falls, S. D., asetettu syytteen.
- Jasob Abrams ja hänen toverinsa, New York City, 20:si v.
- Huomattavimmat juttuja, joissa vakoilulain perusteella syytetty henkilö on vapautettu, ovat Scott Nearingin asia,

N. Y., Frank Stephens, Arden, Del., Baher ja Wilhide, Baltimore, Md., Joseph Zimmerman, Indianapolis, Ind., S. S. Harper, Shreveport, La., Eva Harding ja hänen toverinsa Kansas City, Kans., ja Theodor B. Pape, Ill.

Vain viisi maanpetosjuttua nostettiin sodan ajalla. Kaikki syytetyt kuitenkin vapautettiin. Philadelphia Tagblattin miehet Louis Werner ja Martin Drakow vapautettiin sekä Lotta Burke ja hänen tovereitaan (sosialisteja) vastaan tehty syytös kumottiin Cincinnatiassa, O.

Noin 40—50 juttua nostettiin salaliittoutumisesta tarkoituksella estää asevelvollisuuslain voimaapano liittovaltion rikoslain 6, 37 ja 332:en pykälien nojalla ja noin 500 pakollisen asevelvollisuuslain nojalla. Huomattavimmat tuomiot ovat:

Emma Goldman ja Alexander Berkman, New York City 2:si v.

Ruthenberg, Barker ja Vegenknecht (kaikki sosialisteja) Cleveland, O., 1:si v.

Daniel O'Connell, San Francisco, Ca., 2:si v.

Hulet M. Wells ja hänen toverinsa (sosialisteja), Seattle, Wash., 2:si v.

Vihollisen kanssa kaupankäyntiä koskevan asetuksen perusteella on myös tuomittu useita henkilöitä.

Presidenttiä vastaan tehdyistä uhkauksista on ollut syytteessä ainakin 30 henkilöä ja seuraavat henkilöt on yleisen syyttäjän lausunnon mukaan tuomittu: Marion Clark, Texas; Lucy Gilbert, Wisconsin ja Pemberton W. Stickrath, Ohio.

LAITTOMAT KOTITARKASTUKSET JA TAKAVARIKOIMISET.

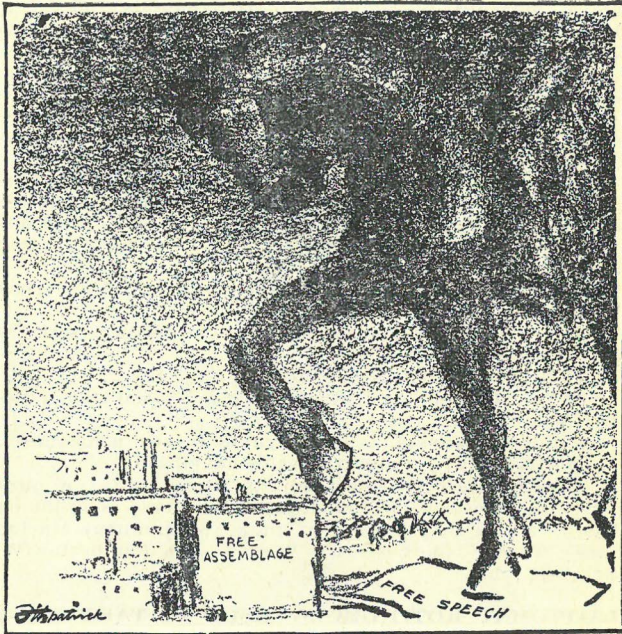
Liittovaltioiden asiamiehet ja paikalliset poliisiviranomaiset toimeenpanivat kymmeniä kotitarkastuksia riittämättömillä valtuuksilla tai ilman minkäänlaista laillista valtuutta. Huomattavimpia niistä ovat:

1. Liittovaltion asiamiesten tarkastukset I. W. W. liiton toimistoissa yli Yhdysvaltain. Nämä tarkastukset ja asiakirjain takavarikoimiset toistuivat useampia kertoja ja niitä toimeenpantiin kokonaan riittämättömillä valtuuksilla ja toisissa tapauksissa täydellisesti lakivastaisesti.

2. Sosialistipuolueen kansallisivirastossa ja useissa Sosialistipuolueen paikallistoimistoissa toimeenpantut tarkastukset.

3. Kansainvälisen raamatuntutkijain seuran jäsenten kotona toimeenpantut tarkastukset tarkoituksella takavarikoida kirjaa "Finished Mystery".

4. Kansanneuvoston haaraosastoissa toimeenpantut tarkastukset ja takavarikoimiset.

Taanturuksen kasakkavalta.

Suomalaisten laitoksissa toimeenpantuista kotitarkastuksista lienee huomatuin se, joka toimeenpantiin Finnish Socialist Publishing Companyn omistamassa kustannusliikkeessä ja kirjakaupassa, Fitchburg, Mass.

RADIKAALISTEN SANOMALEHTIEN VAINOAMINEN.

Sen vallan nojalla, jonka vakoilulaki antoi ylipostimestarille, riistettiin sodan ajalla sadoita sanomalehdiltä niiden toisen luokan postioikeudet. On luonnollista, että ensimmäisenä tässä olivat sosialistiset lehdet ja radikaaliset unioiden julkaisut. Ainakin kymmenen aikakauskirjaa, jotka yrittivät toisen luokan postioikeuksien riistämisen jälkeen käyttää kolmannen luokan postia, suljettiin postista kokonaan. Vihollisen kanssa kaupankäyntiä koskevan ase-

tuksen perusteella kiellettiin joitakin lehtiä lähettämästä ekspressinkään kautta. Viimeksimainittu laki koski etupäässä vieraskielisiä lehtiä, joille mainittu asetus asetti raskaan käännösvollisuuden, joka yhä vieläkin on voimassa, vaikka sota on kaksi vuotta sitte päättynyt.

Ensimmäisenä sotavuotena, huhtikuun 6 päivän 1917 ja huhtikuun 6 p. 1918 välisellä ajalla poistettiin seuraavilta lehdistä toisen luokan postioikeudet:

1. Sosialistisia lehtiä: American Socialist, Chicago, Ill.; Battle Axe, Danville, Va.; Call, New York City; Elore (unkarilainen) New York City; Eye Opener, Chicago, Ill.; Forward, Cal.; Forward, Milwaukee, Wis.; International Socialist Review, Chicago, Ill.; Leader, Milwaukee, Wis.; New Times, Minneapolis, Minn.; Novy Mir (venäläinen) New York City; Peoples Press, Philadelphia, Pa.; Peoples Press, Toledo, O.; Rebel, Kalletsville, Tex.; Labor, St. Louis, Mo.; Socialist, Mich.; Socialist News, Cleveland, O.; Socialist, Spokane, Wash.; Social Revolution, St. Louis, Mo.; Tagblatt, (saksalainen) Philadelphia, Pa.; Volkzeitung, (saksalainen), New York City.

2. Muita lehtiä: Bull, New York City; Gaelic American, New York City; Jeffersonian, Thomson, Ga.; Masses, New York City ja Mother Earth, New York City.

Seuraavia lehtiä pidätettiin postissa yksi tai useampia numeroita:

1. Sosialistisia lehtiä: Arbetaren (ruotsalainen), New York City; Forward (juutalainen), New York City; Hlas Svobody, (slovakilainen), New York City; Obrana (kroatialainen), New York City; ja Socialist Party Bulletin, Chicago, Ill.

2. Muita lehtiä: Bulletin of Peoples Council, New York City; Ratzionale Leben, New York City; L'Averne (I. W. W.) New York City; Kundes Der Grosser (juutalainen), New York City; North Hudson News, West Hoboken; Public, New York City; International, New York City; Pearson's Magazine, New York City; Viereck's Weekly, New York City ja War, Landsdowne, Pa.

Seuraavien lehtien kustantajille annettiin määräys saapua postivirastoon osottamaan, miksi mainituilta lehdistä ei saisi poistaa toisen luokan postioikeuksia, mutta joissa joidenkin asioissa postivirasto peruutti syyöksensä, ei antanut päätöstä tai päätöstä ei tunneta:

Industrial Worker Seattle, Was.; The Michigan Socialist, Detroit, Mich.; New Times (sosialistinen), Minneapolis, Minn.; New Age, (sosialistinen) Buffalo, N. Y.; Milwaukee Free Press, Milwaukee, Wis.; Sullivan Co. Review, New York ja Charleston American, Charleston S. C. Hyökäys suomalaisen sosialistisen päivälehdhen, Raivaajan, pos-

tioikeuksia vastaan tehtiin syksyllä, v. 1918, mutta kuten tunnettua, perääntyi postihallinto tässä asiassa, kuten se oli aikaisemmin perääntynyt yrityksessään riistää New Yorkissa ilmestyvältä suurelta juutalaiselta sosialistiselta päivälehdeltä, Forwardilta, toisen luokan postioikeudet.

Seuraavat lehdet suljettiin kokonaan Yhdysvaltain postista (riistettiin oikeus käyttää kolmannen luokan postia):

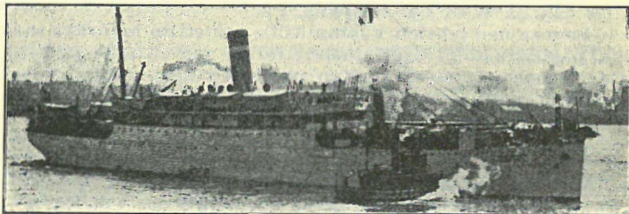
Facts, New York City; Four Lights, New York City; Robert Emmett, Washington, D. C., ja The Voice in the Wilderness, New York City.

Seuraavien lehtien postinkuljetusta vaikeutettiin, mutta joiden kohtalosta ei ole varmaa tietoa:

1. Sosialistiset lehdet: Alarm, Minneapolis, Minn.; Labor Herald, Richmond, Ind.; Commonwealth, Mitchell, S. D.; Union Des Travaileurs (ranskalainen), Charleroi, Pa.; Citizen, San Diego, Cal.; Socialist Bulletin, Boise, Idaho; Iconoclast, Minot, N. D.; Kova (liettualainen) Philadelphia, Pa.; Labor Argus, Charleston, W. Va.; Gurnick Polski (puolalainen), Pittsburgh, Pa.; Labor Advocate, Providence, R. I.; Melting Pot, St. Louis, Mo.; Shiled, Pamona, Cal.; ja New Hampshire Worker, Manchester, N. H.

Seuraavat kirjat on myös suljettu pois postista: "The Finished Mystery", "Great Madness", "The Price We Pay", "The Soviets at Work" (myöhemmin peruutettu), "Sota — minkä tähden" ja suomenkielinen ihanneliittokouluuapi-nen.

Tähän luetteloon ei mitenkään sisälly kaikki toisen luokan postista pois suljetut sanomalehdet ja kirjat. Tästä on vain ne, jotka American Civil Liberties Bureau on saanut tietoonsa.

Sovietti arkki.

Yhdysvaltain Sosialistipuolueen periaatejulistus

Amerikan kansa ei omista Amerikkaa. Meidän niinkutsuttua kansallisrikkauttamme ei omista kansakunta, vaan muutamat etuoikeutetut.

Nämä ovat hallitsevana luokkana Amerikassa. Heidän lukunsa on vähäinen, mutta he hallitsevat kanssaihmissensä elämää ja määräävät heidän kohtaloitaan.

He omistavat ihmisten työpaikat ja määräävät palkat; he hallitsevat maailman markkinoita ja määräävät hinnan maanviljelijän tuotteille; he omistavat ihmisten kodit ja määräävät vuokrat; he omistavat ruuan ja määräävät sen hinnan; he omistavat sanomalehdet ja muodostavat vakuumukset; he omistavat hallituksen ja laativat lait; he omistavat kansan koulut ja muovailevat heidän mielensä.

Kapitalistiluokan ympärillä ja lähettyvillä on lukuisia ja erilaisia väestöryhmiä, joita yhteisesti nimitetään keskiluokaksi. Niihin kuuluu maanomistajia, pikkukauppiaita ja tehtailijoita, sivistyneitä ammatinharjottajia ja paremmin palkattuja työläisiä. Heidän taloudellinen asemansa usein on tukala. He elävät toivossa että he joskus pääsevät kohoamaan hallitsevan luokan loistopiireihin. Heillä on rikkauden palvelijain yhteiskunnallinen psykologia. Tavallisesti he myyvät lahjansa, tietonsa ja ponnistuksensa kapitalisteille. He ovat vankkoja nykyisen vääran järjestelmän kannattajia.

Amerikan kansan suurena enemmistönä ovat työläiset. Työläiset maanviljelyksessä ja tehtaissa, kaivoksissa ja myllyissä, laivoilla ja rautateillä, virastoissa ja konttoeissa, kouluissa ja kodeissa, ruumiillisen ja henkisen työn tekijät, kaikki miehet ja naiset, jotka hyödyllisesti palvelevat yhteiskuntaa nykyaikaisen sivistyksen lukemattomilla eri aloilla, ovat tehneet Amerikasta sen mikä se on. He yllä-

pitävät Amerikkaa päivästä päivään. He kantavat suurimman osan elämän rasituksista ja nauttivat vain harvoista sen hyvyksistä. He luovat maan suunnattomat rikkaudet, mutta elävät alituisessa kurjuuden pelossa. He ruokkivat ja vaatettavat rikkaat ja silti pitävät heitä muka ylempinä. He pitävät käynnissä teollisuudet, mutta heillä ei ole sananvaltaa niiden johdossa. Vaikka he muodostavatkin kansan suuren enemmistön he eivät kotrolloi hallitusta. Valtiollisen yhdenvertaisuuden muodoista Yhdysvaltain työläiset ovat jokseenkin täydellisesti alamaisluokka.

Sosialistipuolue on työläisten puolue... Se puolustaa heidän asiaansa, sillä työläisistä riippuu maan poliittinen, taloudellinen ja yhteiskunnallinen pelastus. Hallitsevan luokan ja sen kannattajain ei voida odottaa muuttavan nykyistä vääriä järjestelmää, josta he hyötyvät. Näiden luokkien yksityiset jäsenet usein yhtyvät taisteluun kapitalistista järjestelmää vastaan persoonallisista ihanteellisuussyistä, mutta kokonaisten luokkien ei tiedetä koskaan luopuneen vallastaan ja luovuttaneen etuoikeuksiaan pelkän yhteiskunnallisen oikeuden tähden. Työläisillä yksinään on suoranainen ja pakoittava syy poistaa nykyinen voittojärjestelmä.

Sosialistipuolue tahtoo, että Amerikan työläiset valtaavat taloudellisen ja valtiollisen vallan kapitalistiluokalta ei siksi että he asettuisivat uudeksi hallitsevaksi luokaksi, mutta hävittääkseen kaikki luokkajaot ainiaaksi.

Täyttääkseen tämän suuren yhteiskunnallisen tehtävän, työläisten täytyy järjestäytyä omaan valtiolliseen puolueeseensa. Heidän täytyy käsittää, että molemmat republikaan- ja demokraattipuolueet ovat omistavan luokan valtiollisia välineitä ja ovat yhdellä tavalla sitoutuneet ylläpitämään ja jatkamaan kapitalismia. Heidät on koulutettava käyttämään äänestyslippua äänestääkseen ulos kapitalistien ja keskiluokan asianajajat ja äänestääkseen työläisten edustajat, heidän tilalleen. Todellinen työläisten valtiollinen puolue on perustettava tiukalle teollisuuden täydellisen yhteiskunnallistuttamisen vaatimukselle. Se merkitsee rikkauden lähteiden ja tuotannon sekä jaon välineiden yksityisomistuksen kumoamista, ilman työtä voiton, koron ja vuokran muodossa saatujen tulojen poistamista, maan terveruuminen väestön muuttamista hyödyllisen työn tekijöiksi ja kaikille työläisille työnsä yhteiskunnallisen arvon takaamista.

Sosialistipuolue on tällainen poliittinen puolue. Se aikoo poliittisilla keinoilla lainsäätäjäkunnissa ja muissa julkisissa viroissa olevien edustajiensa kautta pakottaa laatimaan sellaisia lakeja, jotka heti hyödyttävät työläisiä, kohtavat heidän elintasaan, lisäävät heidän voimaansa ja voimistuttavat heidän vastarintaansa kapitalistista sortoa vastaan. Sen tarkoitus on saada enemmistö kongressiin ja jokaiseen valtion lainlaatijakuntaan, vallata kaikki pääasillisimmat toimeenpanevat virat ja oikeuslaitokset tulaksensa maan hallitsevaksi ja vallitsevaksi poliittiliseksi puolueeksi ja saatuaan vallan siirtää teollisuuden omistus kansalle, alkaen yleisluontoisista laitoksista sellaisista kuin pankit ja vakuutuslaitokset, kaivannot, kuljetusvälineet ja tiedonantolaitokset kuin myös trustituneet teollisuudet ja ulottaa tämä prosessi kaikkiin teollisuuksiin, jotka soveltuvat kollektiivisesti omistettavaksi, niin nopeasti kuin niiden teknillinen tila sallii.

Se aikoo myös yhteiskunnallistuttaa kansanopetusjärjestelmän, terveydenhoidon ja kaiken toiminnan ja kaikki laitokset, jotka läheisesti koskevat yleisiä tarpeita ja hyvinvointia asuntohuoneet niihin luettuna.

Sosialistipuolueen ohjelmassa ajetaan kaikkien suurten maatilojen ja kaiken teollisuuden ja yleisiin tarkoituksiin käytettävän maan kuin myöskin maanviljelystuotteiden varastohuoneiden, säilytyslaitosten ja niiden myynnin yhteiskunnallistuttamista. Se ei suunnittele maan yksityisomistukseen sekaantumista siellä, missä maan omistajat itse sitä todellisuudessa käyttävät ja viljelevät.

Sosialistipuolue saatuaan valtiollisen vallan aikoo uudelleen järjestää hallituksen niin muodollisesti kuin asiallistekin, muuttaakseen sen sorron välikappaleesta yhteiskunnallisen ja teollisen palveluksen välikappaleeksi.

Se vahvistaa Amerikan itsenäisyyden julistuksen perustotuuden, että "milloin hallitus lakkaa palvelemaasta meitä tai muuttuu inhimillistä onnellisuutta hävittäväksi kansalla on oikeus muuttaa tai hävittää se ja perustaa uusi hallitus semmoisen periaatteen pohjalle ja järjestää sen valta muodoltaan semmoiseksi mikä parhaiten näyttää turvaavan heidän onnellisuutensa."

Sosialistista muutosta ei voida onnistuneesti saada aikaan yksinomaan valtiollisten voittojen kautta. Teollisuuksien järjestämisessä yhteiskunnallisen ja yhteistoiminnan pohjalle tarvitaan valistunutta ja kuriin tottunutta työväenluokkaa, joka on harjaantunut ei ainoastaan fyysisiin työtoimiin, vaan myöskin johdon teknillisiin puoliin. Tä-

män välttämättömän harjaantumisen voivat työläiset saavuttaa parhaiten pyrkimällä lakkaamatta saavuttamaan yhä suurempaa määräämisvaltaa teollisuuksien johdossa unioittensa ja osuuskunnallisten laitostensa kautta. Työväen taloudellisilla järjestöillä on myöskin läheisiä käytännöllisiä ja tärkeitä tehtäviä. Heidän jokapäiväinen taistelunsa parempien olosuhteiden saavuttamiseksi määrättyillä teollisuusaloilla täydentävät ja vahvistavat sosialistipuolueen samansuuntaisia valtiollisia toimenpiteitä ja heidän suuri taloudellinen voimansa osoittautuu tehokkaammaksi aseeksi työväestön valtiollisten oikeuksien turvaamisessa.

Sosialistipuolue ei aijo sekaantua työväen unioitten sisäisiin asioihin, vaan kannattaa työläisiä kaikkina heidän taloudellisissa taisteluissaan. Että nämä taistelut saataisiin mahdollisimman tehokkaiksi ja onnistuneiksi, sosialistit kannattavat työläisten teollisuuksittain järjestymistä työskennellen mahdollisimman läheisessä elimellisessä yhteistoiminnassa yhtenä järjestyneenä työväenluokkana. Suuressa taistelussaan Amerikan työväenluokan vapauttamiseksi työläisten täytyy esiintyä kapitalisteja vastaan yhtenä rintamana, niin teollisesti kuin valtiollisestikin.

*

Sosialistipuolue lupaa tehdä perhe-elämän täydellisemmäksi, ylevämmäksi ja onnellisemmäksi hävittämällä naisen taloudellisen riippuvaisuuden miehestä ja takamalla kaikille perheen jäsenille paremman aineellisen turvan sekä enemmän jouto-aikaa kotionnen kehittämiseksi. Puolue ei pyri sekaantumaan perhe-elämään.

Sosialistipuolue kiinteästi noudattaa kirkon ja valtion täydellisen erottamisen periaatetta. Se myöntää kansalaisten vapaaehtoisille ryhmille oikeuden ylläpitää uskonnollisia laitoksiaan ja harjottaa jumalan palvelusta vapaasti omantuntonsa mukaan.

Sosialistipuolue pyrkii päämääränsä rauhallisten ja perustuslaillisten menettelyjen kautta, niin kauan kuin vaaliurna, edustus-oikeus ja siviilivapaudet ovat voimassa. Väkivalta ei ole sosialistipuolueen, vaan hallitsevien luokkien lyhytnäköisten edustajien ase, jotka typerästi luulevat, että yhteiskunnallisia liikkeitä ja ihanteita voidaan hävittää raajan väkivallan avulla. Sosialistit luottavat valistukseen ja joukkojen järjestymiseen.

Etuoikeutettujen luokkien valta on ollut niin voimakas, että heidän on onnistunut saattaa kansa-ihmisensä

sellaiseen luuloon, että he, Amerikan ryöstäjät ovat ainoita oikeita amerikalaisia; että heidän itsekkäät luokkatietoisuudet ovat kansan pyhiä etuja; että ainoastaan ne, jotka välitpitämättömästi alistuvat heidän sortovaltansa alaiseksi, ovat uskollisia ja isänmaallisia kansalaisia ja että kaikki ne, jotka vastustavat heidän pyyteitään ja vaatimuksiaan, ovat maansa pettureita.

Sosialistit jyrkästi hylkäävät sellaisen väärän isänmaallisuuskäsitteen.

Sosialistipuolue lupaa palveluksensa ja uskollisuutensa Amerikan työväenluokalle, mutta sen mielenkiinto ei kuitenkaan rajoitu ainoastaan Amerikkaan.

Nykyisellä sivistyskaudella kaikkien kansakuntain kohtalot ovat eroittamattomassa yhteydessä toistensa kanssa. Mikään kansakunta ei voi olla hyvinvoipa ja onnellinen toisten ollessa puutteessa ja kurjuudessa. Mikään kansakunta ei voi nauttia todellista vapautta toisten ollessa orjuudessa. Kansainvälisen riippuvaisuuden ja solidaarisuuden siteet ovat erikoisen tärkeitä työväenluokkien kesken. Kaikissa edistyneissä maissa työväenjoukot käyttävät samallaista taistelua valtiollisen ja taloudellisen vapauden puolesta ja kunkin maan työväestön voitot tai häviöt vaikuttavat suoranaisesti toisten maiden työläisten edistykseen tai voittoihin.

Sosialistipuolue vastustaa militarismia ja kansojen välisiä sotia. Nykyaikaiset sodat yleensä johtuvat eri maiden kapitalistien kauppa- ja raha-etujen kilpailuista ja vehkeilyistä. Hallitsevat luokat julistavat sodat työläisluokkien taisteltavaksi. Ne tuovat rikkautta ja valtaa harvoille etuoikeutetuille ja kärsimystä, kuolemaa ja hävitystä monille. Ne tuhoavat työläisten taistelut valtiollisten oikeuksien aineellisen hyvinvoinnin ja yhteiskunnallisten oikeuksien puolesta ja pyrkivät ratkomaan solidaarisuuden siteitä eri maiden työläisten välillä.

Sosialistinen liike on maailman taistelua inhimillisen sivistyksen puolesta. Yhdysvaltain sosialistipuolue on yhteistoiminnassa muiden maiden sosialistipuolueiden kanssa ja antaa niille täyden kannatuksensa niiden taisteluissa vakuutettuna siitä että luokkatietoiset työläiset kautta koko maailman tulevat ottamaan vallan käsiinsä, poistamaan sorron ja kaaoksen kansainvälisen kapitalismin aiheuttamat verenvuodatukset ja kiistat ja muodostamaan liiton sosialististen tasavaltain kesken, jotka toimivat yhdessä koko ihmiskunnan hyväksi ja rauhan ylläpitämiseksi maailmassa.

T:ri CHAS. BICK --- Hammaslääkäri
45 kadun ja 5 Avenuen kulmassa, Brooklyn, N. Y.

Spesialisti kruunu
ja siltatyössä, pors-
liini- ja kultatäyt-
teissä sekä pleiti-
työssä.

TELEPHONE
SUNSET
5094

Vastaanottotunnit:
10 ap. 8 ill. Sulet-
tuna sunnuntaina
ja juhlapäivinä.

Brooklynin Osuusruo-

806-43 St.

Kun tunnette että nälkä vatsaanne vaivaa niin kävel-
kää OSUUSRUOKALAAAN sieltä saatte rahanne edestä
hyvää ruokaa. Tarjoilu hyvä. Valoisa ja puhdas huone-
usto.

Brooklynin Osuusleipomo

valmistaa kaikkia leipomoalalle kuuluvia tuotteita ja aja-
taan kauppoihin ja kotia Brooklynissä, New Yorkissa, Jer-
sey City'ssä ja Staten Islandissa. Jos ette vielä ole ostajam-
me, ilmoittakaa osoitteenne meille niin alamme tuomaan
kotiinne.

Korppuja ja näkkileipää lähetetään ulos postin ja ex-
pressin välityksellä.

JOS TEILLÄ ON LIIKOJA RAHOJA

sijoittakaa ne liikkeeseemme korkoa kasvamaan. Liik-
keemme on varmasti yhtä turvallinen sijoituspaikka kuin
mikä hyvänsä pankki ja rahanne silloin palvelee työläisten
omaa asiaa.

FINNISH CO-OPERATIVE TRADING ASS'N, Inc.,
4301—4303—8th Ave., Brooklyn, N. Y.

Omistamamme Osuuskoti, 241 Lenox Ave., New York
City tarjoaa asuritoa ja ruokaa miehille ja naisille.

H. J. LINDROOS'IN
Vaatekauppa

Ensiluokkainen
miesten, naisten ja lasten
vaatevarasto.

Erikoinen valikoima koti-
maisista verka- ja kanava-
käsitöitä.

Tavaraa lähetetään myöskin jälki-
vaatimuksella.

Sulkeutuen yleisön ja ostajapiirim-
me suosioon,

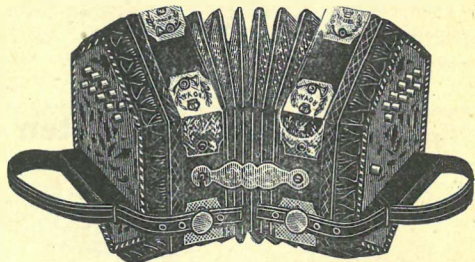
H. J. LINDROOS,

4124—8th Ave., Brooklyn, N. Y.

Pyydettäessä lähetämme kuvitetun hinta-
luettelomme.

Kannattakaa työläisten — harrastuksia —

tilaamalla
tavaranne **POHJOLASTA**

Torvia, Viuluja, Italialaisia Teräskielisiä Harmonikkoja, Kitaria, Mandoliineja, Sitroja, Huiluja, Klarinetteja, Vanhan Väinämöisen Kanteleita, Fonograafeja ja levyjä, y. m.

Kelloja, Kellonperiä, Loketteja, Rannerenkaita, Naisten kaulakoristeita, Timantti- ja Suomen Viikisormuksia y. m.

Ompelukoneita, Polkupyöriä, Pysyjiä, Revolverejä, Sähköhieromakoneita, Prof. Hammerin Sähkövöitä, hienoja suomalaisia kuvaramatuita y. m.

Kuvitettu suomenkielinen hintaluettelo
lukuisine suosituksinein lähetetään vapaasti.

Rahälähetyskiä Suomeen
välitämme nopeasti ja varmuudella.

V. POHJOLA & CO.,

57 Whitehall St., NEW YORK, N. Y.

Amerikan suurin suomalainen Kello ja Soittinkauppa
sekä RAHANLÄHETYSLIIKE.

Brooklynin konttori:

605—41:st St., avoinna iltasin klo 7—8.

TULKAA TERVEIKSI!

Tie voimaan ja terveyteen sairaille miehille ja naisille.

Eläessämme ei voi löytyä toista seikkaa, joka olisi edes puoleksikaan yhtä tärkeä kuin on kysymys menetety terveytenne ennalleen palauttamisesta. Mikään askel ei voi olla suuremmasta merkityksestä kuin askel, joka vie kohti terveyttä, voimakasta ja elämänhaluista tulevaisuutta.

Onni, ilo ja menestys — kaikkinaisen menestys ja kanssaihminen puolelta saavutettu myötätunto riippuu etupäässä terveydelisestä tilanteestanne. Olkoonpa kuinka kunnianhimoinen, kyvykäs, nerokas tai älykäs tahansa, terveyden puuttessa ette kykene saamaan mitään suurempaa aikaan — ja vieläpä jos menestys teitä hetkellisesti seuraisikin — voisitteko nauttia saavutuksistanne terveyden puutteessa Terve, rahan mies on ehdottomasti rikkaampi kuin sairauden runtelema miljoonamistaja.

Terveys on suurin rikkaus.

Teille on senvuoksi tärkeätä etuasissa huolehtia terveydestänne. Terveys tuo voiman, kunnianhimoa, elämänhalua ja joustavan ajatuskyvyn. se antaa pontta pyrkimyksillenne — niitä muuta voitte vielä toivoa?

Terveys on luonnon annin — luontoäidin rikas lahja. Se on palautettava käyttämällä hyväksi luonnon itsensä tarjoamia keinoja, jotka ovat omiansa vahvistamaan koko inhimillistä systeemiä. Juuri tämän ohjessään on Tri Landis soveltanut käyttäntöön. Hän on omaksunut aatteen, että terveyttä luova voima asustaa itsestään ihmisruumiissa ja on — johdonmukaista metodia käyttämällä — vain avattava sulut ja annettava luonnon itsensä toimia ja järjestää.

Hämmästyttävä tosiasia on — vaikkakin ei silti sen vähemmäksi arvosteltava — kuinka yksinkertaiset, luonnon itsensä tarjoamat keinot ovat osottautuneet ensiluokkaisiksi, voittamattomiksi, vieläpä kaikkein arveluttavimmissakin tapauksissa, ne ovat tehoisat kuten sokeri- ja vatsataudeissa, reumatismissa, hermoheikkouudessa, verenpainekevussa sekä miesten että naisten taudeissa; itseasiassa ovat kaikki lääketieteelle tunnetut vaivat ja kivut helposti autettavissa noudattamalla käytännössä luonnon tarjoamaa apua.

Useimmat Tri Landiksen potilaista ovat sellaisia, jotka ovat turhaan etsineet apua n. k. "lääkemetodia" käyttämällä. Tosiasia on, että 96 prosenttia hänen neuvoaan etsineistä on saanut avun, joka puolestaan todistaa mikä tärkeä tekijä luonnon-metodien käyttäminen on nykyajan terveydeliseen hyvinvointiin ja kuinka ylivoimaisesti se voittaa kaikki muut menettelytavat.

Voidakseen käytännössä toteuttaa näitä "luonnonomaisia" menettelytapojaan on Tri Landis hankkinut toimistoonsa joukon sähkö-terapeuttisia koneita; ne ovat uusia mallia, viimeisimmän keksinnön tuotteita ja ominaisuuksiltaan mitä tehokkaimpia sähköparannus-koneita, aparaatteja ja instrumentteja. Hänellä on luotettavia ja taitavia apulaisia, jotka työskentelevät hänen persoonallisen peräänkatsantonsa alaisina ja voiپی hän niinmuodoin palvelu yleisöä mitä parhaimmalla tavalla.

Älkää viivytekö! Tulkaa heti hänen luoksensa kysymään neuvoa!

Dr. L. LANDIS,

140 East 22 St., New York, kolmannen ja Lexington Ave. välillä.
Vastaanotto 10—7. Sunnuntaisin 10—2.

Miljoona- osuusliike

on muodostunut yhdistetyistä osuusliikkeistä. Keskitetyämme ostovoimamme yhteen, olemme tilaisuudessa hankkimaan huomattavia etuja tavaran ostossa. Nämä edut kaikki menevät liikkeemme kannattajajoukolla.

Liikkeemme on suurin laatuaan tässä maassa ja siksi onkin kuluttajain edullisinta hankkia kaikki tarpeensa juuri tämän **jättiläisliikkeen** välityksellä.

Tämän liikkeen omistaa sekä johtaa kuluttajajoukko **itse**, siis tehkää parhaanne **OMAN** liikkeenne kehittämiseksi ja muodostakaa siitä senlainen likeyritys, joka kykenee pitämään kurissa keinottelijat.

◆

UNITED CO-OPERATIVE SOCIETY,

PÄÄKONTTORI:
86 LEVERETT ST., BOSTON MASS.

◆

Haaraliikkeet ja niiden toiminta-alat:

Fitchburg — Neljä ruokakauppaa, Maitoliike, Leipomo ja vaatekauppa.
Gardner — Kaksi ruokakauppaa, Ruokala ja Vaatekauppa.
Worcester — Maitoliike ja Ruokala.
Maynard — Kaksi ruokakauppaa, Maitoliike, Leipomo ja Ruokala.
Norwood — Ruoka- ja Vaatekauppa, Maitoliike, ja Ruokala.
Quincy — Ruoka- ja Vaatekauppa, Maitoliike ja Ruokala.
Peabody — Ruokakauppa.

AURA Matolääkkeen

Hinta on nyt 2 dollaria.

Olemme mieluummin säilyttäneet lääkkeen hyvyden kuin hinnan, sillä kaikki haluaa saada luotettavan matolääkkeen.

Jos teitä vaivaa madot, niin tilatkaa **Aura Matolääke**, sillä se on miellyttävän nauttia ja varma tuloksista.

Tilatkaa postin kautta osoitteella:

W. M. HEIKKINEN,

Apteekkari

773 Main St.,

Fitchburg, Mass.

— Hiljan ilmestyneitä —

Kirja-Uutuuksia!

Suomalais-Englantilainen Sanakirja toim. S. Alanne, hinta ..	\$7.50
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, toim. S. Nuorteva, hinta	\$2.50
Keittokirja, toim. New Yorkin suom. naisten osuuskoti, hinta	\$1.50
Kristinuskon Alkuperä krj. Karl Kautsky, hinta	\$2.00
Voima ja Aine kirj. Ludvig Buchner, hinta	\$2.00
Kehitysoopin Aakkoset kirj. Moses Hahl, hinta	\$1.00
Työväen luokka maailmaa uudelleen rakentamassa kirj. N. Bucharin, hinta	30c.
Kymmenen sokeaa johtajaa kirj. A. M. Lewis, hinta	60c.
Ranskan kansallissota kirj. Karl Marx, hinta	35c.
Köyhälistön diktatuuri kirj. K. Kautsky, hinta	40c.
Hun:oristinen laulukirja, hinta	75c.
Neuvosto Venäjä 1919 kirj. Ransom, hinta	75c.

Saadaan kaikilta asiamiehiltämme ja suoraan kirjakaupoistamme:

RAIVAAJAN KIRJAKAUPPA, Fitchburg, Mass.

TYÖMIEHEN KIRJAKAUPPA, Superior, Wis.

TOVERIN KIRJAKAUPPA, Astoria, Oregon.

Tehkää rahalähetyksenne Suomeen omien liikkeittenne välityksellä

Me maksamme korkeimman kurssin, taakkaamme nopeimman välityksen ja varmuuden ennen kaikkea.

**Välityspalkkiomme ovat samat
kuin yleisesti on voimassa.**

Suomal. Sos. Kustannusyhtiö,

Box 468, Fitchburg, Mass.

Postilähetykset tehtävät Fitchburgin konttorin välityksellä. Sivukonttorit ovat etupäässä paikallista liikettä varten.

Sivukonttoreita:

2056—5th Ave., New York N. Y.

4013—8th Ave Brooklyn, N. Y.

21 Copeland St., Quincy, Mass.

95 Belmont St., Worcester, Mass.

Työmies Kustannusyhtiö,

Box 553, Superior, Wis.

HAARAKONTT. 107 Lake Ave. So. Duluth, Minn.

Toveri Kustannusyhtiö,

Box 99,

Astoria, Oregon.